

DIDIER DECOIN

JOHN GHEENA

univers

Romanul lui Didier Decoin este un S.O.S., dar și un MEMENTO [MORI]. Nu vom putea uita diagnosticele pe care Camus, Ionesco, Márquez le-au pus omului acestui veac: ciurma, rinocerita, amnezia. Și mai ales, nu va trebui să uităm că Timpul și-a sculptat de multe ori basoreliefurile sale după modelele lui Virgil, Dante, Jules Verne, Kafka, Malraux ș.a. În acest sens, JOHN GHEENA este un roman-prognoză asupra sfârșitului unei societăți.

NARCIS ZĂRNESCU

Didier Decoin • John Gheena

COPERTA DE
VASILE OLAC

DIDIER DECOIN

John l'Enfer

© Éditions du Seuil, Paris, 1977

Toate drepturile asupra acestei versiuni sînt rezervate
Editurii UNIVERS

DIDIER DECOIN
JOHN
GHEENA

IN ROMĂNEȘTE DE
MARCEL MIHALAȘ

PREFAȚĂ DE
NARCIS ZĂRNESCU

BUCUREȘTI, 1983

Editura UNIVERS

Comedia condiției umane

DIN PĂCATE SAU DIN FERICIRE, ROMANUL NU ESTE acel univers care se cristalizează în (din) tăcerea absolută a istoriei. Mult mai aproape de adevăr este că orice roman — deși se întrupează într-un orizont specific social-economic — prelungește prin ființa sa imaginară ființa istoriei reale. Astfel, metafora — fiică a posibilului și a irealului — devine întemeietoare de istorie, de lume.

Romanul ar trebui să fie considerat, încă, mai degrabă ca o punere în scenă (genială sau ratată) a comediei și a condiției umane. Sfidare a lui Saturn — timpul atotdevorator —, „subversiv“ și subiectiv de reordonare (măsluire ?) a cărților de joc ale istoriei, romanul se dovedește a fi, în cele din urmă, un anti-destin. Cu fiecare operă, cu fiecare carte, omul — acest erou-martir prins de milenii într-o luptă absurd-sublimă cu imposibilitatea neliniștitoare a universului — își întrupează încă o dată viitorul din nostalgii, își așază silabele ca pe niște ființe vii să-i lumineze noaptea adâncă a originii sale celest-telurice. Pentru John Gheena, de pildă, viitorul este o nostalgie, o eternă întoarcere la matcă, la natură.

Crearea unei alte realități, în afara celei existente prin (in) roman, „jocul secund“ — consubstanțial ființei umane — declanșează, după Herbert Marcuse, o revoluție imaginară, face să eclozeze o „a doua istorie“ în interiorul continuumului istoric. Aici, însă, nu ne interesează atât această disonanță „oficială“, care apare între ficțiune și realitate, cât mai ales disonanța imanentă, care este chiar nucleul generator al cărții lui Didier Decoin¹: tensiunea dintre a

¹ Didier Decoin debutează în 1966 cu romanul *Proces intentat iubirii* (*Le Procès à l'amour*), urmat la scurt timp de alte romane-cronici ale secolului XX — adevărate radiografii ale „omului precar“ contemporan: *Nașterea* (*La mise au monde*, 1967), *Laurence* (1969), *Elisabeta sau numai Dumnezeu știe* (*Elisabeth ou Dieu seul le sait*, 1971), *Abraham de Brooklyn* (1972), *Cei care vor iubi* (*Ceux qui vont s'aimer*, 1973), *Un polițist* (*Un policeman*, 1975).

fi și a părea ; dintre mască (numele proprii ascund, uneori, o „biografie“ diferită de cea reală — John Gheena etc.), bandașul purtat în permanență pe ochi de Dorothy etc.) și chip ; dintre o istorie, un destin impus (John, indianul, și Mysha, evreul polonez, dezrădăcinați, „străini“, exilați, victime ale unui mecanism social absurd ; Dorothy, specialistă în sociologie, marcată de cecitate, aruncată într-o existență inautentică) și o istorie visată, un destin posibil.

Pentru Didier Decoin, ca și pentru mulți din contemporanii săi, libertatea individuală nu este un bun al civilizației. Ideea, de sorginte freudiană, va fi reluată de Marcuse, teoreticianul „regresiunii“ către starea primordială. Didier Decoin transformă filosofia marcusiană în metaforă. Într-adevăr, personajele sale încearcă să străpungă prin speranță „cercul de cretă“, agresivitatea și represiunea codificate social. John visează să se întoarcă în ținutul său natal, în mijlocul pădurilor și al mitului ; Dorothy așteaptă să-și reia activitatea de cercetare, apoi se decide să-l urmeze pe John, către acel Eldorado arhaic, care este dispăruta lumea a șeienilor ; Mysha ar vrea să-și continue călătoriile pe mare, dar în cele din urmă se sinucide, moartea fiind de fapt calea regală către origine. Astfel, pentru cei trei speranța devine amintire, iar viitorul ia chipul trecutului.

După ce l-a fascinat pe Rousseau sau pe Nietzsche, motivul „eternelui întoarceri“ reapare obsesiv — prin Freud și Marcuse — în universul prozei moderne. Jocul de cuvinte, nostalgiile sau crahul limbajului, dezintegrarea semnificațiilor pe care le înregistrează scriitura unui Julien Gracq (*Eaux étroites*, 1976), Pieyre de Mandiargues (*Sous la lune*, 1976), Michel Butor (*Matières de rêves*, 1975—1977), Claude Simon (*Leçons de choses*, 1975), Philippe Sollers (*Paradis*, 1979), Maurice Roche (*Opéra Bouffe*, 1975 ; *Testament*, 1979), François Coupry și Raphael Pividal (*La maison de l'écriture*, 1976) sau Georges Perec (*Espèces d'espaces*, 1974 ; *La vie mode d'emploi*, 1978) — pot fi interpretate drept semne ale alienării artei în societatea superindustrializată și, totodată, ca izbucniri de revoltă împotriva degradării valorilor tradiționale. Muzica unui John Cage, Stockhausen sau Boulez, poemele in-formale ale lui Allan Ginsberg, ca și „romanele“ lui William Burroughs încearcă să mimeze și să regăsească poate — la fel ca o bună parte a producției literare occidentale —, o stare haotică primordială, starea de dinainte de legi, coduri, reguli, un timp purificator și regenerativ al libertății absolute. Opera lui Didier

Decoin se scrie în spațiul acestei nostalgii a arhetipurilor, simptomatice pentru sensibilitatea contemporană. O dovadă suplimentară în acest sens o constituie, desigur, și premiul Goncourt (1977), care i s-a acordat romanului John Gheena.

Dacă Abraham de Brooklyn (1972) cîntă în tonuri whitmaniene geneza New York-ului, John Gheena descrie apocalipsul acestui nou Babilon. La prima vedere, Didier Decoin pare a înregistra o dramă „ecologică”: New York-ul este în agonie; clădirile se erodează treptat și se prăbușesc, atacate de o boală ciudată — „lepra pietrei”. Regăsim aici, desigur, tema orașelor damnate — Sodoma și Gomora, Petersburgul lui Dostoievski și Belii; motivul construcției care se fisurează și se transformă în ruină: de la turnul lui Babel pînă la Prăbușirea casei Usher (Poe), la chircirea aproape omenească a camerei descrise de Boris Vian (Spuma zilelor) și la balada Meșterului Manole...

Lepra pietrei — una din nenumăratele boli-metaforă ale secolului XX, neconsemnate de nici o statistică oficială — pare că descinde direct din pesimismul vizionar al lui Henry James, care descoperea în New York, Chicago și Pittsburg „semnele prăbușirii și ale înăbușirii valorilor americane originare”.

Începînd aproximativ din 1860, orașul devine pentru scriitori „un univers dublu, plin de viață și morbid”, totodată (M. Zérafra)². Mitul modern transformă orașul într-o „forță transcendentă, malfecă, un Moloch care oprimă omul și-l devoră” (M. Tibert)³. Spațiul citadin sugerează „condiția modernă a omului social — anonim, dezrădăcinat, despărțit de trecutul său [...], neliniștit și expus, sclav al massmediei”.⁴

Secolul XX este fascinat de privirea ca de Gorgonă a orașului. De la Ulysses (Joyce, 1922), Métropolis (P. Citroën, 1923), Manhattan Transfer (Dos Passos, 1925), Berlin Alexanderplatz (Döblin, 1929) sau Der Mann ohne Eigenschaften (Musil, 1930—1943) pînă la (neo)-noul-roman francez (A. R. Grillet, M. Butor, Cl. Simon etc.) ființa umană este batjocorită, strivită, condamnată în numele orașului. Polis-ul renunță la vocația sa maternă, ocrotitoare (Jung) pentru a se metamorfoza într-un înfricoșător monstru antropofag. Baudelaire nu se înșelase: „Horrible vie ! Horrible ville !” Nici Verhaeren

², ³, v. *Revue d'Esthétique*, 3—4, 1977; număr special cu tema „La ville n'est pas un lieu”, p. 17, 8.

⁴ Monroe K. Spears, *Dionysos and the City*, the Oxford Univ. Press, 1974, p. 74.

(Les Villes tentaculaires). Mal tirziu, Rilke va vorbi despre „vina orașelor“ („des Städte Schuld“). Orașul devine o Golgothă modernă, roata lui Ixion sau stinca de care Sisif nu se va desprinde niciodată. E. Stadler, G. Heym, G. Trakl, T. S. Eliot, C. Sandburg, Jorge Carrera Andrade, G. Lorca, Guillevic, Patrick Grainville, Antonio Porta, Ph. Larkin, Th. Wolfe, W. B. Yeats, W. H. Auden — sînt numai cîțiva din cei care au coborît în bolgiile acestui infern de beton, și care s-au „întors“ spre a depune mărturie împotriva „zeului cu mii de fețe“ pentru crima de lezumanitate. John Gheena va condamna orașul la măcinare și prăbușire veșnică, la autodevorare. John (un Orfeu posibil) va abandona New York-ul, reușind s-o smulgă pe Euridice-Dorothy din împărăția umbrelor. În fond, fuga lui John ar trebui înțeleasă ca o victorie a naturii asupra civilizației. Omul unidimensional își redobîndește esențialitatea primară.

Romanul lui Didier Decoin este un S.O.S., dar și un memento (mori). Nu vom putea uita diagnosticele pe care Camus, Ionesco, Márquez le-au pus omului acestui veac : ciuma, rinocerita, amnezia. Și mai ales, nu va trebui să uităm că Timpul și-a sculptat de multe ori basoreliefurile sale după modelele lui Virgil, Dante, Jules Verne, Kafka, Malraux ș.a. În acest sens, John Gheena este un roman-prognoză asupra sfîrșitului unei societăți.

Pentru scriitorul francez, lumea, istoria, omul și, implicit, romanul par că se construiesc din rețele de fisuri, contradicții, opoziții, traume, coduri etc. Dincolo de povestirea lineară, monotonă, cartea propune o lectură incoerentă, fragmentată, fisurată, plină de capcane. Ca atare, cititorul va fi obligat să coboare în bolgiile acestui infern, să urmeze toate piste adevărate sau false, să descifreze cît mai multe simboluri și aluzii livrești, pentru că — așa cum arăta Emerson (Natura, 1849) — „și lucrurile sînt emblematice. Fiecare lucru natural este simbol al unui fapt spiritual“. Aceasta este, dealtfel, miza cărții.

New York-ul apare în viziunea lui Didier Decoin, atît ca un oraș tentacular — construit aproximativ după aceleași legi ca Alexandria lui Lawrence Durrell, ca Berlinul lui Döblin sau Mahagonny-ul lui Brecht ; cit și ca un spațiu închis — scenă de teatru (Pirandello), „corabie a nebunilor“ (Catherine Ann Porter), cameră-infern (Sartre) —, în care se experimentează comedia condiției umane : un oarecare John Gheena — specialist în spălarea pereților de sticlă ai zgîrie-norilor — se îndrăgostește de o oarecare Dorothy, întilnită întîmplător în WC-ul unui spital ; un oarecare

Ashton Mysha, ofițer secund pe vasul Vastitudine, are o criză de peritonită, grație căreia se va trezi în aceeași cameră de spital cu Dorothy. Așadar, reprezentanții a trei civilizații diferite — Ashton (Lumea Veche), Dorothy (Lumea Nouă), John (Lumea pieilor roșii) — își intersectează destinele într-un punct comun: spitalul — loc al degradării, ca și al posibilei salvări. Dacă Lumea Veche este condamnată ireversibil la moarte — prin sinuciderea lui Mysha —, pentru Lumea Nouă — „oarbă“ ca însăși Dorothy — mai există încă o salvare: întoarcerea la natură, analogă în fond recunoașterii tradițiilor și valorilor create de indienii autohtoni (alias John). Deși pare forțată, interpretarea este cerută de „logica fisurii“: paradoxală, aberantă, aleatorie și... necesară. Am arătat deja — în linii mari — rețeaua de „disonanțe“, pe care se înalță romanul. Nu putem continua însă fără a semnaliza câteva detalii de subtilitate regizorală. Există, de pildă, o „fisură“ chiar în titlul cărții — John l'Enfer — un nume hibrid, jumătate englez, jumătate francez. Pe de altă parte, tensiunea care apare între „forma“ textului scris în limba franceză și „conținutul“ lui (criza valorilor americane, prăbușirea faimosului „american dream“) scoate în evidență o dată mai mult articulațiile acestui univers hibrid și dizarmonic. Entropia a devenit singurul destin posibil. În această lume, în care zeii sînt înlocuiți de cel de-al doilea principiu al termodinamicii, iar rațiunea este prinsă într-un proces de degradare ireversibilă, John are îndrăzneala să spere și să se revolte.

Descoperim, uneori, în romanul lui Didier Decoin accente din Norman Mailer, din Nabokov (Lolita, 1955), din proza lui Nelson Algren sau Carson McCullers. Nu putem, desigur, să omitem nici afinitățile care există între „beat generation“, între literatura scrisă de un Jack Kerouac (On the road, 1957; The Subterraneans, 1958) și aceea a lui Didier Decoin. Dar dacă sfidarea, răzvrătirea, contestarea valorilor pragmatice ale societății de consum reprezintă numitorul comun al celor doi autori, rezolvarea conflictului individ-societate este diferită. În timp ce personajul lui Kerouac rătăcește la întimplare prin lume, pentru John Gheena toate drumurile duc către același centru regenerator — ținutul natal. Aici se află originea, începuturile, temelii. De aici, universul devine încă o dată posibil.

Dincolo de autenticitatea frământărilor sale, care poartă marca deceniului șase și șapte, John joacă rolul eroului mitic eliberator. El înfruntă precum Tezeu, Sf. Gheorghe sau Făt-Frumos — orașul-Leviatan, dragonul, balaurul de beton. Procesul („statul New York

contra lui John Gheena”), pe care municipalitatea oraşului i-l inten-tează indianului răzvrătit, nu este decit transpunerea în registru social-politic a „întîlnirii” lui John cu şarpele — scenă emblema-tică, realizată în maniera lui Hitchcock. Dacă Romain Gary (Chien blanc, 1970) sau Émile Ajar (Gros-Câlin, 1974) imaginează — poate pe urmele lui E.T.A. Hoffmann—prietenia dintre un bărbat şi un ofidian, pentru Decoin pitonul dobindeşte valoarea unui sim-bol plurimorf : el reprezintă bestialitatea ; teluricul ; forţele noc-terne, saturniene care invadează conştiinţa sau erodează temelilele oraşului ; „spiritus loci” ; Mefisto, timpul, labirintul, „eterna în-toarcere” etc. Pitonul care pîndeşte şi-l atacă pe John, ciinele care se năpusteşte de mai multe ori asupra lui Dorothy — scene de coşmar, filmate cu încetinitorul se constituie nu numai ca semne premonitorii ale unui sfîrşit tragic, ci şi ca simboluri ale nebănu-itelor puteri oarbe, iraţionale, care pîndesc fiinţa omului, metafore ale inconştientului, ale capacităţii distructive a pulsionilor refulate. Totodată, aceste înfruntări („disonanţe”, fisuri, dedublări etc.) fac parte din ritualul de iniţiare la care sînt supuse cele trei perso-naje. Într-adevăr, în spaţiul oraşului — care, conform logicii ne-gative a fisurii, este simultan labirint şi minotaur devorîndu-şi imperturbabil victima —, John, Mysha, Dorothy şi ceilalţi îşi con-sumă odiseea. L’Enfer — acest nume constituie deja o „promi-siune” privind călătoria pe care eroul o va face în oraşul-infern şi purgatoriu. John, cel care escaladează în fiecare zi pereţii de sticlă ai zgirie-norilor (evidentă parodie a mitului lui Sisif !), cel care spală geamurile, adică — în limbaj mitic — purifică trupul oraşului prin abluţiuni rituale, John coboară în „subterană”, se strămută pe tărîmul celălalt, în care puterea este deţinută de An-derson (se poate citi” şi under sun : sub soare, adică în iad !) — şeful unei brigăzi de pompieri —, personaj hibrid, fisurat : el este stăpînul a două elemente antitetice, al focului (element infernal, purificator, genezic) şi al apei. John este un fel de Odiseu sau Orfeu degradat, al cărui unic gînd este s-o smulgă pe Dorothy-Euridice din această „închisoare” infernală, în care ea îşi ispă-şeşte prin orbire „păcatul”. Psihanalizînd textul, în spiritul lui Bachelard, n-ar fi greu să descoperim în tainicul murmur al acestor fiinţe complexul lui Iona sau al lui Novalis. Adîncul îi fascinează. Coborirea — iniţiare, degradare, purificare — devine destin, John, Ashton (ash, lb. engl. = cenuşă, sugerează focul, combustia, deci gheena !), Dorothy se caută, se aşteaptă, rătăcesc prin subteranele metroului-labirint (parodie a infernului dantesc !),

unde se aud șoaapte, se ghicesc „umbre“ ; pe pereții căruia sloganele politice își amestecă literele cu imaginea taurului (minotaurului ?) repetat obsedant. Spitalul, în care sint claustrați Dorothy și Ashton ; închisoarea în care John își ispășește „greșeala“ de a se fi revoltat ; subsolul hotelului West Continental, invadat de apele murdare ale canalului de scurgere ; cartierul Brooklyn, Chinatown, Washington Mews sau Bowery — totul simbolizează același spațiu închis, același infern labirintic („regatul umbrelor“), în care omul îi apare omului ca fisură, defecție, eșec, marionetă. Într-adevăr, ființa umană, obiectele, clădirile, orașul sint manipulate din culise de nenumărați Mefisto de duzină : Cadett (cad, lb. engl.=escroc), senatorul, care încearcă printr-un bluff să-și întărească poziția politică ; Helmut (hell, lb. engl.=iad) Groote (Grotte, lb. germ.=grotă), cinicul care profită de „agonia“ clădirilor, așa cum dr. Almendrick (to mend, lb. engl.=a repara, a cirpi), cel care recondiționează destine, profită de disperarea și speranța oamenilor pentru a le cumpăra organele sănătoase (parodie a pactului faustic !) și a le revinde apoi celor bolnavi la prețuri fabuloase ; Walter Desmond, prezentatorul de la West Continental, vânzător ambulant de iluzii ; Baumstein (Baum, lb. germ.=copac ; Stein, lb. germ. = piatră), primarul orașului — mereu absent — simbol poate al tensiunii dintre natură și civilizație, dintre viață și moarte sau, poate, metaforă a zeului mort, a neantului aflat în miezul lumii, a forțelor obscure, iraționale care „scriu“ scenariile societății.

În cele din urmă, orașul-infern devine un imens spectacol — teatrul grotesc al doamnei Bee (lb. engl.=albină — alt exemplu de funcționare a logicii negative a fisurii !), ca și muzeul ei de figuri de ceară reprezintă desigur un racursi al acestei lumi —, în care regizori anonimi măsluiesc istoria și condiția umană, trucează conștiința și destinul. În această fantastică „noapte a Walpurgiei“ luminează un singur far — casa-corabie a lui John, simbol al purității, al originii, „imago“ sau „axis mundi“ (v. catargele casei ; hibridarea, fisura sint evidente !). Pierderea casei, sinonimă cu pierderea Edenului, va declanșa — de fapt — exilul personajului. După încercările multiple la care va fi supus în acest imens laborator de testare numit „New York“, John împreună cu Dorothy vor părăsi orașul pentru a se pierde în pădurile din New Jersey. Scena are rezonanțe mitice. Ea închide — în realitate — o moarte simbolică : John și Dorothy evadează din „închisoarea“ orașului și trec dincolo peste fluviul Hudson (parodie a Stixului !). Luntrea

lui Charon este înlocuită cu un camion de hingheri, plin cu cîini vagabonzi. În ciuda degradării mitului, în ciuda ironiei (cf. logica fisurii !), fragmentele în care se descrie exodul sau invazia cîinilor sînt încărcate cu o mare cantitate de energie metaforică. Cîinii — simbol al ființei umane rătăcitoare, neliniștite, oscilînd permanent între libertatea naturii și constrîngerile civilizației, simbol al indienilor șeieni alungați de societatea tehnocrațiilor, primesc în final o nouă conotație : ei îl închipuie pe Anubis — zeul egiptean cu cap canin — care-i însoțea pe cei morți în lumea de dincolo. John și Dorothy — conduși de cîinii Anubis — se reîntorc la vatra originară. Didier Decoin redescoperă, astfel, „adevăratul mit al Americii“ : cultul inocenței, revenirea la starea edenică.⁵ Într-o epocă de confuzie și derută axiologică, o epocă în care valorile tradiționale ale romanului se fisurează și se prăbușesc, Didier Decoin răspunde Sfînxului-Istorie cu o nostalgie : omul este un Anteu perpetuu. Destinul său capătă sens numai printr-o eternă întoarcere la începuturi. „Mesajul“ cărții ar putea fi semnat de Rousseau sau de Emerson : „Să-nchinăm pentru Adam cel vechi și nepervertit, sinele simplu și curat împotriva lumii“.⁶ Dar coerența și transparența acestui ideal sînt contrazise (nouă fisură !) de subtila tehnică cinematografică (prim planuri, flash-back-uri, off, travelling, profilmic, diegetic etc.), după care Decoin își regizează, își „toarnă“ romanul. Or, această „disonanță“ (ironică ?) între formă și ideologie declanșează fisiunea interogativă, suspiciunea cititorului. Jocul metamorfozelor și al întrebărilor continuă. Starea de nestare devine destin. Omul se (des)face la infinit între nostalgie și speranță, între două utopii, între două inexistențe. Dar, comedia umană — transpusă de Didier Decoin — ar putea să se înalțe la demnitatea condiției umane prin trăirea tragică, acut responsabilă a libertății întru istorie.

Narcis Zărnescu

⁵ D. H. Lawrence, *Studies in Classic American Literature*, Garden City, New York, Doubleday and Comp. Inc., 1951, p. 64.

⁶ cf. R.W.B. Lewis, *The American Adam. Innocence, Tragedy and Tradition in the XIXth Century*, Chicago, Univ. Press, 1968, p. 1, 86, 101.

Pentru Chantal

*Dacă într-un oraș se adună cîinii și urlă,
e semn că orașul acela va cădea și va fi spulberat*

**INSCRIȚIE PE O TĂBLIȚĂ DIN BABILON ;
TEXT CULES DE ÉMILE CONTENAU
DIVINAȚIA LA ASIRO-BABILONIENI**

După cum se poate observa, titlul romanului lui Didier Decoin prezintă o dublă semnificație. *John l'Enfer* este numele eroului principal al cărții — un indian, spălător de geamuri, din New York ; în același timp „patronimicul“ *l'Enfer* dobândește, aluziv, valoare de metaforă : aceea, în principal, prin care se exprimă, în viziunea autorului, destinul unei metropole, al unui megalopolis. Traducerea acestui cuvânt — căci, deși face parte dintr-un nume, el se impunea a fi tradus — trebuie să țină seama de dubla conotație semnalată mai sus. În cazul nostru echivalări precum : Infernul, Iadul, Tartarul ni s-au părut, dintr-un motiv sau altul, insuficiente. Am optat, în cele din urmă, pentru Gheena, conștienți fiind de faptul că și această transpunere prezintă unele inconveniente (de n-ar fi decît faptul că, privit din punct de vedere etimologic, cuvîntul trimite către o altă tradiție culturală decît cea căreia îi aparține indianul John Gheena).

PARTEA ÎNȚII

ÎN CLIPA ÎN CARE VEHICULUL TELEVIZIUNII SOSEȘTE la locul accidentului, mulțimea s-a și împărțit în două cete. Selecția s-a făcut în mod spontan, producând un freamăt pe trotuar, ca în jurul unui stup.

Ceva mai în spate, se află adunați martorii importanți, cei care l-au văzut pe indian căzînd. În față, e grupul celor care au ajuns prea tîrziu. Aceștia reconstituie tragedia — pornind de la poziția trupului dezarticulat —, cîntăresc șansele de supraviețuire, dau sfaturi : *nu-l atingeți... e ca și în cazul motocicliștilor, nu trebuie să fie mutați din loc, nu trebuie să li se scoată casca, nu e semn bun cînd le dă sîngele pe nări, de ce nu-i pun, bietului de el, o haină împăturită sub cap ?...*

Sirenele de pe mașinile poliției newyorkeze se aud urlînd acum dinspre capătul lui Park Row ; o pală caldă de vînt îndoiaie marile antene flexibile.

Barrymore, operatorul de sunet, sare din cabina carului de reportaj T.V. de culoare galbenă la contact cu solul — cu asfaltul care, de trei zile, se-nmoaie puțin cîte puțin ; magnetofonul saltă pe burta lui Barrymore, cutia cu baterii uscate îl împunge între coaste. În timpul acesta, Spitzer desferecă micul dom din plastic care se conturează ca o bosă pe acoperișul mașinii ; omul acționează o pirghie, camera de luat vederi se ridică scrișnind pe cricul ei și se arată deodată în lumina intensă a zilei ; e ora zece dimineața. Spitzer fixează brațul nichelat ce face ca aparatul să poată fi mînuit cu ușurință, asemeni unui stilou. În răstimp, automobilul a oprit de tot, se leagănă acum pe amortizoare. Spitzer ia o vedere panoramică, de jos în sus, pornind de la trupul indianului, ridică botul ca-

merei de luat vederi înspre vârful zgîrie-nori-ului, coboară din nou, se oprește pe undeva pe la mijloc. Regizorul de sunet îi transmite întrebările pe care le pune Barrymore, răspunsurile venite din mulțime. Toate acestea sînt clare, luminoase, cum scrie la carte. Însă din adîncurile vehiculului, realizatorul reportajului îi spune lui Spitzer să nu mai facă pe șmecherul, să-și îndrepte mai bine atenția asupra cadavrului, să facă un gros-plan și *basta!* Drept care Spitzer se vede obligat să-i răspundă că acel cadavru nu e tocmai un cadavru.

Căci indianul trăiește încă. Lîngă el, zac risipite uneltele-i de muncă : buretele montat în vârful unei prăjini telescopice, alcătuită din tuburi de aluminiu, ștergătoarele din piele de căprioară, capsulele umplute cu leșie de concentrație foarte ridicată. De-a lungul fațadei zgîrie-nori-ului alunecă niște circei de spumă care se sparg pe trotuar asemeni unor fulgi moi de nea. Indianul s-a prăbușit de la etajul treizeci și trei, perdeaua de soare, de culoare portocalie, a unei galerii de tablouri i-a frînat căderea : acționînd mai întîi ca un fel de trambulină, l-a aruncat pe indian, împreună cu bureții săi, înapoi, către bolta cerească ; însă la al doilea șoc, pînza a cedat, s-a desfăcut în două.

Barrymore îngenunchează, apropie microfonul de buzele indianului :

— Ambulanța va fi aici într-o clipă, nu-ți face griji, de n-ar fi fost pînza aceea s-ar fi zis cu dumneata. Dar ia zi, dumitale îți place pictura ?

— În casa mea, spune indianul, există fel și fel de chipuri.

Unul dintre spectatori întreabă cine-l va despăgubi pe proprietarul galeriei pentru pînza aceea mare care s-a rupt ; unii susțin că de toate acestea se va ocupa compania de asigurări, alții mizează pe întreprinderea la care e angajat indianul.

Iar Spitzer plimbă obiectivul camerei de luat vederi, îndreptat acum asupra mulțimii. Prinde în trecere chipuri, le reține, le pierde. Pîndește un semn, nu știe nici el care anume. Magazinele abia s-au deschis, e luni, căldura a

atins limitele suportabilului. Spitzer menține în cadru picioarele unui băiețel care poartă patine cu roțile. În cele unsprezece mii opt sute de apartamente aflate în legătură cu postul de televiziune prin cablu pentru care lucrează Spitzer, mulți copii urmează să aibă o tresărire, să arate cu degetul spre ecranul televizorului și să spună :

— Uite ce patine cu roțile, vreau și eu din astea...

Unii n-or să primească decît cîteva palme, însă cei mai mulți vor căpăta patinele cerute. În următoarele douăzeci și patru de ore, raioanele cu articole de sport din cartier vor fi devalizate, și aceasta datorită lui Spitzer care, cu o zi înainte, îi mărturisise psihanalistului său că are din ce în ce mai des niște vise în care se face că el ar fi un castor și că ar abate din cursul său un fluviu imens — fluviu ce ar putea fi Ohio sau, poate, Missouri.

— Ajunge, exclamă realizatorul, tăios.

El este, în același timp, și producător al programului, și nu va încasa nici un cent din vânzarea patinelor cu roțile. Spitzer se resemnează. Ridică maneta care reglează distanța focală, măbind cadrul. Pe obrajii indianului se preling lacrimi ; departe, foarte departe ferry-boat-ul de Staten Island lansează două chemări răgușite.

— Mă numesc Mawakhna, spune indianul. Anunțați-o pe Denise.

Barrymore se dă la o parte : nu-i plac scenele de agonie, niciodată n-a știut în ce fel trebuie să se poarte atunci cînd se află în preajma unui om care moare. Se întoarce spre polițiști, dă cifre statistice :

— E cel de-al doisprezecelea spălător de geamuri care se prăbușește în gol, în mai puțin de șase luni. Toți, indieni. Și eu care credeam că ei sînt altfel decît noi, că nu sînt sensibili la amețelă !

— Da, e ceva în legătură cu urechea lor internă. Acum, dacă de asta e vorba, sînt pe cale de-a se adapta. Și de aici li se trage moartea.

Spitzer vede un nor de praf auriu ridicîndu-se dinspre East River, lunecînd spre sudul Manhattan-ului prin Wagner Place și Peck Slip : e cea de-a doua auroră a zilei, aceea de la ora zece și jumătate, cînd umbrele sînt mai scurte, cînd aburii înalți ai orașului se îndepărtează în

direcția oceanului — care îi mistuie fără grabă, între Terra Nova și insulele Azore. Spitzer manipulează inelele gradate și roțile micrometrice ale aparatului de luat vederi, încercînd să prindă lumina în camera fragilă a tubului catodic.

Barrymore îl întreabă pe unul dintre polițiști :

— După părerea dumneavoastră, indianul ăsta ce e ?
Un *algonkin* ? Un *muskoki* ?

— E un *athabasc* din grupul arctic, strigă Spitzer.

Pe la amiază, Edmond K. Milous, șeful antreprizei care se ocupă cu lucrări de curățătorie, află de decesul indianului. Mawakhna a murit în ambulanță, strîngînd atît de tare mîna infirmierei, încît i-a frînt acesteia degetul mic.

Milous formează îndată numărul de telefon al Biroului pentru problemele indiene. Se teme de represalii din partea membrilor-fantomă ai organizației *Puterea roșie* ; a retranscris în agenda sa, la rubrica *persoana ce va fi anunțată în caz de accident*, formula obsedantă a răzvrătiților din cătunul Wounded Knee. Într-adevăr, un soi de incantație rituală, cu miros de fum, de noapte, de piele strivită și de sînge închegat : *uriașul roșu nu mai are decît un genunchi pe pămînt, el se ridică !*

Edmond Milous și-l închipuie pe uriașul acela roșu ca avînd înfățișarea unui nou King Kong : acesta va țîșni din pămînturi poroase, alegînd ora de purpură a crepusculului, pentru a-și așterne umba fabuloasă asupra orașului ; va dezrădăcina clădiri imense, cu ușurința cu care strămoșii săi smulgeau salcîmii din pămînt, și-l va apuca pe Milous între degetele lui cu vîrfuri teșite, asemeni ciocanelor ; iar după aceea, cine poate ști ce se va mai întîmpla ?

Milous s-a dedicat indienilor tot astfel cum sclavagiștii de dinainte de Lincoln se dedicaseră negrilor ; nu orice om de societate, la New York, poate fi specialist în prelucrarea diamantelor și olandez : uneori, se cere să te descurci făcînd trampa cu mărfuri din cele primejdioase. Edmond Milous cunoaște oameni cu înfățișare pașnică ce stochează calupuri de exploziv, aruncătoare de mine anti-

tanc, nitroglicerină ; cu indienii săi spălători de geamuri, el face figură de dulce copil.

— Toate măsurile regulamentare de securitate au fost luate pe peretele de nord-est al zgîrie-nori-ului, explică Milous interlocutorului său de la Biroul pentru problemele indiene. Materialul tocmai fusese supus unor serii de verificări. O să primiți, probabil, o sumedenie de scrisori : răspundeți-le tuturor acestor oameni că poliția și eu însumi sîntem încredințați, în clipa de față, că Mawakhna s-a sinucis.

Biroul pentru problemele indiene îi promite lui Edmond Milous tot ce dorește el : din ziua în care și-a părăsit rezervația, Mawakhna a fost scos din evidența Biroului și, prin chiar acest fapt, de sub protecția sa.

Milous adaugă :

— Pînă în ultima clipă, Mawakhna a tot vorbit despre o oarecare Denise, probabil soția sau amanta lui. După părerea mea, Mawakhna s-a sinucis din dragoste.

Acestea spuse, pune receptorul în furcă și își convoacă, dispecerul :

— Să privim lucrurile în față, Formann : zgîrie-nori-ul N-002 a rămas pe tușă, și, de la etajul treizeci și trei la etajul patruzeci și opt, e mai murdar decît un purcel împuțit. Mai e și un client pretențios. Ce propui ?

Formann își deschide registrul : N-002, situat în apropiere de New Chambers, aparține, în coproprietate, unei bănci, unei societăți pentru căsătorii prin corespondență și unei companii maritime care se ocupă cu închirierea navelor de transport. Dispecerul schițează un surîs, spune că n-are pentru moment pe nimeni la dispoziție și precizează :

— Dealtminteri, întotdeauna se întîmplă la fel, după perioada ploioasă din primăvară.

Milous nu spune nimic. Cu ochii mișiți, așteaptă. Știe că lui Formann îi face plăcere să fie pus în situații fără ieșire, să simtă și el în ce măsură este indispensabil bunului mers al întreprinderii. Se scurg astfel cîteva clipe. Cu capul ridicat, dispecerul urmărește rotirea palelor ventilatorului ; se gîndește, poate, că imobilul acela este unul dintre ultimele care nu dispun de un sistem de

ventilație și de condiționare a aerului. Murmură, în cele din urmă :

— Îl avem, desigur, pe John Gheena. Dar astăzi e ziua lui de odihnă...

John Gheena examinează cu de-amănuntul încăperea cu pereți goi de lângă Grand Army Plaza. Până una alta, reuniunea cu caracter politic aduce mai degrabă a picnic: *Fiicele luptelor viitorului* au încropit un soi de plite deschise și, cu coapsele înfășurate în fișii lungi de pinză, de care atîrnă ciucuri cu mărgelile de sticlă, stau chincite în jurul vetrelor și aruncă pe jeratic pumni întregi de sare. Cîțiva copii moțâie întinși pe podea. Vor fi duși afară cînd va veni rîndul cuvîntărilor, și fiecare din ei va avea atunci dreptul la o frigăruie, o pungă cu alune și o sticlută de apă gazoasă.

Din timp în timp, un indian *navajo*, bătrîn uitat de vreme, se ridică, se duce pînă la fereaștră și strigă cu voce răgușită :

— Libertate lui Bobby !

Vrînd să-și arate bunăvoința, John Gheena repetă și el, ca un ecou :

— Luați aminte la ce spune Moșul, liberați-l pe sărmanul Bobby.

Nimeni, în afară de bătrînul indian, nu pare a ști cine este acest Bobby. Cineva îl ia pe bătrîn de braț, îi spune la ureche cîteva cuvinte menite să-l liniștească și îl trage deoparte.

Mult mai tîrziu, și cu totul întîmplător, John Gheena va afla că Bobby nu era nimeni altul decît tatăl Moșului. Bobby fusese cel dintîi din tribul său care optase pentru un nume de-al oamenilor de rasă albă, luase parte la lucrările de săpare a unui tunel de metrou, murise strivit în timpul unei surpări de teren, iar Moșul revendica rămășițele lui pămîntești pentru a le înmormînta după datină. Atunci, și numai atunci, Bobby va putea să încalece și s-o ia de-a dreptul peste pajiștile înrourate, și va fi în stare să prindă păstrăvi în felul în care o fac urșii.

Fiicele luptelor viitorului încep să se ridice, să se îndrepte din şale. Curînd, bucăţile de carne, marinate în oţet dres cu fructe de pădure, se perpelesc pe grătare, un fum gros inundă odaia mai mult lungă decît largă. Pe John Gheena îl podideşte tusea. E o temperatură de peste treizeci şi şapte de grade în această încăpere cu ferestrele înţepenite de rugină. Evelyn e poate cea mai frumoasă dintre fete. Se apropie acum de el — metisa cu ochi cenuşii — se înalţă în virful picioarelor, îi şterge bărbatului fruntea brobonită de sudoare.

— Trebuie să dovedeşti că-ţi meriţi numele, John Gheena. Nu cumva crezi că poţi să ai un nume ca ăsta fără să te coste nimic ?...

În vreme ce Evelyn îi mîngîie tîmplele, el retrăieşte zilele acelea de pînă a se imprimăvăra, zilele acelea care s-au scurs pe cînd el spăla geamuri imense, geamuri de după care nici o dactilografă nu priveşte vreodată ; căci e prea ocupată sau o ia cu ametei.

Fixate strîns pe ochiurile de geam, ventuzele electromagnetice îl susţin pe John Gheena lipit, ca o muscă, de faţadele marilor clădiri. Iar pentru asta primeşte ceva mai mult de şase sute de dolari pe lună. Ştie, din experienţă, că fiecă zgîrie-nori este un mic munte, cu vînturile, cu microclimatul, cu capcanele lui.

— Există frig şi frig, spune Evelyn. Face aluzie la acel soi deosebit de răceală prin care ea a trecut, cu cîteva luni înainte, într-o celulă de închisoare. Lui John Gheena nu-i trebuie mai mult ca să se dea la o parte : aceste veşnice aluzii la nişte mici suplicii meschine, acest pomelnic în care sînt înşirate eşecuri, arestări, procese mai mult sau mai puţin trucate, toate acestea îl fac să nu se simtă în largul lui. N-o să aibă niciodată un suflet de martir. Întrucît e de rasă şeienă, el, John Gheena, îşi aţinteşte privirea către stele. Către toate stelele : cele de pe drapel, cele de pe navele din portul New York, cele de pe Înalta Boltă pe care lunecă lin călăreţi învăluiţi în tăcere. De-l vor militant, vor trebui să-i înfăţişeze imagini mai glorioase decît aceea a unei fetişcane care tremură de frică şi de frig în puşcărie. Dacă politica îl vrea

cu ochii plecați și cu mâinile la spate, atunci credința lui e că politica asta nu e bună.

O să mănince o frigăruie, două, numai ca să nu se spună că a venit fără nici un rost, apoi va pleca odată cu copiii.

Evelyn continuă, cu vocea crispată :

— Am stat la pușcărie, toți cei de aici știu asta, și toată lumea mă respectă. În afară de dumneata.

John Gheena se mulțumește să surîdă. Fata insistă :

— Nici măcar nu te interesează să știi cum a fost acolo ?

— În prima seară, ai plins. În cea de-a doua seară, o camaradă de celulă a încercat să te aline, plimbându-și virful limbii pe trupul dumitale care încă mai mirosea plăcut, a libertate. În cea de-a treia seară, ai simțit un fel de dorință. Iar acum ești lesbiană.

În Grand Army Plaza, hora trăsurilor și autocarelor s-a oprit. Grupurile de turiști europeni și japonezi s-au risipit, pentru a se reface apoi de-a lungul meselor înguste și înalte din localurile tip *fast food*¹, prevăzute cu aer condiționat. În lipsă de ocupație, birjarii aruncă boabe de ovăz păsărelelor cocotate pe statuia generalului Sherman. Vremea plimbărilor făcute agale și-ntr-o doară va veni din nou, însă mult mai târziu, când marea serie va împinge către mal norii scămoși. E ora treisprezece și patruzeci de minute, soarele e prea puternic : un soare parcă anume făcut pentru înmulțirea bananelor și a hipopotamilor, cugetă John Gheena. Jos, în capul pieței, deformate de pînzele de abur cald, trepidează ușor două motociclete ale poliției. E puțin probabil, totuși, ca reuniunea să fie pusă sub observație : Asociația asta nu înspăimîntă pe nimeni, poate doar pe ea însăși. Sub masca unei acțiuni revoluționare și antirasiale, ea apără mai curînd dreptul la folclor. *Sîntem aici într-un cerc plăcut de indieni de treabă, ne-am adus și copilașii, fluierile și dansurile.* Ce-a putut face oare Evelyn, ca, într-o seară de iarnă, să fie arestată tocmai aici ?

¹ Expres (engl.).

Ușa se deschide, izbită de perete cu toată puterea, și copilul Pageewack intră în cameră. Mai bine zis, e azvîrlit într-însa. Cade pe podea, își duce mîinile în dreptul feței, pentru a para o lovitură care nu va veni. Pe cămașa lui albă, cu gulerul rupt, se mai răsfrînge încă lumina orbitoare a New York-ului de dincolo de ziduri. (El mai aduce și nisipul de la Montauk — de care sînt mînjiți mocasinii lui din piele de căprioară —, cu miros de iod și de cochilii unsuroase.) Doi bărbați înarmați își fac apariția în urma lui Pageewack, ținîndu-și armele îndreptate spre el.

— Încetați cu circul ăsta, spune John Gheena, îl cunosc pe băiat.

Țevile pistoalelor-mitralieră se ridică înspre tavan. (Sînt arme de model învechit, se gripează pesemne, de la prima rafală.) Pageewack începe să geamă.

— Dați-mi pace ! — mai spune John Gheena (căci toată lumea face o mișcare în direcția lui, pentru a se strînge în juru-i — ori pentru a-l încercui). Înainte de a veni la voi, am trecut pe la mama lui Pageewack și i-am lăsat adresa, asta e.

Secretarul general al asociației scuipe printre dinți, de-a dreptul pe podea :

— Ce imprudență !

— Domnul meu, spune politicoș John Gheena, parcă poți ști vreodată unde te duci ? Și apoi, mama Pageewack a citit adresa, a învățat-o pe de rost și a înghițit hîrtia.

Apoi se apleacă asupra copilului.

— Ridică-te, n-o să-ți facă nimeni nici un rău. Toți cei de aici sînt frații și surorile tale...

Băiețașul îi dă ascultare. Se ghemuiește la pieptul lui John Gheena. Pentru prima dată în viață, lui Pageewack i se oferă posibilitatea de a contempla niște pistoale-mitralieră veritabile ; așadar, nu-i de mirare că aproape a și uitat de ce și-a lăsat joaca și a venit pînă aici.

— Hai, vorbește ! îi spune John cu blîndețe.

— A venit la noi acasă o fată, o fată grozavă, cu o mașină frumoasă. Te așteaptă jos.

John Gheena nu înțelege, Pageewack precizează :

— O cheamă Peggy. Nu miroase prea frumos, dar m-a lăsat s-o ating pe genunchi. O iubești ? Dacă nu, într-o zi o s-o iau eu pentru mine.

John Gheena se uită la Evelyn :

— Trimiteți-mi o copie după procesul verbal al întrunirii. Eu trebuie să plec.

— O clipă, spune secretarul general. Cine este această Peggy ? E cu noi sau împotriva noastră ?

— E una din asistentele lui Milous. Puțin îi pasă ei de toate astea. Sarcina ei este să treacă pe la imobilele pe unde lucrăm și să verifice dacă treburile merg bine. Înțelegeți, de asta nu se dă jos din Buick : chestie de prestigiu, de faimă.

Evelyn pare dezamăgită. Ce gânduri își făcuse ? Că poate, la terminarea mitingului, vor pleca împreună, ea și John ? Rizind, fata i-ar fi cerut să-i redea gustul pentru bărbați. Într-o zi de primăvară, și încă într-o zi de lucru, nu-i greu să găsești un loc unde să faci dragoste. Plajele sînt pustii. Te joci de-a dezbrăcatul în timp ce alergi către mare.

John Gheena explică acum că, probabil, un lucrător s-a accidentat și că el va trebui să-l înlocuiască. O frigăruie ia foc, cîțiva stropi de grăsime fierbinte cad pe mîinile împreunate ale bătrînului *navajo* — și acesta scoate un urlet.

Mai tîrziu, la picioarele zgîrie-nori-ului N-002, Peggy și Pageewack scot echipamentul din port-bagajul Buick-ului, îl pun pe trotuarul pe care se zbicește sîngele lui Mawakhna. Va trebui așteptată următoarea aversă pentru ca lungă pată brună să se șteargă : și așa, serviciile de salubritate abia dacă mai prididesc cu mormanele de lăzi cu gunoi (... iar în zilele de luni, orașul întreg miroase a coji de legume stătute, duhoarea șerpuieste de-a lungul străzilor sau palpită în fața casei scărilor, după forța și direcția vîntului).

John Gheena iscodește vastul imobil, îl examinează cu de-amănuntul. Peste cîteva ore, partea de nord-vest va fi iluminată de soarele ce va coborî către apus : lumina va fi tocmai bună ; va cădea pe zid în așa fel încît va dezvălui pînă și cea mai neînsemnată crustă de murdă-

rie ; însă nu va fi de ajuns de violentă ca să provoace **acea fatală ameteală** care te face să-ți dai drumul în gol.

— Am să încep din partea cealaltă, dinspre sud-est, explică John. Am să termin cu ea pe la ora șase după-amiază, poate puțin mai devreme, și am să mă apuc atunci să fac partea nord-vestică. În orice caz, anunțați-l pe Milous că nu voi putea termina pînă la căderea nopții. Am să vin și mâine.

Se așază pe vine, verifică etanșeitățile ventuzelor, aderența lor. Pageewack spune că se va urca și el pe clădiri uriașe. Mai sus, mai repede — peste zece sau doisprezece ani ; deocamdată, se antrenează, făcînd să strălucească de curățenie vitrina mezelarului Marpoxinos și vesela din masă plastică a Mamei Pageewack.

— Luați-l și pe puști ! — o roagă John pe Peggy. El dorește să rămînă singur, deși știe că nu va avea parte de o adevărată singurătate, căci acolo, sus, va fi de ajuns un chiștoc uitat pe vreo cornieră de oțel pentru ca John Gheena să întîlnească năluca lui Mawak̄hna. Legenda spune că un urs, un nor și un frate nu pier niciodată cu totul.

Cînd John Gheena își începe urcușul pe această coastă absolut verticală de munte, folosindu-se de labelle subțiri ale lighicanei-cu-ventuze, trecătorii se opresc în stradă, își ridică privirile, se uită la el cum lucrează și, cîte unii, îi fac semne de salut cu mîna. Însă, puțin cîte puțin, se plictisesc și pleacă : pentru ei sînt mereu aceleași gesturi care se repetă. Singur John Gheena știe că nici unul din eforturile pe care le face nu seamănă cu cel care îl precedase. Mai întîi de toate, riscul crește mereu, mai puțin în funcție de altitudine cît de gradul de oboseală. Apoi, mușchii se mlădiază, mișcărilor devin mai sacadate, mai îndrăznețe. Treptat, pe măsură ce sticla își redobîndește transparența, spălătorul de geamuri e cuprins de un soi de optimism, comparabil cu starea de beție. În unele cazuri, poate merge pînă acolo încît, pentru a ajunge pînă la cutare sau cutare ungher ascuns, să-și dea drumul la o mînă. Începe să fluiera, apoi se pune pe cîntat, pe urmă își povestește lui însuși tot felul de povești. Vîntul îi

ține buzele deschise, pătrunde val-vîrtej în plămîinii săi : pe cît era de viscos și de greu — parcă fibros — aerul la parter, pe ațit e vîntul înălțimilor de răcoros și de purificat : un vînt albastru, precum singele nobil.

Prima jumătate de oră e apăsătoare, cea de-a doua e dătătoare de viață, în cea de-a treia jumătate de oră, mai adăugîndu-se și deprinderea, se poate întîmpla orice.

Trebuie ca, din timp în timp, să măsoři dimensiunile golului, să înfrunți amețeala ; să nu te intereseze ce se petrece dincolo de fereastră, în interiorul zgîrie-noriului : în caz contrar, poți ajunge ușor să crezi că ești pe pămînt ; cea mai mare primejdie o reprezintă fata care își face unghiile, suflă pe ele, le întoarce spre lumina de afară ; mocheta e groasă, e verde, totul e odihnitor, blînd, mult prea blînd...

John Gheena a luat ascensorul pînă la terasa superioară a blocului. A fixat scara de aluminiu de un piton, a făcut proba odgoanelor de siguranță răsucite din fire de nailon albăstriu. Și-a trecut un picior peste parapet, prăjina cu buretele a lovit betonul și-a răsunit ca un clopot. Leșia miroase a clor. John trece de cornișa înclinată, împodobită cu o constelație de excremente de păsări. Unii spălători de geamuri încep lucrul de la baza zgîrie-nori-lor : au astfel timp să se deprindă, pierzînd în mod progresiv contactul cu solul. John preferă să coboare, etaj cu etaj. Acestei din urmă metode i se zice *a frunzei vętęde* ; și, după părerea lui John, ea prezintă un caracter mai uman.

Superstițios, John Gheena sărută cel dintii tub de evacuare a apelor uzate : își introduce limba în orificiul acoperit de rugină, linge contururile interioare ale incin-tei. *Zeule zgîrie-nori, nu mă scuipa în stradă, noi doi ne-am amestecat fluidele !* Acesta-i de fapt înțelesul sărutului pe care îl dă John Gheena celui dintii tub de evacuare.

În cazul unei eventuale căderi, există o șansă din trei ca odgonul de siguranță să reziste ; totul depinde de lungimea care i se lasă. Dacă bucla pe care o face e prea mare, odgonul se răsucește, se întinde prea mult, firele din

care este compus sînt supuse unor eforturi diferite, rupîndu-se unul după altul ; dar dacă bucla este prea scurtă o formidabilă undă de șoc parcurge odgonul de jos în sus, îi anulează, într-o sutime de secundă, elasticitatea, și odgonul cedează. John Gheena lasă să se rotunjească o buclă ideală, care are forma unui mare C metalic.

Șeienul ajunge acum la prima fereastră. Aceasta dă către o sală de conferințe, placată cu lemn galben deschis. Geamul are o mică ciobitură — o pasăre s-a izbit de el într-una din nopțile cu viscol ale iernii trecute. Încăperea e goală. Pe pereți sînt afișate diagrame, și liniile (roșii, albastre, negre) împung cu botul, ametește. Cîțiva fluturi albi zac morți pe masa din lemn de nuc. Stivuite deasupra automatului distribuitor de apă, paharele de carton au căpătat o dezagreabilă culoare galbenă — de vină sînt soarele și pustietatea.

Mai trebuie într-adevăr curățat acest geamlîc imens ? Pentru cine, pentru ce ? Afișierele se coșcovesc, cu toate că sînt prinse în pioneze și cu fișii de hîrtie adezivă — dar ele mai spun încă ceva : vreme de un anotimp — trei luni de toamnă — aici a domnit Mizrahi. Abe Mizrahi, *talent-scout*¹, producător al unui eșec pe Broadway. O fi îmbrățișat el oare aici, pe divanul bleu-pal, niscaiva actrițe debutante, cu părul oxigenat, altfel cam nespălate ? E de crezut că da, un indiciu ar fi petele destul de ciudate de pe perne.

Calm, John Gheena injectează leșia prin interiorul prăjinii tubulare, pînă cînd vede cum buretele se umflă, îmbibat cu o spumă deasă. Își mai verifică hamul, pentru ultima dată. Apoi, sprijinindu-se cu amîndouă picioarele de peretele vertical al zgîrie-nori-ului, se întinde la orizontală, sau aproape la orizontală, între cer și pămînt. Buretele, atingînd sticla, produce un mic zgomot senzual. Din toate părțile se înalță spre cer țipetele de cucuvea pe care le scot ambulanțele, mașinile poliției sau ale pompierilor. *Îmi duc viața atîrnat deasupra unui pămînt aflat în stare de urgență.*

¹ Descoperitor de talente (engl.).

Intr-una din seri, un porumbel se va așeza pe pieptul șienului. Un porumbel sau un cormoran. Și omul îl va lăsa să stea acolo. Ar fi frumos ca o pasăre să vină și, așa deodată, să-și lase oul, aici, pe trupul meu, în aceste clipe cînd sînt atît de asemănător cu ea.

Efectuînd o mișcare de balans, John Gheena a trecut pe peretele de nord-vest, la ora prevăzută. În curînd, se va înnopta, lumina pare că se evaporă. În licărirea farurilor, zidurile marilor clădiri din Manhattan au și început să-și piardă ceva din falnica severitate a contururilor drepte. Însă acolo, sus, unde se află John Gheena, e încă ziuă, soarele sîngeriu îi mai orbește încă pe piloții de pe elicopterele care aterizează pe acoperișul lui *Pan Am Building*.

Blocul N-002 e străbătut de o puternică vibrație în momentul în care cele douăzeci și două de ascensoare ale sale, toate deodată, încep să plonjeze către nivelul zero, încărcate pînă la refuz. În jurul lui John Gheena, văzduhul începe să capete un miros de deodorant, de trabuce și de necurățenii : o dată personalul plecat, aparatele de epurare a mediului ambiant ale zgîrie-nori-ului sînt puse să funcționeze la puterea lor maximă. În cîteva minute, ele vor da afară mica atmosferă împutită din fiecare birou, din fiecare alveolă consacrată igienei ori relaxării. Un fum soios și întunecat se înalță spre cer : contactoarele automate au declanșat concasoarele și crematoriile de gunoi.

O ghirlandă de becuri roșii, protejate în dosul unor grilaje, licărește de-a lungul cornișelor, o lumină de far se rotește în virful stîlpului de semnalizare tripod. Automat, la toate etajele, luminile se sting. Ferestrele se transformă acum în oglinzi.

Și astfel, într-un mare geamlîc șiroind de apă cu leșie, vede John Gheena silueta unui pachobot imens ce se îndepărtează.

CU APROAPE NOUĂ ORE ÎNTÎRZIERE FAȚĂ DE orarul publicat în *New York Times* (ediția de duminică) și afișat la intrarea în gara maritimă, vaporul *Vestitude* pornește în cea din urmă cursă de traversare a Atlanticului de Nord, în sensul : America-Europa. Patru zile și patru nopți pe mare, pînă la Southampton — e prea mult. De-acum înainte, nava *number one* a Companiei *British Overseas Mechanical Lines* va mai face doar cîte trei mici tururi, în anotimpul de primăvară, prin părțile mărilor Adriatică și Egee ; în cel mai rău caz, în perioada din an cînd Londra zace potopită sub șiroaie de ploi, ea își va prelungi călătoria pînă în Antile. Pe traseul către New York, avioanele intercontinentale Boeing sau Douglas McDonnell au făcut inutile, din punct de vedere economic, pacheboturile de cursă regulată, cu șezlongurile și păturile lor în carouri, decolorate sub atacul sării. Dealtfel, navele de incendiu din portul New York nici nu s-au mai obosit să escorteze vaporul. *Vastitude* lunecă spre larg, pe ape murdare, acoperite cu o spumă verzuie ; trei remorchere se îndepărtează de el, în tăcere.

De cele nouă ore de întîrziere se face răspunzător ofițerul secund.

El se numește Ashton Mysha. Născut la Varșovia în anul 1923, Mysha părăsește Polonia la venirea trupelor germane. Omoară un om care, la rîndul său, omorîse un preot (*ticălosul și-a pus un genunchi la pămînt, a tras, preotul s-a răsturnat peste balustrada de lemn, zeci și zeci de păsări albe și-au luat zborul. Contururile lor s-au topit pe dată, ca plumbul într-un creuzet, la trecerea*

printr-o perdea de flăcări). Ashton Mysha fuge, urcîndu-se prin trenuri care transportă lăzi de obuze către front. Apoi, deghizat în clown, trece în România, ajunge pînă la țarmul mării, se îmbarcă pe un cabotier. Noaptea, dă o mîină de ajutor la cazane. Sînt puse pe foc mobilele din cabina comandantului, pe urmă pavilioanele vasului — cel care indică ciumă la bord și cel care arată că nava nu dispune de libertate de manevră. Se face ziuă, *Vassili* se apleacă într-o rîină, a fost străpuns, dintr-o parte în alta, de o torpilă. Mor mai întii găinile și cei opt porci — cu trupurile acoperite de peri lungi, cenușii —, ciopîrțiți de schije obuzelor trase de pe *U-boat*. Ashton Mysha se minunează că mai e încă în viață, pleacă într-o barcă pneumatică de salvare. Aproape mort de sete, atinge coastele insulei Malta. Ajunge apoi în acel patrulator de nisip care, ceva mai tîrziu, va fi Israelul. Lucrează într-o benzinărie situată în plin deșert. Trece un an, iată-l la Bruxelles, pe urmă la Londra. Roata călușeilor își încetinește mersul, se oprește. Ashton Mysha capătă galoane în marina comercială britanică.

În această dimineață de luni, cu mai puțin de două ore înainte de începerea manevrelor de pornire, el s-a trezit acoperit de propriile-i vărsături. Simte o durere atroce în burtă. Medicul chirurg de pe *Vastitude* eziă să se pronunțe, vrea să vadă ce va urma. Poate fi vorba de orice : de o colică apendiculară, dar și de o colecistită, de o perforație, de un calcul pe ureter. La început, comandantul Fridick se declară împotriva unei spitalizări în oraș : de un ofițer secund nu te descotorosești ca de un steward oarecare. Mai trebuie așteptat. Pentru orice eventualitate, sala de operații a pachetului e pusă în stare de alertă.

Către ora cinci după-amiază, chirurgul observă o contractură abdominală, semn al unei peritonite consecutive unei crize de apendicită.

Fridick intră în cabina lui Mysha, își îndreaptă privirea către chirurg :

— Acum, că știți despre ce e vorba, îl operați ?

— N-ar avea nici un sens. Sîntem încă la țarm, eu pe omul ăsta îl trimit la spital.

Pus sub anestezie pe la ora nouă seara, Ashton Mysha își recapătă cunoștința puțin după miezul nopții. Îi este sete, însă infirmiera de serviciu se mărginește să-i umezească buzele. Mysha urmărește din priviri, pe plăcile de faianță ale celor patru pereți, reflexele lămpii de pat. Vede stele galbene, și atunci încearcă să determine poziția în care se află : însă în cer e dezordine. I se pare că aude vuietul vântului, ordonă mateloților să închidă geamurile de la pasarelă (e doar murmurul produs de un balon de oxigen, aflat undeva în fundul salonului). Ofițerul secund are grețuri, precum odinioară — pe valurile care rostogoleau felurite resturi — după torpilarea cabotierului românesc.

Luni seara a fost operat, însă nu va fi din nou cu adevărat el însuși decît miercuri dimineața.

La ora micului dejun (cu obișnuirii fulgi de cereale și cu paharul de ceai searbăd), Ashton Mysha deschide ochii — și îndată îi închide : spectacolul care are loc în preajma lui nu merită un asemenea efort ; astfel încît preferă să-și închipuie cum pachebotul său străbate un cîmp de talazuri mănoase (fiu de țărani din regiunea Pinsk-ului, unde alternează păduri și mlaștini, Mysha vorbește de mare cum ar vorbi de pămînt).

Se credea tot atît de necesar bunului mers al navei pe cît este boul — jugului la care trage.

Acum însă, se simte de două ori umilit : mai întîi pentru că s-a lăsat doborît copilărește de o boală stupidă, care o să-l țină la pat vreo douăsprezece zile ; apoi, pentru că, cu toată lipsa lui, pachebotul *Vastitude* va ajunge pînă la Southampton și Cherbourg. *Gherrart o să-mi țină locul pe pasarelă, cocoșelul ăsta fălos de Gherrart, care își închipuie că știe tot ce se poate ști despre mare și despre nave, de vreme ce a semnat, la o editură italiană, traducerea operelor complete ale lui Conrad. Cu aparat critic, pe deasupra. Domnule Gherrart, nu se cade să faci critica lui Conrad : pe el se cade să-l înțelegi. Ceea ce nu este la îndemîna oricărui fochist de serviciu la buncărul cu cărbuni.* Spuneam deci : douăsprezece zile de convalescență, de plictiseală, de șiretlicuri — pentru a găsi pe undeva cîteva picături de whisky pe fundul vreunei sticle —, de

mers poticnit pe culoare. Și după aceea ? După aceea, Ashton Mysha se va vedea obligat să se raporteze la articolul 22, alineatul 9, al contractului său de angajare : *Prin intermediul consulatului din țara respectivă, armatorul va proceda la repatrierea în timpul cel mai scurt, în principal pe căile aeriene dacă împrejurările o permit, a personalului debarcat din motive de sănătate.*

Trebuie să reflectăm. Când niște texte de regulament ajung să determine viitorul unui om, libertatea ce-i este dată bietului individ e gata ciuntită.

Orele trec. Astăzi e vineri. O ploaie caldă cade peste New York. Se aude un tunet îndepărtat. În cursul după-amiezii, la televiziune se difuzează un program religios — plouă și pe Golgota, pantele Ierusalimului sînt pline de noroi — imagini din *Spartacus* și din *Ben Hur* ; se comemorează, cu mijloacele timpului, agonia lui Crist ; e trei după-amiază ; în lăcașurile de cult din Harlem nu mai sînt locuri libere, ploaia torențială, fantastică, face ca rochiile să se lipească de corp, dezvăluie fese înalte și rotunde, coapse nervoase, tuciurii. Programul se întrerupe pentru a face loc cîtorva secvențe cu caracter publicitar, apoi un preot ia cuvîntul, citește psalmul al patrulea din slujba pentru morți. În încăpere, se înalță voci care repetă versetele din cîntarea lui Avacum.

Numai patul învecinat cu cel al lui Mysha rămîne cufundat în tăcere. E, totuși, ocupat : cineva se aude respirînd, e suflarea unui om tînăr. Ashton Mysha se scoală și privește pe deasupra paravanului.

O femeie se află acolo, pare că doarme. Bucle grele, de culoare castaniu-deschis, îi încadrează fața. Numele ei este Dorothy Kayne — astfel stă scris pe fișa medicală prinsă cu ace în partea stîngă a cuverturii. Dorothy are ochii acoperiți cu niște comprese fixate cu o bandă lată.

În aceeași zi, la aceeași oră, John Gheena și-a terminat treaba la zgîrie-nori-ul N-002. Sub ploaia ce face ca munca pe care tocmai a încheiat-o să fie zadarnică, se-ndreaptă cu mașina către un spital.

E vinerea mare, de aceea pe străzile din cartierele mărginașe e mai puțină îmbulzeală ca de obicei. Lui John

Gheena, această aniversare nu-i spune nimic : dacă ar fi putut cu adevărat să facă o alegere, ar fi optat pentru credința strămoșilor săi. Mai are cunoștință de câteva frânturi din ea — câteva cuvinte, câteva gesturi, dintre cele mai frumoase ; pentru a urma însă cum se cuvine ritualurile naturale din timpurile străvechi, ar trebui să trăiești la țară, să dispui, după pofța inimii, de spațiu, de vînt, de animale sălbatice, de vreascuri, de lut.

Se zvonește că una din comunitățile indiene s-a regrupat într-o clădire înaltă de treizeci de etaje și că acolo trăiește acum, urmînd vechile precepte. E mai mult ca sigur că acei oameni celebrează un cult pervertit : pospăiala pe bază de sos ketchup nu va înlocui nicicînd singele de potîrnice. Și cum să găsești potîrnichi pe Broadway ?

John Gheena trece de cealaltă parte a gardului zăbre-lit al spitalului. Cît timp ploaia nu încetează, va rămîne în mașină ; va evoca amintirea tuturor femeilor pe care le-a iubit, fără să fi luat în căsătorie pe vreuna ; și, fiindcă lumea ține ca azi să fie o sărbătoare religioasă, șeienu va face o mică evocare a zeilor săi personali, a zeilor din anii cînd el a fost nevoit să postească : a spălătoresei care îl ierta de datorii, a birtașului care îl servea pe credit, fără să țină seama de riscuri, și a omului acelaia care vindea mașini de ocazie și care îi permitea să ia automobile Chevrolet, din anii șaizeci, la prețul celor din anii cincizeci (mașinile erau, probabil, de furat ; mergeau însă la fel de bine ca și celelalte ; iar cînd ești cu adevărat la capătul puterilor, te abții să mai pui unele întrebări).

John trage mașina în fața intrării principale a spitalului. Urcă încovoiat sub șuvoaiele de apă ale aversei, cele cinci trepte ale peronului.

— Sînt de la Milous Enterprise, spune el, am venit în legătură cu ferestrele acelea.

Se întoarce — arată înspre parcul cufundat într-o pîclă jilavă, înspre șuvoaiele de apă amestecată cu nămol care coboară pe aleile în pantă, înspre straturile de flori răvășite de vijelie — și adăugă :

— Dar, deocamdată, prea toarnă cu găleata. Pînă să mă pun pe treabă, aș bea și eu o cafea.

Fata de la recepție încruntă din sprâncene :

— În cazul ăsta, să-l caut pe administrator...

John o oprește : cercetînd mai bine, dînd dovadă de un dram de imaginație, nu se poate să nu se găsească o rezolvare, fără a mai deranja o persoană atît de importantă și de ocupată ca administratorul unui spital ca acesta, care domină prin înălțimea sa Hudson-ul. Funcționara re-
intră în cușca ei de sticlă, își aplică buzele pe tubul acustic igienizat :

— Bufetul este la capătul culoarului, prima ușa cum mergi pe dreapta, o ușa mov, culoarea florii de vinca. Pentru a putea consuma, e nevoie de o fisă în valoare de zece cenți.

Și ea îi întinde fisa, fără a-i cere nimic în schimb.

În toaleta rezervată bărbaților, o fată întunecată la chip se izbește de pereții despărțitori, acoperiți cu faianță. Caută ieșirea, n-o poate găsi, scoate mici strigăte de spaimă. Din cînd în cînd, își ridică mîinile pînă în dreptul feței, ca și cum ar voi să smulgă legătura care îi acoperă ochii. Se stăpînește, însă, respiră adînc, încearcă să se orienteze, se împiedică de un pisoar — și, atunci, geme din nou.

Peste pijamaua din mătase artificială, poartă halatul de spital. De gît îi atîrnă o mică pancartă indicînd numele, numărul pavilionului, al salonului și al patului ei. La difuzor se transmite *Simfonia jucăriilor*.

John Gheena se uită la Dorothy Kayne. Mai exact, o contemplă : spectacolul oferit de această fată oarbă, care se lovește de obstacole, cu gesturi în același timp grațioase și stîngace, îl fascinează.

Ținîndu-și brațele întinse, capul ușor înclinat într-o parte, Dorothy evoluează printre pisoare ; își dă seama în ce loc mizerabil s-a întîmplat să eșueze, mai știe și că nu trebuie să lase mîinile în jos, altfel e în pericol să atingă și partea din interior a pisoarelor ; în cazul de față, jocul de-a-baba-oarba nu se practică în condiții cinstite ; nu-i strigă nimeni *frige !* sau *păzea !* Singură trebuie să cîntărească pericolele. Și atunci, își spune povești : că se află într-un luminiș, și luminișul se află într-o pădure ; și este, desigur, înconjurat de copaci, însă copacii sînt uzi, și ume-

zeala lor este otrăvită, și trebuie să te ferești de trunchiurile acelea scorburoase.

Orișice ființă mai are și un al treilea ochi, cugetă Dorothy. Un ochi fără iris, fără pupilă, fără cristalin, fără umoare sticloasă, fără corneă. Un ochi secăt, aflat sub pielea translucidă a frunții, un ochi ca o floare a soarelui, ce reacționează la lumină și la căldură. Unde e soarele ? În capcana din toaleta pentru bărbați, soarele este o lampă cu neon. Și aceasta nu e bine orientată.

Brusc, Dorothy Kayne simte o prezență străină. Se oprește, își drege glasul :

— Ajutați-mă, vă rog, am greșit ușa, nu văd, mi-e teamă să nu mi se întâmple ceva !...

În tăcere, John Gheena înaintează spre ea. Oare ce parte din trupul ei va atinge mai întâi ? Mîna, umărul, bustul ori cotul ? O atinge — ușor — pe obraz :

— Hai, vino, fetișo, te scot eu îndată de aici.

Ea tresare, se ferește, face trei pași înapoi.

— Nu-mi spuneți fetișă, sînt trecută de treizeci de ani. Ah, dar îmi dau seama ce s-a întîmplat : legătura de la ochi ! nu-i așa că din pricina ei aveți impresia că aș fi foarte tînără ?

John nu mai insistă. Dorothy, care s-a calmat, începe să rîdă :

— Într-adevăr, iată dovada că pentru o ființă umană actul de identitate este în ultimă instanță privirea ei. Ampretele digitale — semne distinctive ? Asta mă face să rîd. Ce poate indica o amprentă digitală ? *Prezența* numai, nu *existența* !

— Asta-i cam prea complicat pentru mine, spune John.

O prinde de încheietura mîinii. Lăsîndu-se în seama lui, ea are ceva din lascivitatea păpușilor de cîrpă care, între două borcane cu săruri pentru baie, se încovoie, moi, prin unele vitrine.

— Încotro vrei să mergi, Dorothy Kayne ?

— Vreau să beau o apă tonică. Mi s-a spus : la bufet, ușa mov. Pe moment, am uitat de legătura mea de la ochi și m-am repezit. M-a cuprins apoi panica. Am intrat pe cea dintîi ușă pe care-am putut s-o deschid.

Se agită, vorbește din nou :

— Nu mă strîngeți așa de tare, doar nu-mi iau zborul. Baloanele se înalță în Central Park, și acolo cel puțin nu miroase atât de urît ca aici.

Se înclină în fața lui, făcînd o plecăciune mult prea adîncă : de-ar fi văzut și ea, ca toată lumea, n-ar fi catadixit nicicînd să facă o asemenea reverență în fața unui șeien. Se prezintă :

— Dorothy Kayne, după cum stă scris și pe pieptul meu. Sînt autoarea unei lucrări despre Peter Minuit, din Wesel. El a cumpărat Manhattan-ul de la indieni pe numai douăzeci și patru de dolari. L-am reabilitat pe Minuit, n-a făcut o afacere bună : douăzeci și patru de dolari, sau echivalentul lor, în 1626, asta reprezenta o sumă. La doi ani după încheierea acestui tîrg, Manhattan-ul era tot un sat, un sat prăpădit cu vreo două sute cincizeci de locuitori sărmani.

— Iar eu sînt John Gheena, spălător de geamuri de la Milous Enterprise.

Și îi face o descriere minuțioasă a bufetului. În timp ce ea se joacă cu felia de lămîie care plutește deasupra băuturii sale întăritoare, John îi spune ce conțin afișele prinse pe pereți. Sînt mai cu seamă fotografii înfățișînd țărmurile californiene, cîteva clișee mărite oferite de companiile aeriene ce asigură legătura între New York și împrejurimile cascadei Niagara, două sau trei imagini ale Rivierei franceze. Dorothy îl ascultă, dînd din cap. Bea cu gesturi stîngace, buza paharului îi lovește bărbia, cîteva picături de lichid i se scurg pe halat. Zîmbește :

— Ah, cît pot fi de proastă !

El vrea s-o consoleze. Închide ochii, face pe orbul, îi împărtășește ce simte :

— Noțiunea distanței, asta-i ! Pierzi noțiunea distanței !

Sau îi mai spune :

— Nu-i așa că sub legătura dumată de pe ochi sînt sute și sute de mușchițe de toate culorile ?

Nu ascultă răspunsul (dar poate că Dorothy n-a făcut decît să ridice din umeri), parcurge în gînd labirintul pe care-l alcătuiesc mesele, scaunele, automatele distribuitoare de hrană rece și de sifon ; în plus, mai există și

această mulțime — anonimă, unduitoare — formată din vizitatori și din bolnavi. John Gheena chibzuiește la toate capcanele, vede totul cu ochii de care Dorothy este lipsită. *Cum poate să se strecoare cineva prin toate astea, cum de găsește puterea să nu urle? Dorothy e o fată nemaipomenită, chiar dacă-și varsă, din greșală, tonic pe guler.*

— Cum s-a întâmplat ?

Pe dată începe să-i pară rău că a pus această întrebare. Dorothy îi zimbește însă ; se pornește să vorbească, foarte repede, ca și cum el i-ar fi dat, în fine, prilejul de-a se dezvinovăți.

— La un concurs de *surf-casting*, cel dintîi al sezonului. O adevărată sărbătoare. Veniseră toate fetele, membre ale clubului, bătea un vînt teribil, nu ți-ai fi putut permite să măninci floricele : doar desfăceai punga și marafeturile alea mici și albe își și luau zborul, era ca o ninsoare, era ca o mană, ca o mană cerească ce-ar fi căzut într-un deșert. M-am aruncat în apă, am înotat vreme îndelungată împingînd scîndura plutitoare din fața mea. N-am văzut cum s-a format valul care a ridicat scîndura, mi-a azvîrlit-o de-a dreptul în frunte. Mi-am pierdut cunoștința. Cînd m-am trezit, aveam legătura asta pe ochi.

Undeva, prin părțile de miazăzi ale Atlanticului, o balenă sfarmă în bucăți un mare velier ; aici, o scîndură pentru *surf-casting* distruge ochii unei fete frumoase — la urma urmei, gîndește șeienul, poți aduna și mere cu cireșe. Dorothy vrea să-și aprindă o țigară. John o ajută, mișcîndu-i mîna din încheietură. Fata spune :

— Într-o bună zi, am să văd din nou, ca altădată. Cînd ? Asta nu mai știu. Medicii nu zic nimic ; le e frică să nu se facă de rîs. Într-o dimineață anume, vor intra în camera mea, vor trage perdelele, vor face două deschizături în legătura pe care o port, îmi vor pune pe ochi două cochilii albastre de plastic — și, dacă zăresc lumina zilei, totul va fi bine.

— Dar pînă atunci cine plătește ? întreabă John.

Dorothy îl lămurește că ea beneficiază de sprijinul asigurărilor sociale ; fără a mai pune la socoteală ceea ce-i revine din asigurarea obligatorie de la clubul de *surf-cas-*

ting, care merge de la sine. Pe urmă, dacă va fi nevoie, o să mai trișeze și ea : se va preface că are dureri de cap, amețeli, ca să primească în continuare o sumă oarecare. Va ieși din spital, își va relua cursurile la universitate :

— Acolo am și eu adoratorii mei, printre studenți, printre oamenii umili care lucrează la bucătărie, la spălătorie. Se vor bate între ei, care să mă ajute să urc la catedră, care să mă așeze pe scaun, care să-mi găsească un loc mai bun la cantină. Totul e bine, e foarte bine, iar mâine va fi și mai bine. Mă iubeau cu toții de la distanță, n-aveau motive să mi se vîre în suflet, cu de-a sila. Ei și cu mine vom trăi de acum înainte o nouă viață. O viață nemaipomenită, se poate spune. Pe Mike îl voi recunoaște după respirație : mestecă mereu nu știu ce zaharicale cu aromă de lemn dulce ; cu Dustin, îmi va fi și mai ușor : miinile lui sînt reci, șerpii de-ar avea miini, ar fi ca ale lui Dustin... Vă rog mult, nu mă compătimiți !

Nu-i răspunde. Nu i-a fost niciodată milă de nimeni, din pricină că n-a avut timp să-i asculte cu adevărat pe ceilalți. Strecurîndu-se între pomeții obrajilor și comprese, din ochii fetei se preling, încet, foarte încet, lacrimi. Motolește un șervețel de hîrtie, își tamponează fața.

— Iertați-mă ! — spune.

John Gheena nu se pricepe să le vorbească femeilor. Cînd se află în fața lor, se leagănă de pe un picior pe altul — și mormăie. După ce face dragoste, începe să scorească fraze ; în fine, vreo cîteva biete vorbe. Le îmbină cu greutate, articulînd *îmi placî cum îmi plac căpșunile sau fătuc, nu se cade să ne oprim aici*. Totdeauna a făcut dragoste în cabana lui, în cabana lui cocoțată pe stîncile de gresie roșcată. Acolo, cîl puțin știe unde se află țigările, șunca și băuturile. Dar în ziua cînd va iubi o femeie de-adevăratelea, pentru toată viața, o va lua cu el într-un hotel de basm, la *Holiday Inn* din Manhattan sau la *Waldorf Astoria*, și-acolo, tineri lachei în vîrstă de doisprezece-treisprezece ani îi vor aduce acesteia dulciuri, din cele teribil de scumpe, și piersici în luna lui ianuarie — ori o tocăniță din carne de vacă fiartă înăbușit laolaltă cu niște bucăți de carne de vițel.

Îi ziua aceea mare, va fi bogat, atît de bogat încît va putea cumpăra orice. Chiar și o mașină adusă din străinătate, chiar și o viață de om.

— Sînt stupidă, mai spune Dorothy.

John Gheena n-o aude. Se gîndește la femeile întrezărite dincolo de geamurile imense pe care el le spală. Multe, prea multe femei enorme — închingate în piese de lenjerie bordate cu dantelă de culoare palidă — care, în zorii zilei, împing aspiratoare nichelate pe mochete ce poartă din loc în loc arsurile de țigară ale celui mai recent *party*. Prea multe femei slabe, care își trag pe picior cizmulițe cu tocuri înalte, mîngîindu-se pe pulpe. Și, prin case, femeile mai fac o mulțime de alte lucruri, în timp ce șeienu stă acolo, nemișcat, lipit de ferestrele lor, asemeni unui strop de ploaie monstruos ; unele se apropie, suflă pe sticla geamului, scriu pe partea aburită : *pervers*.

Nu-i adevărat. John Gheena preferă apartamentele goale. Din fericire, în prezent acestea sînt cele mai numeroase. Uneori cei care le-au locuit sînt la închisoare, ori într-o clinică, ori în vacanță, ori morți. Ori s-au mutat și nimeni nu s-a oferit să le ia locul. Poate că și chiriile au devenit prea mari. Pe mobilele părăsite, praful e asemeni unui strat de zăpadă cenușie. Zăpadă crepusculară, pufoasă însă — parcă ai vrea să-ți culci obrazul pe ea. Săptămîna trecută, într-un zgîrie-nori de o sută cincizeci și șapte de etaje, John a numărat vreo șaptezeci de birouri și apartamente goale.

Într-o seară, cîndva, pe cînd va fi grevă, îmbulzeală sau paradă electorală, profitînd de faptul că oamenilor de pe stradă nu le trece prin gînd să-și ridice capul, șeienu va face ca roțița diamantului de geamgiu pe care îl poartă cu el să scrișnească pe unul din ochiurile de geam, apoi se va strecura în unul sau altul din aceste deșerturi marginite de patru pereți. Va încerca să înțeleagă. Va consacra cercetării cît timp va fi necesar. Fiindcă acesta este un lucru important pentru corporația spălătorilor de geamuri, fiindcă poate nu e departe ziua în care nimeni nu va mai telefona la Milous Enterprise pentru a cere, respectuos, să i se trimită un specialist în lucrări de spălare la mare altitudine.

Cei de jos nu-și dau încă seama de nimic. N-au remarcat acea lentă hemoragie care secătuieste, unul câte unul, imobilele înalte. Ei cumpără în continuare funii de cîrnați, dintr-aceia care, cînd plesnesc între dinți, fac un mic zgomot delicios ; trec peste trupuri întinse de-a latul trotoarelor ; automobilele lor lungi, aplatizate, dansează în lumina eternă a locurilor de parcare subterane. Nimeni n-a văzut un oraș să moară așa cum moare un cal (la început are niște tresăriri bruște, apoi scoate cîteva strigăte).

Însă John Gheena știe că moartea își face loc uneori în tăcere.

— Fiți acum atît de bun și duceți-mă pînă în salonul meu — spune Dorothy.

Îl prinde de braț, se sprijină de el. E încălțată cu niște papuci care fac, pe linoleum, un zgomot asemănător cu plescăitul valurilor unui resac cu o cadență precipitată. Din timp în timp, fata murmură :

— Ciudat, nu credeam să mă fi îndepărtat atît de mult.

John Gheena nu răspunde nimic, căci nu face acum altceva decît s-o înșele : în loc s-o conducă pe Dorothy înapoi în camera ei, șeienu-l caută o încăpere care să-i fie lui de folos, adică una prevăzută cu o ușă care să se poată încuia pe dinăuntru. Se străduiește să-și scoată din minte orice alt gînd, să se concentreze numai și numai asupra dorinței care-l încearcă. Mai tîrziu, la căderea nopții, cînd va închide obloanele cabanei sale, se va muștra singur, se va condamna, se va pedepsi poate (se va priva, de pildă, de orice fel de băutură la masă ; ori își va impune să doarmă cu două pături pe el, cu ferestrele închise și cu radiatorul electric în funcțiune). Deși, încă de pe acum John își acordă confortabile circumstanțe atenuante : ea trebuie să fi știut totuși la ce primejdii se expune o femeie cu ochii legați.

Dacă se va zbate, o va supune. Dacă va începe să urle, o va lua la goană. Dar dacă nu se va opune, cit de blind se va purta cu ea ! O va mîngîia, îi va spune *roaba mea, roaba mea scumpă, pierdută în noapte* ; ea se va dezbrăca, însă el va fi cel care îi va strînge lucrurile, cu grijă, aliniindu-le pe un radiator, pentru ca ea să le afle, după aceea,

calde și uscate. Va fi foarte atent să nu-i agațe colanții cu unghiile lui mult prea lungi pentru niște unghii de bărbat. *Într-o zi îmi voi pune mâinile pe genunchii, strînși unul într-altul, ai unei fete, și ea îmi va pili ghearele și, în tot acest timp, îmi va vorbi cu tandrețe, ca unui leu.*

John a împins-o pe Dorothy într-o încăpere semicirculară, cu pereții vopsiți cu lac verde. Există aici autoclave și mașini de spălat rufe. Tînăra femeie se îndreaptă instinctiv către o fereastră pe care nu o vede, dar pe care o ghicește după zgomotul pe care îl face ploaia ce bate în geam. E mai mult surprinsă decît înfricoșată. Pipăie în jur, recunoaște sub degete niște țesături aspre.

— Cearșafuri, spune ea. Și e o duhoare caldă, o căldură umedă, sîntem într-o spălătorie, ați greșit drumul !

John Gheena răsucesce cheia în broască. Dorothy ciulește urechea, începe din nou să vorbească :

— Ați făcut-o dinadins. Urmăriți un gînd ascuns !

Face o întoarcere înapoi, vine spre el :

— Sînteți negru ?

El ride stîngerit :

— Ei, și asta ar schimba ceva ?

— Nu, fiți liniștit, nu sînt o separatistă.

Pur și simplu fata vrea să-și dea seama care este situația. Cunoștea după nume și evoluție orice astru din cer, e în stare să străbată New York-ul, noaptea, orientîndu-se după luceafăr ; ar dori ca vikingii să fi descoperit America înaintea lui Cristofor Columb, ca teza *Nord* să biruiască, în fine, teza *Sud* : genovezul își datorează gloria unei erori de apreciere, unei întîmplări care a aranjat, cu-adevărat, prea bine lucrurile. Dorothy Kayne a auzit zgomotul ușor al cheii răsucite în broască, a înțeles pe dată ce vrea acest bărbat de la ea ; dar tînăra femeie nu-i va ceda decît dacă știe cu exactitate ce-i va aduce mîine faptul de a fi stat astăzi goală în fața lui.

Ceea ce o exasperează în cel mai înalt grad e că n-are idee cum arată el. Din vocea lui, din mirosul pe care îl emană nu poate deduce decît unele contururi vagi, lipsite de interes. Nu are obișnuința, nu are o *tehnică*. Dacă îi cedează, el își va lipi buzele de ale ei : vor fi oare aspre sau moi, tari sau elastice ?

— Vreți să facem dragoste ? — întreabă John Gheena, și glasul lui nu este nici al unui bărbat, nici al unui copil.

Dorothy își sprijină ceafa de un geam, răcoarea sticlei aburite o pătrunde. Pe culoar, hîrîie un difuzor : anestezistul este chemat, de urgență, în sala de reanimare.

— Vă șochează ? — zice John Gheena.

— Nu, spune Dorothy, nu tocmai. Nu de asta-i vorba. Dar dacă e să privim lucrurile în față, nu aveți nevoie să-mi cereți încuviințarea.

— Eu cred că da.

Se așază pe un morman de perne, după ce a dat-o la o parte pe cea de sus, pentru că are pe ea pete de sînge. Toate deodată, supapele autoclavelor lasă să țîșnească acum un abur albăstriu, dens, care se întinde peste tot. Curînd, John Gheena și Dorothy Kayne vor fi amîndoi la fel de orbi.

— Înainte de a spăla ochiuri de geam, spune el, am lucrat într-un laborator unde se încerca efectul unor produse asupra animalelor. Mai ales asupra caprelor. Iar eu aveam în sarcină aceste dobitoace.

— Le dădeai să mîănînce, le atîrnați plăcuțe numerotate la gît ?

— Nu numai atît. Trebuia să le și mîngîi, să stau de vorbă cu ele, să le liniștesc. Profesorul Hildebrandt zicea că experiențele nu dau rezultate bune atunci cînd se lucrează pe animale care suferă. Care se află în stare de stress — ăsta era cuvîntul lui.

Ea schițează un zîmbet :

— Și eu mă aflu în stare de stress, nu-i așa ? Și de aceea vă luați măsuri de precauție în cazul meu.

El ridică din umeri. Oricum, în clipa de față nu mai poate fi vorba de o precauție, și nici de altceva : norul albastru-verzui, mirosind a clor, s-a întins în toată spălătoria. Undeva, departe, pe cîmpiile din Colorado, unde și-a înțărcat dracul copiii, sînt vrăjitori care, după ce se vîră în piei de vacă, cusute ermetic între ele, se întind lîngă un soi de altar, alcătuit din pietre încălzite pînă la roșu : ei susțin că, prin fumul care se ridică, îl văd pe Dumnezeu la față. Dar nu acesta e locul cel mai potrivit pentru a-i scoate unei tinere oarbe hainele de pe ea.

— Să mergem, spune John.

Ashton Mysha stă drept, în picioare, pe culoar. Și-a pus vestonul de la uniformă peste pijama, și aduce acum cu un dezertor, dintr-o armată de odinioară : e hărtănit de la papuci pînă la brîu, însă de aici în sus se desfășoară fala ceaprazurilor aurite, peste postavul de un albastru-întunecat.

Cînd o zărește pe Dorothy Kayne sprijinită de John Gheena, încearcă un simțămînt neplăcut : de ce s-o fi dus fata asta să caute prin toate cotloanele spitalului ceea ce putea obține de la vecinul ei de pat ?

De cînd fusese înălțat în funcția de ofițer secund, Ashton Mysha aproape că n-a mai coborît de pe vas. În ce le privește pe femei, n-a mai avut prilejul să cunoască decît fața lor efemeră, ceea ce oamenii din formațiunea hotelieră a echipajului numesc *surîsul de cinci zile*. Pe mare, pasagerele așteaptă cu nerăbdare o ocazie, la nevoie o provoacă (doar fetele aflate la o vîrstă fragedă au o atitudine rezervată, însă, de la o traversare la alta, acestea sînt tot mai puține). Balul de adio, care se dă în ultima seară petrecută pe transatlantic, e socotit un fel de joc de schimbare a partenerilor, cel puțin așa spun oamenii de serviciu de la bord : sus, pe puntea unde se află ambarcațiunile de salvare, din penumbra coridoarelor, ei văd cum perechile se desfac pentru a se alcătui din nou în alt chip. Ofițerii necăsătoriți, dădăciți și împuțerniciți de comisarul de bord, se îngrijesc de femeile singure ; le duc cu ei pe puntea din spate și acolo le spun cîteva din cele o mie și una de lucruri știute de ei pe de rost, însă pe care nu le-au trăit niciodată : întîmplarea cu norul de pești zburători care s-a abătut, odată, în zori, asupra vasului, și *să vezi drăcie, draga mea, unul dintre ei s-a strecurat în halatul de baie al comandantului, nu-ți poți închipui ce rîs a fost* ; și aceea cu prăbușirea, în apropiere de insulele Azore, a avionului american pentru zboruri transoceanice *Princess of the Stars*, cu pasagerii care stăteau ghemuiți unul într-altul pe aripa avionului, cu radiotelegrafistul lansînd rachete de culoare roșie, cu pungile-vomitoare săltînd pe valuri alături de portmonee din piele de șopîrlă ; *cînd i-am ridicat la bord pe bieții oameni, nu mai înceteau să-și facă, în continuare, rugăciunile* ; iar unul din băieții noștri, un prichindel de ma-

rinar, unul pe nume Chaumeil, se credea Dumnezeu în persoană : în loc să dea o mână de ajutor la manevre, el împărțea binecuvântări, porcul !

— Miss Dorothy. murmură Ashton Mysha, trebuia să mă chemi.

— Eram eu acolo, spune John Gheena.

Șeienul îi dă drumul femeii, care se îndreaptă spre Mysha. Acesta o primește la pieptul său, închide ochii. Are o tresărire.

— Bun, voi avea eu grijă de ea. Mulțumesc pentru tot.

— N-aveți pentru ce, spune John. Și adaugă : Am de spălat trei sute cincizeci de geamuri. Trebuie, totuși, să mă pun și eu pe treabă.

CONDUCÎND MAȘINA LA LIMITA EXCESULUI DE viteză, John Gheena o ia în sus, pe Long Island, în direcția nord. Ține cu chirie, în cartierul Queens, o cameră galbenă, aproape goală, oarecare, deși are și o casă adevărată, proprietatea lui, la vreo trei ore distanță de New York City. În 1960, a cumpărat pe credit o veche construcție de lemn — în vremea aceea nu costa mai nimic. Acoperișul ei e prevăzut cu un soi de parapet crenelat : din acest loc de observație, soțiile marinarilor pindeau odinioară sosirea corăbiilor. E o casă pîntecoasă, solid înfiptă în stîncă, ceea ce explică, poate, faptul că a putut rezista vreme de peste o sută cincizeci de ani uraganelor care bîntuie pe coasta Atlanticului.

Tot pentru a da într-un fel cu tifla furtunilor, șeienu l și-a tratat casa ca pe o navă — folosind, pentru a astupa găurile dintre scîndurile peretilor și acoperișului, calafatul tradițional. Însă atacul sării și zguduiturile produse de vînt sînt atît de puternice, încît, în fiecare an, John trebuie să ia, din nou, totul de la început. Atunci, opt zile în șir, topește și amestecă bine, în niște bidoane imense, smoala, catranul și cînepa scămoșată.

Locuința lui e împresurată de locuințele altora, cei mai mulți dintre ei oameni foarte bogați, *money-makers* din Manhattan, a căror distracție favorită este să echipeze și să lanseze yachturi de înaltă performanță. Pe frînghiile de întins rufe, aceștia nu pun la uscat chiloți ori batiste, ci — triumphiulare, multicolore — stegulețe de semnalizare. Fete cu brațele bronzate întind pe peluzele în stil englezesc pînze de corabie atît de ușoare încît, pentru a nu-și lua zborul, trebuiesc prinse în cele patru colțuri, sub prespapieruri de cristal.

Oamenii aceştia au cu ce să stăvilească tornadele : ei şi-au înecat în beton pereţii de scînduri. Dar lasă să putrezească (decrepitudine calculată, minuţios elaborată) zugrăvelile din verandele cu coloane după cum respectă urzicile şi brusturii : lumea străveche, primitivă vine astfel să le lingă picioarele ; la urma urmei, Saratoga, oraşul cu o sută douăzeci şi două de izvoare, se află şi el prin apropiere).

John Gheena ştie că vecinii ar dori să-l vadă mutat : el nu este unul de-ai lor. Şi nu e vorba atît de rasă, cît de avere. Dealtfel, el nu ia parte la nici una din petrecerile locale — reconstituiri istorice, alegerea unei regine la un concurs de frumuseţe, un carnaval cu pretenţii —, retransmise de posturile de televiziune din Long Island. În repetate rînduri, — aducînd ca argumente vremea urită, noroiul de pe drumuri, geamurile sparte, magazinele închise —, agenţi imobiliari au venit să-l caute pe şeien ; i-au oferit preţuri regeşti doar îl vor face să se așeze în altă parte. I-au reamintit că agenţii fiscului erau cu ochii pe cei din nordul statului şi că nu e neapărat avantajos să te declari proprietar în zonele de influenţă ale lui *Fire Island* sau *Dutchess County*. Însă, nu departe de malurile Hudson-ului, îşi au locul păduri adînci.

Punîndu-şi un fular alb în jurul gîtului, John Gheena urcă pe terasa de deasupra casei sale. E noapte. John se întreabă dacă Dorothy Kayne va primi să locuiască vreo cîteva zile la el. Fireşte, în descrierea pe care i-o va face, casa va arăta altfel decît este în realitate. Dacă se va dovedi destul de dibaci, Dorothy va vedea poate în închipuire un conac din secolul XIX. O va face să ia scîndurile zgrunţuroase drept lambriuri, şi ieşiturile calafatului drept stucaturi. Un orb, se pare, se lasă dus mai uşor decît oricare alt om.

Seara, şeienul o va conduce pe Dorothy pe terasa lui cu parapeti. Îi va pune pe umeri un şal cu ciucuri, din acelea la care ţese mereu Mama Pageewack. Cu glas cum-pănit, va scorni nişte vase fantomă ce tocmai ar trece prin faţa casei. Va zice :

— Acul barometrului coboară prea repede, o să se întîmple ceva. Ştiţi, cojile astea de nucă plesnesc cît ai

zice pește. Nu e de glumă, nu rideți, Miss Dorothy ! Acolo, la capătul cel mai îndepărtat al bompresului nu-i de joacă.

Iar ea, cu o severitate simulată (aici va vorbi învățătoarea din ea, profesorul de sociologie urbană cu părul lins și unghiile scurte, date cu lac incolor) :

— Nu-ți bate joc de mine, John, nu-ți stă bine ! Nu e nici un fel de navă acolo ! Dacă ar fi, aş auzi și eu strigîndu-se, dîndu-se ordine.

— Fă dumneata haz, dacă-ți dă mîna, miss Dorothy ! La urma urmei, pe noi nu ne paște nici o primejdie. Poate doar aceea ca pălăriuța dumitale să-și ia zborul. Dar nebunii ăia, uite, merg cu toate pînzele sus — chiar și cu focurile de pe strai !

Indienii nu au o istorie maritimă. Moartea i-a surprins pe pămînt ; o sută de mii de pirogi din scoarță de copac nu vor alcătui niciodată o corabie. John Gheena își duce viața la malul mării, poate pentru a repara o nedreptate. Comandă din Elveția cărți de artă tratînd despre navele construite din lemn, cioplește, în trunchiuri de măr, naive modele de corăbii cu trei catarge. Uneori, șeienui își așințește privirile către miazăzi, către New York. Dincolo de păduri și de țărături înalte, New York-ul este asemeni unei bășici umplute cu o pîclă lăptoasă — verde-albăstruie iarna — care se tot înfoaie pe măsură ce trece timpul ; totul se umflă asemeni unei ciuperci, iar otrava — mulțimea, automobilele, luminile, vapoarele — e strînsă toată în piciorul ciupercii.

Dar va veni vreodată fata aceasta subțire, fecioara aceasta cu ochii orbi să doarmă în castelul șubred, de lîngă ocean, în care John Gheena tocmai deschide, mormăind, niște cutii de cîrnăciori în sos tomat ?

Pe la ora unsprezece din noapte, din casa cea mai apropiată — aceea a senatorului Cadett — izbucnesc niște strigăte. Pentru a vedea ce se întîmplă, e nevoie să aștepți pînă ce fascicolul de lumină al farului-baliză nr. 4 va lumina, în trecere, fațada. Iar atunci, John Gheena nu are la dispoziție decît cîteva secunde pentru a-l zări pe senatorul Cadett, împreună cu familia, servitorii și dogii săi, alergînd pe pajiștea albă, de sare, și adăpostindu-se

lingă fagul sub care vîntul înnoadă funiile unui scrînciob. Acolo, se ghemuiesc toți unii într-alții. Suflul vijeliei ridică poalele cămășii de noapte, brodată în chip romantic cu dantele, pe care o poartă Suzan Cadett. Le ridică și pe acelea ale fiicei sale, Eileen, care are genunchi rotunzi, bucălați, ca ai unui copilaș.

Timp de vreo trei sferturi de oră nu se mai întîmplă nimic. Majordomul și bucătăreasa adună crengi, fac un morman de vreascuri. Flăcările se înalță, șienul nu mai este nevoit să aștepte străfulgerarea produsă de baliză pentru a urmări desfășurarea a ceea ce s-ar cuveni, acum, să se numească eveniment. Curînd, niște mașini oficiale, și de prim ajutor, precedate de motociclete, împresoară proprietatea senatorului Cadett ; urcă aleile cu pietriș vreo șase mașini cu pompieri, un camion-atelier, al departamentului de urbanism, cîteva Cadillac-uri sumbre. O ambulanță municipală a venit și ea, s-a hurducat pe pajiște și a plecat apoi, împrôșcînd în juru-i cu șuvoaie de lumină albastră.

John Gheena se gîndește mai întîii că trebuie să fie vorba de vreo luare de ostatici ; face numărătoarea exactă a membrilor familiei Cadett, a servitorilor, a cîinilor — și își dă seama că se înșelase ; dealtfel, într-o asemenea împrejurare, ambulanța ar fi rămas la fața locului.

Baterii de proiectoare luminează frontonul casei : o falie lungă împarte fațada în două părți de mărimi diferite, ca după un cutremur de pămînt. Din timp în timp, un nor de praf de ipsos izbucnește din cicatrice. Pompierii înaintează lent către înalta reședință, cocîrjați și bănuitori, de parcă s-ar apropia de o bancă gemînd de ostatici, aflați cu toții la cheremul vreunui răufăcător înarmat — și nebun. Pentru a-și dirija oamenii, inginerul de la secția urbanistică se folosește de un megafon.

Deodată, undeva, într-un zid, explodează o conductă de apă. Falia se lărgește, vomită un lichid dens, pal — ca laptele. Pietre și așchii de beton cad, azvirlite cu putere, pe gazon. Dogii germani urlă, la lună.

Oamenii din echipele de intervenție dispar, intră în casă. Aceasta seamănă în prezent cu un decor de teatru uitat pe scenă după încheierea spectacolului. Se lasă liniștea, o liniște mare, care cuprinde tot : oamenii, lucru-

rile, zgomotele — totul se destramă și se stinge. Membrii familiei Cadett și-au părăsit casa bolnavă, plecînd la bordul unui minibuz al poliției. Proiectoarele sînt acoperite, strînse, reasezate în lăzile din părțile laterale ale mașinilor. Un negru tînăr, pe un triciclu prevăzut cu un cufăr pentru păstrarea mărfurilor, aduce provizii : *pizza* pentru pom-pieri.

Se luminează de ziuă. Deasupra oceanului plutesc cu repeziciune nori uriași, trandafirii și puri. Șeienul a adormit de mult, pe terasa lui de lemn.

În cursul dimineții, ducîndu-se pînă la *drugstore* pentru a-și cumpăra bere, doi pui, prezervative și un fierăstrău de mînă —, John Gheena are prilejul să afle adevărul : casa Cadett a fost atinsă de „lepra pietrelor“.

Deși, pe drept, cuvîntul lepră te poate duce cu gîndul la un proces lent de degradare, în cazul de față el nu redă exact întreaga realitate : spre deosebire de aceea a oamenilor, lepra pietrelor nu acționează la suprafață ; răul e cu atît mai de temut cu cît avansează în secret, asemeni unui cancer, pe sub gangă, pe sub tencuială, pe sub crusta de var. În tainicu-i adînc, mineralul se descompune, apoi se deschide, desfăcîndu-se din însuși interiorul său. În consecință, serviciile de securitate urbană din Long Island au decis să efectueze un control sistematic al tuturor caselor din apropierea celei a familiei Cadett. În adîncimea pereților vor fi înfipte sonde ; în locurile unde specialiștii vor constata o porozitate anormală, o oarecare fragilitate în inima însăși a pietrelor, vor injecta ciment proaspăt preparat, nisip cu grăunții necontaminați.

În cursul ascensiunilor sale făcute pe clădiri înalte, lui John Gheena i s-a întîmplat să dea de cornișe devenite friabile. A raportat despre ele, a întocmit dări de seamă. Arhitecții, însă, sînt de părere că e normal ca un zgîrîie-nori să se erodeze pe măsura trecerii timpului ; ei spun că factori răspunzători în această privință pot fi considerați : vîntul, gazele nocive, păsările — și chiar soarele. Drept care, din timp în timp, mai apare cîte cineva care propune să fie omorîte toate păsările din New York City. În acest

scop, ar fi suficiente cincizeci de elicoptere, aliniate în zbor frontal, care ar împrăştia o ceaţă formată din vapori toxici. O asemenea operaţie, practic, n-ar atrage după sine nici un efect secundar, dacă exceptăm intrarea în agonie a tuturor veverişelor din Central Park, şi aceea a vreo cinci sute de câini şi pisici cu slabă constituţie fizică. Datorită acţiunii centralelor sindicale, proiectul nu a fost pus niciodată în aplicare : salariaţii municipalităţii sînt de acord să strîngă, să malaxeze şi să ardă ambalaje vechi, resturi de îmbrăcăminte soioasă, rămăşiţe din orice — nu însă şi cadavrele micilor vietăţi ale oraşului.

E unul din motivele pentru care John Gheena trimite regulat bani la A.F.L. — C.I.O.¹, cu toate că a refuzat să se afilieze acestei organizaţii.

Şeienul se întoarce acasă şi adulmecă îndelung fundaţiile solide ale reşedinţei sale : ştie că locuinţele atinse de lepră emană un anume miros, slab, însă foarte scîrbos. John n-are la ce să aştepte să fie aduse aici sondele : un indian e în stare să simtă acest iz de putreziciune înainte de a fi prea tîrziu.

Poliţia a pus să se ridice o palisadă jur-împrejurul proprietăţii senatorului. În răstimpul unui singur week-end, copiii acoperă ulucile înalte cu desene şi inscripţii care, încetul cu încetul, prind să capete o ordine şi să spună poveşti ; acestea se suprapun şi în scurtă vreme pe pereţii de lemn nu vor putea citi ceva decît persoanele avizate. Privind de pe terasa lui, John Gheena încearcă să înnădească fire ale acţiunii, sugerează peripeţii, propune deznodăminte.

Însă copiilor le e frică de şeien : prea-i nemişcat de tot, prea-i mare, şi vorba fi este tăragănată, şi casa lui nu e albă, cum sînt celelalte case, şi această casă scîrţie din incheieturi la cea mai mică suflare de vînt.

Drept urmare, totul continuă să se desfăşoare într-o mare neorînduială : apar femei verzi, zbîrlite ca nişte căpăţîni de anghinare ; şi omuleţi cu ochi bulbucăţi — uite-i că beau sifon (se văd nişte bule, aşadar de sifon trebuie să fie vorba) din ceşti aşezate pe nişte farfurii zburătoare.

¹ Organizaţia sindicală din S.U.A.

Ceva mai departe, acolo unde gardul trece pe lângă un boschet de arbori japonezi, o fetiță schingiuieste, de data asta de-adevăratelea, o altă fetiță, ale cărei mâini au fost fixate de uluci cu benzi de hîrtie adezivă. O șopîrlă mare își tîrăște anevoie trupul peste desene și, din cînd în cînd, alunecă și cade.

O echipă de cineaști din Boston a descins în aceste locuri pentru a filma imensa frescă și pe cei care lucrează la compunerea ei. În cursul dezbaterii care va urma proiectării filmului, pictori și scriitori vor încerca să dezvăluie tainele creației spontane. În tot acest timp, de partea cealaltă a palisadei, casa Cadett cade în ruină. E o cădere invizibilă, înspăimîntător de tăcută. Apa, gazul și curentul electric au fost oprite. Nu se vor produce nici inundații, nici explozii.

În seara zilei de duminică, două camioane intră în parc. Senatorul Cadett a oferit o groază de bani unei întreprinderi care se ocupă de mutări, pentru a scoate de acolo operele de artă aflate în salon, în camerele de la etaj, în bibliotecă. Cei care fac operația sînt niște negri : suplețea lor e legendară, ei vor ști cum să se miște — cu pași de dansatoare — pe podelele mișcătoare.

E ora douăzeci și unu și zece minute. Sub raza de lumină intermitentă a farului-baliză nr. 4, monumentală casă se clatină din temelii. Cocoțați pe acoperișurile camioanelor, lucrătorii de la întreprinderea care se ocupă de mutări fac fotografii. Sfîrșitul urmează să vină peste cîteva clipe.

Se aud, la început, mai multe răsufări, un fel de gîfuit aspru care face ca pereții să se dea în lături. Geamurile plesnesc. Horcăitul crește în intensitate. Apoi, se aude ceva ca o șiroire de ape : se dislocă pietrele, oprite un moment în încîlceala caprifoiului și a glicinelor. Te-ai fi putut aștepta la o bubuitură, totul se termină însă printr-un geamăt ascuțit : grinzile mari și stîlpii de susținere rămîn în picioare, a pierit numai partea pulpoasă a casei.

Luni dimineața, John Gheena renunță să mai ia mașina lui pentru a se duce la Milous Enterprise, unde Peggy îi va indica poziția zgîrie-nori-ului ce-i este dat în seamă ;

sîntem în a doua zi de Paști, autostrăzile care leagă Long Island-ul de New York City sînt pline pînă la refuz.

John ia, așadar, trenul, apoi metroul. Deschide un caiet de desen. Pe o foaie de hîrtie albă, foarte groasă, îi scrie lui Dorothy Kayne.

*In apropiere de Stony Brook
ora 7,49*

Dragă Dorothy,

Cînd ai să ieși din spital purtînd încă mizeria aia de legătură la ochi, vei fi total pierdută. Știu asta, și o mulțime de alte lucruri pe care ți le voi spune mai pe îndelete, poate. Cum să se descurce un om în New York City, cînd nu vede deloc ?

Dumneata te-ai gîndit la asta ?

Traversezi o stradă, fie și numai atît, și ori-cînd poți cădea mesa. Să fii ucisă, vreau să spun. Pe deasupra, cum ai să faci să-ți speli rufele, să mergi după cumpărături ? Cînd o să-ți dea restul, n-ai să fii sigură că nu te fură. Și tot timpul o să fie așa, dragă Dorothy.

Eu unul am o casă. La malul mării. E puțin cam departe de centru, dar zău că merită oste-neala. Zarvă fac acolo numai avioanele care vin din Canada ori dinspre cataractele Niagarei. Noaptea nu te deranjează nimeni.

Aș fi bucuros să vii în casa mea, să stai la mine pînă în ziua în care ți se va scoate legătura de la ochi. Gătesc bine. La fel și Mama Pageewack, iar ea stă foarte aproape. În timpul zilei, toată casa va fi a dumitale.

Cu siguranță, Dorothy, crezi că vreau să mă culc cu dumneata. Însă eu am acasă o pereche de cătușe. Deci, ai să mă poți lega de patul meu pînă la ziuă. În felul ăsta ai să fii liniștită.

N-am să te las să te lovești.

Îți fac această invitație pentru că țin mult la dumneata. Sînt spălătorul acela de geamuri pe care îl știi. Sînt și de rasă indiană, și mi-ar face

plăcere să pun sare în supa mea și a dușmărie. N-am avut niciodată o femeie în casa mea, timp de mai multe zile, vreau să spun.

Cred că vei spune nu, Dorothy. Și, la urma urmei, ar fi și normal. Dar mă gândesc la asta de vineri, și te îmbrățișez ca un frate.

Semnează și se întreabă cine va da citire, cu glas monoton, epistolei pe care tocmai o scrisese.

ÎN PARCUL *SOUTH FASHION*¹ AL SPITALULUI, O spumă deasă, cenușie se agață de arbori ; sub crengile joase, lianele fibroase formează un fel de nacele : profitînd de cîte un moment de neatenție din partea infirmierelor, bolnavii neascultători își ascund în ele medicamentele pe care nu au chef să le înghită.

Aici, pe o bancă (adusă de-a dreptul dintr-o grădină publică din Franța, după cum atestă o plăcuță ovală, cu emailul alb, ciobit în cîteva locuri — acolo unde a fost izbit de cîrje și de rezemătoarele fotoliilor pe roțile) stau Dorothy Kayne și Ashton Mysha. Ofițerul secund de pe *Vastitude* își citește corespondența, în timp ce Dorothy întoarce pe toate fețele scrisoarea pe care o ține între degete.

— Termin îndată, spune Ashton Mysha, și-ți citesc și dumitale scrisoarea.

Mysha descifrează o telegramă semnată de comandant, de mecanicul șef, de medicul și de comisarul de bord al pachebotului ; o mototolește în palmă, o bagă în buzunar și adaugă :

— Ei bine, sînt încîntați. Nava intră în reparații generale. Și apoi : marea albastră, languste, temple grecești.

— Cînd urmează să li te alături ?

Ashton schițează un surîs.

— Cred că am să las totul baltă. Mediterana asta a lor îmi trezește amintiri neplăcute ; aș prefera să-mi găsesc de lucru pe vreun vechi cargou de pe liniile maritime către America de Sud. Evident, dacă asemenea vase mai există încă.

Cînd, ridicîndu-se dinspre terenurile mocirloase ale Poloniei, frigul își punea pecetea pe geamuri, părinții lui vorbeau de Panama, de Chile, de Valparaiso. Îngrășămîntul

¹ De stil — horticol-sudist (engl.).

de guano, care se încarcă acolo, e tot un fel de baligă — de pasăre —, dar albă, smintinie, și costă scump, și nici nu miroase atât de rău ca gunoiul folosit în regiunea Pinsk-ului, alcătuit din mîl searbăd, din cotoare de legume stricate, din frunze veștede și din fecale de porc.

Nu va fi el, Ashton Mysha, cel dintîi polonez de pe Pacific. Iar în mai puțin de trei ani, va putea pune de-o parte atîția bani cît să echipeze și să lanseze la apă o goeletă cu care să facă trafic mic, între insule. Va putea să vadă luminile aprinse de oameni, licărind departe, sub niște cornișe, printre palmierii înalți : va fi liber să se apropie, ori să se îndepărteze în grabă de ele.

Marele secret e poate acela de a accepta, la răsplată, calea indicată de macazuri, de a nu privi înapoia ta încercînd să găsești drumul pierdut.

— Cînd ies de aici, spune ofițerul secund de pe *Vastitude*, caut vreun vapor care face curse spre Sud. Pînă să mi se aprobe cererea pentru acordarea unui permis temporar de lucru, voi fi pus mîna pe ce vreau.

— Transporturile de guano... s-a terminat cu ele ; iar cele de nichel — merg iavaș-iavaș.

— Oricum ai lua-o, pe o navă, te duci mai întîi pe tine însuși.

E oră de vizite. O rumoare surdă vine dinspre locul de parcare, unde nefericitul căruia i se spune „amiral“ — din pricina caschetei pe care o poartă — dirijează gesticulînd fluxul automobilelor de marcă Oldsmobile cu geamurile date cu vopsea : misiunea lui secretă este aceea de a nu lăsa ca mașina mortuară să se amestece cu mașinile norocoase, încărcate cu flori, cu bomboane, cu copii.

Încet, fără grabă, Ashton Mysha a dat citire scrisorii trimise de John Gheena. O pune din nou în palmele deschise ale lui Dorothy — care nu spune nimic.

— E indianul acela, spune Mysha, ți-l amintești ?

— Nu.

El rîde :

— Bineînțeles că ți-l amintești. Uriașul ăla, insul ăla atât de înalt încît trebuia să meargă înclinat cînd trecea

pe sub lămpile cu neon de pe culoar. Te-a dus într-o cameră de spălătorie, și acolo...

— Nu s-a atins de mine, spune cu glas scăzut Dorothy.

— Presupun că, în cazul acesta, dumneata ai fi strigat, ar fi venit oameni, smintitul ăsta și-ar fi pierdut slujba.

— Nu, spune ea. Televizoarele mergeau în toate camerele, cine m-ar fi auzit ? Avea șanse, indianul !

Și se ridică, face câțiva pași, ținându-și brațele întinse drept înainte.

— Ar trebui văzut cum arată lucrurile la el acasă ; dacă nu e prea de tot jalnic. Am zis *văzut*. E ceva ce nu înțeleg : în Long Island, la țărmul mării, sînt numai milionari. Spune-mi și mie, ce poate să caute acolo un indian ?

Dorothy a fost autorizată să părăsească spitalul de îndată, dacă dorește ; va fi chemată doar o dată pe săptămînă, pentru a i se schimba compresele și a fi supusă unui examen medical. Ei, însă, îi este frică să se ducă la universitate cu legătura aceea la ochi, să se întoarcă în micuța garsonieră de la etajul doi, corpul F, cu bucătăria ei plină de manete, cu capcanele instalației de duș. Îi vin în minte tot soiul de întîmplări cu oameni orbi opăriți sau asfixiați. Chiar dacă va trece cu bine piedicile care-i vor sta în față în primele zile, chiar dacă picioarele și miinile ei vor învăța pe de rost topografia camerei, colțurile mobilelor, asperitățile pereților, totdeauna va mai rămîne acel neliniștitor *dincolo de ușă*.

Nici pînă în vară, poate, medicii nu-i vor permite să-și scoată de pe ochi legătura albă, moale, din lînă de Shetland. Încăpere după încăpere, universitatea se va goli. Dacă, odată, în toiul nopții, pe Dorothy o va apuca setea, cine o va lua de mînă ca s-o ducă pînă la automatul distribuitor de apă gazoasă, instalat pe culoar, lîngă ascensoare ? Cine o va ajuta să-și calce o bluză, să descifreze modul de întrebuințare a medicamentelor ?

Laedipark, medicul care o tratează, i-a propus să urmeze *cursul de adaptare la condițiile impuse de starea de cecitate* :

— În principiu, miss Kayne, această sesiune e strict rezervată celor cărora nu li se mai poate reda vederea. Dar, întrucît nu putem ști cu certitudine cînd vă veți vindeca de betesușul pe care-l aveți, comitetul de selecție

ar accepta, fără mari dificultăți, candidatura dumneavoastră.

— Nu vreau !

Își amintește că atunci a răsturnat scaunul pe care stătea, că a fugit, dînd ocol prin încăperea cu mobile puține.

— Miss Kayne, vă rog, liniștiți-vă !

Ea se gîdea : „De m-ar pune în cămașă de forță, de mi-ar prinde mîinile în inelele unei centuri de imobilizare, de-ar zăvorî ușile și ferestrele ! M-am săturat pînă în gît să arăt ca o veveriță intrată în panică !”

— Miss Kayne, a spus doctorul Laedipark, aș dori, sincer, să vă scutesc de un tratament cu neuroleptice. N-ați fi de acord să faceți un mic efort ?

Cum o fi arătînd omul ăsta ? E oare înalt, uscățiv, cu părul rar și cărunț, din aceia cărora le place să supună voința oamenilor ? Sau, dimpotrivă, e nițeluș pîntecos, cu tîmplele brobonite de sudoare, cu halatul neîncheiat la toți nasturii ? Dar o fi avînd oare halat ? Un nume, o îndeletnicire, un glas — cît de sărace sînt aceste repere !

Dorothy s-a îndreptat către el, șovăitoare :

— Nu pot să mă obișnuiesc. Sînt dezolată că mă port atît de lamentabil, dar nu izbutesc să mă deprind. Vă pierdeți vremea, ocupîndu-vă de mine. *Prefăcîndu-vă că vă interesați.*

Laedipark s-a ridicat din fotoliu, a cuprins-o în brațe pe tînăra femeie :

— Totul va fi bine, miss Kayne. Dosarul dumneavoastră medical e bun. Aveți grijă însă, orice s-ar întîmpla nu trebuie să plîngeți ; lacrimile ar putea să schimbe compoziția preparatului cu care sînt umectate pansamentele dumneavoastră.

Mai apoi, Dorothy s-a gîndit la o soluție de compromis, ceva între spital și garsoniera de la universitate : un hotel corespunzător, în centrul New York-ului, oferindu-și serviciile douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Portarii ar ajuta-o să intre și să iasă, recepționarul i-ar citi scrisorile, gromul ar face în locul ei demersurile trebuitoare la bancă sau la societatea de asigurări, detectivul stabilimentului ar veghea în permanență asupra poșetei ei.

Dar Dorothy știe să și socotească : chiar dacă ar împărți bacșișurile cu zgîrcenie, își va putea oferi cel mult cinci săptămîni de confort.

— Ashton, cînd vei ieși de aici, ia-mă și pe mine cu dumneata. Fă asta pentru mine, du-mă la indian acasă.

— De ce ? N-ai prieteni ?

— Ba da, sigur că am. O mulțime. Dar ăsta e indian. E convins că am să refuz invitația lui. Ducîndu-mă la el, am sentimentul că eu sînt cea care oferă ceva.

Polonezul zîmbește :

— Tuturor le va fi milă de dumneata, numai lui — nu. Asta e, nu-i așa ?

— Să ne întoarcem înăuntru, spune ea, uite că se întunecă.

Lîngă statuia reprezentînd-o pe Rachel, le iese în cale un bătrîn dement. Înarmat cu o prăjină lungă și mlădioasă, omul biciuiește crengile de jos din coroana unui fag : trage nădejde că va doborî astfel păsări. În 1942, pe un aerodrom situat pe o insulă îndepărtată din arhipelagul Filipinelor, se afla în așteptarea unui avion care trebuia să aterizeze, aducînd întăriri. Primul însă s-a prezentat un submarin japonez : s-a ridicat la suprafață și, mergînd de-a lungul țărmului, a tras cîteva salve, la întimplare. Atunci, pe plajă, a plouat cu papagali morți.

Urîcios e zgîrie-nori-ul ăsta, totul numai decroșări. Cele o mie două sute de geamuri de pe fațada lui de sud-vest înmagazinează, asemeni unui cuptor solar, căldura venită din cer. Avînd mîinile jilave, John Gheena pierde un timp prețios pentru a trece peste cornișele coborînd în surplombă. Reținut de hamul său de siguranță, se oprește din ce în ce mai des. Pentru a se destinde, se balansează în gol. Chingile pîrîie.

Jos de tot, risipiți de-a lungul bulevardului, vînzătorii de ziare expun în galantare edițiile de după-amiază. Iar dincolo de ferestrele zgîrie-nori-ului niște aparate de radio cu tranzistori difuzează buletinul de știri de la ora șaptesprezece : la sediul unui gimnaziu, special amenajat pentru această împrejurare, senatorul Cadett dă o conferință de presă ; relatează despre prăbușirea reședinței sale din

Long Island, nelăsînd deoparte nici cel mai neînsemnat amănunt ; aminteşte de apartenenţa sa la partidul democrat, spune că americanii trăiesc pe un vulcan — *nu din cei care împrăscă flăcări, nu, ci din aceia care ne aduc ameţeala şi neantul sub tălpile picioarelor*. Cadett vorbeşte, bineînţeles, despre casa lui ; însă comentatorii de la radio îi interpretează cuvintele, le politizează ; şi New York-ul aderă, ca un singur om, cu un soi de încîntare morbidă ; Fifth Avenue e plină de automobilişti ce pîdesc apariţia vreunei crăpături în coasta lui *Empire State Building*.

După senatorul Cadett, ia cuvîntul Ernst Anderson. Bărbatul acesta gigantic şi pleşuv, cow-boy-ul acesta înveşmîntat în piele neagră este şeful formaţiunilor de combatere a incendiilor :

— New York-ului nu-i mai dă mîna să-şi ofere luxul unei catastrofe. Sînt zece ani de cînd o tot repet, şi nimănui nu-i pasă. Să presupunem că un incendiu, un foc de gradul 4, de pildă, izbucneşte undeva, la periferie : viteza lui de propagare ar depăşi posibilităţile noastre de intervenţie.

— Ce vă lipseşte, Ernst ?

Întemeindu-se pe cifre, Anderson evocă penuria de personal, gradul de uzură a materialului, dificultăţile ce rezultă dintr-o infrastructură urbană aberantă — *un oraş care se umflă mereu, fără ca nimeni să ţină seama că, astfel, spaima pe care o provoacă devine şi ea tot mai mare*. Străzile s-au înnegrit de atîta lume, cursele făcute pînă la locul incendiului, de prin anii 1880, şi-au trăit traiul ; astăzi, nici nu mai poate fi vorba să calci pe cineva, să răstorni o tarabă dînd buzna pe trotuare. În spatele camionului cu lapte, automobilele prevăzute cu staţii de radio şi ambulanţele cu instalaţii de reanimare bat şi ele pasul pe loc, în acelaşi ritm cu oricare alt vehicul. Exerciţiile de alarmă sînt limitate de costul carburantului : numărul de ore de ieşire *la rece* e adus, păstrînd proporţiile, la acelaşi ordin cu cel al port-avioanelor şi bombardierelor ţinînd de *Strategic Air Command*.

— Dar lucrul cel mai rău, adaugă Anderson, e nivelul salariilor. Ştiţi dumneavoastră cît ciştigă un pompier, dacă punem la socoteală şi primele ?

Senatorul Cadett i-o retează, exploatind întrebarea pusă :

— Partidul democrat a cerut mărirea imediată a unor salarii din sectorul de stat, Ernst. Da, e vorba de cele ale infirmierelor, gunoierilor, pompierilor, măturătorilor de stradă, lucrătorilor de la pompele funebre. Numai că dumneata te încapăţinezi să-ţi dai votul republicanilor.

John Gheena îşi stringe prăjina telescopică. Dacă New York-ul va lua foc, dacă New York-ul se va năruî — el va avea un loc în lojele de rangul întâi.

Şeienul a avut întotdeauna senzaţia că este un spectator privilegiat al acestui oraş, pe suprafaţa căruia nu mai apucă să pună piciorul decît pentru a închide ochii.

Cînd John zăreşte pitonul, e prea tîrziu : în aceeaşi clipă, lighioana aceea prelungă l-a văzut şi ea pe om.

După ce totul e trecut, e uşor să spui : *ar fi trebuit să simt primejdia, după cutare sau cutare semn, să-mi dau seama că există ceva nefiresc, ceva ieşit din comun*. Efectiv : un ochi de geam e spart, iar cioburile acoperă bordura cornişei ; păsările zboară în cerc în jurul zgîrie-nori-ului, din ce în ce mai aproape, dar fără a se aşeza pe el.

Reacţia imediată pe care o are şeienul e un gest de furie : Peggy, sau dispecerul, ar fi putut să-i semnaleze că la etajul treizeci şi doi există un laborator specializat în studierea reptilelor şi, atunci, pentru orice eventualitate, John şi-ar fi luat măsuri de prevedere.

În clipa de faţă, nici omului, nici animalului nu le mai stă în putinţă să refuze lupta ; unul din ei trebuie să cedeze locul celuilalt. Şarpele îşi leagănă capul turtit şi subţire. Se încolăceşte. Cu o încetineală înspăimîntătoare, cuibărindu-se în el însuşi, gata să se arunce înainte. John socoteşte că adversarul său trebuie să măsoare de la bot pînă la vîrfurile cozii aproape şase metri, că diametrul corpului său atinge şaptezeci de centimetri. Eventualele muşcături ale pitonului nefiind otrăvitoare, primejdia va sta în forţa şi agilitatea, de-a dreptul fantastice, ale animalului, care, după toate probabilităţile, va încerca să-l sugrume pe om.

Scotînd ţipete ascuţite, păsările iau înălţime.

Pe pămînt, în pădurile din Long Island de pildă, John Gheena ar înfrunta reptile cu un soi de exaltare. Aici însă

e stînjedit în mișcări. Șarpele se sprijină solid pe cornișă, în timp ce indianul e nevoit să se bizuie pe complicata îmbinare a curelelor ce alcătuiesc hamul său de siguranță, să se încreadă în rezistența prizei cu ventuze. Tot ceea ce poate face e să imprime bietului său trup, prins în chingi, un elan îndeajuns de mare, care să-l arunce înapoi, astfel ca la întoarcere să izbească peretele zgîrie-nori-ului ; altfel spus : să se transforme într-un ciocan înzestrat cu o forță care să se poată opune, corespunzător, aceleia pe care șarpele nu va întîrzia s-o desfășoare.

John ar voi să se scape de prăjina care-l încurcă, stînjinindu-i mișcările. Nu poate însă face asta decît dacă o lasă să cadă de la înălțimea celui de al treizeci și doilea nivel : neglijență în muncă pe care instanțele judecătorești o pedepsesc fără milă ; spălătorul de geamuri e supus, cînd se află deasupra orașului, aceluiași restricții ca și un avion : pentru a se prăbuși, pentru a lăsa să cadă, cu premeditare, ceva făcînd parte din el, trebuie să aștepte momentul cînd survolează un teren pustiu ; sau, în cel mai rău caz, vreo periferie cu construcții rare — lăsînd atunci să-și facă jocul legea numerelor mari. Or, acum e ora cinci după-amiază ; strada e înțesată de mulțimea funcționarilor de birou ; mici cozi se fac și se desfac în preajma stațiilor de autobuz.

Pitonul începe să se legene. Pare-se că și el s-a decis să acționeze asemeni unui ciocan. John Gheena se teme de violența șocului, de starea de dezechilibru care va urma, de eventualitatea ca ventuzele să-i fie smulse ; o altă împrejurare posibilă ar fi aceea în care, de la primul asalt, lighioana ar reuși să-și încolăcească inelele în jurul bustului indianului. Orice împotrivire ar fi atunci zadarnică. Lui John nu i-ar mai rămîne decît să se abandoneze îmbrățișării pitonului, pînă la sufocare.

Șeienu hotărăște să facă în așa fel încît șarpele să-și ridice capul. Fixează coada prăjinii sub brațul său drept, la subsuoară. Își încordează mușchii și plonjează în direcția jivinei. Virful prăjinii izbește peretele zgîrie-nori-ului. Pitonul, surprins de acest atac, își întoarce, pentru o clipă, capul triumphiular. John prinde cu amîndouă miinile cureaua principală a hamului de siguranță, acționează asupra

ei ca asupra frîghiei unui scrînciob, basculează înapoi, în spațiul vid, și se lasă din nou, cu putere, înspre cornișă. Prăjina, care nu i-a alunecat de la subsuoară, îl izbește pe piton în falcă. Un tremur prelung străbate, pe sub solzi, trupul jivinei. Și din nou, John Gheena apasă din răsputeri pe cureaua hamului : repetă aceeași manevră. Buimăcit de durerea ce-o simțise la lovitura de mai-nainte, șarpele se leagănă, șovăielnic. De astă dată prăjina de aluminiu izbește cu zgomot bordura cornișei. Reptila a simțit primejdia. S-a lipit de briul strîmt din beton, dă acum înapoi.

Prăjina i-a scăpat lui John de la subsuoară, se îndreaptă, învîrtindu-se, spre sol. Cade, saltă pe asfalt cu un clinchet distinct. Un autobuz frînează, oprește de-a latul șoselei. Mulțimea se împrăstie, urlete de groază ajung pînă la înălțimea la care se află șeienu.

Acum, cei de jos își dau seama că înspre partea din mijloc a fațadei zgîrie-nori-ului se petrece ceva deosebit. Cei mai mulți, încrezîndu-se în legea seriilor, sînt de părere că un spălător de geamuri se află în dificultate, fiind victimă a vreunei congestii cerebrale, și că în curînd, cu mîinile și cu picioarele desfăcute, trebuie să pice și el. I se face loc pe trotuar.

Din pricina luminii orbitoare a soarelui fulgerînd pe pereții clădirii, nu se poate distinge cu precizie ce se întîmplă acolo sus, în țării.

Printr-o mișcare ritmică, precisă, de balans, John Gheena ajunge pe cornișă și se ghemuiește acolo. Șarpele continuă să dea înapoi, cu ochii săi galbeni pironiți în cei ai omului.

— Nu vreau să-ți fac nici un rău, îi spune John, lasă-mă să mă apropiu de tine !

De-acum înainte, dacă șeienu are grijă să nu facă nici un gest brusc, ce-ar putea fi luat drept o provocare, pitonul nu-l va mai ataca : în două rînduri omul a lovit jivina, aceasta își caută acum un refugiu ; cînd nu se află în elementul său — un bazin cu pereți de sticlă, umed și cald, undeva în interiorul zgîrie-nori-ului — uriașul șarpe are reacțiile temătoare ale unui șoarece de laborator. Fusesse

gata să se bată pentru stăpînirea cornișei, însă fără convingere : la altitudinea asta, unde totul e capcană și viclenie, reptila și-a dat seama deîndată că nu apără un teritoriu ca oricare altul. Pur și simplu, asemeni tuturor organismelor vii, refuză moartea. Șarpele se tirăște de-a-ndăratelea, trecînd peste dejecțiile moi — mici umflături albe și gălbui — lăsate de păsări.

— Hai, vino ! — îi spune John.

Intrucît a făcut dovada că el e ceva mai tare, indianul poate acum să-l iubească pe șarpe. Acest principiu atavic, al duioșiei urmînd îndată posesiunii, face ca John Gheena să fie un amant fermecător : el nu e din aceia care, după ce au profitat de o femeie, se năpustesc în ascensoare. În taxiurile galbene, în noapte ! Nu ! El, John, rămîne. Mai întîrzie pe corpul jilav, repetînd neobosit : *Te iubesc, ah, cît te iubesc !*

Pentru a-l obișnui pe piton cu mirosul său, cu atingerea sa, John Gheena scuipă lungi firișoare de salivă pe capul neasemuit de frumos, pe ochii tiviți cu negru.

Șarpele se oprește lîngă o gură de aerisire.

Atunci, cu amîndouă mîinile întinse, John înaintează spre el. Îl prinde de sub falcă, de parcă ar vrea să-l sugrume. Trage încetîșor către sine botul șarpelui — care se deschide nemăsurat de mult —, își lipește buzele de pielea rece.

Apoi șeienul îl salută pe șarpe :

— Bun, eu acum te las ! Trebuie să-i dau drumul mai departe. Am o treabă de făcut ! Îți închipui cumva că sînt plătit ca să îmblînzesc șopîrle ?

În vremea aceasta, pe trotuar, un oarecare Bashevis a cîștigat treizeci de dolari. A cumpărat de la un magazin de articole optice un mini-telescop (care l-a costat patruzeci de dolari). Apoi, l-a închiriat, cu un dolar minutul, tuturor celor care voiau să vadă cu propriii lor ochi ce se petrece în dreptul celui de al treizeci și doilea etaj. În clipa în care John Gheena sărută capul șarpelui, cifra de afaceri a lui Bashevis atinge șaptezeci de dolari. Ziua e pe sfîrșite. Bashevis se întoarce spre casă. Și e păcat, fiindcă lucrurile nu s-au încheiat aici : către ora opt seara, clădirea

e invadată de polițiști. Aceștia lansează odgoane prevăzute cu juvețe ; încearcă să prindă pitonul, ca la bîlci, în baraca în care se prezintă atracțiile nemaivăzute ; se rîde mult, și, pînă noaptea tîrziu, proiectoarele vor mătura cu fascicole de lumină nivelul treizeci și doi ; va putea fi văzută acolo, tremurînd, o lighioană fantastică ; toate astea vor constitui niște imagini foarte palpitate, miine, la ediția de cinci și jumătate a telejurnalelor.

Miezul nopții. Șarpele dă peste o deschizătură în zid — și dispare.

MÎINE EA VA FI AICI ! VA FI AICI TÎNĂRA FEMEIE micuță, cîrlionțată, albă — oarbă deocamdată. Pe calendarul pe care l-a primit de la oamenii din paza de coastă, John Gheena a prins cu niște ace cartea ei de vizită : *Dorothy Kayne, licențiată a universităților Harvard și New York, lector de sociologie urbană, acceptă, cu deosebită recunoștință atît de binevoitoarea dumneavoastră invitație, mulțumindu-vă pentru ea din toată inima.*

Acum, jur-împrejurul lunii pline, norii se destramă : e ora indiană, ceas de noapte prielnic marilor vînători purtate sub razele de lumină albăstrie, ora activităților rituale. Fumarolele puturoase ridicîndu-se deasupra New York-ului, pe care vîntul le împinge către Long Island, nu vor putea aduce nici o schimbare : textele gravate spun că indianul șeien, el singur și pentru totdeauna, cuprinde, hotărniceste și călăuzește lumea întreagă. Sacrele incizii în piatră nu mint !

În noaptea aceasta, John Gheena nu va dormi : își va lucra, își va frămînta casa, ca pe un aluat de pîine.

Și, mai întîi, întrucît fata aceasta nu vede, îi vom oferi niște mirozne. În așa fel încît casa asta, alcătuită toată din lemn, să poarte mirosurile unei corăbii cu trei, patru ori cinci catarge ; în așa fel încît miss Kayne, scăpînd de parfumul aspru al betonului de spital, să nu aibă iarăși parte de mirosul greu al unui alt fel de beton. Aici se cade ca totul să împrăstie, de-a dreptul, exalațiile calei și ale largului mării. În acest scop, John a cumpărat douăsprezece sticle cu rom, cu rom din acela unsuros și ieftin cu care portoricanii stropesc clătitele și flambează bananele ; le destupă, le împrăstie conținutul pe pereții casei : lemnul va reține principiile alcoolice, însă va lăsa să se răspîndească emanațiile esențiale ; mai apoi, trebuie in-

troduse, în interstițiile din pereți, batoane de vanilie despicate în două.

John Gheena atîrnă, în fața geamlîcurilor, draperii lungi din pînză nealbită : vîntul le va umfla ca pe niște vele, și ele vor da un foșnet asemeni unui filfiit de aripi.

În altă parte, pe una din treptele scării, indianul dă foc conținutului unui creuzet de metal : e o pudră, malaxată cu un pisălog din piatră de granit, conținînd ardei iuți uscați, boabe de piper, fărîme din carapace de crab, alge tocate ; arzînd, amestecul acesta produce un abur fin care impregnează covorașele de lîngă pat, cîrpa de șters, țesătura cu imprimeu de flori mari cu care este acoperit divanul.

În penumbra deasă, John se grăbește.

Prepară, apoi, felul de mîncare pe care i-l va oferi mîine lui Dorothy Kayne : într-o pînză umezită, în prealabil impregnată cu zer, se răzuiește o nucă de cocos ; se dau prin ulei cîteva cepe, cîteva roșii, drese cu usturoi și cu frunze de dafin ; în acest timp, se opăresc mai multe scoici ; apa în care au fiert se pune de-o parte ; după ce s-a răcit, în ea se amestecă bine nuca de cocos, se adaugă unt (frămîntat pînă se face ca o alifie — dacă e cazul) ; apoi, se frige o langustă — la foc mare — se decortichează, se taie în bucăți mici ; se prepară zahăr ars, de culoare gălbuie-deschis, în care se perpelesc fructe de manghier și de avocado tăiate în patru, și felii mari de grepfrut ; timp de o noapte, se lasă să macereze laolaltă toate acestea, la care se adaugă : cuișoare, o linguriță de rom veritabil, de casă, trei pahare de vin alb, dulce ; a doua zi, se frig direct în flacără niște pești proaspăt pescuiți și, în momentul în care se pun la masă, se acoperă peștii cu amestecul pregătit în ajun.

Din cînd în cînd, între două operații, John Gheena urcă pe terasă. Trage în piept aerul nopții. Vase din *U. S. Navy* plutesc în larg, în misiune de supraveghere : escortează o ceată de submarine nucleare. Înspre dreapta, către miazăzi, New York-ul tot rîgîie, interminabil : lumini, nori groși de praf, sunete de sirenă, trosnete — totul se va pierde în spuma mării.

Împrejur, satul imens s-a golit puțin câte puțin. Pînă noaptea tîrziu, autobuzele destinate transportării școlarilor au făcut naveta între majoritatea reședințelor de mare ori de medie importanță și stația de cale ferată Amtrack. Chiar și în clipa de față, deși mai puține la număr, ele continuă să care tablouri semnate de maeștri renumiți și piese de mobilă europeană, din lemn de lămii, înspre silozul pe care municipalitatea l-a pus la dispoziția proprietarilor de obiecte de valoare ; silozul e, de sus pînă jos, construit din tablă : lui, lepra pietrelor n-are ce să-i facă.

John Gheena nu crede că boala se va transmite. În cazul acesta, întreaga coastă atlantică, inclusiv New York-ul, s-ar lăsa într-o rină ; or, se află în joc interese pur și simplu gigantice, interese pe care, în actualul stadiu al tehnicii, nici un ordinator nu le-ar putea evalua ; e clar că specialiștii vor descoperi și vor pune în aplicare un antidot, înainte de a fi prea tîrziu. În mai puțin de cincisprezece zile, va putea fi auzit din nou pe peluzele din Long Island zumzetul mașinilor autopurtate de tuns iarba, conduse de fete strălucind de proștepeime : de prea multă vreme se golește New York-ul în folosul periferiei sale rezidențiale, pentru ca exodul să înceteze din pricină că vila Cadett s-a prăbușit.

În seara aceasta, hotelurile din orașul îndepărtat strălucesc superb, cu toate luminile aprinse ; cei mai avuți dintre refugiați își dispută apartamentele de lux ce se închiriază pe Broadway ; se codesc încă să-și aducă mobilierul tocmai pînă acolo, și pun în locurile goale plante decorative închiriate cu ziua.

Ora douăzeci și trei : gruparea stîngistă a Revoluționarilor (neidentificați) anunță că niște echipe de comando se pregătesc să atace și să jefuiască — pentru a pretinde apoi o răscumpărare — convoaiele care transportă opere de artă provenind din Long Island. La F.B.I., nimeni nu știe prea bine de cine depinde această organizație, nici care-i sînt cuvintele de ordine ; poate că-i vorba doar de o farsă ; în dubiu, motocicliștii din poliția metropolitană iau totuși poziție în fața autocarelor brune — ale căror banchete, pline cu resturi de gumă de mestecat, au fost demontate, pentru a se face mai mult loc.

Cu un fel de duioșie sirguincioasă, John Gheena face patul : patul în care va dormi Dorothy Kayne. Bineînțeles, șeienu l i cedează tinerei femei camera lui de la etajul întâi, cu vederea spre mare, cu sala de baie, cu balconul pătat de excrementele pescărușilor.

Desface cearșafurile pictate cu mina ei de Mama Pageewack ; ea i le-a dăruit indianului, zicînd :

— Mai mult ca sigur că am să crăp înainte ca tu să te însori, John, avînd în vedere felul cum te descurci. Dar vreau să te înfășori în ele, tu, fiu al mamei tale, împreună cu nevastica ta, ca să vă amintiți de mine.

Sînt tocmai cearșafurile care s-ar potrivi unei mirese ; un bărbat singuratic, care nu-și spală întotdeauna picioarele înainte de culcare, n-ar cuteza nicicînd să se întindă pe ele : i-ar fi teamă să nu întineze un lucru sfințit. Și cînd fete venite de prin cine știe ce locuri îi intră în casă, John răsuțește cheia de două ori la dulapul în care se află acele cearșafuri gingașe, să nu dea pațachinele peste rufăriile de preț și să le vină cheful să se tolănească pe ele.

Dorothy nu poate vedea desenul de pe cearșafuri, însă îi va ghici bogăția chiar și după nemaipomenita moliciune pe care o are bumbacul din care sînt țesute ; se spune, dealtfel, că și culorile, sub degetele orbilor, dau un freamăt anume.

— Ashton, spune-mi, te rog, cam cum arată...

— Închipuiește-ți hala de pește din Gdynia, așa cum era prin anii douăzeci.

— N-am idee.

După două ore lîncede petrecute pe autostradă, Dorothy coboară dintr-o mașină închiriată (un Volkswagen, după cum spune Ashton Mysha : într-adevăr, așa o fi, căci motorul se află în spate), face cîțiva pași pe un teren cu hîrtoape ; o pală de vînt i se strecoară pe sub șal.

— Nu-i ceva prea strălucit, mai zice Ashton Mysha. O casă strîmbă, piezișă, făcută din scînduri. Parter și două etaje. Iar deasupra ei, ceva asemănător unui loc de strajă.

— Încotro e New York-ul ?

Ashton o prinde pe Dorothy de umeri, o face să se întoarcă :

— Acolo, spre sud, în spatele dumitale.

— Se vede ceva ?

— Doar o pîclă deasupra copacilor.

Dorothy își întoarce ușor fața, Ashton vrea s-o orienteze în direcția cea bună, tînăra femeie îl respinge :

— Mă uit cu urechile ! Adaugă : — Într-un fel, aici sîntem pe metereze.

Cînd stă pe terasă, așezat cu picioarele strînse sub el, John Gheena poate să vadă fără să fie văzut.

Înainte de a se arăta, o observă pe tînăra femeie, încercă să prindă din zbor cuvintele pe care vîntul le duce cu el. Ar vrea mult de tot să afle ce simte ea : multă, foarte multă vreme, legea celei dintîi impresii și-a exercitat influența asupra destinului acestui neam al indienilor : s-au început războaie și s-au încheiat păci pornindu-se de la un simțămînt *a priori*. Se luminează de ziuă, vraciul dă de-o parte draperia de la intrarea cortului său, așezat undeva mai la distanță de celelalte ; după gradul mai mic sau mai mare de răcoare din aer, din acea dimineată, după intensitatea culorilor care se înfiripă în zori, vrăjitorul va deduce întreaga desfășurare a zilei ; din toate acestea, i-a rămas șeienuiului un amestec, uneori potrivit, de impulsivitate și reflecție.

Recunoscîndu-l pe fostul ofițer de pe *Vastitude*, John a avut, în prima clipă, o tresărire ; îi trecuse prin gînd că Dorothy o să-și comande un taxi, pregătise și banii cu care să achite cursa. Acum însă indianului îi face plăcere că și Ashton Mysha este aici : el va fi un fel de povestitor, îi va spune lui Dorothy cît de frumoasă e casa ; și tot el va fi, bineînțeles, acela care va vorbi despre florile de pe masă, despre faptul că nu există nicăieri nici urmă de praf, despre felul cum se prezintă mîncărurile servite.

John se ridică. Deschide chepengul ce dă către scara de lemn care duce la terasă, se cufundă în penumbra casei. Se oprește în fața unei oglinzi ovale, își udă părul, ca să-l facă neted, lucitor, și rezistent la atacul vîntului ; se examinează în mod amănunțit ; găsește că e urît, dar mare, voinic.

Acum, trebuie să spună ceva :

— Sper că n-a fost prea mare înghesuială pe șosea, că ați nimerit repede, nici nu era prea greu, toate celelalte case sînt din ciment.

Ashton Mysha face cîțiva pași înainte, pe galoanele uni-formei sale lumina soarelui face ape ; încremenește pentru salut, renunță, întinde mîna :

— Am mai avut ocazia să ne întîlnim.

— Da, spune John, pe culoar, la spital. Arătați mai bine acum.

— O apendicită, vă dați seama ! La vîrsta mea și chiar în ziua plecării ! Cînd îți revii, cel mai rău lucru pe care-l simți e setea. Totul nu mai e acum decît o amintire neplăcută.

Arată spre Dorothy :

— O recunoașteți desigur pe miss Kayne.

— Sper că drumul n-a obosit-o prea mult.

Cei doi bărbați nu mai au nimic să-și spună. Se întorc, așadar, spre Dorothy. Pescărușii se aud țipînd. Tînăra femeie schițează un zîmbet :

— E nițeluș cam frig. Vrea cineva să mă ia de mînă și să mă ducă în casă ?

John ezită, apoi se dă la o parte. Dorothy Kayne și Ashton Mysha se îndreaptă spre pridvor, indianul îi urmează, le face loc să treacă ; intră apoi și el, închide ușa, ușurel, de parcă prin apropiere ar dormi un copil.

Ashton Mysha se așază în fața mesei pe care nu se află decît două farfurii ; în tăcere, John Gheena mai pune un tacîm.

— Baraca asta trebuie să fie veche, veche de tot ! — exclamă Mysha, privind jur-împrejurul lui.

— Casa mea datează din vremea războiului de secesiune, răspunde șienul.

— Cuvintele lui Ashton, spune, grăbit, Dorothy, vroiau să fie un compliment. La europeni, cu cît ceva este mai vechi, cu atît este mai frumos.

— Și la noi e tot așa, spune John.

— Cu deosebirea că noi nu putem să ne întoarcem înapoi chiar atît de departe : întemeierea New York-ului s-a petrecut în anul 1611.

John taie un castravete în felii, pentru cocteiluri :

— ...iar sosirea celor dintii sclavi negri, în 1640. Indieni, însă, au existat mereu în Manhattan.

Dă ocol scaunului pe care Dorothy parcă aşteaptă ceva, nu se ştie ce, ţinându-şi capul drept, mâinile pe genunchi. Desface şalul care ţine strânse buclele tinerei femei ; ea scutură din cap, cum face un câine când i se scoate zgarda.

— V-aş scoate şi legătura de la ochi — spune John.

— Compresele sînt curate, mi le-au schimbat azi-dimineaţă, înainte de a ieşi din spital. Operaţia asta se face într-o cameră întunecoasă, cum sînt cele unde se dezvoltă fotografiile.

— Ce culoare au ochii dumitale, Dorothy ? — întreabă Mysha.

Ea rîde :

— Dumneata ce crezi ?

Mysha tace ; Dorothy vorbeşte din nou :

— Ghiciţi fiecare dintre voi ! Dumneata şi John. Treceţi ceea ce credeţi pe o bucăţică de hîrtie, lăsaţi-o într-un plic închis.

— Sînt albaştri, spune Ashton Mysha.

— Sînt negri, spune John Gheena.

Dorothy insistă :

— Puneţi toate astea într-un plic sau într-o cutie, învingătorului îi voi acorda o recompensă.

Ashton Mysha adună în palmă alune şi migdale sărate, le apropie de buzele tinerei femei. Cu gingăşie, Dorothy linge şi apoi prinde în gură delicatesele. Mysha nu-şi aduce aminte să i se fi întîmplat vreodată să corcolească o pasageră oarbă, nici ca o femeie să-i mănînce din mînă ; întîmplător, Dorothy atinge o clipă cu vîrfurile limbii pielea lui Ashton Mysha care se simte invadat de un imens simţămînt de mîndrie ; şi spune :

— În ziua cînd ţi se va scoate legătura de pe ochi, eu voi fi pe undeva pe la Santiago de Chile, la mare depărtare de aici. John Gheena va cîştiga partida.

— Ochii ei au culoarea pe care o vrem noi, murmură John Gheena, în timp ce aşază pe grătar nişte peşti mari.

— Şi dacă n-aş mai avea ochi deloc ? Dacă n-aş mai avea în locul lor nimic, decît nişte orbite goale ?

Lui John Gheena nu i-a trecut prin gînd că Dorothy nu va fi în stare să-și pregătească singură pește pe care i-l dă, să-i scoată oasele, de pildă, și să le pună deoparte. Ashton Mysha n-a spus nimic, s-a aplecat însă deasupra farfuriei ei : cu vîrfurile cuțitului, face o incizie în crusta care trosnește ; desface și scoate fileurile, le îmbibă cu sos.

— Grăbiți-vă — spune indianul — e bun cît e cald !

În loc să bage de seamă cîtă osteneală și-a dat John Gheena să prepare pentru ea un fel de mîncare atît de rar și de gustos, Dorothy îi tot mulțumește lui Ashton Mysha pentru atențiile lui.

— Pe drum, îmi descria peisajul. Și nu se mulțumea cu vreun *marea e verde, cerul e albastru*, nu, ci căuta comparații : *marea e verde precum asta, cerul e albastru precum aialaltă*. E poate mai puțin epuizant să trăiești alături de o femeie care nu mai poate merge decît alături de una care nu mai poate vedea.

Ofițerul suride. Cu abilitate, schimbă subiectul, privește atent la șien :

— Îmi vei permite să-ți spun John, nu-i așa, John, pur și simplu ? Ei bine, John, cred că dumneata — și dumneata — iubești marea.

Are în vedere machetele de nave, cromolitografiile de pe pereți, peștii-lună (cu un bec electric în locul inimii). Adaugă :

— Mai mult decît mine poate...

— În alt fel.

Mysha apreciază :

— Pe dumneata te face să visezi, pe mine — să trăiesc.

Indianul nu răspunde. Astăzi oceanul nu-l interesează ; astăzi primește în casa lui o femeie tulburătoare — cu bucle grele care cad pe gulerul și pe umerii bluzei ei albe ; ar prefera, așadar, să se vorbească despre noapte.

Ashton Mysha toarnă vin în pahare :

— John, va fi nevoie să o ții de vorbă pe Dorothy. Chiar de-ar fi să nu spui nimic. Evident, nu-ți stă în obișnuință. Nici mie. Pe pasarela unui vapor, te simți mai curînd singur. La fel, bănuiesc, și cînd stai atîrnat de un zgîrie-nori ?

Cum șienul continuă să tacă, Mysha se întoarce către Dorothy :

— N-ai avut noroc, draga mea. Dumitale ți-ar fi trebuit vreo doi reprezentanți comerciali de la General Motors : ăia au deprinderea contactelor umane, nu-ți lasă nici o clipă de răgaz.

— Nu-mi displace nici liniștea, spune ea.

— Prin locurile astea e foarte puțină liniște, izbucnește John. Dimpotrivă, asta e ȧara tȧrȧboiului : nu mai departe decȧt sȧptȧmȧna trecutȧ, o clȧdire frumoasȧ s-a prȧbușit, chiar aici, ȧn spatele casei mele.

Ashton Mysha ȧși amȧntește :

— Au dat un reportaj despre asta, la televiziune. Un nebun ȧnveșmȧntat tot ȧn piele (*tipul ȧsta vorbește de Anderson, se gȧndește indianul, și nu știe cȧ Anderson e foarte aproape de adevȧr*) zice cȧ New York-ul o sȧ-și frȧngȧ gȧtul, curȧnd-curȧnd ; da, ȧștia sȧnt termenii pe care i-a folosit : o sȧ-și frȧngȧ gȧtul.

— O sȧ-și frȧngȧ gȧtul, repetȧ ȧncetișor John Gheena.

— E o poveste ciudatȧ lepra pietrelor asta.

— Chestia cu boala nu-i adevȧratȧ. E prea la vedere. Șeienul ȧși cautȧ cuvintele, adaugȧ :

— Lucrurile vin dinȧuntru.

— Dinȧuntru pietrelor, spune Mysha.

John clatinȧ din cap :

— Asta se ȧntȧmplȧ ȧnȧuntru caselor.

Se ridicȧ. Cum sȧ tȧlmȧceascȧ el lucrurile acelea nelȧmurite, pe care, cȧnd se lasȧ seara, le ȧntrezȧrește prin geamurile murdare : retragerile, dezertȧrile, șarpele acela mare, fugar, de pe cornișȧ zgȧrie-nori-ului S-226 ? Șarpele n-a mai fost recuperat : un building luxos cu un piton ȧn pȧntece (și despre asta nu știu decȧt vreo cȧțiva zeci de ȧnși, vreo cȧțiva zeci de bieți oameni din cei cincisprezece milioane de locuitori). Raportul poliȧiei o fi ajuns mȧcar pe biroul lui Baumstein, primarul orașului ? De la un despȧrȧmȧnt administrativ la altul, dosarele se pierd : ȧn ianuarie, niște teroriști au furat un camion ce transporta documente de arhivȧ ; a fost gȧsit, ȧn cele din urmȧ, doar automobilul, ȧn cartierul Queens, lȧngȧ cimitirul Ridgewood ; documentele fuseserȧ arse, era printre ele și un memoriu asupra organizaȧiei ce le ȧnlesnește muncitorilor

mexicani să treacă granița, în mod clandestin, noaptea, cu avionul.

— New York-ul este invincibil, spune Mysha.

Prima lui întâlnire cu orașul a avut loc prin 1947, ori poate prin 1948 (cu aproximație de un an, nu mai știe precis). Nava cargou începuse să-și reducă viteza de pe la ora două noaptea. La ora cinci, plutea cu motoarele oprite, în tăcere. Atlanticul era acoperit de valuri mărunte.

Ashton Mysha venea din niște orașe greu lovite : Amsterdam, Bruxelles, Brest, Londra. Acolo, pe străzile mici, mirosea a ciment, a ulei — de macara și de buldozer — încins. Femeile purtau voalete, pentru a-și feri fața de praful de ipsos. Europa făcea camping în barăci de scinduri. Totul părea provizoriu și foarte fragil : cei care supraviețuiseră lagărelor câștigau în greutate, dar păstrau tăcere ; cei dați dispăruți se întorceau, unul câte unul, de preferință în zilele de duminică, în diminețile sărbătorilor în care se trăgeau clopotele, erau îmbrăcați cu haine prea mari, nu răspundeau la întrebări. Continua să duhnească a frică, cu toate că era pace. La marginea orașelor aflate în reconstrucție, piereau în flăcări mahalalele construite din lemn.

La ora cinci și zece minute, la bordul lui *Foggy Fox*, claxonul răsună ca pentru o alarmă : la orizont, drept înainte, coasta americană despica pîcla ; se distingea din ce în ce mai clar, asemeni imaginilor de pe plăcile fotografice cufundate în baia de revelator.

Pe pasarela neacoperită, oamenii se îmbulzeau. Boy-ul ceilonez nu contenea să tot umple cești mari de cafea fierbinte. Pînă și mecanicii se urcaseră pe punte ; vorbeau cu glas tare, cu glas teatral, întrebuintînd cuvinte scurte, anume pentru a birui vuietul gîfiiit al mașinii. Mulți dintre ei erau cehi, unguri, ori polonezi, ca Mysha : existau trei de Csillag, patru Kaminski. Unii participaseră la convoaiele de transport peste Atlantic, le povesteau camarazilor lor despre New York, despre New York-ul lor ; își aminteau de un oraș vertical, plin de lumini, în care prostituatetele de culoare refuzau să fie sărutate pe gură, și oamenii din serviciul de ordine al U. S. Navy aveau mîină grea, și vinul destinat militarilor aflați în escală era prea dulce și acidulat.

Puțin cite puțin, apărură și câteva detalii : firma de neon a unui hotel, violetă și agitată, suprastructurile altor clădiri ; și, într-un bazin, mai la o parte, o haită de submarine germane moarte, cărora li se mai decupau la ora aceea turelele, cu ajutorul aparatelor de tăiat cu flacăra.

Răsări soarele, răsfrîngîndu-se în ferestrele acelea îndepărtate. Prin contrast, apa deveni mai întunecată. În clipa aceea, interminabile dîre de păcură se destrămau în fața etravei lui *Foggy Fox*. Ambalaje sparte, foi de jurnal, bucăți de pansament se văzură plutind pe marea unsuroasă.

Oamenii din echipaj stăteau cu toții tăcuți.

— Un port ca toate celelalte, spuse comandantul.

Dar nu credea un cuvînt din ce zicea. *Foggy Fox* trecu de-a lungul unor platforme de debarcare cu pilonii năclăiți de spumă marină ; o luă pe urma unei ambarcațiuni de deservire portuară — ciudat de albă, plutind așezată pe pupa — care îl conduse spre locul de ancorare.

Era atunci ora unsprezece dimineața. Manhattan-ul ținea nava în umbra lui. Puțin mai tîrziu, cînd un alt vas intră în port, un grup de femei invadă cheiurile. Purtau mănuși de culoare deschisă, lungi pînă la coate. Alergau, sărind peste șinele de cale ferată din port ; docherii rîdeau împreună cu ele.

Ashton Mysha supraveghe manevrele de descărcare. La apusul soarelui, prezentă comandantului raportul și îi spuse că el va coborî pe uscat și că e posibil să nu se întoarcă în noaptea aceea.

Ashton Mysha nu dispunea de prea mulți bani. Dar era hotărît să cheltuiască, fără a chibzui prea mult, puțînul pe care-l avea ; era și aceasta, pentru el, un fel de a-și aduce omagiul marelui oraș rămas teafăr. Luă un taxi și spuse șoferului să meargă de-a lungul lui Wallabout Bay ; pe drum, prin geamul deschis, observă cu atenție activitatea de pe șantierele navale care se întindeau între Manhattan și Williamsburg. Bridge. Apoi automobilul se afundă în cartierul Brooklyn, o luă către sud, direcție în care toate drumurile duc spre mare, se opri în fața parcului de distracții din Coney Island.

Clocotul sărbătoresc îl izbi pe Ashton Mysha de-a dreptul în față, asemeni unui lucru solid, amintindu-i de undele de șoc invizibile ale bombelor de mare calibru.

Ashton coborî din taxi, rămase o clipă nemișcat pentru a contempla șiroirea rapidă, orbitoare a tuturor acelor lumini care, lunecînd apoi mai departe, înroșeau nisipul de pe plajă. Orchestre de saxofoniști interpretau marșuri militare, charlestonuri, tangouri ; sub picioarele ofițerului trotuarul vibra ; dealtfel, ici și colo, în dreptul unor umflături, căptușeala de asfalt chiar plesnise.

Ashton Mysha cumpără bilete de intrare pentru toate standurile, pentru toate raritățile, pentru toate manevrurile ; ie băgă în buzunar cu voluptatea unui jucător care tocmai și-a primit partea de fise sidefate de la banca unui cazinou. Rîdea ca un copil, în timp ce gonea printre pilonii zguduiți de mersul nebun al cărucioarelor de pe tobogane. Vînzătorii ambulanți constituiră un fel de cortegiu triumfal deschizînd calea acestui om care, mulțumindu-le într-o limbă străină, se împovăra cu comorile lor derizorii. Muștarul de pe cremvurști improșca pe cămașa albă a lui Ashton Mysha, degetele îi erau minjite de acadele, în jurul gîtului îi atîrnau șiraguri de flori și de scoici. Iar el rîdea mereu. Fu împodobit cu o pălărie de cow-boy, i se atîrnă la brîu centura unui revolver cu capse, fu încălțat cu niște imenși papuci de catifea galbenă bătută cu cioburi de sticlă. Bău o cantitate considerabilă de pahare de apă gazoasă și de bere ; urină, fără să se ascundă, triumfător aproape, pe pereții de carton ai castelului cu fantome.

Femeia îl abordă lîngă poligonul de tragere cu arcu, unde el tocmai cîștigase drept premiu o broască țestoasă californiană. Broasca țestoasă se numea Rachel, iar femeia îi spuse lui Mysha :

— Pe mine mă cheamă Bee !

Ceea ce înseamnă *albină*. Avea fața triumphiulară, palidă, nasul subțire, buzele țuguiate, ca și cum tot timpul ar fi avut intenția să pronunțe litera O. Era blondă. Ashton îi dădu bani lui Bee, probabil tot ce-i mai rămăsese : ea nu-i ceruse nimic, însă Mysha voia să cumpere chiar și ceea ce

nu era de vânzare. Foarte probabil că Bee era o prostituată — nu refuză banii care i se întinseseră.

Ashton și Bee escaladară turnurile cu senzații tari, luară loc pe scaunele electrice care provoacă o comoție de doar cîțiva volți ; Bee vru să mulgă o vacă de cupru, Ashton se aruncă cu parașuta de pe un turn metalic. Mii de persoane se prinseră în joc, cu ei sau împotriva lor, după cum era regula, iar aceasta se schimba în fața fiecărei estrade de bilci. Toate acestea se petrecură într-o noapte caldă și senină, în toiul verii indiene.

Bee avea un automobil Hudson cu pneuri albe. Îl duse pe Ashton în apartamentul ei, cu vedere spre Sheepshead Bay. Dincolo de ferestrele deschise, vîntul mirosea a prăjeală și a catran, vasele de pescuit scîrțiau frecîndu-se unul de altul. Bee dori să prepare niște cocteiluri (scotea simburii din măslina apucîndu-le pe acestea între dinți.)

— Dacă beau prea mult, încep să bolesc, în privința asta, nu dau greș niciodată.

— Încearcă, mai bine, să dai imediat toată porcăria afară, spuse Bee. După aia, ai să fii iar în formă.

Proptindu-se bine, îl fixă insistent din priviri pe ofițerul ale cărui pleoape se lăsau mereu în jos, fără voia lui :

— Ce-ai căutat tu în Coney Island ?

El arată înspre micul acvariu în care se agita broasca țestoasă Rachel :

— Pe ea o căutam, ea va fi prietena mea.

— Le cunosc eu pe broaștele țestoase, asta n-o să-ți fie de nici un folos. Un marinar are nevoie de un papagal : pentru că papagalul vorbește !

— Papagalii altora, da, spuse Mysha. Cei pe care i-am avut eu n-au fost niciodată în stare decît să cîrîie.

— Și eu mă pricep să cîrîi destul de bine, spuse Bee. Sint nemaipomenit de sensibilă la mîngieri.

Ashton se ridică în picioare : îl încerca o dorință de nestăpînit, aceea de a se afla, cît mai curînd, la bordul lui *Foggy Fox*, singur, în cabina lui, cu pereții ei puțin cam umezi, pe care lipise, totuși, încleindu-le, icoanele vieții sale. Petrecerea de la Coney Island îi adusese exact ceea ce așteptase de la ea : certitudinea că mai existau încă,

într-o lume teafără, și alte mijloace pentru a reuși să-ți uiți gândurile decît cele pe care ți le oferă spaima, spaima adevărată ; cînd își aducea aminte de ultimele luni de război, avea senzația că, în pieptul lui, ceva greu îl apasă pe inimă : *și dacă asta n-ar veni numai din închipuirea mea ? Se pare că aici, în America, există cardiologi buni, ar trebui poate...*

— Te fac eu îndată ca nou, spuse Bee.

Aici, însă, săvîrșea o greșeală : Ashton nici nu mai vroia să audă de renovări. La Londra, la Rouen, *se ridică clădiri noi, mai mari, și mai nervoase, și mai zvelte, pe ruinele celor care s-au năruit, dar dacă mai există morți, dacă mai există morți sub moloz, acolo, în vechile temelii ?* Nu, Mysha nu vrea să semene cu orașele acelea începute din nou după război.

— Atunci, rămii măcar să dormi aici ! — insistă Bee.

Primi, pentru că, beat ca un porc cum era, nu putea să meargă, fără ca, la fiecare cîțiva pași, să nu dea peste o mobilă, să nu se izbească de un perete ; tot insistînd, n-ar fi reușit decît să spargă acvariul în care se afla broasca țestoasă.

Și, tot timpul cît *Foggy Fox* a rămas ancorat în portul New York, Mysha a locuit la Bee. Pleca de la ea dimineața, pentru a se urca la bordul cargoului, și seara se ducea iarăși la ea. Bee nu era doar o simplă prostituată, cum gîndise el ; presta o muncă obișnuită, pe cheiurile de la Sheepshead Bay ; tranșa peștele, apoi îl împacheta în săculeți transparenți. Stătea multe minute sub duș, ca să-și curețe brațele de solzii încrustați în piele, să scape de mirosul de saramură.

Ashton și Bee făcură și dragoste. Dar Bee nu simțea practic nimic. De aceea, îi spuse lui Ashton să-și facă plăcerea cînd și cît va simți el nevoia, fără să-i mai pese de ea. Cu toate acestea, pentru a-l excita, Bee simula că se apropie de momentul juisării.

Se despărțiră, fără drame, într-o zi, la ora cinci dimineața. Și unul și altul păreau să aibă obișnuința rupturilor. Ploua. Își făgăduiră să se revadă.

Așezat pe o ladă, în partea din spate a lui *Foggy Fox*, Ashton Mysha duse cu el imaginea unei fete simple și sănătoase. În memoria lui, amintirea orașului și aceea a lui Bee se făcură, curînd, una. Ceva mai tîrziu, îi scrise ; însă scrisorile îi fură returnate cu mențiunea : *Destinatarul necunoscut la adresa indicată*. Cu gîndul la Bee, cea albă și pietroasă, cu gîndul la coapsele ei, la genunchii ei solizi spusese :

— New York-ul este invincibil.

Dorothy îl întreabă :

— Și acum, Ashton, te vei duce s-o cauți pe femeia aceasta ?

Fata face un calcul rapid, socotind pe degete ; adaugă :

— Are astăzi aproape șaiszeci de ani.

— Nici eu nu sînt prea departe, spune Mysha.

John Gheena, spune că peștii nu mai sînt tranșați în Sheepshead Bay ; acum sînt preparați la bordul traulelor și tot acolo sînt puși apoi la congelat.

Prînzul e pe sfîrșite (pe bărbia lui Dorothy Kayne se prelinge puțină cremă de ciocolată).

Șeienul rînduiește, așadar, pe terasă, trei șezlonguri, pleduri, reviste, un joc de dame, o sticlă de *tequila*. Dorothy suspină și cade într-un somn adînc. Pentru prima oară în viața lui, John Gheena rămîne așa, fără să facă nimic, în plină zi : ceasuri de-a rîndul se uită cum vîntul răvășește buclele tinerei femei.

Ashton Mysha își îndreaptă șezlongul cu fața către sud. Își ațîntește privirea spre vîrfurile zgîrie-nori-lor ce se înalță în depărtare, peste coama pădurilor.

S-a făcut seară, într-o clipă va veni și noaptea. Ashton Mysha se ridică, pentru a-și lua rămas bun :

— Gata, e momentul să plec. Să duc Volkswagen-ul la agenția de închirieri, să-mi găsesc o cameră la vreun hotel. La vreun hotel confortabil, însă atît cît îmi permite punga.

John Gheena umblă de colo-colo pe terasa care scîrțîie sub pașii săi întocmai precum puntea unei corăbii. Regretă din ce în ce mai mult că Dorothy n-a venit singură, cu un

taxi ; căci el știe de pe-acum că nu-l va mai lăsa pe Ashton Mysha să plece din baraca lui din Long Island, cel puțin în noaptea aceasta ; ultimul cuvînt îl vor avea legile ospitalității.

John nu spune nimic, ridică chepengul, coboară în casă. Așterne de culcare pe divan. Ashton Mysha vine în urma lui, se oprește rămîne nemișcat, urmărind gesturile indienului care introduce un sul de căpătii într-o husă, întinde un sac de dormit din puf. Și Mysha păstrează, și el, tăcere.

ÎN BUCĂTĂRIE, LA CĂLDURĂ, ÎNTINS PE UN PAT de campanie pe care l-a așezat lângă plită, John Gheena nu doarme. Afară, odată cu căderea nopții, vîntul s-a întetit. Mîine, din florile trandafirii din livadă nu va mai rămîne nimic ; ceea ce nu însemnează poate, mare lucru, de vreme ce Dorothy Kayne tot nu are cum să le vadă iar Suzan și Eileen Cadett au plecat să-și caute adăpost într-un hotel din Manhattan. Desigur, mai este și Mama Page-ewack : dar bătrîna indiană, ca și John, nu arată vreun interes pentru flori ; ea are, mai curînd, o preferință pentru mușchi, frunze și rădăcini, care pot ucide ori tîmădui, după felul fierturii pe care o faci din ele.

În camera ei de la etajul întîii, Dorothy a mers, înapoi și încolo, o bună bucată de vreme ; se pare că a făcut de mai multe ori ocolul odăii ; John a înțeles că lua cunoștință de spațiul ce-i fusese atribuit, că încerca să localizeze toate obstacolele care se aflau într-însul.

Profitînd de faptul că rafalele au izbucnit din nou, șeienu se scoală din pat. Intră în salon, se oprește o clipă în fața divanului pe care doarme Ashton Mysha. Apoi urcă scara. Regăsește, instinctiv, mersul ușor, cu pași înăbușiți, caracteristic rasei sale : genunchii rămîn supli, detașați parcă de restul trupului, o scurtă palpăre cu virful degetelor, apoi laba piciorului se așază moale, pe toată întinderea ei. John e poate singurul om care știe cum să urce scara aceasta de lemn fără ca o treaptă măcar să se audă scîrțîind.

Dorothy Kayne a închis ferestrele la camera ei, a tras chiar și obloanele. Întinsă de-a latul patului, cu trupul pe jumătate acoperit de superbe cearșafuri, doarme ca o pisică ; o mîină, pe care o ține îndoită, îi apără nasul și gura.

Neștiind unde să-și pună hainele, le-a așezat pe podea, unde formează un mic vraf ordonat. John Gheena se apropie de ele, se apleacă, le ia în mină, le desface una câte una ; dar nu se atinge nici de slip, nici de sutien, se mulțumește să se joace cu bluza albă care miroase încă a săpun ; palpează apoi fusta între degete : e croită dintr-o stofă ușoară, o țesătură anume făcută pentru a fi purtată pe timp de vară și de arșiță. Nu i-a fost oare frig astăzi, când stătea pe terasă ? Dacă Dorothy Kayne nu a luat cu ea nimic altceva, John se va duce el pină la universitate și va lua de acolo rochii mai călduroase, pulovere ; iar dacă Dorothy nu va voi să-i încredințeze cheia de la camera ei, indianul o să-i cumpere o îmbrăcăminte provizorie, dar confortabilă — care s-ar putea să fie și urită, un bărbat nu se pricepe deloc la lucruri dintr-astea : în orice caz, Dorothy nu va avea cum să-și dea seama, pentru că John va da foc veșmintelor înainte ca ea să-și recapete vederea.

Pe noptieră, șeienu l pusese un pahar cu apă. Acum paharul e aproape gol ; dar pe buza lui s-a imprimat o amprentă de ruj ; John Gheena apucă paharul și bea apa care a mai rămas pe fund, o bea încet, savurînd-o, fără să-și ia privirile de pe chipul și de pe trupul femeii.

A doua zi dimineăța, căldura aceea umedă a revenit. În timpul nopții, vîntul a virat către sud-sud-est, apoi s-a potolit ; către ora cinci, purtat de cele din urmă rafale, fumul New York-ului s-a abătut asupra sectoarelor cu caracter rezidențial din Long Island ; cenușa scăpată din stațiile de incinerare a gunoaielor s-a așezat pe peluze ; John Gheena pune la încălzit cafeaua rămasă din ajun ; Dorothy spune că a dormit destul de bine ; parcă a avut însă, uneori, senzația tulbure că cineva a intrat în cameră. Ashton Mysha întreabă :

— John, s-ar putea să existe pe-aici vreo fantomă ? La urma urmei, baraca e atît de veche...

Izbucnește în rîs și adaugă :

— Oricine poate să aibă astăzi o piscină, nu-i așa ? Înșă cine se poate lăuda că are o fantomă ? În Anglia, nălucile fac să crească valoarea unei case mai mult decît

un teren de tenis sau o instalație de încălzire cu energie solară...

Indianul își pune mîna pe aceea a lui Dorothy :

— Eu eram în camera duminică. Voiam să fiu sigur că nu duci lipsă de nimic.

Dorothy are o tresărire, își retrage degetele : fusese, parcă, de la sine înțeles că John Gheena n-o să-i arate milă. Spune, tăios :

— Obişnuiesc să dorm singură ; ba chiar îmi și încui uşa cu cheia ; însă în casa duminică, nu există chei ; dacă ții să rămîn aici, te rog să mă lași în pace !

John nu răspunde. Se duce pînă la uşa cu geam, o deschide. Se tot întreba cum s-o anunțe pe Dorothy că astăzi va trebui s-o lase singură ; supărarea bruscă a fetei îi ușurează sarcina. Murmură :

— Trebuie să mă duc la lucru. Mîine, însă, trec pe la doctor să-mi dea o hîrtie. Și atunci am să pot rămîne pe lîngă dumneata.

— N-am nevoie de nimeni, spune Dorothy.

Și minte. Asta se vede din felul cum s-a ridicat, dintr-o dată, dîndu-și buclele pe spate. Și mai spune :

— Bine, lasă-mi numai o bucată de șuncă, sau niște ouă tari. Undeva mai la îndemînă — pe o mobilă, de pildă —, unde să-mi fie cu putință să le găsesc.

Și, într-un fel ciudat, își întoarce fața înspre un colț al încăperii, unde nu se află nimeni.

Ashton Mysha își aprinde o țigară ; spune, cu tonul cel mai neutru de care e în stare :

— Ascultă-mă John, pe mine nu mă așteaptă nimeni după exact douăzeci și patru de ore de la plecare. Dacă nu vezi în asta vreun inconvenient, aş putea pleca abia diseară, cînd ai să te întorci dumneata. Ai cumva vreun joc de puzzle ? Eu voi îmbina piesele, Dorothy le va sorta după forma pe care o au — le va recunoaște după pipăit.

Indianul a și trecut pragul. Un camion suie din nou aleea străjuită de platani, are bena încărcată-vîrf cu moloze : e aproape tot ce-a mai rămas din vila senatorului Cadett. Lui John nu i-ar fi trecut niciodată prin cap că o casă poate muri atît de repede ; cei din familia Cadett nu s-or fi priceput, poate, să citească semnele prevestitoare,

în fisurile din ziduri ; ori poate existau prea multe tapete, prea multe zugrăveli, prea multe tablouri atârinate pe pereți ?

Ajungînd în dreptul mașinii sale, șeienu se uită, înapoi. Din pricina soarelui și a sării, casa de lemn e albă.

Cînd se prezintă la sediul lui *Milous Enterprise*, cele două secretare particulare ale șefului îl anunță că, de patruzeci și opt de ore, Edmond K. Milous a dispărut. Au venit, drept urmare, oamenii legii să sigileze ușile ; s-au arătat politicoși, au ascultat cu răbdare întrebările pe care le puneau secretarele și dispecerul Formann — însă n-au vrut să le dea nici cea mai mică lămurire. Accesul în încăperile destinate lucrului fiind interzis, astăzi e a doua zi de cînd Sally și Donna își petrec vremea în hol, citind povestiri în foileton și întrecîndu-se în concursuri de împletit. Ieri și alaltăieri, mai era încă de trăit ; azi, pe căldura asta, andrelele se năclăiesc și lîna se încrețește.

Singură Peggy trebuie să știe pe unde se ascunde Milous și de ce a fugit. Dar Peggy nu e, nici ea, de găsit.

În spatele ușilor încuiate, telefoanele nu încetează să sune ; se pare că serviciile fiscale au pus cele trei linii telefonice sub supraveghere — măsură inutilă, gîndește John, de vreme ce nimeni nu ridică receptorul.

Sally și Donna sînt, amîndouă, convinse că Milous Enterprise e pe dric, au și informat, dealtfel, sindicatul în acest sens ; pînă va binevoi cineva să ia vreo măsură, ele înghit sandvișuri cu crudități și beau sifon. Cîțiva indieni vin să afle ce mai e nou, se așază pentru cîteva clipe pe dalele de marmură, apoi pleacă bălăbănindu-și brațele și mijindu-și ochii, orbiți de lumina de-afară. John Gheena îi cunoaște pe toți acești oameni, li se adresează cu numele lor tribal — cînd au vreunul ; însă pînă în prezent raporturile lor n-au depășit stadiul salutului fratern, al strîngerii de mînă care nu te obligă cu nimic : or fi făcînd ei aceeași muncă, fiecare și-o face însă la locul lui.

O muncă pentru care mulți și-au pierdut interesul de cînd mexicanii și portoricanii au început să intre în echipele de spălători : de atunci, indienii știu că ei nu sînt singurii care pot duce la bun sfîrșit această treabă pe care o credeau mai presus de puterile celorlalți oameni. Unii dintre ei se pregătesc să plece din Statele Unite, în

emiratele din Golful Persic, și în Iran, unde indienii, insensibili la vertij, vor juca din nou un rol de prim rang, pe eșafodajele gigantice transformate de musoni în tot atâtea capcane mortale.

Faptul că Milous Enterprise și-ar putea închide porțile e privit de aceștia cu seninătate ; sînt doar puțin descumpăniți, gîndindu-se la demersurile ce trebuiesc făcute, la vaccinările pe care le vor avea de suportat, la formularele ce vor trebui completate. Cînd John le vorbește, ei îl ascultă în tăcere ; cînd John tace din nou, ei clatină din cap și se duc.

Pe măsură ce orele trec, începe a se afla o parte din adevăr.

Mai întii, devine clar că Peggy se culca cu Milous. Există martori care i-au văzut rostogolindu-se — goi, îmbrățișați și ridicoli — pe covoarele pufoase de lînă din camera 867, după orele de program.

Una din femeile de serviciu, o negresă pe nume Constance-Marie, declară că *mirosea a sudoare, acolo, în smîrcul acela plin de noroi, și a pișoarcă, chiar că-ți venea să verși, că Iisus nu i-a făcut el pe bărbat și pe femeie ca să se tăvălească astfel în mocirlă, precum patronul și asistenta lui — zi-i, mai bine, tîrfa lui !*

Urmează o anchetă-fulger printre salariații agenției de voiaj, situată chiar în colțul bulevardului : se pare că Edmond și Peggy continuă acum cu porcăriile lor undeva pe la periferia orașului Denver, Colorado. Se pune pe seama lui Milous intenția de a se recicla, trecînd, sub un nume de împrumut, în branșa sporturilor de iarnă : el va da cu chirie schiuri, săniuțe și patine, în vreme ce Peggy va fi ziua instructor sportiv, iar seara *call-girl* ¹.

Soarele se află la zenit. Asfaltul s-a înmuiat. Camioanele și autoturismele grele patinează pe gudron lichid. John știe din experiență că, atunci cînd New York-ul se topește în felul ăsta, crește numărul accidentelor și asasinatelor.

¹ Prostituată care-și fixează întîlnirile prin telefon (engl.).

Pe la mijlocul după-amiezii, Formann trece la mărturisiri, deși nimeni nu se aștepta la atât de mult din partea lui. Cu glas sugrumat, dispecerul destăinuie că situația financiară a întreprinderii era pur și simplu lamentabilă :

— Nu se puneă însă numai problema dacă gestiunea era bună sau rea. Contabilul Griggs a făcut tot ce-i stătea în putință... da, bietul Griggs l-a pus pe șef în gardă, însă era prea târziu. În fiecare zi, pierdeam alți clienți.

— Dar ce intră în cauză ? — întreabă Sally. Calitatea prestațiilor ? Tarifele ? Termenele întârziate ?

— Clienții înșiși, spune Formann.

Și se întoarce către seien :

— Mint eu cumva, John Gheena ? Instituțiile se mută din zgîrie-nori, una după alta : o casă veche, în stil colonial, costă, în Hamptons, mult mai puțin, la urma urmei ! Și, ca sediu al unei societăți, impune.

— Chiar așa ! — exclamă indianul. Mi s-a întâmplat să spăl geamuri și în spatele lor să nu se afle nimeni, nimeni care să arunce o privire.

Formann triumfă :

— Ce vă spuneam ? Se înțelege, și eu am tras semnalul de alarmă. Însă Milous se făcea că nu aude. Să-i fi stat gândul, încă de pe atunci, doar la picioarele lui Peggy ? Ori poate că plănuia să fugă încă de multă vreme ? Ah, și cu asta nu s-a sfârșit, or să mai fie și alți, Milous, și alte dezertări !

Ora cincisprezece. Griggs își face intrarea, o intrare remarcată. Se învîrte prin hol, se lovește de scaune, topăie, e asemeni unei păsăruici care a pătruns din greșeală într-o cameră și nu mai știe cum să scape din ea.

— E îngrozitor, spune el, poliția a venit la mine acasă și mi-a luat toate registrele cu scripte contabile.

Se mai calmează, întreabă :

— Sufăr de diabet, pe diabetici îi bagă la pușcărie ?

— N-ai nimic să-ți reproșezi, Griggs, spune Formann.

— Tu și cu mine știm foarte bine lucrul ăsta. Dar ceilalți ?

Ceva mai târziu, Griggs pleacă. Ți-l poți închipui îndreptîndu-se către vreun cinematograf, cumpărîndu-și un

bilet, o pungă de *pop-corn*¹. Își face apariția acum un responsabil sindical, declarînd că vrea să stea de vorbă, în particular, cu Sally și cu Donna. Toți trei sfîrșesc prin a-și găsi un loc retras, în spatele cortinei pe care o alcătuiesc niște plante decorative. Omul de la sindicat (care nu încețază să se tot scuze că a mîncat o pizza cu ceapă, și vorbește acoperindu-și gura cu mîna) propune deschiderea unei acțiuni judiciare împotriva lui Edmond K. Milous :
— Cheltuielile vor fi destul de mari. Dar tocmai de asta și există sindicatul, ca să țină el piept, să se bată în locul vostru.

— Drăguț ! — exclamă Sally.

— Pînă una-alta, ați putea lucra pentru noi ?

Însă Donna, pentru care căldura umană și entuziasmul nu înseamnă nimic, răspunde că nu ține neapărat să bată în dublu exemplar liste de membri pline de nume imposibile, și scrisori de avizare către cotizanții rămași în res-tanță, și textele unor manifeste. Bărbatul îi zîmbește :

— Și la Milous era cu mult mai interesant ?

— Nu știu — spune Donna, cu glas scăzut.

Se gîndește la biroul ei încăpător, însorit de dimineața pînă seara, la momentele în care nu avea de lucru, la automatele distribuitoare de dulciuri cărora le deprinsese tainele și pe care le făcea să dea afară batoane de ciocolată fără să introducă măcar un cent în fanta respectivă.

John Gheena s-a apropiat de grupul lor. Acum, dă la o parte, fără zgomot, frunzele verzi de forma asului de pică. Îl privește pe sindicalist :

— Aș avea și eu nevoie de o consultație.

— Ar fi poate mai nimerit să vă adresați celor de la Problemele indiene, nu ?

— Nu, spune John. Cei de acolo se arată foarte capabili cînd e vorba să urmeze o acțiune începută ; numai că niciodată n-au fost în stare să facă primul pas.

Omul ezită. Se întoarce spre Sally și Donna, care aprobă cu o ușoară înclinare din cap.

— Vorbește, John, spune Sally. Și nu-ți face griji : totul e gratuit.

¹ Floricele (engl.).

Șeienul își încrucișează brațele. Ceea ce vrea să însemne că are de spus ceva important și că-și va cîntări fiecare cuvînt :

— Nouăsprezece angajați ai acestei întreprinderi, nouăsprezece din treizeci și cinci, mă vor urma. Indieni, numai indieni, înțelegeți ? O să facem o manifestație, mîine, la prînz. Chiar dacă plouă, domnule, tot o vom face. De pancarte, de lozinci mă ocup eu, în noaptea asta. **Am** la mine acasă, lemn, pînă, vopsea. Dar, ca să demonstrezi pe Centre Street, pînă la Foley Square, îți trebuie o autorizație, nu-i așa ?

Omul de la sindicat face mari eforturi ca să nu izbucnească în rîs :

— Nouăsprezece inși, nouăsprezece bieți inși în Foley Square ? Țsta nu e lucru serios !

În ultima lor ediție de seară, la rubrica *Events Today*, ziarele anunță că autoritățile municipale ale orașului New York au autorizat, pentru a doua zi la ora prînzului, o demonstrație a salariaților de rasă indiană de la Milous Enterprise. Manifestanții se vor dispersa în fața celor zece coloane ale lui *New York County Court House*.

Înainte de a se înscrie pe autostrada ce duce către Long Island, John Gheena se oprește să cumpere niște stridii. Nădăjduiește că lui Dorothy Kayne îi plac stridiile.

— JOHN GHEENA, SPUNE CU GLAS SCĂZUT DOROTHY. să nu faci o criză de furie, te rog ! Sînt de acord, e tîrziu, te-ai întors obosit, ai adus stridii, sînt bune stridiile, și eu nici măcar nu m-am gîndit să-ți mulțumesc, iar acum îți împoi capul și cu micile mele necazuri. *Fata umblă de colo pînă colo pe terasa de lemn gudronat, se oprește atunci cînd se lovește de balustradă, face o întoarcere împrejur și pleacă din nou în sensul celălalt. Întocmai ca o jucărie automată. E desculță. Jos, se aude cum cuțitul lui Ashton Mysha curăță cochiliile, răzuiește de pe ele crusta de alge și de nămol. O înjurătură : tăișul a alunecat i-a crestat degetul.* John Gheena, e bine aici, la dumneata ! În copilărie am locuit într-o casă care aducea puțin cu asta, era făcută din scînduri, se afla undeva în apropierea unei mine. La fel și Ashton. Ashton ar fi trebuit să plece în seara asta, nu-i așa ? Așa era prevăzut, și așa se și cuvenea. Cu mine e altceva, eu sînt invitata dumitale. Pe cînd el, el este în plus. Numai că, vezi, grozav i-ar plăcea să mai rămînă aici ! Nu mult, un piculeț doar. Mi-ar face și mie plăcere, John Gheena. Vezi, sînt sinceră. Aș vrea să rămînă pentru că știe cum trebuie să se ocupe de mine : stă cu mine tot timpul, îmi dă să beau, îmi citește cu glas tare. Azi după-amiază, m-a mîngîiat. Ah, dumneata mormăi, întocmai ca o fiară rănită ! Dar nu ești o fiară, și nu te doare nimic. Și copiii, pînă și ei se pipăie, John. Dealtfel, vina era a mea ; era foarte cald, mi-am ridicat fusta ; la New York trebuie să fie ceva ca într-o etuvă, nu ? John, nu uita că eu sînt oarbă. Ashton s-a apropiat de mine și, dintr-odată, am simțit mîna lui pe genunchiul meu. Asta e tot, și n-a durat prea mult. N-am făcut nici o mișcare, nu m-am opus. Nu fi nedrept, adu-ți aminte de spital, de spălătorie. Însă ai fi în drept să te gîndești că la dumneata aici, John, nu-i hotel ; în nici un caz un hotel care dă camere cu ora. Acum, dumitale îți revine să

decizi : dorești ca Ashton și cu mine să plecăm imediat, amîndoi ?

Indianul nu spune nimic. În lumina intermitentă a farului-baliză, se uită la legătura de lină albă de pe ochii ei ; face o evaluare a șanselor pe care le are Ashton Mysha : sînt mari. Poate chiar în noaptea asta polonezul se va strecura în camera ei ; și dacă nu în noaptea asta, atunci foarte curînd. Cînd Dorothy va fi devenit amanta lui Ashton, perechea își va lua zborul ; își vor schimba Volkswagen-ul cu o mașină mai puternică, și o vor întinde undeva, în direcția vest, de ce nu chiar la Denver, unde, se zice, Milous și Peggy își oferă momente plăcute degustînd, pe vîrfurile limbii, fulgii ultimelor ninsori de primăvară ? Șeienu spera că, într-o dimineață, Dorothy va deschide ochii aici, pe terasă, și că el va fi primul bărbat asupra căruia își va aținti ea noua sa privire.

— Ești tot aici, John Gheena ?

Se îndreaptă spre el, cu brațele întinse, îi atinge obrazul. Și își retrage, repede de tot, degetele, pe care le șterge acum de rochie. El spune :

— Nu e nimic, miss Kayne. Doar, niște stropi de apă aduși de vînt.

După cină, Ashton Mysha a pus pe masă cîțiva dolari : tot ce i-a mai rămas din suma transmisă de agentul consular, pentru a-și acoperi primele cheltuieli la ieșirea din spital :

— Am să mai cîștig și alții, John. În America nici nu e greu. Am să ți-i dau dumatile, pe măsură ce-i voi avea.

Lîngă fereastra deschisă, care dă spre mare, Dorothy se leagănă într-un fotoliu-balansoar. Vrînd să dea o mîină de ajutor la vase, a spart două pahare. Avionul Boeing care face cursa de la Vancouver coboară, mai-mai să atingă valurile.

— În ce privește slujba dumatile, mai spune Mysha, situația e într-adevăr proastă. Ce ai de gînd să faci ?

Indianul arată spre pancartele pe care tocmai le pictează. Ashton schițează un suris :

— E o chestiune de onoare, nu-i așa ? Și noi, acum cîteva luni, am făcut o manifestație : voiam ca escalele să fie mai lungi, de cel puțin douăzeci și patru de ore. Do-

cherii au fost și ei de partea noastră ; era impresionant. Însă singurul lucru care a dat rezultat a fost greva. Tone întregi de portocale și de banane au putrezit în cale și în depozite : o rezervă inepuizabilă de proiectile pentru a întâmpina asalturile poliției.

John Gheena nu răspunde : el n-ar avea să arunce decît buretele ; ca la meciurile de box — pentru a cere îndurare. E mai bine să nu se gîndească la grevă : cînd ești șomer, cum procedezi ca să arăți că încetezi lucrul ?

— Cine va mai curăța acum zgîrie-norii ?

— Ceilalți. Oricum, zgîrie-norii sînt spălați din ce în ce mai rar, spune John.

Și adaugă :

— Plec, nu mă așteptați.

Așezat la volan, cu motorul funcționînd la ralantiu, indianul stă la pîndă. Aude rîsul lui Dorothy. Apoi, muzică — un vals. În casă toate luminile se sting : e întu-neric, acum în aceeași măsură pentru Ashton Mysha ca și pentru Dorothy Kayne.

Două ore și cincisprezece minute mai tîrziu, John Gheena intră în New York. Marile bulevarde periferice sînt pustii ; șeienul întilnește în drum numai ambulante și lungi șiruri hurducate de mașini pentru stropitul stră-zilor, conduse de negri. Dar în apropiere de Broadway, John e nevoit să încetinească : în strada 44 zac două cadavre, pe trotuar ; cel dintîi are brațele așezate în cruce, gura deschisă, fața de culoare vînată, ca a unui înecat ; cel de-al doilea, cu capul pe genunchi, pare că doarme. Mașinile de intervenție încurcă circulația, poli-țiștii nu încetează să tot deseneze cu creta conturul corpu-rilor, să facă fotografii. Cînd se aude țăcănitul flash-urilor unii oameni încearcă să ajungă în fața obiectivului. E ne-voie să fie dați înapoi și să se ia totul de la capăt ; toate acestea fac să se piardă o groază de timp. Bazarurile liba-neze și siriene de pe strada 42 se află în stare de asediu ; e evident însă că ucigașul a reușit să se piardă — în plină lumină — printre mulțimile de oameni care urcă și coboară pe Seventh Avenue.

Indianul ridică geamurile de la mașină, deși noaptea e caldă : nu va trece mult și, din pricina enervării, vor

avea loc schimburi de focuri, vor exista și gloanțe rătăcite. Un geam de mașină nu-ți asigură, bineînțeles, vreo protecție ; numai că, în caz că mori, face zgomot ; și, după aceea, experților în balistică le este mai ușor să determine traiectoria gloanțelor : în acest fel, se evită uneori erorile judiciare.

Puțin câte puțin, îngrămădirea de vehicule se resoarbe. Pe măsură ce și luminile de neon devin mai rare, rumoarea se potolește. Times Square se golește, trecătorii, din ce în ce mai grăbiți, dispar într-o noapte ireală, cu reflexe gălbui. Curind, în stradă nu mai e nimeni. Solitar, un zgîrie-nori pal se ridică de-a curmezișul norilor.

Grand Army Plaza. Sediul organizației Fiicele luptelor viitorului e cufundat în întuneric. John știe însă că, de undeva, santinele ghemuite pe vine supraveghează casa scării. Până la etajul trei nu se întâmplă nimic. La cel de-al patrulea etaj, în colțul palierului, țevile unor pistoale-mitralieră se înalță spre pieptul indianului care nu face nici un gest pentru a le îndepărta. I-a recunoscut pe pîndari : Sint Dick, Nathan și Osceolla. Nathan e cel dintii care vorbește :

— N-are voie nimeni să meargă mai departe, John Gheena.

Osceolla schițează un zîmbet :

— Mai ales că n-ai făcut o impresie prea bună la ultima întrunire, John !

— Asta-i regulamentul, adaugă Dick. După ora zece seara, accesul la etajele de sus e interzis.

Șeienul își aprinde o țigară. Nu se grăbește. Spune, cu glas scăzut :

— Trebuie s-o văd pe Evelyn. Uite ce zic eu : Osceolla să se ducă s-o anunțe, eu am să aștept aici. Nathan și Dick rămîn să mă păzească.

Osceolla șovăie. Dar Nathan face un semn cu capul : propunerea lui John pare să ofere toate garanțiile de securitate dorite. Osceolla se ridică, înclină țeava pistolului-mitralieră, se îndepărtează.

John se așază pe una din trepte.

— Într-o bună zi, o să trebuiască să reparați și voi ascensorul ăsta.

Nathan izbucnește în râs. De un an și ceva Fiicele luptelor viitorului ocupă acest zgîrie-nori de buzunar care aparținuse înainte unei societăți de produse chimice : *Duke Hasting Chemical*. Aceasta a cedat clădirea pentru mai nimic : câteva milioane de dolari, plata urmînd a fi făcută în decurs de cincizeci de ani. A fost vorba, de fapt, de o lovitură dată cu un cuțit cu două tăișuri : orbită de perspectiva de a-și afla, în fine, un acoperiș care să fie al ei, asociația s-a arătat neprevăzătoare. Una cîte una, companiile ce aveau în sarcină întreținerea precum și aprovizionarea cu utilități a clădirii și-au suspendat, ca urmare a neachitării taxelor, toate serviciile : aer condiționat, apă caldă, gaz și electricitate, telefon. Acum lăzile de gunoi trebuiesc cărate manual, iar la căderea serii trebuiesc aprinse pretutindeni lămpi cu petrol.

Cînd inspectorii de la serviciul de igienă publică și-au făcut apariția, asociația li s-a adresat cu rugămîntea de a nu mai insista : *...căci tot ceea ce dumneavoastră vedeți aici, și socotiți aberant, e în legătură cu faptul că noi nu dorim să dispunem de ceea ce dumneavoastră numiți confort modern ; lucrul acesta nu intră în discuție ; noi trăim aici într-o comunitate, urmînd propriile noastre precepte ; constituția Statelor Unite nu obligă pe nimeni să folosească curentul electric.*

La rîndul său, Dick începe și el să rîdă :

— Știam că vin să-și bage nasul pe aici. Și atunci am demontat, cu o zi înainte, țevăria și am băgat armele înăuntru.

Etajul unsprezece, sala numărul trei. Osceolla se dă la o parte din fața lui John Gheena. Undeva, în fundul încăperii, Evelyn se scoală ; fata pășește peste trupuri întinse de-a dreptul pe saltele — neacoperite cu cearșafuri și cuverturi —, vine înspre șeien. John respiră cu greu, mulțimea de răsflări unite în somn emană un iz cam grețos.

— Să nu stăm aici, hai în chichinea mea !

Evelyn ridică o lampă pînă în dreptul ochilor :

— Intră !

A împins o ușă dată cu vopsea roșie, scorojită pe alocuri. Îl fixează pe șeien în tăcere. Spune, apoi :

— Tocmai visam ceva. Se făcea că-i luasem locul lui Luther King, la conducerea S.C.L.C.¹ Repurtam victorie după victorie, însă plîngeam.

— Fetișo, îi spune el, le amesteci pe toate. Negrii și noi — asta nu înseamnă deloc același lucru. Și în statul Georgia, negrilor puțin le pasă de ceea ce puteți face voi pe aici.

Ea îl privește cu atenție, pilindu-și totodată unghiile. Sau poate că și ea îl supraveghează acum ; nu se știe. Important e însă că își pilește unghiile lungi și lăcuite : un mic zgomot regulat, însă peste măsură de agasant ; își amintește, probabil, de interogatoriile la care a fost supusă în închisoare ; imită mai mult decît se răzbună.

— Evelyn, e cam tîrziu ca să discutăm politică, nu crezi ?

Fata deschide un sertar al biroului, scoate o sticlă cu alcool și două pahare de carton :

— Să bem ! M-ai trezit din somn, n-am să mai pot adormi. Așa că... hai să ciocnim ! Îmi place *tequila* asta, n-are pereche ca leac împotriva senzației ăsteia scîrboase de frig. Mi-a intrat frigul în oase.

— Boală psihosomatică, spune John.

E mîndru că a pronunțat aceste cuvinte fără să se poticnească. Evelyn își înalță bărbia, nu înțelege. El explică :

— Totul se petrece în închipuirea dumitale. Nu ești însă mai bolnavă ca altele.

— Spune-mi că sînt nebună !

— Ești nefericită.

Ea izbucnește în rîs :

— Și dumneata — nu ?, domnule Gheena. Îți place chiar atît de mult să răzuiești murdărie de pasăre pe marile clădiri ? Știi, am văzut cadavrul lui Mawakhna la morgă ; te-apucă sila.

John dă pe gît vreo două înghițituri de *tequila* :

— Ai citit ziarele de seară ?

¹ Conferința liderilor creștini din Sud, mișcare fondată în anul 1957.

— Aici la noi, într-un colț anume, Ismael lipește articolele cele mai interesante ; am să le văd mîine.

— Am nevoie de dumneata, Evelyn !

John Gheena povestește despre fuga lui Milius, despre punerea sigiliilor, despre felul cum spălătorii de geamuri au fost lăsați pe drumuri. Îi vorbește despre hotărîrea lui de a manifesta pe Centre Street, pînă la Foley Square ; adaugă :

— Pancartele sînt gata ; sînt jos, în mașină. Pot să ți le arăt. Eu cred că n-aveți dreptul să ne lăsați de căruță.

Fata întreabă, prudent :

— Care e reacția Biroului pentru problemele indiene ?

— Dacă știu ceva, se feresc al naibii să intervină.

— Cîți o să fiți pe Centre Street ?

— Vreo douăzeci, dintre care patru sau cinci indieni seminoli. În seminoliu ăștia, eu unul, nu știu de ce, nu prea am încredere.

Fata închide ochii, își linge buzele arse de *tequila* :

— Nu vorbi așa, noi sîntem toți la fel ; de ani de zile ne batem pentru asta, pentru Marea alianță ; pentru o națiune indiană cu un singur țel, cu o singură ființă, John !

Evelyn desenează în aer, cu vîrful degetului ei ară-tător, prelung și fragil, forma unui pod. John clatină din cap :

— Băieții ăștia cred în Iisus Hristos, sînt integrați sută la sută. De tîmpeniile astea ale noastre, puțin le pasă. Nu mai sînt decît cîțiva dintr-o mulțime, nu au nimic de apărat. N-au nimic împotrivă să lucreze ca șoferi sau să vîndă portocale. Sînt sigur că mîine n-or să meargă cu noi pînă la capăt.

— Ce vrea să spună asta : *pînă la capăt* ?

John nu răspunde. Avusese convingerea că manifestația va fi interzisă, pe motiv că nu este reprezentativă. Dar dacă autoritățile au spus da, asta e o dovadă că marșul pe Centre Street înseamnă totuși ceva. S-a vorbit de el la televiziune ? Da, nu, poate, Evelyn nu știe nimic, televizoarele nu funcționează fără curent. Fata reia ideea :

— *Pînă la capăt* ? John, nu am chef de-o bătălie în toată regula cu poliștii. De ce ai venit ?

El mărturisește :

— Mă simțeam singur. Eu *ne* simțeam singuri.

— Înțelege odată : defilarea asta a voastră e inutilă. Glorios de inutilă. Oamenii or să se uite la voi cum treceți și or să rîdă. Unii or să aplaude, închipuindu-și că le oferiți un spectacol folcloric.

— Tot ce se poate, spune el.

— Adevărul e că simțiți nevoia să țipați.

John repetă :

— Da, tot ce se poate.

— Însă adevărata muncă, singura importantă, o s-o facem noi : aceea de a vă căuta o altă slujbă, dumitale și tovarășilor dumitale, urmărind cu atenție anunțurile de la mica publicitate, făcînd demersuri la patroni ; și dumneata îți închipuiai, pînă în seara asta, că asociația s-a constituit așa, numai de dragul de-a se constitui...

Evelyn deschide un registru :

— La Detroit, în sectorul industriei automobilelor, se caută *jockeys*.

— Ce înseamnă *jockeys* ?

— Înseamnă să conduci pînă la locurile de parcare automobilele care ies de pe banda de montaj. Nu e rău, atîta doar că e mult praf.

Întoarce filele grele, pline de însemnări făcute cu un scris fin, cu cerneală albastră :

— La Pittsburg, lipsesc salahori. O muncă penibilă, însă corect plătită. La Seattle se cer asamblori. Pentru o fabrică de avioane : înaltă tehnicitate, curățenie, simbolică evaziunii, toată aiureala. Ești de acord să părăsești New York-ul, John ? Îți găsesc un post acolo ; în schimb, dumneata îi educi pe tovarăși. Ca să fiu mai clară : îi înveți ce e aia minie !

El zîmbește :

— Mulțumesc, Evelyn, mulțumesc ! Nu ! Rămîn aici, văd eu cum mă descurc. Fă-le seminolilor plecarea la Pittsburg. Eu vreau să rămîn aici pînă la capăt.

— Pînă la capăt ? E a doua oară cînd pronunți cuvintele astea. Pînă la capătul a ce, John Gheena ?

El nu spune nimic, ea nu insistă : *mañana es otro*

*dia*¹, foamea scoate ursul din bîrlog, după ris vine plins. Metisa e răbdătoare. Și e foarte frumoasă.

— În mod normal, spune ea, ar trebui să-i raportezi despre asta președintelui nostru. Nu prea te are la inimă : vei fi fiind dumneata șeien, dar el zice că ai suflet de apaș. Ei da, n-are decît, iau hotărîrea singură. Atunci, ne-am înțeles : Fiicele luptelor viitorului vor fi mîine alături de voi. Vor alcătui, să zicem, serviciul de ordine. Pancartele sînt în mașină ? Nathan va coborî deîndată să le aducă, vom studia lozincile voastre. Din punct de vedere politic, trebuie să respectăm anumite reguli.

Puțin mai tîrziu, Evelyn îl duce pe John Gheena pe terasa presărată cu murdării. De n-ar adia vîntul, te-ai putea crede în vîrfurile unei lăzi de gunoi foarte înalte. Trei, patru șezlonguri cu garniturile de pînză crăpate.

Evelyn arată către o clădire cu luminile aprinse, în spre nord-vest :

— Vezi hotelul acela ? Am acolo o cameră, închiriată cu anul. O țin din cauza băii. Aici e imposibil să te speli ca lumea. Mă duc acolo, mă curăț. Călătorie și purificare : ca în epoca marilor transhumanțe.

În ajunul luptei, părinții se așezau în jurul focului. Căci pînă și vara, chiar într-o noapte foarte călduroasă ca asta, exista undeva un foc. În el se aruncau impuritățile, tot ceea ce ne apăsa : alcool, dolari compromițători. Mai apoi, după ce flacăra epura lucrurile noastre necurate, se puneau la fript toată carnea care mai rămăsese. Se sta la palavre, se fuma, se depăneau amintiri. În chip ciudat, pe înălțimi șacalii se împreunau dînd țipete. cățelele fătau, ouăle crăpau în cuibare.

John Gheena ingenunchează printre coji și chiștoace. Trage spre el bidonul gol purtînd, în roșu și alb, marca Mobil Oil Company, bate într-însul tactul străvechi : un sunet prelung, trei sunete scurte. Lovește din ce în ce mai repede, pînă cînd sîngele dă năvală, tălăzuind, în pumnii lui strînși, pînă cînd respirația nu mai e cea firească, ci capătă și ea ritmul acela zvicnit, ce se îndepărtează totuși de starea de paroxism — și tot secretul

¹ Mîine e o altă zi (span.).

în asta stă — pe măsură ce, dimpotrivă, s-ar părea că e din ce în ce mai aproape de ea.

Evelyn își desface părul, lăsându-l să cadă pe umeri.

— Încetează, spune ea. Am avut și așa destule încurcături cu vecinii care au terasa de-alături : începînd cu ora zece seara, cîntatul e interzis, chiar dacă muzica e folclorică.

Dar el se face că nu aude. Evelyn, așezată acum pe vine, îl sărută pe ceafă ; toba de luptă Mobil Oil se răstoarnă și se rostogolește pe ciment. Apoi Evelyn trage zăvorul la trapa care îngăduie accesul pe terasă. Repede de tot, se dezbracă, e goală. Sîngele alb e cel care i-a ridicat nasul în vînt și i-a îngreuiat coapsele ; altfel are talia înaltă, superbă, și pielea catifelată a indienelor cherokeeze. Rîde :

— Am și eu memorie, John. Stă scris undeva : coborînd pe coastele munților Allegheny, pînă și caii noștri se-nfierbîntau pentru asalt. Nicicînd nu vei iubi mai bine ca în această noapte. Iar eu, dacă e să mă încurc iar cu bărbații, vreau s-o fac cu tine.

Șeienul își lasă capul în jos, mîinile lui bat ritmic în aer, în timp ce privirea îi zboară pe deasupra mării ; la două ore și cincisprezece minute depărtare de zidurile New York-ului, îi vede pe Dorothy Kayne și pe Ashton Mysha : după vals, urmează tangoul, și apoi, slowul, iar în cele din urmă nimic altceva decît un soi de luptă corp la corp.

Dar mai tîrziu, în toamnă, îndată ce vara indiană se va fi sfîrșit, atunci cînd cerul se tulbură, cînd mai iei drept confetti ceea ce sînt de fapt cei dintii fulgi de nea, Ashton va pleca spre Valparaiso, *via* Panama, ori în altă direcție. Tot în vremea aceea, studenții se vor întoarce, să se antreneze la base-ball, pe peluzele universității ; și vor urmări, pe alei, mersul șovăitor al unei tinere femei cu ochii — ...chiar, ce fel de ochi o fi avînd ?

— Te rog, John, nu mă lăsa așa ! Dragostea-i un lucru simplu, nu-i ca politica — orice s-ar zice. Scoală-te, John, gîndește-te la ziua de mîine, la Centre Street, la luptă, la mașinile poliției, care în clipa de față se îndreaptă către Foley Square, se așază pe poziții. Cînd e cald, te iubești atît de bine !

Ar consimți să nu se atingă de Dorothy, niciodată. Să nu danseze cu ea, să nu-i schimbe pansamentele. Dar ea să trăiască în casa lui — atîta doar — nimic mai mult ! E poate a mia femeie căreia John Gheena ar voi să-i urmărească viața, pas cu pas. Pe celelalte le-a lăsat să treacă fără să le adreseze vreun cuvînt ; sau le-a văzut de sus, din locul în care se afla cocoțat pe vreun zgîrie-nori ; sau le-a zărit răsfrîngîndu-se în sticla geamurilor ; sau le-a pierdut urma chiar de acolo de unde începe Fifth Avenue. Însă Dorothy Kayne a venit la el acasă, se lovește de pereții casei lui ; cîndva, tot astfel s-a întîmplat cu un pescăruș pe care l-a ținut la el vreme de șapte luni.

Ridicîndu-se în vîrful picioarelor, Evelyn se unduiește, gemînd, într-un dans ; se apropie de bărbat, mai să-l atingă ; atunci John se scoală și o invadează pe metisă, așa, stînd în picioare. Îmbrățișarea nu va dura mult, doar atît cît John să juișeze, cu ochii închiși, cu gîndul la Dorothy.

Furtuna șovăie deasupra orașului. Asupra cartierului Queens se va năpusti cu trombe de apă. În Manhattan, însă, nu se întîmplă nimic.

ORA UNSPREZECE CINCIZECI ȘI ȘAPTE, ÎN SUSUL lui Centre Street. Fiicele luptelor viitorului țîșnesc, îmbulzindu-se, de sub prelata camionului Mercedes. Poartă minijupe din piele albă, cu franjuri în dreptul coapselor, și tricouri împodobite cu inscripții imprimare prin procedeul decalcomaniei : *Americani, respectați-ne, noi sîntem trecutul vostru !* Evelyn și șeienui le trec în revistă de la bordul unei mașini decapotabile, prevăzută cu un difuzor prins pe capotă cu ajutorul unor chingi de geamantan.

John și-a pus pe cap coiful tradițional ale cărui pene albe și negre îi atîrnă pînă la umeri. Penele sînt făcute din plastic : sînt mai rezistente și, în același timp, mult mai ieftine decît cele veritabile ; la televiziune și în fotografii nu se observă nici o diferență.

Evelyn își înfige unghiile în brațul lui John Gheena.

— Ia privește puțin, colo, drept înainte !

Cinci camioane roșii, așezate de-a curmezișul străzii, închid trecerea. Căldura umedă face ca apa să șiroiască de sub căștile pompierilor pe fețele lor, pe vanele de cupru de pe mașini. Sub vesta lui de piele, Ernst Anderson are torsul gol. Mașina, cu toate farurile aprinse, frînează, Anderson înaintează spre ea. Un altul în locul lui s-ar folosi de un megafon pentru a domina vacarmul făcut de motoare ; însă Anderson și-a dresat vocea, așa cum dreszi un cîine ; îi stă în putere să răcnească mai tare decît oricine :

— Vino cu mine, Gheena, vino să bem ceva ! Noi doi avem ceva de vorbit.

— Ernst, spuse John, nu te amesteca în treaba asta ! Noi o să defilăm frumușel pînă la County Court. Dealtfel, avem și autorizație în regulă.

Anderson așteaptă cîteva clipe înainte de a răspunde. Urmărește cu privirea grupul Fiicelor luptelor viitoru-

lui, aflat în capătul străzii : aburul căldurii le deformează siluetele ; e, într-un fel, ca și cum marea le-ar fi acoperit dintr-o dată. Indienii de la Milous Enterprise stau așezați pe bordura trotuarului ; fumează, ținându-și picioarele în rigolă.

— După cum știți și voi, spune Anderson, polițaii sînt pe poziții, puțin mai în spate, după băieții mei. Planul e următorul : dacă ajungeți pînă în Foley Square, eu trebuie să dau drumul robinetelor de la furtunurile de incendiu.

Așezată acum pe capota mașinii, Evelyn își potrivește binoclul la ochi. Trebuie să vadă ce se ascunde acolo, în spatele zidului pe care-l fac camioanele roșii, la colțul străzilor ce dau în Centre Street. La sfîrșit, își șterge ochii ce i s-au împăienjenit, jenați de lumina puternică a cărei intensitate e mărită și mai mult de lentilele binoclului.

— Trebuie, neapărat, să stăm de vorbă — repetă Anderson.

Își desface larg brațele :

— În povestea asta tîmpită, politica nu are nici un amestec, v-o jur ! Ieri nu vi se putea refuza permisul de a parcurge bulevardul. Deși așa ar fi trebuit. Eu am tras semnalul de alarmă. Ca urmare s-a mai reflectat asupra chestiunii. Toată noaptea. S-a și votat, prin vot secret, conform legii. Toată lumea s-a pronunțat împotriva a ce plănuiseți voi.

— De ce, Ernst ?

— Probleme de securitate, spune Anderson, cu un aer plictisit.

Șeienul zîmbește. Spune, pe de rost acum :

— Aruncați dumneavoastră un chiștoc aprins într-un coș de gunoi, la o oră oarecare, în colțul unei străzi oarecare : în mai puțin de două zile va arde tot orașul !

— Coșul de gunoi se află pe Centre Street, declară Anderson.

Evelyn scupă pe lentilele binoclului, le șterge cu dosul mîneii :

— Ce ne propui dumneata, pompierule ?

— Duceți-vă să faceți treaba asta în Central Park ! Nu vă convine ?

Evelyn clatină din cap :

— Cu Harlem-ul în spate ? Există toate șansele ca lucrurile să degenereze. Am nevoie de un teren deschis, fără copaci ori tufișuri, și de case veritabile, în care să-mi pot adăposti puștoaicele, în caz de nevoie.

Ernst Anderson face un gest de neputință. Se întoarce către șeien :

— John, asta îndrugă verzi și uscate ! Dacă înaintați, tocmai aici or să degenereze lucrurile. Eu am intervenit ca manifestația voastră să fie interzisă în ultima clipă, cu toate că exista autorizația poliției. Însă mie mi-a fost frică. Și toate astea nu încetează, iar eu mor de frică, nu alta, uite așa, puțin câte puțin !

— Ai început să îmbătrânești.

Evelyn se instalează la volanul mașinii decapotabile :

— Am flecărit destul, John, manifestăm pe Centre Street ori nu manifestăm nicăieri. Asta te privește pe tine, hotărăște-te însă mai repede.

— Nu eu, orașul a îmbătrinit, strigă Anderson. Abia se mai ține pe picioare. Să nu care cumva să-i faceți vreun rău, Gheena !

John mai șovăie încă. Cunoaște New York-ul, e-adevărat că în alt fel, însă cel puțin tot atât de bine cît și Anderson. Și unul și celălalt au văzut orașul contorsionîndu-se. Anderson în pivnițele inundate ori afumate cărora el le spărgea ușile cu lovituri de secure ; John din vârful prăjinii lui glisante, de unde putea să observe cum și cît se întinde rugina și se fărîmîtează pietrele. Amîndoi știu că orașul ascunde, sub praful și sub strălucirea sa amăgitoare, o șarpantă care se sclerozează, pe zi ce trece mai mult.

Evelyn apasă pe butonul claxonului :

— Ei bine, John, ce facem ?

Șeienul evită să privească înspre Ernst Anderson. Se uită la ceas :

— E douăsprezece și un sfert. Trebuie să formăm coloana !

Înșirîndu-se de-a lungul trotuarelor, polițiștii urcă pe Centre Street. Îi împing pe spectatori înspre partea de sus a orașului. Ei spun că manifestația a fost in-

terzisă în ultima clipă, se pare că aceasta va avea totuși loc, și că o ciocnire nu va putea fi evitată. Trecătorii, cei mai mulți dintre ei, nu mai insistă ; unii le mulțumesc polițiștilor pentru grija pe care o manifestă pentru siguranța lor ; alții se prefac că se supun, se dispersează, se ascund în vreun ungher, apoi fac cale întoarsă ; unii pretind că sînt ziariști ; poliția nu stă la discuție. Între două ordine strigate prin difuzor, se aude scrișnetul scuturilor de protecție. Tot în vremea aceasta, John Gheena își ia locul în fața cortegiului care se pune, încet, în mișcare. Cîteva banderole s-au rupt în momentul în care erau desfăcute : în timpul nopții, vopseaua și cleiul au ros din țesătură ; însă revendicările privesc niște puncte de detaliu neavînd practic nici o șansă să fie satisfăcute, așadar starea de plîns a banderolelor nu prezintă prea multă importanță ; singurul lucru care contează cu adevărat e acela că ei au venit pînă aici, că s-au pus în mișcare la ora fixată dinainte, alcătuiind, umăr la umăr, un lanț, că merg mai departe împreună, sub soare și sub privirile celorlalți.

Acum indienii trec de primul obstacol, acela format de camioanele brigăzilor de luptă împotriva incendiilor. Victorie facilă, avînd în vedere că Anderson a pus să se tragă mașinile mai la o parte ; după care, a ordonat șoferilor să îndrepte capotele camioanelor către Foley Square.

Motoarele autopompelor se rotesc încetișor. Apa se încălzește în interiorul furtunurilor de pînză expuse în plin soare. Anderson știe că apa aceasta, cu temperatura atingînd patruzeci și opt de grade centigrade, ar putea provoca arsuri grave în cazul în care s-ar abate asupra manifestanților ; de aceea, pretinde ca la fiecare cinci minute conținutul furtunurilor să fie vărsat pe șosea.

Forțele de poliție fac cunoscut lui Anderson că trebuie să înceteze deîndată cu această *manevră neroadă* : motocicletele și automobilele Chevrolet au și așa tendința de a se pune de-a curmezișul pe asfaltul topit, fără să li se mai întindă, pe deasupra, în cale, și băltoacele astea de apă caldă. La care Anderson răspunde că,

dacă mașinile poliției ar fi fost prevăzute cu cauciucuri noi, ele n-ar mai derapa așa, cu una cu două. Inspectorul șef apreciază răspunsul ca inacceptabil ; îi atrage atenția lui Ernst Anderson că partea din buget pe care i-o atribuie municipalitatea e insuficientă, ridicolă chiar, și că e imposibil să înlocuiești pneurile și, în același timp, să asiguri pensii, prestații medicale și colonii de vacanță pentru agenții din echipele de intervenție. Coccoțat pe roata de rezervă de pe *command-car*-ul său, Anderson urlă în microfonul radio-telefonului că puțin îi pasă lui de felul cum se comportă la drum vehiculele poliției, și de starea ei financiară, și de toate problemele sociale, sau de altă natură, pe care le are poliția ; că el refuză să provoace arsuri de gradul doi, sau chiar trei — *cunoaște cineva parametrii de rezistență termică a epidermei pieilor-roșii* ?

Acestea fiind spuse, Anderson trece pe altă lungime de undă.

Seminolii sînt cei care închid coloana. Doi dintre ei și-au scos cămășile, cîte o cruce mică, de aur, saltă pe piepturile lor. Se vede că le este frică. Și nu sînt singurii în situația asta.

Aduse aici de Evelyn, Fiicele luptelor viitorului merg aștinîndu-se pe lîngă trotuare : în caz de nevoie, vor fugi după cum s-a convenit : dispersîndu-se în White Street ; la rigoare, prin Colombus Park, se vor pierde în colcăiala din Chinatown, unde pot ajunge dacă aleargă în direcția est ; au mocasini flexibili cu tălpile înadins uzate, ca să nu lase amprente ; și-au turnat la coapse și la subsuori valuri de deodorant : li s-a spus că sudoarea de indian miroase altfel decît celelalte și că poliția dispune, în acest sens, de treizeci de cîini special antrenați.

John Gheena grăbește pasul. O mașină de culoare albastră se îndreaptă în direcția contrară aceleia în care merge cortegiul. Ridicat în picioare, pe treapta de lîngă ușă, un polițist urlă printr-o pîlnie portavoce că manifestația a fost interzisă, că acesta e ultimul avertisment.

În acel moment, strada se golește. Trecătorii, zărind și cel dintîi helicopter făcîndu-și apariția deasupra clă-

dirilor, se îndepărtează. Unii se grăbesc să intre în interiorul imobilelor, sună la uși, roagă să fie lăsați să iasă pe balcoane. Oferă bani buni, între doi și opt dolari, după etaj, după unghiul de vedere, după felul cum cade soarele.

Șeienul se întoarce spre seminoli :

— Stingeți țigările !

Ei se apropie acum de locul unde se află lăzile de gunoi.

John își dă seama că polițiștii sînt pe cale să-și încheie manevra de încercuire : niște motocicliști trec pe lângă cortegiu în mare viteză ; sînt cei care coboară pe Centre Street ca să ocupe poziții la ieșirile din City Hall Park ; și apoi alții, care au primit probabil ordin să neutralizeze intersecțiile cu Canal și Walker Street.

Miza cea mare se va juca în colțul cu Baxter Street. În vreme ce luminile de semnalizare se vîd licărind în trecere, John se uită la Evelyn. Buzele tinerei femei sînt arse, umflate.

— E perfect, spune șeienul, ai făcut tot ce ți-a stat în putință. Dar cred că acum trebuie să pleci.

Evelyn își dezleagă încet șalul care îi începea fruntea. E o bandă lungă, de mătase : semnalul !

O motocicletă marca Harley-Davidson șovăie legănîndu-se pe gudronul vîcos. Zgomotul făcut de sirenă e asurzitor. Cuvîntul „police“ a fost imprimat pe parbriz cu ajutorul unor benzi de hîrtie adezivă.

Motociclistului îi cad ochelarii, aceștia se vîd săltînd undeva înapoia lui ; încearcă atunci să-și redreseze mașina, care se derobează ; dar nu reușește. Cu o violență extraordinară, motocicleta percutează bordura trotuarului și se culcă pe-o parte. Maneta de frînare scurmă cimentul, apoi se frînge dintr-o dată. Rezervorul se sparge, plesnind ca un fruct copt, sucul mustește, bogat și strălucitor — benzina ! —, o scînteie îi dă foc.

Azvîrlit de la primul șoc, polițistul de pe motocicletă are acum mersul sacadat, puțin grotesc, al unui om care a sărit dintr-un tren în mers. Aleargă pe trotuar, cu priviri buimăcite, apărîndu-și cu mîinile partea dreaptă

a trupului. Motocicleta se ridică singură, își urmează traiectoria și intră într-o vitrină.

Cineva spune, năîng :

— S-a tras !...

De sus, Anderson a văzut totul. Benzina care arde, curgînd de-a lungul rigolei, îi provoacă un soi de repulsie. Ordonă să se pună în funcțiune cinci din cele opt furtunuri de incendiu. Pompierii trebuie să se arunce, pe burtă, pe țevile din vîrf, ca acestea să nu cosească picioarele spectatorilor masați în colțul cu Leonard Street. Zgomotul apei care iese din furtunuri aduce cu acela al unei explozii. Insul căruia i se păruse că a auzit o împușcătură afirmă acum că a zărit, în spatele unei ferestre, silueta unui trăgător înarmat cu o pușcă cu lunetă. Evident, mărturia e falsă, de vină fiind mai curînd căldura și tensiunea nervoasă decît reaua credință, însă nimeni n-are vreme să cerceteze care e adevărul. Polițiștii invadează părțile de jos ale bulevardului, cîteva grenade lacrimogene explodează ; acestea nu nimeresc ținta, cad prea aproape.

John Gheena își dă seama pe dată că fuga nu e posibilă. Doar cîteva dintre Fiicele luptelor viitorului vor putea să scape de acolo, cu condiția ca jetul furtunurilor de incendiu să nu le țină lipite de pămînt.

Aerul fierbinte e imobil. „Ești aici ca într-o piatră“, își spune șeienul ; fumul produs de grenadele lacrimogene se înalță pe verticală. Ferestrele clădirilor se închid una după alta.

Osceolla își pune o batistă umedă pe gură și pe nas. Încovoiat de mijloc, se apropie de John :

— Singura noastră șansă e să dăm năvală, să forțăm barajul.

John Gheena nu răspunde. De cînd cele dintîi grenade au căzut învîrtejindu-se, șeienul a încetat să se mai gîndească la vreo șansă. Cu o curiozitate copilărească, se întreabă mai curînd în ce chip va putea orașul suporta toate aceste vîlvătai și toată apa — cu miile de litri ! — care coboară pe Centre Street la vale.

Osceolla insistă :

— Îți spun că ticăloșii ăștia își închipuie că vom da înapoi. Efectul surpriză va fi de partea noastră, și asta e ceva !

Se îndreaptă din spate :

— Mă pricep la asta.

Căci se bucură de reputația unui specialist. A fost chiar și în Alabama, invitat de negri pentru a le servi drept consilier tehnic în vremea răzcoalelor din campusuri. Orgoliul lui Osceolla vine din aceea că a știut să scape mereu teafăr din acest joc nebunesc. Totdeauna fără încurcături. După luptă, e asemeni unui boxer învingător ; se tolănește pe spate, pe unde se nimerește, n-are a face dacă salteaua e jecoasă, plătește vreo tirfă să-i maseze mădularul, bea coca-cola ; și, mai ales, vorbește, declarându-se gata să intre din nou în horă chiar și în clipa următoare.

Astăzi însă, Osceolla e scos din cursă de la primul sprint. Se saltă în fața unui camion și cade dezmembrat pe botul acestuia. E purtat astfel, prins fiind de mînele hainei sale, care, într-un fel ciudat, rezistă : indienii sînt și mai buni în calitate de croitori, decît ca vînători și pescari.

Acolo unde a căzut el, strada s-a umezit. Nu de sînge, ci de urină.

Evelyn e și ea acum, la rîndul ei, lingă șeien. Îl privește fără să îndrăznească a-i vorbi. Prea își ține capul sus și e prea dur, așa dintr-o dată ; emană din ființa lui ceva ce pentru Evelyn rămîne necunoscut ; și care, în loc s-o liniștească, o înspăimîntă și mai mult.

Îi strigă, în sfîrșit :

— Ce naiba faci aici, John, ce mai aștepti ?

Îl găsește cutezător, dovedind însă un curaj care nu servește la nimic, dar chiar la nimic ! Un curaj de pe alte vremuri, poate, cînd era de ajuns să-ți pironești privirile în acelea ale șacalului, pentru ca fiara să îngeneuncheze pe dată, sau cam așa ceva. Ceva de pe vremea brațelor încrucișate pe piept — ferm, fără îndoială — și a îndelungilor ceasuri de veghe călare, pe creste, stăpînind cu vederea focurile de tabără ale soldaților albaștri, în așteptarea momentului potrivit. Astăzi, timpul se scurge prea repede : el nu mai urmează ritmul în care

bate inima omului și nici chiar pe acela, atît de simplu, totuși, în care pulsează spațiile. Nu-ți este îngăduit să confuzi o luptă de stradă cu un război purtat pe cîmpii.

— Mă duc la ei ! — spune Evelyn. N-or să aibă ce acuzații să-mi aducă. Dealtfel, dacă lucrurile se complică, asociația îmi va plăti cautiunea.

Înaintează spre polițiști, cu mîinile împreunate pe ceafă. Cu zece metri mai în spate, seminolii fac și ei același lucru. Banderolele ard grămadă în mijlocul bulevardului, degajînd un fum acru, roșcat.

John Gheena urmărește din priviri înaintarea coloanelor poliției pe Centre Street, de-a lungul imobilelor, de o parte și de alta a străzii. Evelyn și ceilalți li se pun cătușe, sînt legați doi cîte doi și împinși în interiorul unui camion celular. „Trebuie să fie plăcut acolo, înăuntru — se gîndește șeienu stînd în picioare — trebuie să fie chiar răcoare —, în fine, oricum e mai bine decît aici, chiar dacă toate alea duhnesc a mizerie.“

Tirul cu grenade lacrimogene a încetat pentru a permite polițiștilor să se apropie de indianul care stă nemișcat. Un inspector în civil îl apucă pe John Gheena de braț :

— Urmează-mă, te rog !

Cîteva taxiuri se aventurează pe bulevard. Împroașcă cu mari trîmbe de apă sub care copiii au și început să se joace.

INTR-O BUNĂ ZI NU VA MAI EXISTA NICI O diferență notabilă între o închisoare și un spital; zia-riștii sînt cei care-o afirmă; rămîne de văzut care din aceste două instituții va lua cea dintîi aspectul celeilalte.

În ceea ce-l privește pe John, el nu crede că închisoarea va deveni spital înainte ca spitalul să devină închisoare. Șeienul nu se simte vinovat, ci are mai curînd impresia că ar fi victima unei boli puerile, cu caracter dezagreabil, — ceva de felul guturaiului ori a junghiu-lui —, o suferință, ce-i drept, supărătoare, însă fără vreo semnificație reală din punct de vedere medical, ceva despre care se poate spune : *încă trei-patru zile, și-o să treacă așa cum a venit.*

Dealtfel, cabinetul de avocatură Robbins fusese alertat de către Fiicele luptelor viitorului care se risipiseră prin cartierul Chinatown. Bob și Jack Robbins : *the best and cheapest lawyers for coloured.*¹ Tatăl lor, Ebenezer, făcuse avere cîștigînd patruzeci și șapte de procese împotriva Serviciilor de imigrare, repurtînd chiar și două victorii împotriva Curții supreme. Înaintea lui, existase un Salomon Robbins, care deținea, aliniată pe pian, patru portrete cu dedicație din partea președintelui Lincoln. În fine, Bob și Jack nu cer decît trei sute de dolari avans.

Așteptînd să se întîlnească cu unul din frații Robbins la vorbitorul închisorii, John se plimbă, măsurînd agale locul bătut de soare, de forma unui hexagon, căruia deținuții îi spun „parc“. E o parcelă cimentată, înconjurată cu grilajuri înalte, așa cum se pot vedea jur-împrejurul terenurilor de tenis. Conform regulamentului,

¹ Cei mai siguri și cei mai convenabili avocați ai oamenilor de culoare (engl.).

pușcăriașii nu au acces în parc decît de la ora unsprezece și treizeci pînă la ora șaisprezece ; dar, întrucît e caniculă, direcțiunea nu-i obligă pe deținuți să se întoarcă în celule decît la apusul soarelui.

Parcul e un loc ca-n basme. Poți auzi aici, abia atenuate, zgomotele străzii. Uneori, vin pescăruși să se așeze pe stîlpii de pe terenul de basket-ball. Totdeauna, se află pe-aici tot felul de insecte. Locul acesta e și un centru comercial, la scară redusă : oamenii își vînd unii altora țigări, cărți, reviste ilustrate, fructe și mici obiecte de cult. Portoricanii dețin monopolul fructelor și al obiectelor de cult, negrii pe cel al revistelor ilustrate ; cei mai tineri domină piața cărților, aproape toate politice ; romanele sînt rare, deseori deteriorate ; cunoscătorii expun deasupra cușetelor lor pagini smulse din opera lui Faulkner, Merritt, Salinger ori Vonnegut Jr.

Dincolo de grilajul parcului se întinde un loc viran. Acolo, printre tulpinile de buruieni îngălbenite — un fel de ovăz degenerat —, se ridică buncărul cenușiu în care se află aparatele frigorifice. Înainte ca pedeapsa cu moartea să fi fost declarată „în afara legii constituționale“, buncărul adăpostea încăperea destinată execuțiilor capitale și celula în care condamnații își petreceau ultima noapte. Un anume Priller a fost cel dintîi deținut care a ieșit viu din buncăr, pedeapsa cu moartea fiind abolită între data condamnării sale și dimineața în care trebuia să aibă loc execuția ; cînd, între două șiruri de gardieni, și-a făcut apariția pe maidan, au izbucnit niște aclamații formidabile ; era în luna februarie, ningeă ; se zice că strigătele de bucurie erau atît de puternice, încît împingeau fulgii de zăpadă, făcîndu-i să zboare pe orizontală.

În spatele zidului dinspre miazănoapte, se întinde sectorul destinat femeilor. Acolo se află și cele dintîi rînduri de posturi de pază. În depărtare, se zărește masa compactă a zgîrie-norilor. Dinspre sectorul femeilor se ridică, în zilele foarte călduroase, o emanație avînd miros de fructe și de ocean : mirosul de fructe vine de la cremele

de machiaj, de la abuzul de *blush-on*¹ și de ruj de buze ; mirosul de valuri marine e acela al lenjeriei puse la uscat, amestec, cu iz sărat, de urină, transpirație și detergenți.

Printre exclamațiile pe care le scot fetele care joacă badminton, John Gheena încearcă să recunoască vocea Evelyniei.

În cea de-a doua zi a detenției sale, către ora cinci după-amiază, șienul este chemat la vorbitor. Precedat de un gardian, urmat de un altul, parcurge coridorul secției a noua. Dincolo de zăbrelele celulelor ale căror zăvoare nu sînt trase, niște deținuți prestează muncă voluntară ; assemblează plăci de plută care vor deveni colaci de salvare pe ambarcațiunile turistice de pe coastele Floridei.

Ceva mai încolo, John se oprește un moment lingă McPherson. Acesta e un bătrîn condamnat la o pedeapsă pe termen foarte îndelungat (ceva precum închisoarea pe viață, poate ; McPherson nu mai știe nici el prea bine, ar trebui consultate arhivele), care a exercitat, multă vreme, atribuțiile de frizer al închisorii. Astăzi, însă, McPherson trage să moară. Zace pe un pat de campanie așezat în mijlocul culoarului. Mîinile și picioarele îi sînt pline de ace pentru perfuzii.

McPherson a refuzat să fie transportat la spital. Nici directorul închisorii, nici avocații săi n-au putut să-l convingă ; asta n-ar fi schimbat, dealtfel, nimic ; totuși, pentru a salva cît de cît aparențele, o ambulanță a staționat vreme de două ore în fața porții mari a secției a noua, cu motorul pus în funcțiune și cu brancardieri gata să intervină. Apoi, ambulanța a plecat.

McPherson vrea să demonstreze că este capabil să iasă din starea aceasta fără a face apel la ajutorul cuiva. Amicii săi se mulțumesc să-i aducă miere de albine și pînze de păianjen, pe care McPherson le frămîntă între degete, transformîndu-le în niște cocoloașe întunecate la culoare și unsuroase pe care le înghite apoi, cîte trei-

¹ Fard (engl.).

patru dintr-o dată : el susține că ar fi descoperit o nouă gamă terapeutică, întemeiată doar pe materiile reziduale ale insectelor. Se ridică într-un cot, îl privește cu intensitate pe John Gheena :

— Bătrîne, îți mai aduci aminte — ai ? — de filmul ăla ce ni l-au dat aici, în care se arăta că insectele sînt mai presus decît oamenii ? Și dacă lăcustele se descurcă mai bine ca noi — ai ? — asta nu-i doar o întîmplare, ai ?

— Bineînțeles, spune John. Ba chiar o să vină o zi — o s-o apucăm amîndoi — cînd scarabeii vor da restul la teighelele lui Waldorf Astoria.

— Vor da restul, ai ? repetă McPherson.

Tușește răgușit și adaugă :

— Mai mult : o să păstreze restul. Doar buburuzele nu sînt niște timpite, ai ?

În vremea asta, John Gheena se gîndește că e poate mai ușor să te duci pe lumea ailaltă încredințat fiind că luarea în stăpînire a universului de către insecte nu este decît o chestiune de ore, decît mizînd tot ce-ți mai rămîne din puterea de a spera pe *inalienabila demnitate a persoanei umane*. Evident, mai există și o a treia ipoteză : Mama Pageewack — ea crede în Dumnezeu. Și frații seminoli. Și cei doi pastori ai închisorii (botezați Stan și Bran), care par să creadă și ei. Și, asemenea lor, o mulțime de alți oameni. Dar la ce să te istovești căutînd un răspuns pe care, satisfăcător sau decepționant, îl vei primi oricum ? După numai patruzeci și opt de — jalnice și neînsemnate — ore de pușcărie, șeienu l a înțeles că el trebuie să-și trăiască timpul de detenție de pe o zi pe alta. Să nu-și facă socoteli. Și cu atît mai mult, să nu conteze pe nimic.

Își pune mîna pe fruntea umedă și foarte încrețită a lui McPherson, care se înăbușă treptat-treptat :

— Ține-te bine ! În seara asta, mîine, cel tîrziu, îți vor crește în dreptul gurii niște mandibule. Asta te va face să fii învingător.

— Vezi, ce spuneam eu ? — face haz bătrînul. Și ce-o să-i mai mușc eu, ai, și ce-o să-i mai ronțai eu pe toți ticăloșii ăștia, ai, cu zidăroaiile lor de rahat, cu tot !

Zidurile vorbitorului vor stîrni interesul lui McPherson cînd el îşi va fi reuşit metamorfoza : sînt verzi, de culoarea spanacului. Prinse de tavan, cîteva ventilatoare răscolesc aerul greu.

Gardianul îi arată lui John un scaun şi o masă. Deasupra mesei se leagănă o tablă avertizoare : *Numai pentru deţinuţi*. Şeienul bănuieşte că pe cealaltă faţă a tablei trebuie să fie scris : *Numai pentru vizitatori*. Indianul se aşază. Trec cîteva clipe. Apoi, drept în faţa lui, se deschide o uşă în peretele de culoare verde-spanac.

— Avansaţi... drept înainte... opriţi-vă... puţin mai la dreapta... acolo, e bine... aţi ajuns !...

O femeie o conduce pe Dorothy, ţinînd-o de braţ. Instinctiv, Dorothy întinde mîna, degetele i se chircesc ca arse atunci cînd lovesc grilajul care o separă de John Gheena. Se stăpîneşte, suride :

— Credeam că o să fie mai greu ! În fine, că o să mi se ceară să dovedesc mai ştiu şi eu ce... că sînt sora sau soţia dumitale.

Indianul rămîne tăcut. Cu toate că razele de soare care trec prin geamurile din sticlă mată îi ard umerii şi ceafa, e orbit doar de ceea ce are în faţă.

— Eşti aici, John ? — întreabă Dorothy.

Şi adaugă, neliniştită :

— Nu m-au tras pe sfoară, sper, cei de la grefă ? Nu mă încumet să-mi scot legătura de la ochi.

— Salut, spune el, în sfîrşit.

Încearcă să reconstituie itinerarul pe care l-a urmat Dorothy pentru a da de el : redacţii de ziare, posturi de poliţie, tribunal ; ori poate că a început prin a cutreiera spitalele, serviciile de salvare, morga ; şi, de ce nu, serviciile de ecarisaj ?

Fata spune :

— Ce problemă, ca să afli ce s-a petrecut cu dumneata ! Acum, însă, sînt tare mulţumită.

John îşi aprinde o ţigară, fumul trece prin grilaj, nărilor ei palpită.

— A, da, exclamă Dorothy, m-am gîndit să-ţi aduc nişte ţigări. Pot să-ţi arunc cartuşul de Winston pe deasupra zăbrelelor ?

John spune că nu ; va veni îndată un gardian care va lua asupra lui sarcina de a-i înmîna coletul, după ce-l va fi spintecat. Țigările îi fac plăcere, dar altceva îi trece prin cap :

— Și Ashton Mysha ?

Dorothy surîde din nou :

— ...de părere că te porți mai rău decît un copil. Trebuie să-l înțelegi : el, nu-i așa, a fugit de necazuri. Înot ! În timp ce dumneata, John, te-ai vîrît în ele cu tot dinadinsul ! Presa a scris că manifestația voastră a fost un eșec lamentabil. Aseară, la buletinul de știri T.V. de la ora opt, Anderson v-a acuzat, a dat în voi.

Mai trece un moment, pe urmă :

— Ați vrut cu adevărat să distrugeți New York-ul, John Gheena ?

El își strivește țigara de tăblia mesei, presărată deja de zeci de mici cratere negre :

— Așa se spune în actul lor de acuzare ?

Dorothy îi surîde — pentru a treia oară :

— Tuturor ne este frică. De ce e atît de cald la New York și atît de frig la Tokio și la Buenos Aires ? Ce se petrece oare, în realitate, cu casele din Long Island ? Se aud fel de fel de zvonuri, se spune că niște cîini ar fi fugit de la stăpînii lor și că s-ar aduna acum pe pantele munților Allegheny. Dumnezeuule, de ce ? Pe deasupra, de azi-dimineață, gunoierii sînt în grevă.

În timp ce vorbește, capul ei oscilează de la dreapta la stînga. John se gîndea la început că venise să-l îmbărbăteze ; acum începe să se întrebe dacă lucrurile nu stau exact pe dos, dacă nu cumva Dorothy Kayne e aceea care are nevoie să i se dea curaj.

Indianul ar dori mult de tot să facă o încercare. Ar fi nevoie doar ca el să poată apuca mîna tinerei femei și să-i sufle îndelung în palmă, astfel ca palma să se zvinte : căci spaima pe care o simt oamenii ajunge întotdeauna să se adune, sub forma cîtorva picături de apă, în căușul palmei lor. Iar tot ce poate face acum, e să scuture grilajul dintre ea și el ; firește, ceilalți deținuți încep să răcnească, căci zgomotul pe care îl fac zăbrelele de oțel, frecîndu-se între ele, te poate scoate, într-adevăr, din minți.

— Cu ochii dumitale cum merge, Dorothy ?

Își întoarce ușor capul într-o parte :

— Nu prea rău, John, nimic de zis ! Pe scurt, nu mai lăcrimez decît foarte puțin. E și asta o șansă, fie vorba între noi : Ashton nu se pricepe să-mi schimbe pansamentele, e curios cît poate fi de brutal.

Dorothy Kayne a început să se joace cu cartușul de țigări Winston. Scoate pachetele din cutia de carton, le jumulește, le deschide.

Un gardian se apropie și spune că mai sînt șapte minute, după aceea vor trebui să plece.

— Și casa ? — întreabă John. Casa se ține bine ? Am să-ți dau adresa Mamei Pageewack, o să vină ea să facă menajul, o să-ți arate și cum funcționează frigiderul.

Dorothy își mușcă buzele :

— „Ei“ au tăiat tot : apa, electricitatea, telefonul. Așadar, frigiderul e mort. Ashton spune că nu vom mai putea sta multă vreme în aceste condiții.

Își apropie fața de el, își lipește buzele de grilaj :

— Cred că am să mă întorc la spital.

Șeienul se ridică și strigă :

— Nu !

— Mai sînt doar cinci minute, spune gardianul.

Și o fixează pe Dorothy, pune o mîină jilavă pe umărul lui John :

— Spun unii că lumea o ia la vale. Îți vine-a crede că e ceva adevărat în treaba asta, cînd ți-e dat să vezi o fată frumoasă și oarbă.

Șeienul îl lasă pe gardian să-i frămînte umărul între degete, să i le înfigă în carne. Și bine face, căci în foarte puțină vreme gardianul se plictisește.

— E un timpit, spune John cu o anume blîndețe. Dar băieții țin mult la el : pistolul lui nu e niciodată încărcat. Au și lucrurile astea importanța lor !

Privește în jurul lui, adulmecă. I se face dintr-o dată rușine cu lumea asta care a devenit a lui ; și care miroase a ceapă și a dezinfectant, și căreia i se coșcovește zugrăveala, bucățică cu bucățică ; și John rîde :

— Dar știi că sîntem grozavi, noi doi ! O dată mă duc eu să te văd la spital, altă dată vii dumneata la mine la închisoare !

Rîde și ea cu el. John îi face semn că e cazul să ia din nou o figură serioasă ; dar ea n-are habar de grimasele, de gesturile care se fac după grilaj ; atunci el îi spune :

— Bine, să încercăm acum să stăm liniștiți ! Dumneata nu trebuie să te întorci la spital ! Frații Robbins or să vină să stea de vorbă cu mine ; vom aranja noi într-un fel, sînt niște avocați nemaipomeniți ; am să ies de-aici. Poate că nu miîne, pentru că formalitățile durează mult, dar poimîine. Vom pune totul la punct. În pivnița casei există un compresor și un dinam care funcționează cu benzină : am să fabric eu, pe dată, electricitate pentru frigider, ba și pentru televizor !

Fata își freacă nasul de grilaj :

— Ca să te pună în libertate va trebui să plătești o cauțiune ! Și ca să achiți cauțiunea — pe puțin douăsprezece mii de dolari — vei fi nevoit să vinzi casa.

Indianul începe să se legene pe scaunul său.

Ce mai e și cu povestea asta cu douăsprezece mii de dolari ? John Gheena cunoaște o mulțime de oameni și, bineînțeles, nici unul dintre ei nu are douăsprezece mii de dolari. Cît despre asociația Fiicelor luptelor viitorului, e sigur că nu dispune în cont curent de o asemenea sumă. Și chiar presupunînd că ar avea-o, n-ar lăsa o avere ca asta în mîinile unui judecător : nici un indian n-a fost prețuit cîndva la o sumă ca asta, plătită dintr-odată ; nici cei care s-au produs prin circuri, nici chiar cei care lucrează în echipele de cascadori ale televiziunii.

Dorothy se explică : ei bine, mai ales pentru asta a venit ea aici, să afle ce intenții are John cu privire la cauțiune ; vor trece mai multe zile pînă să se obțină banii proveniți din ipotecare, și atunci e mai bine să se treacă la acțiune numaidecît. Și adaugă :

— Cînd te vei vedea cu ei, frații Robbins îți vor confirma lucrul acesta. Am stat de vorbă cu Ashton Mysha ; e de acord să se ocupe el de treaba asta, să facă demersurile cuvenite, să completeze toate formularele necesare. Hîrțogăria nu-l înspăimîntă !

John Gheena se oprește din legănat. Își sprijină și el nasul de grilaj :

— Imposibil ! Casa asta nu e numai casa mea. E și casa dumitale, te-am invitat doar să stai în ea !

Ar vrea să-i povestească cum a parfumat el pereții de lemn cu rom uleios, cum i-a împănat cu vanilie, cu boabe de piper exotic : nu găsește cuvintele potrivite, spusele lui ar semăna cu o rețetă de bucătărie, ar fi jalnic. Preferă să tacă.

— Începînd de ieri, agenții imobiliari ne asediază. S-au instalat provizoriu în hodoroagele lor de mașini scîrboase, chiar la poartă. Pun ceva la cale. Telefonul sună fără încetare în cabina aceea publică din dreapta casei, de sub felinar. Ashton și cu mine nu ne deranjăm. E totuși ceva care te ține sub tensiune ! Dacă n-o vei ipoteca, oricum casa va fi apreciată ca insalubră — niște experți au trimis o înștiințare scrisă, fixînd și data la care ne vor vizita !

Șeienu l continuă să clatine din cap, ca un copil ce n-ar voi să guste din supa aceasta din care n-a mai mîncat. A înțeles, totuși, din cele povestite de Dorothy că de-acum lucrurile nu se mai pot repara, că el va fi oricum deposedat, într-un fel sau într-altul.

— Vei recupera, măcar, cîteva mii de dolari, mai spune tinăra femeie. În cazul cînd accepți, în principiu, ipotecarea, casa rămîne a dumitale. În caz contrar, vei fi dat afară din ea. Fii sigur că îți va fi demolată ! Casele construite din scînduri nu inspiră încredere.

Se aude răsunînd o sonerie stridentă. Luminile de neon pîlpîie, ca la teatru, atunci cînd antracul s-a terminat. Un copil plînge. Ori, poate, vreo fată, vreo logodnică. Scaunele încep să fie împinse înapoi. Pachetele de țigări zboară pe deasupra grilajului, prin ochiurile acestuia se strecoară mesaje făcute sul ; gardienii țipă — li se distrage atenția.

Dorothy se ridică :

— Te rog semnează hîrțile pe care ți le vor da avocații !

John urlă, ca să domine vacarmul :

— Mai vii ?

Peste cîteva clipe, pe pasarela de fier, în formă de stea, care trece pe deasupra holului celui mare și peste plasele anume întinse pentru a zădărnici tentativele de sinucidere, șeienu va zări în treacăt un grup de cîteva femei. Printre ele, Evelyn ; indianul o va recunoaște. Un supraveghetor principal va fi muștrat pentru că nu a sincronizat cum se cuvine deplasarea deținuților, respectiv a deținuțelor.

Va urma, apoi, marșul monoton de-a lungul coridoarelor, printre două ziduri înalte din cărămidă spoită cu var. La capătul lui, gardianul-acar :

— La dreapta spre zăcătoare, la stînga spre celule, la dreapta spre zăcătoare...

Turma se desparte în două coloane. John o alege pe cea din stînga.

Tom n-are decît o singură cămașă. Manifestă față de ea grija pe care o mamă o are pentru copilul ei. O spală de două ori pe zi, îi întărește mereu cei opt nasturi de sidef ; n-o pune pe el decît atunci cînd își părăsește cușeta, ca să meargă la plimbare sau la consultație. Tom a făcut în așa fel ca să fie arestat, cu singurul scop de a beneficia de un tratament medical de calitate. Aici profită de metodele terapeutice cele mai avansate care nu sînt aplicate decît pe oamenii-cobai care au încheiat cu un laborator de cercetări un acord special. Cînd a intrat în închisoare, Tom era leucemic în ultimul grad ; acum, aproape că nu-l mai dor articulațiile ; poate chiar să joace volei împreună cu ceilalți. Și dacă muncește cît e ziua de lungă, n-o face atît pentru a-și plăti datoria față de societate, cît pentru a achita o factură pe care medicii penitenciarului nu i-o vor prezenta niciodată.

În seara asta, temperatura lui nu depășește treizeci și șapte de grade și opt linii.

Se uită la John Gheena — care tocmai a intrat —, împăturește cu grijă mînecele cămășii, apoi închide ușa celulei :

— Plutești, șefule ! Hai, dă-i drumul, barosane, povestește cum vine vorba ! Eu am să fac lumină !

Se întoarce și arată către o biblie legată în marochin, așezată pe pervazul ferestrei cu geamuri din sticlă incasabilă :

— Dacă aș fi avut timp, barosane, aș fi învățat limba ebraică ! Ca să pricep toată istoria asta. Spune aici, la capitolul care vorbește de Noe, că pământul a fost locuit de nefilimi. Nefilim, asta ar însemna ceva precum „căzut din cer“. Nefilimii se culcau cu fiicele oamenilor — ale oamenilor ca mine și ca tine —, și asta dădea un amestec de rase exploziv, și din pricina asta a înecat Dumnezeu lumea în apele potopului. Degeaba zice pastorul că-mi bag singur degetele în ochi : au existat extratereștri, barosane, pe pământ au fost odinioară ființe astrale.

John se așază pe patul lui. Desface o cutie cu șuncă. Mormăie :

— Ce să zic, mult mă mai interesează asta pe mine.

Apoi zîmbește :

— Tom, ar trebui să te duci să mai dai o raită pe culoar !

Toate cărțile care se respectă au o pagină de gardă, pe care nu figurează nici un text. E o foaie de hîrtie anume făcută pentru ștergerea degetelor murdare, ori pentru notarea numerelor de telefon. Indianul rupe cu grijă fila de gardă a bibliei, găsește că hîrtia e bună, fină, îngălbenită exact atît cît să capete o înfățișare solemnă. John umezește vîrfurile creionului și se pune pe scris :

Dragă Dorothy, stau în celulă împreună cu un tip pe care-l cheamă Tom. Chiar în clipa asta a ieșit. Și el crede că eu vreau să rămîn singur ca să mă masturbez. Nu-l poți face pe Tom să fie altfel : poate din cauză că va muri curînd, el vede peste tot viață. Dealtminteri, cei mai mulți dintre bărbați se masturbează cînd se întorc de la vorbitor. Lucrurile astea ori le înțelegi pe dată, ori nu le mai înțelegi nicicînd. Dragă Dorothy, Tom mă pisează cu o poveste a lui despre oameni veniți de aiurea, de pe

o altă stea. Poate că e adevărat, dar ce schimbă asta ?

Eu cred că lumea va fi distrusă. Ciinii din munți sînt un semn. De aceea, mi-e frică aici ! Dacă New York-ul ar lua foc, dacă s-ar petrece orice altceva, ar fi o grămadă de morți în închisoare la noi : pînă să se deschidă porțile, pînă să fie toată lumea evacuată...

De aceea, dragă Dorothy, am să fac cum ai zis dumneata : am să ipotectez casa. Cu cei douăsprezece mii de dolari am să ies de aici. N-o să ne mai întoarcem, totuși, în Long Island. Din contra, va trebui să batem în cuie obloanele, ușa, lucarnele de pe acoperiș. Voi scoate cuiele mult mai tirziu, cînd voi plăti ipoteca asta afurisită. Trebuie ca pămîntul să fie al meu, sau să nu mai fie deloc.

Mă doare. Casa ta poate să te doară așa cum te dor dinții, e insuportabil, ai vrea să faci cumva să adormi buștean. Camera mea din cartierul Queens e prea mică pentru dumneata, pentru Mysha și pentru mine. Tom zice însă că există undeva pe aici un zgîrie-nori în care nu mai stă nimeni. În fine, stau în el doar niște prăpădiți din Ohio, din Wyoming și din Missouri. Am să mă duc să văd despre ce e vorba și...

Aici John Geena trebuie să-și încheie scrisoarea către Dorothy. Îi mai rămîne loc doar atît cît să semneze.

La ora două noaptea, McPherson își dă duhul pe culoarul pe care fusese așezat. Corpul îi este dus la infirmerie, pentru a i se face autopsia. Cîțiva deținuți izbesc cadenciat în gratiile celulelor. În zona cea mai de sus a secției a noua, chiar sub acoperișul închisorii, pe care soarele l-a încălzit cît a fost ziua de lungă și care iradiază acum asemeni unui cuptor căldura toridă pe care a înmagazinat-o, șeienu l se gîndește la Dorothy Kayne.

Ar voi să mai aibă o bucată de hîrtie, un fragment doar din fila de gardă a bibliei, și să treacă pe ea tot ceea

ce vede, tot ceea ce respiră, tot ceea ce mîngîie și atinge acum.

Tom Brennan se scoală din pat, se duce să urineze, și spune :

— Ești îndrăgostit, Gheena !

— Nu ! Tacă-ți gura, vreau să dorm — răspunde John.

Doar Mamei Pageewack s-ar încumeta marele șeien să-i mărturisească adevărul.

Kennedy Airport. Un avion cu reacție de pe liniile internaționale ratează decolarea, derapează în afara pistei. Ia foc. Văzut din turnul de control, pare un tăciune aprins, azvîrlit în vatra neagră a unui grătar. Ernst Anderson, cu oamenii și cu mașinile lui, se află la fața locului. De-a lungul lui Southern Parkway izbucnesc, în liniștea nopții, miliardele de bule albe ale zăpezii carbonice. Iarba uscată se aprinde totuși, o cicatrice purpurie, nesfîrșită, sfîșie pămîntul pînă departe, către Hamilton Beach.

DOROTHY KAYNE A IEȘIT PE POARTA ÎNCHISORII. Și-a ridicat apoi ochii legați înspre cer, înspre cerul canalizat, încă de acolo, de sus, printre terasele marilor clădiri : după felul cum simte pe nas mușcătura mai mult sau mai puțin adîncă a soarelui, tînăra femeie este acum în stare să ghicească ce oră e ; se folosește din ce în ce mai mult, și din ce în ce mai bine, de simțul pipăitului și de cel al mirosului.

Astfel, de pildă, acum cîteva clipe, la vorbitor, fără să fie nevoie să-i pună o întrebare anume, și-a dat seama că John Gheena folosește noua pastă de dinți Five-Mint (cinci frunze de mentă proaspăt rupte la un decigram de excipient) pe care se bate acum toată lumea.

Pentru a capta mirosurile — nenumărate, încîlcite — ale orașului și ale oamenilor, ea își ridică ușor fața, își întinde gîtul ; faptul acesta se află, probabil, la originea acelei crampe difuze, care a început s-o sîcîie în partea de jos a cefei.

Ora șapte seara. Dorothy va intra curînd în cartierul Brooklyn, unde se duce cu metrourl, pe linia I.R.T. Numără stațiile. În jurul ei, niște călători rîd și se înghesuie. Trebuie să se concentreze, astfel ca atenția să nu-i fie distrasă de conversații și să nu riște, în acest fel, să sară o stație sau două.

Ashton Mysha i-a dat întîlnire într-un bar unde se beau cocteiluri pe bază de lapte. Trebuie să fie încîntătoare toate acele culori delicate din cupele pe care ea nu le va vedea.

În timp ce strînge de agățătoarea din piele a vagonului, Dorothy se gîndește că ar fi trebuit poate să-și ia, cu chirie, un baston vopsit în alb. Dar cînd John se va libera, îi va ciopli el unul dintr-o creangă de stejar. Mai tirziu,

cînd ea își va recăpăta vederea, John împreună cu ea vor da foc bastonului pentru orbi ; îl vor arunca într-un mare foc solemn, aprins undeva în mijlocul unei poieni din pădure, într-o zi cînd vor pleca să mănînce la iarbă verde ; amîndoi în picioare, unul lîngă celălalt, vor privi cum fumul se ridică spre vîrfurile copacilor.

Pînă atunci, Dorothy se servește de brațele sale, pe care le ține întinse ; pe urmă, de poșetă, pe care o balan-sează în cadentă, proiectînd-o mult înaintea ei, ca să repereze obstacolele ce-i apar în cale. Rareori se oferă cineva să-i dea o mîină de ajutor ca să treacă strada : oamenii își închipuie probabil că se antrenează pentru un viitor maraton al performanțelor inutile, care, după cum se vorbește, s-ar putea ține în Madison Square Garden ; alții cred că e victima vreunei punițiuni rituale — în ultimele luni, au putut fi văzute mai multe tinere americane străbătînd în lung și în lat, cu mîinile legate la spate, arterele cu circulație intensă ; pe piept purtau niște tăblițe pe care sta scris :

PRIVIȚI-MĂ, ÎNSĂ NU MĂ DEZLEGAȚI

CĂCI AM SĂVÎRȘIT UN MARE PACAT

IATĂ CĂ, PENTRU MINE, CEASUL ISPĂȘIRII A SOSIT

Protestele — vizînd ultragierea în public a bunelor moravuri — înaintate de Ligile de apărare a moralității (cele mai multe cu sediul în Boston sau în Salt Lake City) n-au dat încă nici un rezultat.

Dorothy se dă jos din metrou la Kingston Avenue. Se afundă într-un straniu labirint de străzi cărora nu le poate citi numele. Se izbește, la întîmplare, de un trup zăcînd într-un scaun din împletitură de pai. Bineînțeles, își cere scuze ; însă nu mai întreabă dacă itinerarul pe care îl urmează e cel indicat, căci cunoaște pe de rost alcătuirea imensului cartier : în noaptea ei, se simte la fel de puțin stingherită ca în fața microfonului din amfiteatru.

Cecitatea îi dă prilejul să-și pună la încercare memoria, amintirile despre oraș. Una din colegele ei de la universitate, profesor de științe naturale, spunea :

— Nu pot vedea un șoarece fără să-l vizualizez numai-decît în starea de șoarece jupuit, ținut pe o plăcuță de plută ; mi se pare că aud fișăitul ușor al pielii lui cenușii, tăiată de vârful scalpelului, respir călduța viscerelor lui mărunte.

La fel se întîmplă și cu Dorothy. Oarbă, se orientează prin Brooklyn cu ochii amintirii și ai cunoașterii ; pentru ea, fiecă colț de stradă, fiecă arc butant de piatră ori de fier, fiecă decroș de beton ori de sticlă armată poartă o dată, povestește o istorie — construit în 1880, demolat în 1930, reconstruit în 1947 : cetatea nord-americană este vie, asemeni unei generații ai cărei membri nu se prefac în țărîină decît după ce au completat golurile cum se cuvine ; ori asemeni acestei miriade de insecte — minuscule, negre — ce se anină în părul tinerei femei și îi furnică pielea brațelor dezgolite.

De cînd cu accidentul ei, Dorothy nu se mai aventurase prin Brooklyn. Astăzi, simte cumva, într-un fel nedeslușit, că ceva s-a schimbat ; că priveliștea sună a gol ; sub degetele ei, care urmează conturul zidurilor, cărămizile par să fie friabile ; și, mai cu seamă, există acum mai multe garduri făcute din scînduri.

Don't look through, nu priviți înăuntru, scris cu litere roșii pe fond alb. Bineînțeles, sub pretextul prevenirii acelei noi suferințe psihice (pe cale de a deveni mai răspîndită decît complexul lui Oedip și cel al Supraviețuitorului) ce ia naștere din contemplarea ruinelor.

Ruine încă în picioare : imobile pintecoase, gen „copil hidropic“, vinete ori verzui, cu ferestrele sparte ; unele dintre ele parc-ar fi devenit vizuini de lilieci — agățați acolo, înăuntru, cu capetele în jos, deasupra unor televizoare crăpate și a unor covoare presărate cu dejecții albicioase.

Altele s-au prăbușit, cu prilejul vreunul seism de buzunar sau al trecerii vreunui tren. A mai rămas un cîmp de piatră scacă, de cioburi de ipsos înfipite în pămînt, o înnodare de țevi și de burlane ; locul e plin de copii, copii care s-au strecurat pe sub bariere ; lumina felinarelor de stradă joacă pe spinările șobolanilor, pe cutiile de conserve aliniate asemeni unor guri de aerisire.

Nu a trecut mult de cînd, din lipsă de bani, municipalitatea a încetat să mai construiască. Azi, renunță chiar să mai și repare. Pentru aceasta ar trebui ceva mai mult de un miliard cinci sute de milioane de dolari. Iar Dorothy Kayne, ca în fiecare seară, începe să simtă cum fruntea îi e prinsă ca într-o menghină — și parcă un nebun ar fi cel care strînge șurubul. Pe îndelete. Migrena aceasta prezintă totuși un avantaj : pe măsură ce crește în intensitate, Dorothy începe să vadă niște fosfene dansînd acolo, în spatele legăturii care îi apasă ochii.

Ashton Mysha așteaptă la intrarea în Hypocrite's Milk Tavern. Se teme ca, din nebăgare de seamă, Dorothy să nu treacă de bar : băutorii de lapte sînt mai puțin zgomotoși decît amatorii de bere sau de whisky.

Cînd recunoaște, la colțul străzii, silueta tinerei femei, aleargă spre ea, o prinde în brațe ; dar ea se desface din îmbrățișare :

— Miroși a crab, Ashton !

El se scutură tot, se uită și la tăpile pantofilor :

— Am strivit cîteva cochilii, cînd apa se afla la nivelul cel mai scăzut al refluxului. Trebuie să ținem seama că orașul ăsta se află la țarmul mării.

O duce pe Dorothy în sala din fundul barului, lingă pista de dans. Cîteva perechi evoluează pe suprafața circulară de parchet vitrificat, luînd poziții lascive de dansatori pe gheață ; fetele au bucle lungi, negre, revărsate pe umeri și rochii în stil spaniol — roșii, scurte și garnisite cu volane ; dansează fără să se îndoie din talie — talia lor subțire ! —, mărginindu-se să-și legene șoldurile în ritmul muzicii ; cavalerii par să fie mai tineri decît ele, unul din ei nu pare să aibă nici cincisprezece ani. Dorothy comandă un cocteil spumos pe bază de banane și cacao. Cînd încetează muzica — timp în care discul se întoarce pe partea cealaltă —, se aude șuierînd mixerul barmanului.

— Ei ? spune Mysha. Ce zice indianul nostru ?

— E de acord cu ipoteca.

Dorothy bîjbîie, apucă un șervețel de hîrtie, îl trece peste fruntea-i jilavă, încercînd astfel să se scape de

insectele-ventuze înnebunite de furtunile care tot dau tîrcoale New-York-ului fără a se mai hotărî să izbucnească odată.

Polonezul arborează un zîmbet :

— Excelent ! Am să le telefoniez îndată avocaţilor ! În seara aceasta chiar, vom merge să procurăm formulele necesare, vom studia clauzele, iar mîine dumneata îi vei duce dosarul lui John, ca să-l semneze.

— Nu ! — spune ea cu glas scăzut.

După ce-şi aprinde o ţigară, adaugă :

— Nu vreau să mă mai duc la închisoare. Să se ducă Jack Robbins în persoană, ori fratele lui, Bob ! Ce fel de oameni mai sînt şi fraţii Robbins ăştia ? N-au cu ce să plătească un comisionar ?

— Atenţie, spune Mysha, o să-ţi cadă scrumul pe fustă !

O ajută să repereze scrumiera, vorbeşte din nou :

— Nu te enerva ! Ne-am înţeles doar să procedăm astfel. E cel mai mic lucru pe care-l putem face pentru el : tipul ăsta ne-a primit în casa lui, şi...

Îl întrerupe :

— Nu lui John îi facem un serviciu, ci fraţilor Robbins !

— Şi lui John, o ştii foarte bine.

Şovăie, apoi repetă, cu vocea ei slabă, încăpăţînată :

— Aranjează totul cum vei voi ! Eu, însă, nu mă mai duc acolo.

Mysha crede că a ghicit despre ce este vorba :

— Fireşte, închisoarea reprezintă un şoc. E ceva care te zdruncină, chiar şi atunci cînd nu faci decît să intri şi să ieşi.

Tînăra femeie s-a albit la faţă. Îşi muşcă buzele.

— Nu vreau să mă mai întîlnesc cu John Gheena, spune ea, asta-i tot ! Ashton, mie nu trebuie să mi se întîmple nimic ! Totul trebuie să fie nemaipomenit de calm. Refuz să fiu amestecată în povestea asta. Dealtfel, nimeni nu poate să mă oblige : am făcut tot ceea ce se cuvenea să fac.

Mysha examinează în tăcere trăsăturile feţei ei : legătura albă, care ascunde ochii tinerei femei, e exasperantă, falsifică toate datele, bine-ar fi să poată fi smulsă !

— Acum, murmură Dorothy, o să ne întoarcem amîndoi în Long Island, o să facem ordine în casă. Dumneata ai să-mi spui : *aici e un vas de porțelan*. Iar eu am să-ți răspund : *pune vasul pe etajeră, Ashton, cît mai aproape de perete, șterge-l, și vezi să nu-l spargi !* Cînd o să se întoarcă, John va găsi casa într-o stare impecabilă. Mîine, dumneata mă vei conduce la universitate. Sau la spital. La urma urmei, mi-e tot una.

Dă la o parte paharul din fața ei :

— Ce mai local ridicol ! Cocteilurile astea n-au nici un gust ! Lapte, și mai ce ? Mă crezi oare o fetiță ? M-am mai pilit și eu, să știi, și am să mă mai plesc ! Vermutul e băutura ideală : poți să înghiți din el cantități mari, pînă te amețești.

Se ridică de la masă cu stîngăcie. Scaunul se răstoarnă. Pe pistă, perechile continuă să danseze, ca și cum nu s-ar fi petrecut nimic.

Mari efluvii de căldură dau ocol podului Brooklyn. În momentul în care Volkswagen-ul se angajează pe autostrada ce duce către Long Island, Dorothy izbucnește în hohote de plîns. Ashton Mysha îi atrage atenția că medicii i-au interzis să plîngă.

Misiții agențiilor imobiliare n-au ridicat încă asediul. Către seară, au ținut, în jurul unui grătar, un soi de adunare generală ; de comun acord, au hotărît să nu supraliciteze peste suma de patruzeci și două de mii de dolari : dacă șeienui va cere mai mult, ei se vor retrage, lăsînd locul marilor antreprenori din Dallas și din Miami, cărora, în patruzeci și opt de ore, le stă în putință să obțină, fără acoperire, orice sumă din partea băncilor care îi susțin.

Mae Wright e reprezentanta unei oficine din Harlem. Are douăzeci și trei de ani, tenul-deschis, trăsăturile feței nu prezintă aproape deloc caractere negroide. În ochii ei, această operațiune capătă dimensiunile unei cruciade. Vorbește fără încetare de incidente de natură politică, de o posibilă răsturnare a principiilor etnico-socio-economice. Se ține mereu în legătură cu sediul instituției sale, de pe

Lenox Avenue, prin radio (pe unde scurte). E longilinie, e încântătoare, și-și linge degetele tot timpul, ca și cum le-ar avea prinse în zahăr glazurat.

Visul nutrit de Mae — de patronii ei — este să achiziționeze un teren pe aliniamentul mării și să ridice aici un imobil de mare lux cu trei sau patru etaje, cu câteva mici magazine, o bază nautică și o biserică. Evident, ansamblul ar fi destinat albilor, comicul situației, după părerea ei, constînd în aceea că enormele beneficii ce ar rezulta de aici ar intra în buzunarul negrilor, iar afacerea s-ar realiza pe spinarea unuia din neamul pieilor-roșii. Lucidă, Mae Wright este de părere că partida poate fi jucată — nu însă și cîștigată. E încă îndeajuns de tinăra pentru a considera că o victorie nu e decît un eveniment cu importanță relativă.

Ashton Mysha trage Volkswagen-ul lângă mașina ei :

— Miss Wright, veniți după mine în casă ! Am să vă spun care e situația, iar dumneavoastră veți transmite totul celorlalți...

Mae îi zimbește polonezului ; o prinde pe Dorothy de mijloc și o ajută să treacă pragul.

Mai tîrziu, cînd tinăra negresă va fi transmis mesajul : *John Gheena nu vinde, ipotechează pentru douăsprezece mii de dolari, ne-a dus pe toți... în fine, deocamdată*, Ashton Mysha va închide ferestrele, ca să nu audă înjurăturile misiților. Una după alta, mașinile Chevrolet vor întoarce, se vor pierde în noapțe. Mae Wright va rămîne la urmă. Înainte de a se așeza la volan, se va întoarce cu fața spre casa de lemn ; va adresa un larg gest amical umbrei lui Ashton Mysha.

În clipa aceea, va începe să plouă.

Ashton se urcă pe terasă. Te-ai putea crede aici pe puntea unei nave în plină furtună. Vîntul s-a întetit, bate acum dinspre vest, în rafale scurte și dese, ce culcă șiroaiele de ploaie la orizontală.

Polonezul o aude pe Dorothy urcînd cu greu scara : fata nu și-a potrivit încă pașii pe măsura treptelor, își stîlcește gleznele, geme. Ashton nu schițează nici un

gest pentru a-i veni în ajutor. Din contra, se duce tocmai către partea cea mai depărtată a terasei, cea situată cu fața spre ocean.

Cît timp Mysha a stat de vorbă cu Mae Wright, Dorothy n-a încetat nici o clipă să plîngă. Și să-și palpeze pansamentul, ale cărui benzi de leucoplast se dezlipesc din pricina lacrimilor. Și să repete că ea nu mai poate și că abia așteaptă ca felul cum vor evolua lucrurile să-i dea dreptate lui Ernst Anderson și tuturor celorlalte cobe :

— Cît timp credeți că va mai dura asta, New York-ul și tot restul ? În unele locuri casele putrezesc de-a-n picioarele. În alte părți, uite, arde și nimeni nu poate face nimic (în acel moment, televiziunea anunță, printr-un *flash* special, prăbușirea avionului de pe Kennedy Airport), și mai există și cîinii, ce caută cîinii în munți ?

— Noaptea e de vină, a spus Mae Wright, cu glas scăzut. Noaptea, e lucru binecunoscut, bolnavii au un fel de angoasă. Nu e de neglijat nici furtuna care s-a abătut asupra noastră. Miss Dorothy ar trebui să se odihnească. Să încerce să-și uite gîndurile.

Mae a răsucit butonul televizorului portativ. Întinericul a invadat încăperea. Dorothy a fugit, s-a dus să se trîntească pe patul lui John Gheena, în bucătărie. În trecere, s-a lovit de vreo două-trei mobile, probabil că și-a făcut cîteva vinătăi.

Într-o grădină publică, trăsnetul despică în două un palmier pipernicit. Tornada duce cu ea o jumătate din copac, care o ia înspre mare. Frunzele slinoase se înfășoară una în jurul celeilalte, o trîmbă prelungă de nisip și de rumeguș însoțește copacul ; mîine se va vorbi despre un obiect zburător neidentificat care a trecut pe deasupra Long Island-ului.

Dorothy Kayne ajunge în fine pe terasă. Se tîrăște pe scîndurile ude și strigă :

— Ești un ticălos, bătrîne !

— Da, știu — spune simplu Ashton.

Se întoarce spre ea. Dorothy își ține capul strîns între umeri, încercînd astfel să se expună mai puțin uraganului. Mysha ar voi să se arunce asupra ei, s-o întindă,

cît e de lungă, pe podea, să-i desfacă brațele în cruce, să aibă îndrăzneala de a o strînge în brațe. Ori, la fel de bine, să nu facă nimic din toate astea, s-o lase să vină ea singură la el — omidă trandafirie, umilită, mînjită cu noroi — supunîndu-se chemării lui rostite cu glas domol :

„La dreapta... așa, tot așa, acum... ar trebui să te iei după mirosul apei mele de toaletă — de import, franțuzească, zece dolari flaconul ! — ăsta-i un reper !“

El, Ashton Mysha, ofițer secund pe *Vastitude*, ar putea spune și : *latitudinea cutare, longitudinea cutare, aici staționează vaporul, exact aici !*

Dorothy își duce mîinile la ochi, să-și apere compresele de ploaia puternică :

— Sint pierdută !

Ashton arborează un zîmbet :

— *Don't worry, miss Kayne*¹ ! Se va întoarce el John, John Legendarul, cu buzunarele doldora de umbrele ! Te pomenești că va da și niscaiva porunci soarelui, el, John Gheena.

„Cu voia împielîtatului, dracul să-l ia“, gîndește polonezul. Dorothy se ridică în picioare, se prinde strîns cu mîinile de balustradă. Fulgerele care se succed aproape fără întrerupere fac ca rochia ei, albă, să pară albastră. Ar trebui să moară acum, mai gîndește Mysha, lovită de trăsnet de-a dreptul în mijlocul frunții.

— Ce ai cu mine, Ashton ? De ce mă lași singură ?

El se apropie și spune brusc :

— Dorothy, dumneata nu-ți dai seama că te-ai îndrăgostit de John Gheena ?

Femeia se clatină pe picioare. Spune că nu se poate, ploaia aceasta delirantă și vîntul o să-i desfacă legătura de la ochi ; va fi un dezastru, își va pierde vederea pentru totdeauna...

Ashton Mysha repetă :

— Te-ai îndrăgostit de John Gheena ! Recunoaște, ce-o să se-ntîmple, la urma urmei...

De bine-de rău, ea se ține dreaptă pe picioare ; gîngăvește :

¹ Nu-ți face griji, domnișoară Kayne (engl.).

— Ești nebun, Ashton, ești cu siguranță nebun ! Nici măcar nu știu cum arată !

— Dar dumneata ai atîta imaginație, Dorothy Kayne !

Și Mysha îi întoarce spatele. Ține un moment sub priviri mulțimea de valuri adunate în josul pereților de lemn — amenințarea aceea vuitoare, amenințarea aceea spongioasă. Casa vibrează sub loviturile lor furioase.

Dorothy — doamna din cetatea universitară — și Bee — tîrfa din Coney Island —, toate femeile sînt numai niște femele. Toate femeile, în afară de mama mea ! Cu toate că mă stînjenește nespus faptul de a mă fi născut, de a fi urmarea acestui act moale, năclăit, lipicios ; faptul de a-mi spune, în fond, că mama și-a desfăcut coapsele pentru ca tata să-și bage coada între ele, și că asta se petrecea, fără nici o îndoială, într-o noapte de iarnă, și că afară, nu departe, în nămeții de zăpadă, se auzeau lupii urlînd. Februarie 1917, minus douăzeci de grade în Rusia, minus douăzeci și trei în Polonia. Curînd va fi seara de 27 februarie la Petrograd, dar despre aceasta nu se știa încă nimic. Și de s-ar fi știut, tot nu s-ar fi schimbat mare lucru : comunismul s-a infiltrat, clandestin, vreme de douăzeci și șase de ani, înainte de a atinge Pinsk-ul, smîrcurile și terenurile gunoite cu bălegar ale Pinsk-ului : am venit pe lume în casa unui țaran, pentru a deveni, la rîndul meu, țaran ; îmi amintesc numai că buncii mei, Vania și Maria, spuneau că am pielea trandafirie, ca a purceilor creșcuți cu zer acru, purcei de mare lux, din carnea cărora noi nu ne înfruptam niciodată, dat fiind că la tîrg se lua pe ei un preț bun.

Am un pașaport britanic, o origine îndoielnică, însă un nume evreiesc — vag evreiesc. Asta reprezintă o șansă aici, în America. E ceva asemeni unui permis de liberă trecere. A, uitam că și pielea mi-a rămas trandafirie, în ciuda trecerii anilor. Crăpată, zgrunțuroasă, umflată pe sub ochi (de vină e vîntul și porcăria aia de vermut băut în saloanele pacheboturilor), însă trandafirie.

Dacă ai putea să mă vezi, Dorothy Kayne, n-ai mai șovăi atît. E lucru sigur că n-aș distona prin nimic în restaurantele din strada 56.

Furtuna urcă, ajunge acum la zenit, bombardează pământul cu fulgere rectilinii — dintre care unele își nimeresc în plin țintele, mai cu seamă în pădurile care se întind de-a lungul Hudson-ului ; ca măsură de siguranță, proiectoarele de pe Empire State Building sînt stinse, iar elicopterele sînt oprite la sol ; pe aeroporturile Kennedy și La Guardia, avioanele cu reacție blochează bretelele de acces către *runway*¹, tornada smulge prelatele protectoare de pe cărucioarele cu bagaje ; pare că frontul ploii lunecă înspre miazăzi, către Philadelphia, direcție în care American Airlines anulează două zboruri din trei. Doar trenurile pleacă și sosesc la orele fixate, autobuzele Greyhound stau trase la o parte, înșiruite pe drumurile laterale de pe marginea șoselei, șoferii opresc ștergătoarele de parbriz rămase neputincioase în lupta cu torentele ploii.

Ashton Mysha se îndreaptă spre Dorothy Kayne.

Fata avea nevoie de dragoste. În clipa de față, nu mai plinge. Se preface că doarme, întinsă de-a latul patului. Prin chepengul rămas deschis, ploaia cade pe podea. Mîine dimineată, totul va trebui șters. Între timp, cele din urmă fulgere proiectează pe draperiile de la ferestre siluetele miniaturale ale velierelor lui John Gheena ; și întrucît draperiile se mișcă, încă puțin și te-ai putea crede la cinematograful.

Mysha surîde : fetele astea americane nu miros a nimic, îți vine să crezi că sînt îmbibate cu spumă de săpun din ziua în care s-au născut ; li s-or fi administrînd, poate, perfuzii cu deodorant, prin pereții de sticlă ai incubatoarelor.

O vagă aromă de zahăr ars — și atît ! Ashton contemplă corpul tinerei femei. Evident, o tînră profesoară de sociologie urbană se cuvine să aibă fesele spălate și frecate bine. Acum, însă, el ar voi să o țină în brațe și să danseze cu ea în ritmul refrenelor unei melodii sud-americane, unul din tangourile acelea duhnind-a-sudoare, pe

¹ Fista de decolare (engl.).

tipicul celor care se compun atât de bine la Buenos Aires și la Valparaiso.

Bănuiește că ea va refuza — în orice caz, și oricare ar fi melodia. S-a culcat pe o parte, adunîndu-și genunchii sub bărbie, asta vrea să spună totul : că vrea să uite, că refuză să acorde celor ce tocmai s-au petrecut mai multă importanță decît unei simple soții de școlăriță.

În ciuda legăturii de pe ochi, Dorothy sesizează privirea pe care bărbatul o ațintește asupra ei. Se ghemuiește și mai mult :

— Nu ești satisfăcut ?

— Ba da !

— A trecut multă vreme de cînd nu m-am mai dăruit cuiva. Ultima oară...

— Nu, taci, prefer să nu știu nimic !

Ea izbucnește în ris :

— De acord ! Studenții, însă, sînt mai romanticoși decît tine. Ei fac dragoste precum... precum păsările, poftim, își fac fel și fel de idei cu privire la un cuib, la ceva ce ar fi numai și numai căldură.

— Ca și cum nu ne-am sufoca și așa îndeajuns !

— Pe mine mă ia cu frig. Întotdeauna cînd mă culc cu cineva. Ascultă, mă întreb cum fac prostituatele. Să te întorci pe stradă, să faci trotuarul în ploaie...

Devine provocatoare, adaugă :

— În definitiv, tu trebuie să știi ! Bee ți-a povestit, pesemne.

Mysha se scoală, se dă jos din pat. Simte un fel de necaz împotriva lui însuși. Senzația de bunăstare e pe cale să dispară, are impresia că se afundă din nou în interiorul propriului său corp, regăsește acea rigiditate de la nivelul genunchilor și al coatelor și durerea surdă din partea dreaptă : din regiunea ficatului, ori poate a vezicii.

— Iartă-mă, Dorothy ! — spune. Într-un anume sens cred că te-am violat.

— Acoperă-mă !

În tăcere întinde cearceaful peste ea. Apoi rămîne așa, în picioare, cu brațele atîrnîndu-i în jos

Iubindu-se cu ea, nu i-a smuls nici măcar un strigăt de plăcere. Își promite însă că o va face fericită data

viitoare, atunci cînd se va întoarce din portul New York cu contractul său de angajare — ca ofițer secund pe o altă navă — gata semnat.

Brusc, junghiurile de sub coastă devin mai violente. Întins lîngă tinăra femeie care e pe cale să adoarmă, se frînge de mijloc și scoate un țipăt.

Cit timp furtuna a bîntuit deasupra orașului, Bob și Jack Robbins n-au schimbat între ei nici un singur cuvînt. Ca fini cunoscători, cei doi avocați s-au mărginit să privească : deprinși cu furiile oamenilor, sînt capabili să aprecieze violența aceasta primitivă, dezlănțuită în ceruri. Cînd tunetul duruie de parcă n-ar mai avea sfîrșit, Jack Robbins își amintește de război, de cum a făcut el războiul pe plaja Omaha Beach, în Normandia. Bob reflectează la sutele de mii de kilowați care se pierd în atmosferă, se întreabă ce se va întîmpla cu toate scaunele electrice din închisorile americane, acum cînd Congresul a declarat că pedeapsa cu moartea e în afara legii constituționale ; există, oare, amatori care să fi făcut guvernului oferte de cumpărare ? și la cît s-ar putea evalua prețul unui asemenea scaun, aflat încă în stare de funcționare ?

— Bineînțeles, spune în fine Jack, acuzarea se află în plin delir. Un sărman individ, precum e acest John Gheena, nu e în stare să distrugă New York-ul. Nu e în stare nici măcar să conceapă o asemenea idee !

Bob își șterge fruntea de sudoare. Un scaun electric trebuie să facă, cu o aproximație de cîțiva dolari, cît un Ford vechi, model T.

— Mă ascuți ? — intervine Jack.

Și, nemaiasteptînd răspunsul fratelui său, continuă :

— După opinia mea, există două moduri de a aborda problema : ori demonstrăm, punct cu punct, stupiditatea fiecăruia dintre capetele de acuzare, ori dovedim inocența lui John. În ambele cazuri sînt de părere să pledăm pentru nevinovăție.

Pleacă de lîngă fereastră, frunzărește dosarul, se oprește cîteva clipe asupra depozitiilor făcute de polițiști și de pompieri. Cea mai alarmată e mărturia lui Ernst Anderson : acesta a dictat o declarație serioasă, bine gîndită, detaliată ; și apoi, lui Anderson, îi merge bine în clipa

de față ; n-a dezmințit categoric zvonurile conform cărora ar urma să candideze în viitorul apropiat pentru funcția de primar al New York-ului : așadar, a te împotrivi lui Anderson ar însemna să te împotrivești întregului aparat al partidului republican.

— Urită poveste ! — mormăie Jack Robbins. Ar fi poate mai înțelept să nu ne prezentăm.

Bob pare a se trezi dintr-un vis. Își aprinde o țigară :

— O clipă ! Nu crezi că mai întâi s-ar cuveni să decidem la cât se va ridica onorariul pe care urmează să i-l pretindem indianului ? Cu vicii sau nu, o afacere e o afacere.

— Cîștigurile unui spălător de geamuri sînt mizerabile. Pe cînd eram student, am spălat și eu geamuri. Ei bine, nenicule, asta îmi aducea atît cît s-o scot pe Suzan în oraș.

Bob face precizarea că Suzan era o fată foarte cheluitoare. Jack spune că ea nu s-a schimbat defel, că lucrurile ar prezenta mai curînd o tendință de înrăutățire pe măsura înaintării în vîrstă. Și amîndoi izbucnesc în rîs. Bob se așază pe un colț al mesei :

— Aș fi curios să știu cum s-au petrecut lucrurile la Pompei, la Skoplje, la Agadîr, în China. Au făcut pe cineva răspunzător de nenorocirile lor ?

— Era prea tîrziu...

Jack înșiră cifre, efectuează operații matematice complicate. Își înalță capul :

— Ce-ai zice de patru sute de dolari, pentru început ? Apoi, vîrsăminte de cîte două sute cincizeci de dolari, pînă la proces. E bine așa ?

Bob șovăie. Sfîrșește prin a consimți :

— Cu condiția de-a amîna de două sau de trei ori data audierii.

Acum avocații care îl vor apăra pe șien în procesul *Statul New York contra lui John Gheena*, destupă niște sticle cu bere. Așezați unul în fața celuilalt, reiau dosarul de la capăt : caută o lacună, cred a o fi găsit în textul fiecărui alineat (există însă moartea motociclistului și depoziția martorului ce afirmă că ar fi auzit o împușcătură).

— Nu se leagă ! — spune Jack. Când s-a făcut autopsia motociclistului, nu s-a găsit nici urmă de glonț.

— Asta nu înseamnă că indianul nu ținea, *poate*, un revolver în mână, că el nu avea, *poate*, intenția de a se folosi de el.

Jack ridică din umeri. Se scoală de pe scaun, se întoarce lângă fereastră. Treptat, pe măsură ce se infiltrează în organismul avocatului, berea își produce efectul. Nu va trece mult și cel mai în vîrstă dintre frații Robbins va fi nițeluș cam cherchelit ; deocamdată însă, a atins acel prag în care luciditatea este mai vie ca oricînd. Stă și observă.

Furtuna este acum departe. Queens, cartierul-dormitor, se zvîntă sub lună. Lumini puține. E încă perioada vacanțelor. La toamnă newyorkezii își vor lua din nou orașul în posesie ; lumina verii indiene e superbă, dar necruțătoare : New York-ul le va apărea, așadar, mai măcinat, mai coșcovit, mai nesigur decît înainte de sosirea verii.

Ca întotdeauna, se va spune că răul se datorește „ghetourilor“, că el vine din Harlem, de pe lunga arteră păduchioasă a Bowery-ului, de pe cheiurile lăsate în părăsire de cînd transatlanticele nu se mai aliniază în preajma lor. Se va da vina pe bani, pe banii prea mulți ai unora și pe cei prea puțini ai altora ; pasămite, ei ar favoriza degradarea generală. O dată mai mult, vor fi mărite impozitele locale ; și tot odată mai mult, măsura va fi inutilă. Oamenii politici, pînă și președintele Statelor Unite, pretind a fi convinși de faptul că salvarea New York-ului e doar o chestiune de dolari. Altitudine liniștitoare ! — căci finanțele reprezintă ceea ce poate fi controlat.

Jack Robbins nu e cu totul de părerea președintelui. Jack e de părere că orașele trăiesc și ele o viață a lor. Că ele se supun ciclului acestuia vechi, afurisit : naștere, creștere, uzură. Și în această privință nimeni nu poate face nimic. *Și mă veți vedea îndrugînd în fața Curții că New York-ul este o frunză, în fine, ceva asemănător cu o frunză, și scornind o poveste cu seva care seacă, și...*

— Bob, spune el, ai face bine să cobori ca să iei cîteva beri de la Gino, pînă nu închide.

MUNȚII ALLEGHENY SE ÎNTIND PE DISTANȚA DE peste două mii de kilometri, paralel cu coasta de est. Cîinii vagabonzi nu ocupă, însă, decît un teritoriu restrîns, o vale îngustă cu o suprafață nu mai mare de șaizeci de hectare. Cei mai mulți dintre ei și-au păstrat deprinderile de cîini domestici, unii au revenit la starea de sălbăticiie. Văzuți din avion, nu par a fi periculoși : la cel dintii zgomot de motor, o iau la goană și se ascund în viziunile lor naturale, ce se deschid în coasta stîncilor.

Pînă în prezent, nici unul nu s-a aventurat dincolo de limitele a ceea ce acum trebuie considerat, *de facto*, ca o rezervație. Nici unul n-a încercat să se întoarcă în orașul din care evadase. Animalele rămîn — așteptînd ceva, nu se știe ce — în locul acela, cale de ore și ore de New York. Conform ultimului recensămînt, efectuat de către specialiști veniți cu elicopterul de la Yellowstone Park, ar fi ceva mai puțin de o mie la număr. Datele au însă un caracter fluctuant : cei bolnavi se ascund ca să moară, iar cățeii, a căror culoare se confundă cu aceea a solului, rămîn practic invizibili.

Aproape toți acești fugari mai poartă încă zgardă la gît, ori tîrăsc după ei prin praf o fișie de leșă.

Deși au primit nenumărate petiții în acest sens, Serviciile de sănătate publică au renunțat la proiectul de a „reduce“ așa-numita *dog-zone* : toată lumea e de acord, într-adevăr, atunci cînd se presupune că cele dintii căderi de zăpadă vor fi pentru cîini tot atît de ucigătoare ca și bombardamentele cu bucățele de carne otrăvită. Măsurile luate s-au mărginit la a interzice amatorilor de camping staționarea în *dog-zone* ; jeep-urile trupelor de vînători de munte barează, zi și noapte, căile de acces. Se pare, dealtfel, că migrația a intrat în faza sa finală : se descoperă din ce în ce mai puține mici cadavre de o parte și de alta

a autostrăzii principale ce leagă New York-ul de culmile laterale ale munților Allegheny. Presa evită să facă vreo aluzie cu privire la misterul *dog-zone*-i. Cu toate că, la început, proprietarii unor cîini pierduți inundau ziarele cu anunțuri, făgăduind recompense celui ce le va aduce înapoi labradorul ori setterul. Cîteva persoane — mai cu seamă dintre șomeri — s-au asociat pentru a închiria avioane, camioane, cuști și lațuri ; înșelînd vigilența vînătorilor de munte, au pătruns în *dog-zone* și s-au lansat în vînătoarea de cîini rătăcitori ; însă rarele exemple ce au putut fi capturate și aduse la New York n-au întîrziat să ia din nou calea munților.

Singura întrebare cu adevărat importantă ce continuă să stea în fața membrilor echipelor de zoologi care bivua-chează la marginea *dog-zone*-i e următoarea : oare acești cîini au simțit o atracție irezistibilă pentru munții Allegheny, ori, pur și simplu, au încercat o repulsie subită față de oraș ? Și, în oricare din aceste două cazuri, cum s-ar putea traduce această chemare ori acest refuz ?

Faptul e cu atît mai tulburător cu cît nici o pisică nu a evadat din oraș ; în Central Park sînt tot atît de multe veverițe ; animalele din grădinile zoologice sînt calme ; diagramele seismografelor nu s-au modificat nici măcar cu o diviziune ; guvernul italian tocmai a făcut cunoscut că, în cazul Veneției, n-au fost înregistrate, la cîini, reacții comparabile.

Astăzi, 2 iulie, John Gheena nu se gîndește la dogii din munții Allegheny. În timpuri normale, s-ar fi arătat fără îndoială viu interesat de această chestiune, care prezintă numeroase puncte comune cu exodul neamului șeien, atunci cînd acesta și-a părăsit regiunea tradițională, aflată în susul fluviului Missouri, pentru a se îndrepta spre vest. Dar începînd cu dimineața acestei zile, prea multe evenimente s-au succedat, contrazicîndu-se unele pe altele.

Mai întîi, a avut loc vizita fraților Robbins. John nu s-a întîlnit cu avocații săi la vorbitor, ci într-o celulă specială, prevăzută cu tot confortul modern : aer condiționat, automat distribuitor de apă și de sifon, interfon conectat cu postul de comandă al supraveghetorilor. Bob și Jack păreau a fi în mare formă. Proaspăt rași, cu cravată, cu

butoni la manșete. Erau însoțiți de un bărbat înalt și slab ; John Gheena recunoscuse în el pe unul din notarii cei mai bine cotați din Long Island. Făcînd cu schimbul, avocații îi citiră lui John textele care legalizau ipotecarea casei sale. Notarul își așează ochelarii pe nas atunci cînd John își puse semnătura în partea de jos a documentelor. Jack prinse mîinile lui John în mîinile sale :

— Simplu de tot, bătrîne ! Iată-te stăpîn pe douăsprezece mii de dolari !

Cînd vreun candidat la concursurile televiziunii cîștigă douăsprezece mii de dolari, este întrebare ce va face cu ei. Cei mai mulți încearcă atunci să pară inteligenți : vorbesc de restaurări de acoperișuri, de donații — parțiale — în favoarea organizațiilor caritabile. John Gheena nu avu nevoie să stea pe gînduri : Bob Robbins îi prezentă pe dată alte hîrtii prin care cei douăsprezece mii de dolari erau transferați, pur și simplu, în mîinile autorităților judiciare. Șeienul nu le semnă imediat :

— Mi-ar face plăcere dacă ni s-ar aduce niște cafele ! Am bea cîte-o cafea împreună, apoi eu mi-aș da banii.

Notarul spuse că e logic ca un om să vrea să profite cît mai mult posibil de senzația pe care o ai cînd posezi douăsprezece mii de dolari ; adăugă că patru cafele practice n-ar știrbi cu nimic din averea provizorie a lui John Gheena.

Puțin mai tîrziu, indianul fu dus din nou în celulă. Pe la ora unsprezece, Bob și Jack veniră să-l anunțe pe John că depunerea cauțiunii sale fusese înregistrată și că punerea sa în libertate provizorie urma să aibă loc deîndată. John ceru să fie dus mai întîi la camera de duș. Pe urmă își luă rămas bun de la Tom Brennan. Îi oferî un desen la care lucrase din prima zi a încarcerării sale : o interminabilă friză abstracționistă în două culori, pictată pe un sul de hîrtie igienică. John obținuse roșul pornind de la mîncarea cu sos de tomate în care înotau păstăi de fasole ; negrul era preparat din praf amestecat cu salivă.

Ashton Mysha așteaptă lîngă zidul închisorii. Pe cealaltă parte a străzii, niște fete, înveșmîntate în tunici lungi, așordează niște instrumente muzicale. Deținuții participă

la concert lovind cadențat în gratiile micilor lor ferestre. Poliția nu se amestecă : fetele au făgăduit că vor cânta numai cîntece patriotice, *Stars and Stripes, How the West was won, Glory, glory, alleluia*. John Gheena străbate pridvorul închisorii clipind din ochi. Șovăie puțin, prins de vacarmul lumii libere — după gratii, se întîmplă uneori să nu poți dormi din cauza zgomotului ; e însă o larmă seacă, metalică al cărei ritm nu coincide niciodată cu acela al inimii care bate ; aici, afară, dimpotrivă, totul face corp cu tine, mai-mai să te trîntească la pămînt. Iată, niște puștani o iau în sus, spre Chinatown, legănînd ritmic în mîini coșuri pline cu crabi. Indianul își scotocește buzunarele în căutarea unei țigări. Ashton îi întinde una, pe care tocmai o aprinsese :

— Mașina e acolo. Dorothy e înăuntru. Nu voia să vină, dar...

John Gheena nu mai așteaptă urmarea. Cu un bobîrnac, își trimite țigara la plimbare. Îl dă la o parte pe polonez, se îndreptă în goană către Volkswagen. Anume pentru Dorothy a vrut John să facă mai întii un duș. Sub apa călduță, cu mucoasele inflamate de cristalele de dezinfec-tant ce se dizolvau cu sfîrșituri, John căuta să se convingă că Dorothy Kayne nu va veni la întîlnire, însă că el trebuia, cu toate acestea, să procedeze ca și cum ea ar veni, că e un gest de dragoste acela de a te îmbăia pentru femeia pe care o iubești.

Dorothy l-a recunoscut pe șeien după mers. Coboară geamul lateral al mașinii, își întoarce fața spre John. În dimineața asta obrații ei sînt asemeni celor ai unei fete care are temperatură. Mîinile lui John scutură cadrul portierei, mașina scîrțîie, indianul repetă fără încetare :

— E nemaipomenit, e nemaipomenit că te văd, de-a dreptul nemaipomenit !

Dorește ca fata să vorbească, să spună ceva, orice. Dar ea rămîne tăcută, răsucind cureaua poșetei pe încheietura mîinii. Sub țesătura fină a legăturii pentru ochi, o mică umflătură ; apoi nimic ; apoi, din nou o mică umflătură : în întuneric, Dorothy își ridică și-și lasă pleoapele.

John spune, rîzînd :

— Sînt eu, m-am întors, nu trebuie să-ți mai fie frică !
Dorothy își întoarce ușor fața de la el :

— Dar nu mi-a fost frică, John !

Mașina se află acum în mers. Trec de-a lungul unui teren de joacă, în apropierea podului Brooklyn. Două fete negre călăresc o balenă de faianță, care scuipe apă.

Mysha oprește mașina lângă un vânzător ambulant de crenvurști și de covrigi. Cumpără din amîndouă mărfurile, de patru dolari și șaptezeci și cinci de cenți.

— O să ne așezăm pe treptele bisericii St. Andrew, și o să-i tragem o petrecere, așa cum fac cerșetorii. Iar ce vor spune oamenii, puțin ne pasă !

Ride cu anticipație.

John Gheena dă ocol masei sumbre, compacte a bisericii, se apropie de scuarul micuț, semănînd în același timp cu un parc japonez și cu o grădină de zarzavat de la marginea orașului. Vîntul, bătînd dinspre East River, apleacă șuvițele de apă ale unei fîntîni arteziene pînă la picioarele statuii Maicii Domnului de New York. John adună puțin din apa aceasta într-un pahar de carton. I-o oferă lui Dorothy, care refuză. Drept care indianul spune, arătînd spre barăcile de sub copaci, ținute de italieni :

— Mă duc să-ți iau niște sifon ! Și niște scoici fripte.

Însă Dorothy clatină din cap. Se scoală, face cîțiva pași prin piața din fața bisericii — mereu aceiași pași de orb, ținîndu-și bustul aplecat pe spate, brațele întinse drept înainte.

— Ce are ? — întreabă indianul.

Ashton strivește un covrig între degete, aruncă fărîmiturile la porumbei :

— Are că... m-am culcat cu ea.

John sfărîmă și el un covrig. Dar nu dă fărîmiturile la porumbei. Le zdrobește sub călcii. Dintr-o dată, mirosul de carne friptă ce vine dinspre barăci îl îngreșează. Lumina e neagră în jurul lui, ca înaintea unei sincope. McPherson a murit fără a fi izbutit să se metamorfozeze în insectă. Curînd, Tom Brennan o să se ducă la culcare și n-o să se mai scoale : temperatura lui, în scădere, înseamnă că a atins starea de remisiune ; există întotdeauna o remisiune cînd cancerul intră în faza finală. Evelyn, metisa, n-a pu-

tut încă să-și plătească în întregime cauțiunea, nu va trece mult și va fi și ea o prăpădită. Soarele nu va întârzia nici el să asfințească, și străzile nu vor mai prezenta suficientă siguranță. Iar John Gheena a pierdut totul.

— Ea a vrut ?

— Nu ea, eu — răspunde Mysha.

S-ar zice că n-are nici o remușcare. Pare doar plictisit.

John privește la Dorothy, care nu încetează să se tot învîrtească prin piața albă, trecînd indiferentă de sub lumina soarelui în umbra zgîrie-norilor centrului administrativ.

— De ce ? — întreabă șeienul.

— Fata asta nu-ți aparține.

Ashton Mysha spune un adevăr. Nimic nu poate fi al lui John, fiindcă John este un copac. Una din ultimele ramuri ale unui copac foarte bătrîn pe care oamenii l-au jumulit de frunze, de sus pînă jos. *Fiarele-fără-chip* despre care vorbea, cu înfricoșare, Cartea sfîntă — din scoarță de copac —, au luat totul : pămîntul pentru carne, pămîntul pentru turte, pămîntul pentru foc ; și chiar (la ce le-o fi trebuit ?) pămîntul pentru morminte, *pămîntul-pentru-eucînd-doarme*. Și el, John, și el care își spunea că s-a sfîrșit cu vînătoarea asta. Cu jaful ăsta. Cu marele seceriș alb. Sînt un naiv ! Sînt, mai cu seamă, un șeien. Ceea ce pentru istorie va însemna întotdeauna cam același lucru. Un polonez care trecea întîmplător prin America, un *polack* nemernic, un rest de apendicită, a luat în bot și ultimul mugur, și ultimul lăstar.

John strigă — și oamenii se întorc spre el :

— De ce, Dorothy, de ce ?

Iar ea, foarte calmă :

— De ce ce ?

— Nimic !

Găsește în buzunar cutia cu chibrituri pe spatele căreia Tom Brennan a însemnat adresa zgîrie-nori-ului dezafectat și itinerarul care trebuie urmat pentru a ajunge acolo. Se îndreaptă din nou înspre Mysha care se zbîrlește și mîrîie :

— Trecem la bătaie, nu ?

John Gheena suride. După asaltul pe care-l suportă la ora cinci după-amiază, metrourile devine primejdios. Există

un polițist la fiecare garnitură, însă cît timp îi trebuie sticletelui ca să alerge de la primul la cel de-al cincilea vagon ? O jumătate de minut. Chiar mai mult, dacă trenul se află în curbă, pentru că trecerea prin burdufurile ce unesc vagoanele între ele devine mai anevoioasă. Să luăm cazul cel mai simplu, adică linia dreaptă : o jumătate de minut e destul pentru a omorî un om luat pe neașteptate. Polonezul este bolnav, are ceva care îl înțepă în pîntece pe dinăuntru, nu s-ar lupta mult timp.

— Dumneata mai ai ceva bani, Mysha ?

— Aproape deloc. Mi-am investit ultimii dolari în dejunul nostru. Am să trec luni pe la consulat.

— Astăzi e simbătă, remarcă John. Du înapoi mașina, în felul ăsta recuperezi banii de garanție.

Ashton ezită. Indianul insistă :

— Știu unde ne-am putea culca în noaptea asta. Și miine. Și cît de mult vom dori. Înapoiază mașina, o să luăm metroul.

Mysha rostește foarte încet :

— Credeam că ne despărțim.

John i-o arată pe Dorothy, acolo, în capătul pieții, pe Dorothy, care s-a poticnit de un obstacol pe care nu-l ghicise din vreme. A căzut.

— Am făgăduit să veghez asupra ei pînă ce-o să vadă din nou.

— Și dacă ea ți-ar cere s-o lași în pace ?

John Gheena nu răspunde. Se îndreaptă spre tinăra femeie, o cheamă cu un glas mîngietor, oarecum monocord. Dorothy se întoarce spre el. John îi suride. Suris pe care, evident, ea nu-l poate vedea ; dar pe care, poate, îl percepe în alt fel, mult mai intens. Cînd e să ai de-a face cu orbii poți să te aștepti la orice. John continuă s-o cheme. Cuvintele pe care le pronunță n-au nici o importanță, dealtfel sînt cuvinte șeiene — ceea ce contează e modulația vocii.

Și atunci, Dorothy Kayne vine spre el.

Mai tîrziu, noaptea, sub globurile gălbui ale unui McDonald's oarecare, din Little Italy, Ashton va profita de faptul că Dorothy se dusese la toaletă pentru a-l întreba pe John :

— Ai împlînzit-o, ai dresat-o ! Nu-i așa că asta crezi ?

Șeienul va izbucni într-un hohot de rîs, — acel rîs venit din piept pe care Mama Pageewack îl numește rîs de sărbătoare :

— Nu pricepi nimic !

— Nu mă pricep la femei ?

John va tăcea. Mysha se crede un fel de armăsar sălbatic pentru că, într-o seară de furtună, a dezbrăcat-o pe Dorothy și a pătruns-o ; asta, după părerea lui John, înseamnă bestialitate.

Din nou, acel rîs de sărbătoare :

— Pot să știu și eu ? rostește Mysha, pe un ton iritat.

Tăcere din partea lui John. Dorothy se întoarce, evoluînd printre mese, atingînd ușor, din cînd în cînd, părul vreunei femei, umărul vreunui bărbat.

Vagoanele metroului — mîzgălite cu alb, cu galben, cu albastru-deschis. De-a lungul peronului de un cenușiu-murdar, sub luminile de neon, culorile dau pînă la urmă un efect amuzant. Două inscripții, care se întind pe pereții din tablă și pe sticla geamurilor, mai pot fi încă citite : *Trăiască Pirații !* și *Trăiască Yankeeii !* Base-ball-ul mai presus de orice. În ceea ce privește restul, jegul și ploaia au amestecat declarațiile de dragoste și sloganele cu caracter politic. Autorii de *graffiti*¹ se servesc de micile butelii cu aerosoli folosite la vopsirea radiatoarelor, — e aproape tot ce poate spune poliția ; în afară de asta, nu se mai știe nimic despre ei ; se presupune că sînt tineri, că escaladează grilajele înalte ale depourilor cu micile lor butelii pentru radiatoare prinse sub centură, asemeni unor revolve. Nimeni nu i-a văzut niciodată. Pe linia care face legătura între Chinatown și Brooklyn, inscripțiile prezintă aspecte de ideogramă : sînt roșii, alungite, au forma unor pagode sau a unor bîtlani, cu picioare firave : în sudul Manhattan-ului, spre latura de vest, predomină taurii pîntecoși împănați cu banderille. Se adaugă apa din East

¹ Inscriptii mîzgălite pe ziduri, pe garduri etc. (În vechea accepție : inscripții, desene trasate cu mîna, de către antici, pe monumente.)

River și Hudson, care se prelinge în fundul tunelurilor, picătură cu picătură ; rețeaua metroului se preface, astfel, puțin câte puțin, într-o grotă : peste un milion de ani aceasta va fi Noua Preistorie. Atenție însă la răbufnirile de aer încărcate cu rugină ! Fierul palpat de degetele protejate cu mănuși de azbest ale salariaților din echipele de întreținere, fierul din subteran, fierul din care sînt făcute șinele și semnalizatoarele, se dovedește de pe-acum a fi granulos. Aici, înăuntru, se afundă, mergînd pe lîngă zid, John Gheena, Dorothy Kayne și Ashton Mysha ; se țin de braț. Prin intrînduri, prin ungherele culoarelor se aud murmure. Veniți din Bowery, *Mizerabilii de gradul întâi* își fac culcuș pentru noapte : sînt niște biete umbre hrînindu-se cu pisici, cu pescăruși, cu pești îmbibați cu *gas-oil*, adunați de pe malurile celor două fluvii. *Mizerabilii* aceștia nu sînt periculoși. Se uită, clătînînd din cap, la garniturile care trec. Poliția nu intervine decît atunci cînd, pe la marginea peroanelor, ei aprind cîte un foc atîțat cu ziare vechi, stîrnesc mari vîrtejuri de zăpadă carbonică ; spuma se ridică și se lipește de geamurile vagoanelor.

Dar pericolul, adevăratul pericol, are o înfățișare mai curînd plăcută, și n-are nici treizeci de ani. De îndată ce ușile s-au închis, John a adulmecat primejdia : așezat undeva în fundul vagonului, lîngă burduf, un băiat bolnăvicios a deschis ochii — are privirea fixă și pupilele dilatate, tremură din toate încheieturile, asemeni unui om foarte bătrîn. Mîinile lui au schițat un gest de apărare, apoi s-a surpat în el însuși. Un miros fad, medicamentos plutește prin vagon.

Ashton Mysha a priceput și el. Se agită, vorbește tare. Rîde. Vrea, poate, să-i dea de înțeles băiatului bolnav că nu se teme de el. Se aplecă spre John :

- Individul ăsta e drogat !
- Știu.
- Atunci, să plecăm de aici.
- E cam tîrziu, acum, spune șeienu.

E cam tîrziu, deoarece băiatul s-a și ridicat în picioare. E foarte înalt și foarte slab. Surîde, ținîndu-se de agățato-

rile care se leagă sub plafonul vagonului. Ai zice că e un copac care se apropie. Mirosul de medicament este acum mai puternic. Mysha s-a făcut palid la față.

— Ai grijă de Dorothy !

John Gheena îl dă la o parte pe polonez :

— Nu mă mai plictisi !

Băiatul bolnav îl examinează cu atenție pe Ashton Mysha ; apoi — pe John Gheena. Pronunță câteva cuvinte de neînțeles. Are o voce răgușită, aproape frumoasă. Clatină îndelung din cap, se întoarce spre Dorothy Kayne. Garnitura intră, cu mare viteză, într-o curbă, Dorothy se clatină, se lovește cu spatele de peretele vagonului ; lucrul ăsta îl amuză :

— Când nu vezi nimic, e ca și în vagonetii de pe tobogan, în Coney Island, pe o noapte fără lună.

Băiatul îi atinge buzele cu degetele lui fine, care au unghiile tivite cu negru :

— Taci ! ? Joci vreun joc ? Sau ești oarbă de-adevăratelea ?

Brusc, tunelul se lărgeste. O stație defilează dincolo de geamurile vagonului. Peroanele sînt pustii. Ashton Mysha face o mișcare spre ușă. Băiatul mîrîie :

— Nu te mișca, secătură !

John Gheena se postează între cele două uși automate și polonez :

— Stai liniștit, Ashton ! Oricum, garnitura asta nu oprește la Kingston.

— Nu va opri nicăieri, spune băiatul. Va merge pînă la capăt.

Dorothy întreabă ce se petrece — și unde anume se află *capătul*. Băiatul spune că el i-a pus o întrebare fetei ăsteia legate la ochi și că ea nu i-a dat încă nici un răspuns ; dacă n-o să fie înțelegătoare, va trebui s-o pedepsească ; el nu poate suferi impertinența. Îi vorbește lui John, numai lui. Cu siguranță, îl consideră pe Mysha o cantitate neglijabilă.

Indianul se apropie de băiat. Mirosul de medicament devine insuportabil.

— Ești înarmat ?

- Sigur ! — spune băiatul.
- Cu cuțit ? Cu pistol ?
- Cu ceva care doare cînd ucide !
- Cuțit, conchide John.

Zîmbește și adaugă :

— Acolo e, e lipit de pieptul dumatăle cu o bandă de plasture ! Îți trebuie ceva mai puțin de zece secunde ca să-l ai la mînă, punînd la socoteală și timpul cît îți deschei nasurii de la cămașă.

- Nu deschei nimic, smulg !

John Gheena fluieră încetișor. Pare nemaipomenit de interesat. Zice apoi :

- Există un sticlete la capătul garniturii... știi ?
- Bineînțeles ! E departe.

Șeienul bagă mîna în buzunarul stîng al pantalonilor. Scoate de acolo o mică seringă de plastic, în ambalajul ei sterilizat, și un flacon umplut cu un lichid incolor, închis ermetic printr-o capsulă de cauciuc. Cu un gest rapid, rupe ambalajul, plimbă pistonul seringii.

- Vreau și eu din asta ! — spune băiatul.

Se întinde pe o banchetă, închide ochii. Cîteva firi-cele de salivă îi spumegă în colțul buzelor. O curbă care nu se mai termină, trenul scrișnește din încheieturi. Luminile plafonierei se sting, apoi se aprind din nou. John Gheena perforază capsula de cauciuc. Lichidul incolor urcă în trupul seringii, aspirat de piston. Ashton Mysha o cuprinde în brațe pe Dorothy Kayne și o imploră să nu-i fie teamă. John dezgolește brațul drept al băiatului. Venele sînt, cele mai multe, sparte, formînd hematoame de culoare violacee care se întind, în sus, pînă la umăr.

Sub cămașă, cuțitul formează o umflătură lungă, îngustă. Aplecîndu-se deasupra bolnavului, John a descoperit că mai ascunde și două brice lungi, deschise ; unul din ele, ce poate fi zărit prin răscoitura cămășii, poartă urme de sînge. Băiatul spune :

- N-ai fi tu primul pe care l-am...
 - Nu te mișca !
- Dar celălalt insistă

— Ține minte ! Trag chestia asta și ți-o înfig în burtă ; nici șerpii nu se mișcă atât de repede ca mine. Ei, drăcie, mi-e rău. Grăbește-te !

— Nu-i chiar așa de ușor.

Un soi ciudat de sudoare, verde-albăstrui, se prelinge pe fața băiatului, îi năclăiește genele. Repetă :

— Repede, repede, de nu... te spintec.

— Da, dragul meu, spune John, în timp ce ingenunchează.

Întoarce, delicat, una din urechile drogatului. În spațele lobului, un abces enorm face ca pielea de deasupra să fie întinsă. Rădăcinile lui pătrund probabil pînă la urechea internă. Dintr-acolo vine mirosul acela grețos. John își mușcă buzele. Băiatul nu mai are de trăit decît cîteva zile ; de pe acum, trebuie să simtă niște dureri insuportabile ; fără îndoială, nu mai are putere nici cît să urce la suprafață ; și-atunci, rătăcește dintr-o garnitură într-alta, jefuindu-i pe călătorii izolați. Nu le pretinde bani, ci droguri. În cel mai rău caz, puțin alcool pe care și-l injectează în vintre sau în venele de la picior.

Drept care, John Gheena deșartă conținutul seringii pe podeaua vagonului. Oricum, nu era decît apă distilată : indianul știe că mijlocul cel mai sigur de a-l convinge pe un agresor să-și schimbe hotărîrea este de a-l face să creadă că ai în comun cu el aceleași necesități, aceleași cusururi, o aceeași spaimă. Așa că nu mai pune piciorul în metrou fără să aibă la el o seringă nouă și puțină apă.

Scurgîndu-se prin orificiul minuscul al acului, lichidul produce un șuier ușor. Dat fiind vacarmul pe care-l face convoiul gonind în mare viteză, dată fiind rezonanța inelurilor de tunel de sub East River, băiatul nu va auzi nimic.

Manevrînd pistonul în sens invers, John umple acum seringă cu aer. Înfige acul într-o venă pe care, comprimînd cu putere antebrațul băiatului, a izbutit s-o scoată în relief :

— Dragul meu, acum o să-ți fie mult mai bine.

Bula de aer atinge centrul vitali. Survine moartea, tăcută și calmă. Băiatul abia dacă tresare. Ashton Mysha îngîină o rugăciune în limba poloneză, o rugăciune pe care

credea că o uitase. Ultima oară cînd a murmurat cuvintele acestea în care e vorba de iertare, de somn și de pace, pe o navă tocmai se manevrau pînzele pentru oprire, în largul insulelor Azore ; ploua.

Dorothy Kayne spuse, chiar în acest moment :

— Era parcă pe-aici cineva care vorbea, un individ care căuta ceartă, nu se mai aude.

Metroul își micșorează viteza, apoi se oprește. Persoanele stației se află la cincizeci și șapte de metri sub oraș.

•

POLIȚIȘTII SPUN CĂ ÎL RECUNOSC PE CEL MORT, că îl chema Bart-și-mai-nu-știu-cum-cu- „o“, și că de vreo două săptămîni bune umblau după el să-l prindă. În buzunarele lui, au găsit acum niște pungulițe albe, în care fuseseră droguri ; Bart le păstra așa cum se întîmplă să păstrezi un bilet de cinematograf, cînd ai avut ocazia să vezi un film bun, ori să mîngîi picioarele și sîinii unei fete, ce-ți plătea și ea cu aceeași monedă — și plătea bine. Au întins cadavrul pe peron, pînă ce va sosi targa. Apoi, au cerut lui John Gheena să le povestească cum s-a întîmplat ; arătînd către Ashton Mysha, unul dintre polițiști a sugerat :
— Ar trebui să-l întrebăm mai bine pe cel de colo. Cu indienii aștia, nu știi niciodată prea bine ce-i.

Dar John a vorbit :

— Băiatul era înarmat, ne amenința. Am scos o seringă și i-am injectat aer în vine. În felul ăsta a murit. Nu-mi pare rău de ce am făcut : și așa, tot ar fi crăpat.

— Fii măcar politicoș și zi *ar fi murit*.

— Să-mi fie cu iertare, domnule, exclamă John, însă *ar fi crăpat* este cuvîntul potrivit. Organele plesnesc, unul după altul, atît sînt de umflate. Un semn este abcesul de la cap.

A trebuit să-și întrerupă vorba, pentru a lăsa să treacă o garnitură. Cînd s-a făcut din nou liniște, s-au auzit plînsul lui Dorothy și glasul lui Mysha care-i făcea morală :

— Știi doar că lacrimile nu-ți fac bine la ochi !

Polițistul care comandă patrula l-a luat deoparte pe John :

— Amice, îți dai seama că ai omorît un om ?

Șeienul a șovăit înainte de a răspunde ; a privit îndelung cadavrul lui Bart-și-nu-mai-știu-cum-cu-„o“, întins, singur, singur de tot, la marginea peronului ; cu un moment înainte, cînd a trecut acea garnitură, părul cîrlionțat

al lui Bart s-a ridicat, apoi i-a căzut din nou, în dezordine, pe față. Bart era o făptură omenească, dar era el oare un om ? Mai era încă un om în clipa în care acul i-a pătruns în piele ? Dacă da, șeienii din timpul marilor lupte erau și ei oameni. Și au fost exterminați, cît se poate de oficial (pentru că unii dintre ei răstigneau pe roțile carelor fete precum Dorothy Kayne). După care, cei care supraviețuiseră i-au masacrat pe soldații americani (care tăiau cu baionetele sinii femeilor indiene, și îi puneau la fiert pînă se făceau tari ca niște sculpturi de piele tăbăcită, avînd culoarea albă a fildeşului). Ieri, vertijul și epuizarea l-au ucis pe Mawakhna, azi John Gheena l-a dat gata pe Bart-și-nu-mai-știu-cum-cu-„o“. Viața nu e o linie dreaptă, e partea dinăuntru a unui ceaun. Povestea cu *tocana* rezumă destul de bine toate acestea, ne încredințează Mama Pageewack. Ea vrea să spună cu asta că nu există nici o logică într-o oală în care clocotesc laolaltă carnea, apa, sarea și legumele ; nu există nici un alt înțeles decît acela al potolirii unei burți înfometate.

— E greu, domnule ! — spune John.

Polițistul zîmbește :

— Nu-ți face griji, asta n-are nici o importanță. Erai în legitimă apărare. Dealtfel, am și mărturia celor doi amici ai dumitale.

— Miss Kayne n-a văzut nimic.

— Firește. Dar a auzit tot.

Și polițistul adaugă, de data asta rîzînd, că nu se va apuca el să pună la îndoială declarațiile unui profesor de sociologie urbană. Fată frumoasă, după cît poți să-ți dai seama : ceea ce implică protecții, relații suspuse.

— Ești liber ! Numai o mică semnătură, aici, pentru procesul-verbal. Nu cred că vei fi chemat la poliție. La urma urmei, dumneata ai făcut treaba în locul nostru — și încă mult mai curat, asta trebuie s-o recunoaștem !

John semnează și pleacă. Polițistii, care încetează atunci să se mai considere în misiune, fac schimb de țigări. Fața lui Bart e acoperită, în fine, cu o batistă. Ar trebui să se pună cîte o piatră la fiecare colț al batistei, gîndește John. În caz contrar, la trecerea celui dintîi tren, aceasta își va lua zborul.

Cu toate că noaptea este încă foarte caldă, aerul de afară pare aproape proaspăt când ieși din umezeala înăbușitoare a metroului. Ashton evită să se uite spre șeien. El, Mysha, ar fi procedat altfel. Ar fi încercat, de pildă, să câștige timp, angajînd un dialog cu băiatul bolnav. De cînd a plecat din Polonia, întotdeauna a acordat încredere cuvintelor, și acestea nu l-au trădat.

Tot pe cuvinte contează ca s-o recucerească pe Dorothy Kayne, pe care o vede îndepărtîndu-se treptat de el, pentru a-l urma, ca o umbră, pe John. Iar, în clipa de față, se simte foarte departe de omul acesta care merge alături de el, imposibil. Se teme de el pentru că nu-l înțelege.

— Să nu vorbești, să nu te aud că spui ceva ! — ordonă brusc John, punînd o mîină pe umărul lui Mysha.

— Dar...

— Ba da : tocmai voiai să spui ceva. Ce voiai să spui, nu știu ! Atîta doar că eu sînt sigur că e mai bine să tăcem.

Tot astfel, după cavalcada victorioasă, cavaleria șeienă se retrăgea pe celălalt versant al colinelor și dispărea, în tăcere. Biruitorii cei roșii mergeau cu ochii închiși, abia mai mîngîind cu coapsele coastele cailor.

Mai încolo, John arată spre o clădire imensă, cu treizeci de etaje, un soi de cub masiv și întunecat. Un teren viran presărat cu deșeuri, între care predomină bucățile de fier vechi, îi protejează intrarea la fel de bine ca o poartă cu gratii și niște șanțuri de apărare.

— Aici e.

De o parte și de alta a podețului de scînduri care duce la ușa, niște focuri de tabără sînt tocmai pe punctul de a se consuma. Fumul e asemeni unei neguri lipicioase care, din cînd în cînd, maschează contururile imobilului.

În ciuda previziunilor optimiste făcute de medici, Dorothy Kayne nu s-a deprins cu noaptea ei. O îndură așa cum un copil îndură somnul ce-l smulge de la joacă. Puțin cîte puțin întunericul permanent și dansul halucinant al fosfenelor au amorțit voința tinerei femei. Face din ce în ce mai puțin distincția între activitate și repaos. I s-a spus că celelalte simțuri i se vor ascuți : asta n-a durat decît cîteva zile. În prezent, sunetele ajung pînă la ea

răvășite, mirosurile îi parvin amestecate, șovăie cînd e să deosebească sub degete consistența metalului de aceea a lemnului.

Cînd ieșise din spital, se credea îndeajuns de puternică pentru a lua singură asupra ei, de pe o zi pe alta, grișile unei existențe aproape normale. Se mișca și acționa încă asemeni unei femei care vede ; cînd devenea conștientă de cecitatea ei, era, din fericire, prea tîrziu : efectuase deja, fără ca măcar să-și dea seama, gestul trebuincios.

Mai apoi, o spaimă de toți și de toate pusese stăpînire pe ea. Dorothy are impresia că, în profunzimea nopții, există ceva care o atrage în mod inexorabil către un șoc sau către o cădere. E, poate, iluzia provocată de un vertij. A băgat de seamă că adormea, uneori, cu ochii deschiși sub bandaj. Și faptul acesta a tulburat-o profund, căci numai morții își țin astfel ochii deschiși spre neant. N-a spus nimic, dar a plîns. De atunci, în fiecare seară, își leagă o eșarfă în jurul frunții, în așa fel încît bandajul să apese mai tare pe ochi, forțînd pleoapele să coboare și să rămînă astfel pînă ce se trezește. Libertatea, independența sînt tot atîtea capcane.

Practic, n-a reacționat la moartea lui Bart ; ba chiar i-a și mințit pe polițiști, exagerînd așa-zisele amenințări venite din partea băiatului bolnav : cu un glas obosit, s-a jurat că el își manifestase deschis intenția de a-i omorî, întîi pe ea, apoi pe Ashton Mysha, după aceea pe John Gheena ; a adăugat că băiatul vroise să taie organele sexuale ale celor doi bărbați și să i le îndese ei în gură. Spunînd toate aceste lucruri care pîngăreau memoria — biata memorie ! — a lui Bart-și-mai-nu-știu-cum-cu-„o“, Dorothy Kayne n-a simțit nici urmă de rușine : esențial era ca poliștii să nu-l ia pe John, să i-l redea pe șeienu l acesta care știe s-o călăuzească. Va face dragoste cu el, dacă acesta e prețul pe care îl cere ca să-i fie zidul de protecție necesar, zidul dintre ea și frica de ceea ce nu vede.

Pe podețul de scînduri, Dorothy se clatină și imploră :

— John, te rog, n-ai vrea să mă susții dumneata ? Îmi stîlcesc gleznele.

Fără a spune un cuvînt, el o ia în brațe.

În panourile de marmură ale holului, se reflectă niște becuri fără abajur. Din tabloul de bord — electronic și futurist — de la care paznicul imobilului ținea odinioară legătura cu locatarii, n-a mai rămas decât un schelet de aluminiu cu lustrul pierdut, acoperit cu crîmpeie de fire multicolore care nu mai duc nicăieri. O inscripție, redactată în spaniolă și în engleză, barează două mari oglinzi : *Ciinii și copiii sînt rugați să nu urineze în vestibul*. Dedesubt, cineva, folosindu-se de un ruj de buze, a adăugat : *în caz contrar, vor fi dichisiți*. Rămîne de știut, firește, ce înțeles ascunde cuvîntul *dichisiți*. Tolănit într-un fotoliu pivotant îmbrăcat într-o imitație de piele de culoare verde, moșăie un bărbat : poartă o uniformă decolorată (a trupelor de aviație americane), uniformă rămasă fără galoane. Fără să-și modifice poziția, îl interpelează pe John :

— Ce dorești ? E tîrziu.

— Vin din partea lui Tom Brennan.

Omul scoate un suspin, consultă distrat un caiet cu spirală :

— Nu e nici un Tom Brennan aici, nimic care să aducă cu numele ăsta.

— Și totuși, Brennan e cel care mi-a dat adresa asta. El m-a asigurat că aici aș putea să iau cu chirie un apartament.

Omul ezită. Apoi, după ce aruncă o privire spre Dorothy, spune :

— În cazul ăsta, ar trebui să-l căutați pe Groote, pe Helmut Groote. El e proprietarul. Însă m-aș mira să vă primească : nu avem nevoie de bolnavi în casa asta, avem și așa destule neazuri cu serviciul de igienă publică.

— Mr. Groote îl cunoaște fără doar și poate pe Tom Brennan, spune John, cu glas scăzut. Sînt sigur că totul se poate aranja. Dealtfel, miss Kayne nu e bolnavă. În orice caz, nu are o boală contagioasă.

— Ca să-l deranjez eu pe Groote în toiul nopții, ar trebui ca Brennan al vostru să fie un tip mai cu vază. Iar de-ar fi fost, nu încapе îndoială că l-aș fi știut.

— Tom Brennan *era* un tip cu vază. Acum e pe moarte. Presupun că Mr. Groote va fi satisfăcut să afle că prietenul său Tom s-a gîndit la el în ultimele lui clipe, și că el m-a trimis aici...

Omul deschide un mic dulap încastrat în perete, scoate de acolo un termos, bea direct din el. Pe bărbie i se prelinge puțină cafea :

— Să admitem că ați avea niscaiva lovele în plus : eu aş putea să vă acord încredere și să iau asupra mea riscul de a-l trezi din somn pe Groote.

Cele șapte ascensoare au fost blocate cu lanțuri prevăzute cu lacăte : compania care le-a instalat nu mai garantează — „în cadrul normelor actuale de utilizare“ — securitatea cabinelor. Din fericire, apartamentul lui Helmut Groote se află la etajul patru.

— Cum e ? — întreabă Dorothy.

— Fain, minte John.

Și adaugă :

— Peste tot, numai lustre sclipitoare.

Omul care îi conduce izbucnește în râs ; șeienu l e nevoit să-i dea doi dolari ca să-l facă să tacă.

Helmut Groote și-l amintește vag pe Tom Brennan. Și precizează că nu e necesar să ai nici un fel de recomandatie pentru a închiria un apartament în blocul nr. 509. Esențial este să dovedești că nu ești căutat de poliție — *veți obține fără dificultate un certificat făcându-i o vizită lui Steve Styffer, un copoi bătrîn, ieșit la pensie, care stă la doar două cvartale de aici* — și să ai cu ce achita contravaloarea primelor douăsprezece zile de găzduire. După aceea, plata trebuie făcută în fiecare zi, dimineața, banii punîndu-se într-un plic care se introduce într-un fel de cutie de scrisori, vopsită în roșu, din care se află cîte una la fiecă palier.

Groote mai spune :

— Un lucru trebuie să fie clar : casa asta nu e o sucursală a Armatei salvării. E un imobil cu locuințe de închiriat cum nu se poate mai în regulă și eu, de asemenea, sînt un tip în regulă. Dacă vă aflați în căutarea unui negustor de somn, adresați-vă în altă parte. Nu vreau să am vreo poveste cu cineva, și mai ales cu poliția.

Se apropie de fereastră, arată înspre terenul viran. Vîntul culcă trîmbele de fum pe podețul de scînduri.

— Pe vremuri, spune Groote, erau pe aici flori, alei gudronate, iar noaptea se aprindeau o mulțime de mici

lampionane nostime, în formă de ciupercă. Sigur, cînd am cumpărat eu imobilul, i-am dat afară pe grădinari, pe omul care se ocupa cu întreținerea căilor de acces. Dar e vina mea că totul s-a umplut de jeg ? Te întreb, Mr. Gheena : muntele ăsta de noroi l-am cărat eu pînă aici în buzunare ?

Treptat-treptat, John va afla că Helmut Groote a făcut avere cumpărînd mari clădiri părăsite, destinate demolării, și dîndu-le cu chirie, apartament cu apartament. Acum Groote țintește mai sus : pîndește un zgîrie-nori pe cale de a fi abandonat, situat undeva în sudul Manhattan-ului, în apropiere de Chinatown. A și decis că-l va închiria imigranților care nu găsesc unde să se instaleze ; acest zgîrie-nori va fi prima celulă a unui nou cartier care-și va întinde ramificațiile către fluviu, înglobînd și Bowery Street. Helmut Groote din Hamburg va administra mica lui colonie cum nimeni n-a cutezat încă să administreze pe cineva — în afară de chinezi, poate ; însă modelul chinez nu-l interesează pe Groote : comunismul exclude noțiunea de profit. Groote va domni asupra micii lui lumi, decizînd asupra căsătoriilor și nașterilor.

De vreme ce afară e noapte, de vreme ce are un public, Groote vorbește. Se înfășoară într-un cearșaf de satin și spune :

— Unul cîte unul, zgîrie-norii vor cădea în miinile mele. Logică simplă : nimeni nu-i mai vrea, în afară de mine. Pentru a-i exploata în alt fel.

Nu vor exista excepții. În ce privește clădirile înalte pe care cîțiva antreprenori iresponsabili se încăpățînează să le construiască, acestea vor rămîne în stadiul de carcasă. Atunci, Helmut Groote va interveni : va pune ca acestea să fie demontate și va revinde grinzile de oțel la kilogram ; ele vor fi folosite la asamblarea petrolierelor gigantice de cinci sute de mii de tone. Rîde :

— Și astfel, New York-ul va sfîrși pe mare, fluturînd un pavilion grecesc sau panamez.

Dacă ar găsi sprijinul financiar care îi lipsește încă, Groote ar cumpăra cvartale întregi din Los Angeles sau din San Francisco : seismologii prezic că, în mai puțin de cincizeci de ani, cele două orașe vor fi distruse de un cu-

tremur ; într-o Americă masochistă, un oraş făcut fărîme va putea fi revîndut mai scump decît un oraş rămas în picioare.

Helmut Groote seamănă cu oricare din acei băcani nemţi din Greenwich Village, neguţători de *Delikatessen*. Poartă un costum în dungi negre şi gri, cu pantalonii prea scurţi, o cămaşă brodată cu iniţialele sale, un papion de culoare vişinie. Pe capul chel, îşi pune o pălărie moale, cu borurile pătate de grăsime (acolo unde pune mîna pe ea). Se urcă în Studebaker-ul său, model 1963, şi porneşte, cu viteză mică, să aprecieze, în felul lui, starea de decădere în care se află oraşul.

Mijeşte de ziuă. Dorothy Kayne cască. În hol, o femeie tînă ră il înlocuieşte pe paznicul îmbrăcat în uniformă de aviator militar ; ea leagă în braţe un prunc pentru care noaptea încă nu s-a sfîrşit.

PUȚIN CÎTE PUȚIN, DOROTHY KAYNE SE VA FAMILIARIZA cu universul vertical al blocului nr. 509. Se va încumeta să evadeze din apartament, să se aventureze pe la diferite etaje, să se atingă în treacăt de femeile acestea necunoscute care urcă și coboară, mute, scările imensei clădiri ; mirosurile emanate îi vor permite să-și dea seama, în orice moment, în ce zonă se află. Mirosul de făină încinsă și de brînză puțin înăcrită vine de la italieni ; cu un palier mai sus începe „spirala hispanicilor“ : cinci nivele, patruzeci de apartamente — ananas, dafin, parfumuri grele ; și mai sus, în imediata apropiere a terasei, niște scandinavi pun la uscat fileuri de pește, frig crabi pe reșouri cu gaze. Dorothy aude scrișnindu-i sub pași fărîme de cochilii, a ajuns — urmează acum aerul de-afară și, împreună cu el, vîntul. Cu treizeci de etaje mai jos, niște copii rîd și se dau de-a rostogolul prin noroiul de pe maidan. Alți copii se agață de treptele scării de incendiu, se ridică asemeni unor maimuțe de-a lungul pereților clădirii, se prefac că se aruncă în gol ; se joacă de-a șerpașii pe Everest și de-ă parașutiștii israelieni în Uganda. John spune că nu va trece mult și se va produce, neapărat, un accident mortal. Mamele portoricane scot urlete înfricoșate și neputincioase. Ieri, au venit pompierii ca s-o scape pe o fetiță ce rămăsese acolo, atîrnată de chiloți. Fesele ei goale, rotunde ca o lună neagră de San Domingo, se legăneau sub cerul cenușiu. Un bărbat a fotografiat-o, luînd-o din diverse poziții, cu teleobiectivul.

Din întîmplare, Dorothy nimerește cu degetele într-o pustulă de ipsos proaspăt : căci în felul acesta, cu ipsos amestecat cu apă, se astupă fisurile ce apar în blocul 509 ; nimănui nu i-ar trece prin gînd să folosească ciment — la ce bun, pentru atît de puțină vreme ? Aici, oamenii fac doar o escală. Toți sînt într-un fel niște călători aflați la

granița unui oraș care nu mai admite o populație stabilă, ci numai niște schimburi de populație. Familiile rătăcitoare ivite de prin toate fundurile de țară se abat asupra acestei clădiri, înainte de a-și continua fuga lor înainte : New York-ul este ultima lor șansă americană ; după el, urmează oceanul, întoarcerea în patrie.

Așadar, în regatul lui Helmut Groote, lumea caută să-și recapete forțele. Ocupații provizorii nu lipsesc în extremitatea de sud a Manhattan-ului : bărbații au de ales între docuri și garajele specializate în recondiționarea mașinilor accidentate ; femeile își iau de lucru la marele hotel ce domină debarcaderul Circle Line ; acolo bacșișurile sînt bune, există tapiserii moderne în saloane, și aer condiționat pînă și în vestiarele destinate personalului de serviciu ; ele capătă astfel și senzația preliminară a desfătărilor care le așteaptă, a bogățiilor, care, poate, într-o zi, în caz de reușită, vor fi ale lor. La toate acestea se gîndesc, atunci cînd schimbă așternuturile, cînd dezinfectează bazinele din closete.

Numai grinzi subțiri și fibrociment, *Fabulous Southwest* este un supermagazin ca oricare altul ; în afară de faptul că aici se plătește pe loc. Totul, chiar și salamurile.

Nu demult, de-a lungul lui Upper Bay au avut loc niște manifestații pentru a revendica introducerea creditului la salam. Pentru că o bucată de salam de mărime mijlocie poate hrăni timp de trei zile o familie de patru persoane. Într-un salam produs pe cale industrială, există tot ce poate fi necesar : glucide, lipide, proteine ; și chiar celuloză, dacă înghiți, cît de puțin, și din piele.

Sub lămpile cu lumină psihedelică ale magazinului *Fabulous Southwest*, Ashton Mysha împinge, de-a lungul rafturilor, un cărucior pe care John Gheena îl umple cu mărfuri ; factura o achită consulatul britanic, în numele companiei de care ține vasul *Vastitude*.

Șeienul se oprește în fața raionului de lenjerie și cuverturi de pat. Cercetează îndelung o plapumă umplută cu puf.

— Nu trebuie să ne lăsăm prinși pe picior greșit, Mysha, curînd o să vină iarna.

— La Valparaiso, nu !

— Mă gîndeam la Dorothy, spune John. E friguroasă.

— Mai ales virful degetelor de la picioare îi îngheață.

Și polonezul izbucnește în rîs. John continuă să evalueze grosimea și moliciunea plăpumii. Mysha se calmează și spune :

— Înainte de sfîrșitul toamnei, Dorothy își va recăpăta vederea. Atunci, va pleca. Va redeveni femeia liberă care era înainte de accident. Nici dumneata, nici nimeni altcineva n-o va putea împiedica.

Indianul n-a încetat să pipăie plapuma. Îl fixează pe Ashton cu o privire lipsită de expresie.

— O iubești ? — întreabă Mysha. La urma urmei, de ce nu ? Ea depinde de dumneata, mai dihai decît un cîine. Numai că eu unul nu numesc asta dragoste. Nu aștepta nimic de la iarnă, John, vei rămîne dezamăgit.

Cei doi bărbați trebuie să se îndepărteze, John lasă plapuma în pace. În raionul de lenjerie de pat a năvălit mulțimea : aici se organizează acum un concurs — prima clientă care va putea să răspundă la o întrebare ușoară va primi două garnituri de cearșafuri din satin.

— Marilyn Monroe picotea în niște cearșafuri întocmai ca acestea pe care le vedeți aici, doamnele mele !... Și acum pun întrebarea : cine erau cei doi parteneri ai lui Marilyn în filmul *Unora le place jazzul* ?

Mysha și șeienul sînt împinși înspre rafturile cu legume congelate. O femeie care face reclamă mărfii stă frîntă din mijloc deasupra a două imense recipiente albe, cu gheață ; aburul răsufării îi iese printre buzele crăpate. Suferă, zîmbește. Ashton sugerează :

— Cumpără niște știuleți de porumb, sînt frumoși.

Și pe același ton :

— Dealtfel, cu mine se culcă Dorothy, micuța de ea !

În fiecare seară Ashton Mysha o dezbracă pe Dorothy Kayne. În vreme ce, în încăperea alăturată, John se uită la televizor și mărește intensitatea sunetului, ca să nu audă foșnetul fustei ori al bluzei. Însă cînd nu aude, ghicește.

După ce termină cu dezbrăcatul, urmează lipăitul pe care-l fac picioarele ei goale pe podea. Apoi, gîlgiitul du-

şului. Odată, tînăra femeie s-a opărit (pentru că nu mai nimerea maneta care amesteca apa caldă cu cea rece). Țopăia şi Țipa sub jetul fierbinte. Mysha a spus că de atunci înainte va rămîne şi el acolo, lîngă ea. Va regla el porcăria aia de duş. Dorothy nu avea decît să ceară : *puţin mai cald, puţin mai rece*. Mysha a promis să-şi întorcă privirea în altă parte, să nu se uite niciodată la corpul arcuit sub duş. Din cînd în cînd, Dorothy întreabă :

— Nu profiţi, nu-i așa ? Adevărat ?

— Adevărat ! — răspunde polonezul.

Minte, fireşte.

Pe urmă, Dorothy se înfăşoară într-un halat, se întoarce în camera ei, se întinde pe pat. Mysha închide uşa, revine în salon, stropit cu săpun pe cămaşa lui albastră cu galoane de ofiţer. Se aşază lîngă şeien. Cei doi evită să-şi vorbească, beau bere, cu înghiţituri mici, se prefac că îi interesează programul de la televizor. Serialul se termină. Ashton spune că e timpul să meargă la culcare. Şi, invariabil, adaugă :

— Căci mîine plec devreme ! Mă voi duce să dau o raită pe cheiuri. Tare aş vrea ca, pînă se termină săptămîna, să mă aflu de-acum pe mare.

Doarme în mica încăpere cu geamuri mate care odinioară servea drept cabinet dentar. Stîlpul de care spinzura bormaşina mai e încă acolo, fixat în parchet ; acum îndeplineşte funcţia de cuier.

Peste cîteva minute, polonezul se va scula, va bijbii pînă în camera ei.

Dorothy spune „nu“, în şoaptă. Desigur, îşi agită cu violenţă capul, clătînîndu-l de la dreapta la stînga, pe pernă. În cele din urmă cedează : Ashton e un expert în materie de dezmierdări. Bineînţeles că nu-şi permitea să lîngă coapsele şi fundul prostituatelor, însă cu Dorothy lucrurile stau cu totul altfel. E curată ca un prunc proaspăt înfăşat. Ashton şi ea fac dragoste la mare iuţea, pe tăcute. Pe urmă ea murmură :

— Spune-mi, cum eşti tu ?

Mysha se descrie :

— Mutra mea ? Osoasă ! Îţi imaginezi genul ? Tipul slav, într-o oarecare măsură. Pomeţii proeminenţi. Uite, dă mîna, pipăie-mi pomeţii ! Adîncitura asta ? E o gropiţă.

Astea-s sprîncenele, au cam încărunțit, pe ici pe colo. A, da, am fire albe și în păr. Așa e elegant ! Nu, nu par a-ți fi tată.

Dimineața, însă, îi aparține lui John. El o trezește pe Dorothy. Se apleacă, îi respiră răsuflarea nițeluș cam fadă, dă la o parte cu delicatețe cearșafurile, admiră starea aceasta de abandon, picioarele ghemuite. Frumoasă e, sărmănica de ea !

— John ?

— Da, miss Dorothy !...

John și-a recăpătat vocea suplă, atentă, a sclavilor din Sudul de odinioară. Prin John Gheena, neamul șeien e cel care îngenunchează acum. Respiră avid parfumul tulbure al unei fete albe, rănite, adormite încă.

Indienii ar fi fost în stare să moară din dragoste. Iată o șansă de care soldații în albastru n-au avut știre nicicînd ; pînă la capăt, n-au știut să aleagă arma absolută. Dealtfel se înșală și-acum...

John Gheena se ridică în picioare, pătrunde în camera lui Mysha. Scutură trupul acesta mare, lungit pe burtă, cu brațele în cruce, la fel de cald ca și celălalt — chiar dacă într-un fel diferit.

În zori, Mysha nu mai e amantul zglobiu din ajun : pînă își va face toaleta, pielea îi va rămîne cenușie și va avea articulațiile dureroase. Va mîncea ouăle din vîrfurile buzelor, își va reprima cîteva accese de greață ; un acces de tuse îl va frînge în două :

— Țigările sînt de vină ! Două pachete, pe ziua de ieri. Pe vas n-am să mai fumez. Pe un vapor nu-i ca aici, oamenii se încurajează și se sprijină unul pe celălalt. Oricum, dacă va fi un petrolier.

Pînă la ora opt sau nouă, va avea înfățișarea unui om pe jumătate mort. Te și apucă frica, atît de rău se ține. Suspînă, mută obiectele fără motiv, nu le pune la loc, umblă cu greutate de la un capăt la altul al locuinței :

— Venisem să caut... să caut ce ?

Apoi se închide în reduta closetului. Acolo își începe în fiecare zi, prin citirea ziarului, mica sa resurrecție. Ur-mărește, la rubricile specializate, mișcarea navelor care intră în portul New York și a celor care ies din el. Construiește ipoteze :

„Ceva nu-i în ordine cu neamțul ăsta, de-și permite să aibă trei zile de întârziere. Ce s-a petrecut cu el în Panama ? Dacă o fi debarcat pe vreunul dintre ofițeri ? Dacă era vorba de o avarie la mașini, ziarul ar fi scris despre ea. Trebuie să iau contact cu compania Hamburg, neîntârziat, chiar în dimineața asta.“

Se grăbește. Se rade, își netezește ridurile și-și curăță unghiile, își pune uniforma. Miroase a mentă și a pădăie de India, e un bărbat bine înfipt pe picioare. Închide ochii pe jumătate, ca și cum ar avea deja de luptat cu reflexele pe care le dă soarele pe mare. Spune :

— Dispun de o pistă : un vas frigorific de douăsprezece mii de tone ! Ceva mai bun nici c-aș putea visa ! Vii și tu, Dorothy ? Am să te țin tot timpul de mână.

John intervine :

— Ea rămîne aici. O femeie oarbă n-are ce căuta pe puntea unui vapor. Cu tot dezmățul ăla, îți dai seama.

Face aluzie la dezordinea aceea organizată în care se află cartere și palane, lanțuri și lațuri. O dezordine care nu e niciodată la fel, care ar putea fi, oarecum, comparată cu un limbaj reînnoit pe fiecare navă.

Dorothy Kayne nu spune nimic ; șeienu l a vorbit în locul ei. A scutit-o de umilița de a-și destăinui spaima de tot ce se află în afară și, mai ales, spaima ei de cheiuri (cheiurile — cu băltoacele lor de păcură, lunecoase ca niște coji de banană, cu țăncurile lor căzînd perpendicular în marea verde-albăstrie ce are mișcările furișate ale unui pîndar, ale unui josnic ambuscat) ; și-apoi mai există, între apă și hangare, trenurile care se strecoară, pe linii înguste, prin mulțimea docherilor. Portul nu e făcut să te plimbi prin el. Portul e un loc din care trebuie să pleci. În ceea ce o privește pe Dorothy Kayne, ea nu pleacă nicăieri : cu o legătură de lîină albă pe ochi, nu-ți mai rămîne decît să dormi.

Și Dorothy doarme, dealtfel, oriunde și oricînd. Ștînd în picioare, așa cum o fac caii... e în stare și de asta ! Are impresia că șeienu l profită de situație pentru a intra pe furiș în camera ei, pentru a scotoci prin rufăria purtată de ea în ajun și a-și oferi, adulmecînd, cîteva clipe de plăcere. Dacă o fi avînd chef să se și masturbeze, n-are decît, ea nu

vede în asta nici un inconvenient : faci dragoste cum poți în orașul ăsta unde o îmbrățișare se plătește — cu sfertul de oră în cartierele sărace, pe durata unui week-end în alte părți ; există, în fine, pe Broadway, și cabinele individuale cu filme pornografice — douăzeci și cinci de cenți pentru fiecare patru minute. Indianul nu este însă, desigur, bărbatul care să trăiască cu imagini, lui îi trebuie ceva palpabil, rufărie de damă veritabilă, caldă încă, dacă se poate ! Așadar, convinsă că John se joacă în felul lui cu chiloții și ciorapii ei, Dorothy le lasă cât mai la vedere. John a ghicit că e vorba de o atenție, și e mișcat de gestul acesta. Dar el are nevoie de Dorothy, nu de rămășițele ei : suride, îngrămădește lucrurile într-un lighean, le spală, le pune la uscat, le calcă, le păturește, le pune în ordine. Din respect pentru ea, poartă atunci mănuși de menaj.

În dimineața asta, Dorothy, în picioare, sprijinindu-se de perete, întreabă :

— Când Ashton va găsi într-adevăr un vas pe care să se imbarce, vom pleca de aici, nu-i așa ? Camera dumatăle din Queens...

— E prea mică...

— Pentru noi doi ?

— Țin acolo numai o odaie. Cu un singur pat.

— Ei bine, John, să ne întorcem atunci în Long Island !
Îmi plăcea mult casa dumatăle...

Și se desprinde de perete, face câțiva pași, atinge ușor masa, fotoliul. N-are cum să vadă nici praful, nici fisurile din lemn, însă le simte urmele, sub degete :

— M-ai mințit ! Nu-i deloc fain aici, e de-a dreptul mizerabil.

El nu răspunde. Dorothy bîjbîie, oprește aspiratorul pe care el tocmai îl pusese în funcțiune :

— Hai să ne întorcem acolo, te rog ! Vom asculta împreună vuietul valurilor, vîntul. Știu : există ipoteca aia. Dar ce are a face, John ? Nimeni nu te-a obligat să pleci : te-ai dat afară singur ! Și, la urma urmei, de ce ?

— Nu pot iubi decît ceea ce-i al meu.

Și subliniază :

— Cu totul al meu. Am să mă întorc după ce voi plăti.

— Dar asta n-o să se întîmple niciodată ! Unde crezi că vei găsi douăsprezece mii de dolari ? Și făcînd ce, pentru asta ? După ce va pleca Ashton, din ce-ai să trăiești ? Primești cumva vreo alocație de șomaj, ori vreo șmecherie de genul ăsta ?

El spune că s-a gîndit la tot. A hotărît să-și caute de lucru, va începe chiar de mîine. Se fac angajări în fiecare zi la serviciul de igienă publică, în secția deșeuri. Cel dintîi avantaj pe care-l prezintă o asemenea slujbă e acela că aici se lucrează de la ora patru dimineața pînă la prînz :

— Voi putea astfel să mă ocup în continuare de dumeata. Înainte de plecare, am să-ți pregătesc tot de ce ai nevoie pentru gustarea de dimineață, n-o să-ți mai rămînă de făcut decît să bagi cafetiera în priză. O să ne punem de acord asupra locului fiecărui lucru. Un fel de cod : untul în dreapta mesei, dulceața în stînga.

A vorbit pe un ton grav, aproape solemn ; ca și cum ar fi dezvoltat, pe puncte, un plan militar de o importanță excepțională ; acum, zîmbește :

— M-am gîndit la toate !

Dorothy se apropie de el, înduioșată fără voia ei :

— Din fericire, asta nu va dura mult ! Curînd voi putea să-mi deschid ochii. Atunci o să facem o petrecere. Pe banii mei !

Încă de la început, John a lăsat-o să creadă că ea ar mai avea în bancă vreo trei mii de dolari : el e cel care-i verifică extrasele de cont. În realitate, prin jocul extra-gerilor automate ale unor sume, tînăra femeie nu mai dispunea decît de o sută treizeci de dolari. Dorothy pare a fi uitat de toate polițele și ordinele de rambursare prin virament pe care le-a semnat înainte de accident. John și Ashton au discutat între ei, să vadă cum e mai bine de făcut ; au optat pentru minciună, pentru disimulare — e mult mai caritabilă ! Știindu-se aproape lipsită de acoperire, Dorothy Kayne ar fi cerut probabil să i se redea libertatea. În vreme ce iluzia că ar dispune de bani o incită să se lase susținută, cît poate ea de mult.

— Bineînțeles că am să vă restitui tot ce ați cheltuit cu mine ! — spune.

Scotocește în poșetă, după carnetul de cecuri :

— Ba chiar o să începem să facem asta încă de pe-acum ! Vrei să-mi conduci dumneata mîna, ca să semnez ? Suma o vei scrie dumneata însuși !

John o apucă de încheietura mîinii. Din întîmplare, degetul lui mare se așază pe arteră. Pulsațiile singelui sînt prea repezi. Spune :

— Nu fi nervoasă !

Ea rîde, cu fața ridicată spre el :

— E atît de plăcut să completezi un cec !

Apoi semnează, stîngaci, și întrebă :

— E destul de corectă semnătura asta ? Nu iese prea mult în afară ? Cît ai de gînd să-mi ciunțești din avere ?

— Patru sute de dolari !...

O mai ține încă de încheietura mîinii. Iar ea nu caută să se elibereze. Spune că John are degete calde, suple, că bijutierii ar face bine să mai lase încolo aurul, argintul, platina : capodopera absolută ar fi o brățară alcătuită din falange de indian ; sigur, e atroce, acesta e însă adeseori prețul frumuseții.

Spune, de fapt, și ea ceva, numai pentru ca el să nu-și retragă mîna.

John ia cecul inutil, îl bagă într-un buzunar. Îl va arunca mai tîrziu, după ce-l va fi făcut bucățele. Brusc, Dorothy își înclină capul, atinge ușor cu buzele degetele șeiului :

— Îți mulțumesc că ai acceptat ! Mă simt fericită ! Diseară voi mai semna un cec. De data asta, pentru Ashton.

După ce a trecut de-a lungul cheiurilor din sudul Manhattan-ului, vasul frigorific *Wienner*, de douăsprezece mii de tone, vine spre tribord și se angajează în estuarul fluviului Hudson. Vine apoi direct spre pupa, pe urmă face manevrele de oprire. O alunecare liniștită, uniformă, îl va purta de-acum înainte pînă în imediata vecinătate a cheiului. Ashton Mysha privește vasul mergînd cu motoarele oprite. Urmărește silueta-i strălucitoare, face aprecieri de cunoscător : etrava e fină și curbura e bine desenată ; castelul se înalță la pupa, semn că vaporul e de construcție relativ recentă ; de pe pasarela care se deschide

pe toată lățimea castelului, se beneficiază probabil de o vedere excelentă — căci nimic nu i se interpune.

Vasul *Wienner* trage la chei fără ca remorcherul să mai intervină ; acesta din urmă mai așteaptă câteva clipe — puhoai de fum negru încununează coșul său bondoc —, apoi se repede, mînios, înspre gurile marelui fluviu.

Polonezul urcă la bordul vaporului frigorific în același timp cu oamenii din serviciile de vamă și de sănătate publică. Reprezentantul newyorkez al companiei maritime din Hamburg îl duce pe Mysha înspre pasarelă :

— Mă îndoiesc că Schöldorff vă va primi imediat. O sosire la chei, știți dumneavoastră ce înseamnă asta ?

Ashton nu răspunde — celălalt va pune mutismul său pe seama ploii — toarnă acum cu găleata.

Ashton Mysha își dă seama că n-a ales cel mai bun moment pentru a-și propune serviciile comandantului Schöldorff ; însă n-a putut să reziste dorinței de a simți din nou sub picioare vibrația aceea ce-ți furnică pielea — a mașinii care tocmai își dă ultimele turații ; pe urmă freamătul diferit, mai sacadat și mai surd, al grupurilor electrogene care preiau ștafeta.

Cînd polonezul intră pe pasarelă, Wilhelm Schöldorff abia plecase de-aici, ca să-l însoțească pe funcționarul sanitar în compartimentele frigorifice, unde încărcătura (carne de vită și trufandale de California) trebuie să fie supusă unui prim control.

Tînărul matelot care a trecut pe ascultare în cabina-radio întreabă dacă trebuie să-l cheme pe comandant. Ashton clatină din cap :

— Voi aștepta, nu mă grăbesc.

Cercetează în amănunt aranjamentul pasarelei. Se și vede, poate, singur, pe timp de noapte, în spațiul acesta strîmt, supraveghind imaginile fluorescente ce se compun pe cadrane. Aude glisînd pe vergeaua lor metalică inelele de care e prinsă draperia de culoare neagră, și vocea unui steward :

— Cafeaua dumneavoastră !... E fierbinte !

Izului de păcură i se adaugă parfumul puțin grețos al unei țigări, făcută de mînă, care tocmai se consumă într-o scrumieră împodobită cu inscripții publicitare. Ashton se întoarce către matelotul care bea coca-cola în cabina-radio.

— Ai face mai bine s-o stingi deîndată !

Flăcăul roşeşte şi, în grabă, face să dispară chiştocul. Mysha îi zîmbeşte :

— Presupun că-i un ofiţer, nu-i aşa, cel care fumează marijuana ?

Matelotul se fisticţeşte : el nu ştie, nici măcar n-a băgat de seamă că ţigara asta împrăştie vreun miros deosebit. Adaugă că ofiţerii de pe *Wienner* sînt oameni tăcuţi, discreţi, care nu vorbesc decît atunci cînd serviciul le-o cere. Conchide, suflînd în urmele de scrum de marijuana :

— Or fi adus cu ei niscaiva suveniruri.

Comandantul Wilhelm Schöldorff este un bărbat mic de statură, tot numai colţuri şi ascuţişuri ; are degete încovoiate, ca ghearele unei păsări. Zîmbetul îi este însă cald. Numai decît îi şi întinde mina :

— Vă rog să luaţi loc, domnule căpitan Mysha ! Sînt dezolat că v-am făcut să aşteptaţi ; însă nu aveam cunoştinţă. Ei bine, reprezentantul nostru m-a informat care este obiectul vizitei dumneavoastră.

Lasă să se scurgă cîteva clipe şi spune :

— Aşadar, *Wienner* v-a cucerit, căpitan Mysha ?

— Da, domnule comandant. E un vas excelent.

Schöldorff se înfundă şi mai mult în fotoliul său de piele.

— Şi mie îmi place, spune neamţul. Prezintă doar o uşoară tendinţă de a intra în ruliu, poate. În fine, pentru asta e de ajuns să echilibrezi încărcătura în mod corespunzător.

Din nou tăcere. Întreruptă brusc de Mysha :

— Am fost secund pe *Vastitude*, domnule comandant !

— E o recomandare. Şi v-aţi săturat de pacheboturi ?

— De acela, da ! Să mă tot învărtesc prin Mediterana, asta pe mine nu mă interesează. Rolul secundului se reduce astfel la acela al unui soi de super-steward.

Schöldorff deschide uşa unui mic frigider încastrat în perete, îi oferă lui Mysha un pahar cu suc de fructe :

— Sper că n-o să-mi purtaţi pică pentru asta. Nu permit consumul de alcool pe vasul meu. Am păstrat un anumit număr de reguli de conduită. Manii, dacă vreţi, căpătate în *Kriegsmarine*. O, n-am servit în armată multă

vreme : cinci biete luni nenorocite ; aveam abia optsprezece ani.

— Eu eram de partea cealaltă, precizează Ashton. Pe plan ideologic : în fapt, n-am luptat deloc, sau aproape deloc.

Wilhelm Schöldorff se ridică, se apropie de fereastra cabinei sale. Între doi nori de ploaie, un soare rece face apele Hudson-ului să strălucească.

— Nu asta e problema, căpitane Mysha.

Neamțul se întoarce și zice :

— Problema e vîrsta !

— Mărturisesc că nu înțeleg, domnule comandant !

— Ei, nu ! Faptul că trăim pe mare nu ne face deosebiți de ceilalți oameni ; sîntem o colectivitate asemeni altor colectivități ! O companie maritimă e o întreprindere ca oricare alta. Tot atît de fără cruțare. Eu voi mai face de două sau de trei ori traseul spre San Francisco, *via* Panama. Apoi mă voi întoarce la Hamburg. Cu avionul. Am cincizeci de ani, căpitane Mysha. În timpul războiului eram un copil care dorea cu ardoare să îmbătrînească. Iar acum gata, s-a și făcut !

— Nu la cincizeci de ani, domnule comandant !

— Ba la cincizeci de ani, căpitane Mysha. Cel care îmi va lua locul pe *Wiener* a și fost numit. E un băiat fermecător, Oscar Hellschmidt. În timp ce noi stăm de vorbă, Hellschmidt își adună ceata de puștani. Îi antrenează acolo, în Germania. Fac curse de papuci zburători în Marea Baltică. Fac și dragoste. Dumneata mai faci dragoste, domnule căpitan ?

Ashton nu răspunde. Îl contemplă cu un fel de groază pe acest om plătînd care pronunță împotriva lui o acuzație căreia el nu se gîndise că va trebui să-i facă față ; vîrsta !

După primul moment de stupeoare, polonezul redevine stăpîn pe sine. Trece la atac :

— Și experiența, cu experiența ce facem, domnule comandant Schöldorff ?

— Fleacuri ! — spune neamțul cu glas scăzut. Navele din ziua de azi sînt automatizate. Lumea întreagă e automatizată. Pînă și războiul, de-ar fi să avem unul, ar fi auto-

matizat. Mecanismele, ele trebuie să aibă acum experiență — adică memorie ! Ordinatorul e stupid, n-are nici brațe. Însă vezi, el, porcul, are memorie ! El o să ne elimine. La ce-o să mai fim buni în ziua în care ordinatoarele vor avea trecutul nostru ?

— Asta e valabil și pentru Oscar Hellschmidt.

— Nu ! Hellschmidt nu-i un om.

Deasupra fluviului începe să bată vîntul, suflînd cu putere dinspre coline înspre pădurile dese. Răsuflarea unui imens suspin lunecă peste Hudson. Iar vasul *Wiener* trage de parîme : un vapor are numai între zece și douăzeci de ani speranță de viață activă ; vopseaua imaculată de pe tole nu înseamnă nimic, vasul frigorific german își va face curînd intrarea în cimitirul de nave.

Mysha nu mai luptă. Știe că Wilhelm Schöldorff are dreptate. Uzura are viteză mare, ca lumina.

— Cred că noi doi ne-am înțeles unul pe altul, mai spune Schöldorff.

A ridicat ochiul de geam al ferestrei. Privește zgîrie-norii, printre scările de sart ale macaralelor.

Dintr-odată, Ashton Mysha își simte trupul pătruns de frig. La început labele picioarelor, apoi genunchii, pîntecul. O privire rapidă către termometrul fixat de plafonul cabinei îi arată că temperatura e, totuși, de douăzeci și două de grade centigrade. Polonezul caută să-și aducă aminte cînd a avut el pentru prima dată senzația asta de frig. S-a întîmplat cu multă vreme în urmă.

Stînd în picioare pe eleronul pasarelei, comandantul Wilhelm Schöldorff îl urmărește cu privirea pe Ashton Mysha, care se îndepărtează. Ashton n-a încetat să se zbată, pînă la capăt. E dracul gol, într-adevăr. A făcut chiar și o criză de furie :

— Taci din gură, Schöldorff ! Dumneata ești un neamț ! Lume nouă, hai ? Faceți loc tinerilor și mărcii germane victorioase ! Așteaptă, nu sînt încă un om pierdut ! O să-mi încerc norocul în altă parte !

— Căpitane Mysha, întoarce-te pe pachebotul dumitale ! Pune-ți niște plante decorative în cabină, cere-î

stewardului să-ți aducă o pungă cu apă caldă în fiecare seară. Și încearcă să dormi, căpitane !

Însă polonezul a trîntit ușa după el. Fără să zică mulțumesc, nici pentru suc de fructe, nici pentru zîmbete, nici pentru sfaturi.

Schöldorff își potrivește binoclul :

— Dar ăsta plînge, neisprăvitul !...

În seara asta, Ashton Mysha nu s-a întors acasă.

Cu fruntea rezemată de geam, John Gheena urmărește umbrele care urcă pe podețul de scînduri aruncat peste terenul viran. Le vede alungindu-se din felinar în felinar, le identifică, una după alta ; spune, fără să se întoarcă :

— Poate că l-au oprit la cină ! Sigur, asta trebuie să fie ! Marinarii, cînd se întîlnesc ei între ei...

Dorothy întreabă :

— Ce-i tărăboiul ăsta ? Plouă ?

Plouă. Iar ei nu mai au pîine...

— Dar avem o groază de pesmeți ! Nu-s răi nici pesmeții.

Șienul deschide fereastra. New York-ul miroase a argilă umedă și a benzină. Deodată, undeva departe se aprind niște reflectoare. Lumina lor mătură fațada unui zgîrie-nori. John mai spune :

— Ceva nu e în regulă pe S-623. Strașnic l-am mai curățat eu pe ăla ! Dar e putred pînă în măduva oaselor, nu avea cum să mai dureze. Poate că se va întîmpla chiar în noaptea asta. Mă întreb ce fel de zgomot fac astea cînd cad. Se desfac, oare, bucățică cu bucățică sau totul se petrece dintr-o dată ? În fine, cu ajutorul unor cricuri îl mai pot ei susține, pentru scurtă vreme.

Ernst Anderson se află la fața locului. A primit înștiințarea la ora șapte seara. La ora șapte și douăzeci — ținînd cont și de îmbulzeală, se poate spune că e o performanță ! — a luat în propriile-i mîini operațiunea *Supraviețuire Rîndunica*. Fără s-o știe, e de aceeași părere cu John Gheena. Anderson a rechiziționat cricurile cu acționare hidraulică ale unui regiment din trupele de geniu. Acum, se uită cum operează oamenii și vehiculele.

Mașini amenajate cu posturi de comandă, înșesate de antene telescopice, ordine concise, codificate pe unde scurte, hora uruitoare a polițiștilor pe motociclete în jurul imensei clădiri rănite : mult zgomot pentru puțin, poate — gîndește Anderson.

Zgîrie-nori-ul nu adăpostește decît birouri ; la ora asta, toată populația sa se reduce la cîteva femei de serviciu năucite, opt paznici de noapte, cei trei mecanici de la instalațiile de încălzire și de climatizare. Fără să întîmpine nici o dificultate, pompierii i-au strîns pe acești oameni în camerele de primire de la mezanin și apoi i-au evacuat, în bună regulă, pînă în stradă.

Cricurile militare tocmai au fost rezemate de zidurile clădirii. La înălțimea celui de-al douăzeci și optulea etaj, falia se deschide distinct, rectiliniu. O companie cinematografică ce operează pe Washington Bridge și-a dat cu împrumut macaraua gigantică, purtînd numele de *Humphrey Bogart IV*. Splendidă mașinărie ! Stînd în picioare, pe planșeul cabinei, sub cerul liber, propulsat în sus de torente de ulei mineral sub presiune, precedat de marea pată lăptoasă pe care o formează lumina reflectoarelor, Ernst Anderson, înzestrat cu împuterniciri depline, urcă spre spărtură. Peste el plouă cu praf fin de ipsos. Șuierînd, macaraua încetinește, apoi devine imobilă. Din falie se degajă un miros grețos. Pe platformă, cineva spune :

— S-o fi spart vreo țevă de canalizare.

Anderson clatină din cap : duhoarea asta e cea — *sui generis* — a cimentului supus unei degradări lente. Își introduce mîinile, înmănușate în azbest, înăuntrul buzelor cicatricei. Palpează în pîntecul zgîrie-nori-ului amalgamul devenit pulverulent. Simte sub degete lungile tije de metal pierdute în ceea ce fusese odată beton dens, compact : ele parc-ar voi să reziste.

Macaraua îl readuce pe Anderson la sol. Fața lui e presărată cu praf alb :

— Nu pot să mă pronunț, mărturisește el. Ar trebui ca antrepriza care a construit hardughia asta să ne comunice un anumit număr de date : densitatea betonului, diametrul și frecvența tuburilor din armătură, coeficientul teoretic de rezistență la seisme. Însă, după părerea

mea, tot ce se întâmplă, aici nu va constitui decît un semnal de alarmă.

Își ridică privirile, contemplă zgîrie-nori-ul iluminat ce scupă un fum spălăcit :

— Nu va cădea !

Patru tractoare, cu douăsprezece roți motrice, fac ca macaraua *Humphrey Bogart IV* să dea înapoi. O sirenă se smiorcăie lugubru, fără nici un rost, chiar în vîrfurile galbene. Ernst Anderson își trage umerii în jos, se strecoară în cabina mașinii sale, își descheie vesta de piele, chinuie claviatura radio-telefonului :

— E rîndul duminică, Dick : așa, la repezeală — la nivelul întregului stat New York, cam cîte zguduirile telurice s-au produs de la ora șase dimineața ? Cu ce intensitate pe scara Richter ?

Mulțimea s-a dat la o parte pentru a-i face loc senatorului Cadett, aplaudat ca un profet al neamului. Literalmente dus pe brațe de polițiștii din serviciul de ordine, Cadett ajunge pînă la portiera mașinii Oldsmobile :

— Fii prudent, Anderson ! Și, mai ales, nu spera într-o minune ! Așa s-a întîmplat la început și cu casa mea. Urmarea o cunoști.

— Casa dumneavoastră ? Era doar un fel de baracă. Există, totuși, o deosebire, domnule senator ! Dacă tot am ajuns aici, vreți poate ca și E.S.B.¹-ul să fie evacuat și supus demolării ?

O cameră de luat vederi a televiziunii zumzăie. Se vede pivotînd inelul albastru al obiectivului, ale cărui striții trimit spre cer fragmente din strălucirea reflecțiilor. Anderson apucă mîna senatorului, o strînge între mîinile lui. Și murmură :

— Fii pe pace, Cadett ! Leprea pietrelor ? Nu, nu aici, în inima orașului... Mai curînd, focul ! Da, da, focul e cel care ne va distruge...

Cadett se eliberează din strînsoare. Buzele îi tremură de furie :

¹ Abreviere pentru *Empire State Building*, cel mai mare zgîrie-nori din New York.

— E fapt cunoscut că tragi cu ochiul spre primărie, Anderson ! În consecință, dumneata cauți să-i liniștești pe oameni. Bravo ! Siguranța ca argument electoral, o găselniță mai bună nici că a mai existat !

— Dumneata consideri că un incendiu e liniștitor ? Senatorul ridică din umeri. Se întoarce către ziariști :

— Omul acesta vă minte ! spune el, arătînd spre Ernst Anderson. În ce mă privește, eu vă declar că orașul e pe ducă. Amintiți-vă de casa mea ! Noi am văzut lucrurile prea în mare, și nu îndeajuns de solid : un secol e mult prea mult pentru un amestec de nisip, de apă, de pietriș și de ființe umane.

Anderson zîmbește. Apasă pe claxonul mașinii. Cadett e forțat să se întrerupă. Atunci microfoanele se îndreaptă spre șeful brigăzilor anti-incendiu :

— În ciuda a ceea ce dumneavoastră aveți aerul a crede, domnule senator, eu nu fac politică !

Izbucnește în ris ; un ris tunător, care l-a cuprins cu totul, un ris care nu se mai sfîrșește :

— Grozav mi-ar mai plăcea să fac... luați notă de asta ! Însă fiecare lucru — la timpul lui ! Pentru moment, mă limitez la a stinge focuri. Apropo, nu aruncați chiștoacele de țigară în lada de gunoi, supravegheați-vă instalațiile de încălzire, și luați seama la puștii care se apucă să se joace cu chibriturile !

Trece o mină prin cadrul portierei, îndreaptă farul pivotant al mașinii Oldsmobile către zgîrie-nori :

— De acord, văd și eu cum vedeți și dumneavoastră : acolo-sus e o gaură mare. Ei și ? Doar nu veți fi crezut că așa ceva nu se va întîmpla niciodată ! Vor mai fi și alte găuri. Le vom astupa. Una după alta. Începînd de mîine, or să se urce acolo echipe de specialiști. Nu se va mai vedea nimic !

Făcîndu-și loc prin mulțime, un preot s-a apropiat de el. Un om foarte palid. Își frînge silueta interminabilă și suflă în fața lui Anderson :

— E scris și în Biblie, domnule ! Doi îngerii au venit să-i vestească pe Lot că Sodoma va fi distrusă, domnule ! Și Gomora, domnule !

Ernst Anderson se ghemuiește în mașină. De ce-or ține ei morțiș să nu se spele, preoții ăștia ? La ce această politețe plingăcioasă care nu izbutește să mascheze disprețul — bajocura uneori ? Șeful brigăzilor anti-incendiu l-a văzut pe Dumnezeu — în tăciuni aprinși. Ultima oară s-a întâmplat când o ducea pe Connie în brațe, în jos, pe scară. O flacăară, una numai a lins cămașa de noapte a fetei, și Connie a luat foc. Anderson a ținut-o lipită de el pînă în ultima clipă. Pînă cînd a ajuns la sol. Pînă cînd a fost înăbușit de cascada furtunurilor de incendiu. Pînă atunci, Connie avusese destul timp ca să moară, iar Anderson — ca să capete arsuri de gradul trei. La piept și la mîini. Urletul înnebunit al copilei — Anderson se jură pe toți sfinții — era strigătul lui Dumnezeu.

Cheamă un polițist :

— Luați-l de aici pe nenorocitul ăsta !

În timp ce preotul, ce nu opune nici un fel de rezistență, este dus, Anderson își alege un microfon, îl ține în mîna înțelestată.

— Și de ce nu potopul ?

O prinde de mîneca brodată pe Heidi Luhrer, mărunță jurnalistă volantă de la *Chronicle* :

— Heidi-pisicuțo, faceți-mi voi două pagini speciale în ediția voastră de duminică ! Asmuțiți-i pe laureații premiului Nobel ! Și distrugeți-mi voi mie Sodoma și Gomora, pe bunele, de data asta ! Există probe științifice cîte vrei — și chiar mai mult, Heidi-pisicuțo, și chiar mai mult ! — că Dumnezeu n-a avut nici un amestec în treaba asta. Nici dracul, dealtfel. De vină e numai blestemata aia de linie de ruptură care înconjoară pămîntul.

Heidi Luhrer obiectează : *Chronicle* e deja programat pentru fotocompoziție. Anderson insistă :

— Heidi-pisicuțo, primăria va plăti ! Asta v-o garantez. E o chestiune de maxim interes public.

Demarează, pune în funcțiune sirena. Motocicliștii militari îi deschid trecerea. Cu orice preț, New York-ul nu trebuie să se depopuleze, gîndește Anderson. Trebuie ca oamenii să rămînă, să fie fericiți că se află aici, să plătească impozite... să hrănească monstrul. Ernst știe foarte bine ce vorbește : alaltăieri, undeva în Harlem,

s-a auzit un zgomot puternic. Vuietul venea dinspre un mic imobil construit la începutul secolului și destinat familiilor nevoiașe ; locatarii renunțaseră, în cele din urmă, să se mai folosească de ascensor, nemaivînd din ce să plătească cheltuielile de întreținere. În acea zi, la ora douăsprezece și patruzeci și două de minute, după un lent proces de degradare, tănuit în puțul său betonat, cabina ascensorului, blocată la etajul trei, s-a prăbușit. Moartea ascensorului va fi molipsitoare : micul imobil, ros de implacabilul rău al pustiuului, nu mai are de trăit decît doi-trei ani. Ceea ce le trebuie zidurilor New York-ului este o transfuzie de bani.

O transfuzie de circa cinci sute de milioane de dolari.

Trecînd de-a lungul digurilor, Ashton Mysha ajunge pînă la gara maritimă a feribotului de Staten Island. De acolo zărește, în depărtare, pata lividă pe care o fac bateriile de reflectoare ce inundă cu lumina lor fațada zgîrie-nori-ului S-623. Află ce se petrece acolo grație aparatelor de radio cu tranzistori zăvorîte sub lacăt în vitrina unui magazin specializat în operațiuni de revînzare a aparatelor detaxate. Polonezul simte atunci un fel de ușurare : e satisfacția egoistă de a-și putea spune că *nu sînt eu singurul, orașul întreg se năruie odată cu mine.*

În mai multe rînduri, a fost pe punctul de a face cale-întoarsă, ca să se urce din nou la bordul lui *Wienner*, să-l înfrunte iarăși pe comandantul Schöldorff ; însă de fiecare dată a renunțat la asta, temîndu-se ca neamțul să nu-și precizeze gîndurile.

Mysha se uită la echipajele care tocmai ies din gara pentru feriboturi. Oamenii aceștia poartă costume civile, însă mai au pe cap cascheta galonată cu aur ce dă seama, în fața lumii, de funcția pe care o îndeplinesc. Ashton n-o s-o sfîrșească pe vreunul din aceste vase pîntecoase, informe, ale căror amenajări interioare aduc cu acelea dintr-o garnitură de metrou : aceeași abureală continuă, același miros acrișor, aceleași banchete, îmbrăcate într-o imitație de piele plină de cicatrici, învinețite de arsuri de țigară, mînjite de inscripții pornografice. Douăzeci de minute pînă la Staten Island : apoi, de cealaltă parte

a micului golf, o mulțime asemenea celei de-aici, o sărăcie de mulțime care vede în această minusculă porțiune de mare nu o evadare posibilă, ci o servitute. În tranzistoarele zăvorâte, Joan Baez cîntă moartea lui Sacco și Vanzetti. Pe Ashton Mysha îl trece un fior. Pune însă senzația de frig pe seama anotimpului. O ia înspre nord-est, intră în Chinatown. E ora cînd fiece răsuflătoare din ziduri împrăstie un abur mirositor. Încă o jumătate de ceas, exact atîta timp cît îi trebuie nopții ca să se instaleze de-a binelea, și restaurantele vor fi pline pînă la refuz. Un șir de oameni formează o coadă șerpuitoare în fața cinematografului chinezesc. Un dragon ai cărui ghimpi din spinare alternează : cînd un copil, cînd un strămoș. Polonezul continuă să înainteze, ca un automat. Merge din cascadă de lumini în cascadă de lumini. Picioarele îl duc, fără ca el să fie cu adevărat conștient de faptul acesta. Căci are mereu impresia că se va simți mai bine pe trotuarul celălalt. Iată-l, plînge acum, de rușine ; nu mai vede nimic în fața lui. Își aprinde o țigară. Oamenilor de care se izbește le spune :

— Scuzați, din pricina țigării...

John Gheena se întoarce cu spatele la fereastră. Luminele din flancul lui S-623 s-au stins. Nu există morți, nici răniți, anunță televiziunea — care acordă un spațiu larg declarațiilor optimiste ale oamenilor din echipa de intervenție condusă de Anderson. John schițează un zîmbet :

— Te-ai prins, Dorothy ? O să aibă nevoie de indivizi de felul meu, care să se cațere pînă acolo, sus. Mi-e tot una dacă iau cu mine o mistică, în loc de un burete. Și pe urmă, a spus-o și Anderson : vor mai fi și alte găuri.

Dorothy Kayne nu răspunde. Din pricina legăturii albe de pe ochi, nu poți ști niciodată dacă tace pentru că doarme sau pentru că e bosumflată. John urmărește respirația tinerei femei și trage concluzia că nu doarme. Îi spune :

— Bun, n-o să mai fie nevoie să mă angajez ca gunoier !

— Dacă eu omoram un om, un lucru ca ăsta mi-ar fi acum indiferent.

Atunci, John o prinde de umeri și o scutură. Urlă :

— Parcă am hotărît să nu mai vorbim niciodată de povestea cu Bart ! Ce-ți mai trebuie ? Pînă și polițaii au clasat cazul ăsta ! Am făcut ce trebuia făcut. Și am făcut lucrul ăsta mai bine decît l-ar fi făcut alții. Pînă în ultima clipă, micuțul de el a crezut...

— ...că dumneata îi injectezi un drog, nu-i așa ? Și a murit fericit. Asta-i versiunea dumitale, John,

Dorothy se ridică. Bîjbîie pînă dă de camera de toaletă triunghiulară ce ține loc și de bucătărie. Se pune să spele vasele pentru amîndoi. Ar dori, poate, ca vreo farfurie să-i scape din mîini, să cadă și să se spargă : miss Kayne este autoarea unei broșuri intitulată *Zgomotul produs de obiecte, ca mijloc de exorcizare a angoasei colective*.

— Cum de-am ajuns aici ? — întreabă ea. Și cînd au început toate astea ?

— S-ar părea că-i ocupația dumitale să răspunzi la asemenea întrebări. Cu toate astea, am și eu mica mea idee...

— Aceea pe care o are și Evelyn ! Ideea indiană... Am cunoștință...

Adaugă disprețuitoare :

— Nu te mai osteni, John Gheena ! Am susținut o lucrare pe această temă. New York-ul nu putea deveni o metropolă indiană. Vouă vă lipsește simțul orașului ! Vă lipsesc și mijloacele.

— Mijloace există în clipa de față. Din belșug.

Se întîmplă ceea ce spera Dorothy : un pahar se rostogolește, se sparge de rama chiuvetei. John se pune în genunchi. În tăcere, făcîndu-și palma căuș, adună cioburile de pe jos. Dorothy respiră gîfîit. Apoi spune :

— Să nu te rănești ! Îmi pare foarte rău de ce-am făcut...

Cu obrazul, John îi atinge ușor genunchiul. Se freacă cu capul de picioarele pe care ea le are acum depărtate unul de altul. Cîine credincios, șeienu, cîine credincios ! Latră... Rîde :

— Cîinele orbului... Lighioanele de felul ăsta sînt tratate cu asprime. Și lor le place. Sînt făcute să ser-

vească. La ele reflexele sînt obligatorii, n-au dreptul să greșească. Acum, lasă toate astea ! Am să te ajut să te culci.

O conduce spre camera ei. Lipită de el, Dorothy se lasă în seama lui. În timp ce o descheie la bluză, îl întreabă :

— Ești neliniștit din cauza lui Ashton ?

— Da !

John se așază pe marginea patului. Contemplă silueta tinerei femei. Se gîndește la sutienul pe care-l va spăla mîine — îi place să spele sutiene, cupele lor plutesc pe spuma de săpun asemeni unor mici șalupe ; poți să te joci cu ele de-a naufragiul : faci valuri și sutienul se duce la fund.

— Dorothy, nu trebuie să mai faci dragoste cu Ashton ! Nu trebuie să-l mai minți în felul ăsta ! Își închipuie fel de fel de lucruri. Că ai să-l urmezi, poate.

— Îi procur niște amintiri.

— Are și așa prea multe ! E bătrîn.

— Nu foarte !

Dorothy se răsucește, se strecoară pînă la calorifer, pune mîna pe țevi :

— Simți că te arde, atît e de rece !

Apoi :

— Faptul de-a face dragoste cu cineva e important pentru voi ? Vă angajează pe de-a-ntregul ? E, așadar, un lucru grav ? Răspunde-mi, John Gheena... am nevoie s-o știu ! Am să scriu o carte despre indieni. Se va vinde printr-o subscripție în rezervații. Se pretinde azi că orice om e determinat de propria sa sexualitate. Trebuie să vă cunosc pulsunile.

Și adaugă, întrucît el tace :

— În timp ce dumneata stăteai întors cu spatele, am întins mîna și am dat de sticla de whisky. Am băut din ea. Ești supărat ? Sînt tristă, din cauza lui Ashton. Mai știi, poate că e mort, și zace cine știe unde. Nu trebuie să te încrezi în orașe, aici poți fi ucis din te miri ce.

Plînge. John știe asta datorită faptului că legătura de la ochi își schimbă culoarea. Se face cenușie și galbenă : lacrimile descompun alifiile.

— Și dacă totul s-a sfârșit ? — spune ea. Dacă n-am să mai văd niciodată ?

— Am să-ți port eu de grijă.

Noaptea, târziu, John tot mai stă acolo, lângă femeia care s-a prăbușit într-un somn greu. Puțin cite puțin, accesele de greață pe care le avea Dorothy Kayne s-au rărit. Sudoarea care îi lipea buclele de păr s-a evaporat. În două-trei rînduri, printre vise, a murmurat :

— Ești lângă mine ?

El a răspuns :

— Nu te amenință nimic. Nimeni nu te obligă să-ți ascunzi capul sub cearșafuri, ca o fetiță : am ucis toți scorpionii.

Ea crezuse într-adevăr că există scorpioni în odaie. S-a agitat, a țipat. Apoi s-a prăbușit din nou, cu buzele umflate de febră. Fiind sigur că nu putea să-l audă (și că, de l-ar fi auzit, tot nu l-ar fi putut înțelege), John Gheena i-a spus că o iubește.

LA EST DE CHINATOWN, ASHTON MYSHA S-A AFUNDAT, fără să fi dorit cu adevărat, în Strada Umbrelor. E vorba de Bowery Street. Planul de asanare și de reconstituire a arterei n-a fost încă înfăptuit ; cu toate că, din buget în buget, acest plan e reînnoit de municipalitate, nu-și va afla niciodată realizarea deplină. Deoarece Bowery se tăvăleşte în noroi și se murdărește pe măsură ce este curățată : urbanistii din Civic Center nu manifestă înțelegere pentru faptul că Umbrele au nevoie de porțiuni de ziduri pe care să urineze.

Dar asta n-are importanță. Chiar și iarna, pe Bowery e mai cald decât în oricare altă parte a New York-ului. Aici, totul e numai nutriție, hrană. Mașinile de gătit invadează trotuarele, supa curge de pretutindeni. O supă subțire la Chang, una mai deasă la Blumfield, o alta de-a dreptul genială la micul Arturo. Din vetre sar scînteii. Fapt pentru care, în Chinatown, la numai doi pași depărtare, de-a lungul grilajului bisericii catolice „Schimbarea la Față“, o mașină a pompierilor patrulează în permanență.

Ashton Mysha se oprește, clipește din ochi. După strălucirea orbitoare a firmelor din cartierul chinezesc, întunericul de pe Bowery îi dilată pupilele. De fapt, polonezul nu știa ce anume o să facă, mergea la întîmplare. Cu toate acestea, se întreabă acum dacă nu cumva chiar aici îl așteaptă fantoma lui Wilhelm Schöldorff și cele ale oamenilor din echipajul său de drogați ; dacă nu cumva chiar aici vor veni să-l găsească, ca să-l ducă cu ei, după ultima traversare, de la est la vest, a canalului Panama — aici, în această sub-urbe, unde dintre grămezile de pietre se ridică un atît de puternic iz de stătut, încît pînă și vîntul ce bate dinspre ocean nu mai e în stare să-l risipească.

Lui Ashton îi este foame. Ar mânca o bucată de carne grasă și puternic mirositoare. De preferință, carne de

berbec, ținînd seama că are acea savoare caracteristică ce ți se prelinge în gîtlej și care te poate face să te înăbuși de tuse mai dihai decît alcoolul. Pe Bowery, însă, nu există carne de berbec. Nici carne de vacă. O vagă compensație : fasolea și patatele înoată într-un amestec de făină și de sînge. Ceea ce poți găsi din belșug e carnea de cîine fiartă. Prețul variază în funcție de rasă, fluctuațiile fiind de-a dreptul extraordinare. Bandele de achizitori dobîndesc marfa prin pradă, pîndind pe sub arcadele podurilor Brooklyn ori Washington ; cei mai îndrăzneți ajung chiar pînă la Verrazano : acolo stăpînele sînt mai puțin vigilente, animalele sînt mai bine, hrănite, au, deci, carnea mai fragedă.

Deși, de cîteva săptămîni, carnea de cîine a devenit din ce în ce mai rară. Asta, tot în legătură cu povestea aceea : marea adunare cîinească din trecătorile munților Allegheny.

La jumătatea drumului : Green Circumstance. Stabilimentul se bucură de faima că nu a fost niciodată închis de poliție. Aici se închiriază paturi pentru noapte, la prețul de un dolar culcușul. Animația o asigură niște prostituate ; ele dansează și se dezbracă la comandă. Coitul și sărutările pe gură sînt interzise ; sînt autorizate însă maltratările ușoare (ciupituri, mușcături, palmuiri) : prețul e de șapte-zeci și cinci de cenți.

Mysha comandă o porție de pește cu sos de tomate. Mai mulți bărbați se adună, în grupuri mici, în fața unei cortine de culoare roșie ce întîrzie să se dea la o parte. Niște fete șterg, fără încetare, podeaua din șipci de lemn negeluit, care absoarbe berea.

Polonezul fixează cu privirea cochilia din plexiglas în care se află telefonul. Pune pe masă o monedă de două-zeci și cinci de cenți. De-ar voi, ar avea cu ce să-i dea un telefon lui Dorothy. Însă preferă s-o lase în nesiguranță. Nesiguranță care, mai știi, va deveni chiar neliniște. Și — pentru numele lui Dumnezeu ! — neliniștea aceasta nu reprezintă oare marele lux al unei iubiri ? Ashton Mysha o vede pe Dorothy izbutind să deschidă ferestrele aparta-

mentului, scormonind întunericul cu ochii săi morți, strigînd :

— Ashton, scumpul meu, ai întîrziat ! Nu pot să mă dezbrac fără tine, nu vreau să fiu pipăită de indianul ăsta dubios ! Dubios, pentru că ei toți sînt dubioși. Marcați — negru pe alb, fără prescurtări — în cartea de istorie a Statelor noastre Unite. Vino ! Ale noastre vor fi mările calde și toate celelalte ! Doar pe oceane nu poruncește un neamț ! Caută bine, Ashton, în portul New York există cu siguranță ceva mai bun decît vasul *Wiener* !

Mysha lasă capul în jos. Se uită la peștele lui cu sos de tomate. Găsește că arată rău. Nu, în portul New York nu există ceva mai bun decît *Wiener*. Digurile sînt pustii, au început să se facă și vînzări de remorchere — la licitație ! Copii negri desprind scoici de pe stîlpii platformelor de debarcadere ; iahturi zac ancorate acolo unde altădată de pe transatlantice se aruncau în mare capacele de la cutiile cu caviar.

— Nu mai am nici o șansă, Dorothy !

Fata care jonglează cu mingi de base-ball se apleacă asupra lui :

— Hai că nu-i nici o Dorothy pe-aici, iubițelule ! Mai mult ca sigur că ai greșit ogeacul !

— Nu cer nimănui nimic, spune Mysha.

Se ridică. Nici măcar nu s-a atins de peștele din fața lui. Sigur, era și de nemîncat. Însă mai e și altceva. Și anume : foamea simulată. Asemenea somnului simulat, dorinței simulate.

Își cumpără o țigară de foi. Nu vrea să moară.

Tot înainte, pe Bowery, în timp ce pe arcadele podurilor se aprind ghirlande de lumini. Marea se poate deosebi prin pîlpîirea ei de plumb topit, la capătul străzilor, dincolo de îngrămădirile de lăzi, de cotoare de legume și de cărucioare pentru copii. Pe aici tîrfele sînt mai degrabă slabe ; și țopăie, asemeni unor insecte, de la un halou de lumină la altul. Ashton Mysha strivește sub tălpi ambalaje goale, cutii albe și verzi de Super-Sleep'n'dream (două compri-mate, la o jumătate de oră înainte de culcare ; depășirea dozei prescrise poate provoca tahicardie și tulburări ale

vederii). E fapt împlinit, polonezul a rătăcit drumul. Acum poate să bijbie și pînă miine în zori. Să se tot învîrtească fără a mai izbuti să se îndepărteze de acest bulevard al mizeriei. S-au mai lăsat și alții prinși, înaintea lui, în capcana lui Bowery ; au adormit de-a-n-picioarele printre aziluri de noapte revărsate pînă pe trotuare. Mysha e încă lucid, știe că ar trebui să fugă, să se strecoare pe sub schelăriile șantierelor, să iasă din nou la lumină. Melodii de jazz ies în stradă de prin taverne, melodii metalice, poleite — lipsite însă de strălucirea scînteii. Apoi începe să plouă. Ashton Mysha se refugiază într-un ungher.

Acolo îl va descoperi femeia, la ora trei dimineța. Poartă o rochie stacojie și o mantilă de culoare închisă pe părul ei decolorat. Le imită pe spaniole, pocnindu-și tocurile de trotuar. Se oprește la oarecare distanță, îl examinează cu atenție pe polonez.

— Eram sigură că tu erai ! Mi s-a părut că te recunosc, la Green, cînd ai intrat. Dar ai plecat atît de repede ! Cu peștele tău s-a ospătat o pereche simpatică. Te-am căutat prin baruri, am alergat după tine prin toate părțile.

Se apropie, astfel că fața ei primește în întregime lumina becului de pe stradă. Își ridică mantila. Ploaia torențială i-a topit fardul de pe față, pare a fi o fetiță bătrînă și grasă. Insistă, cu o voce răgușită. Spune că ea este Bee, Bee din Coney Island.

— Vino mai aproape, Ashton, nu mai plouă aproape deloc ! E nemaipomenit că te văd, după atîția și atîția ani. Dar trebuia să ni se întîmpla așa, nu ne-am luat rămas-bun la despărțire. Ce ai ? Stai acolo, în colțișorul tău, ca un bolnav de friguri. Nu mă recunoști, m-am schimbat, la asta te gîndești acum ? Nu-mi spune că ești dezamăgit, Ashton, n-ar fi înțelept din partea ta.

Atunci, părăsindu-și în fine ascunzătoarea, Mysha a înaintat spre ea. În timp ce Bee vorbea, el auzea vuietul oceanului la marginea parcului de distracții, scîrțitul călușeilor, strigătele fetelor din scrîncioburile mecanice, zburînd pe deasupra valurilor înspumate și muzica, aceeași ca în Bowery, jazz-ul acela amețit, lipsit de suflet, însă reproducînd atît de bine țipătul pescărușilor.

— Bee, câți ani ai ? A trecut atîta vreme.

Ea rîde :

— Să nu dramatizăm, așa pățește toată lumea, Ashton ! Doar că, între timp, eu am plecat de la bîlci. Roata mare mă făcea să căpiez, nu mai am curajul de altădată. Aduc un pic la mutră cu Bette Davis, nu ?

Mysa e chiar lingă ea. O recuonaște. Cu toate astea, nu îndrăznește încă s-o atingă. Și întreabă, arătînd Bowers-ul :

— Stai pe-aici ?

— Pe-aici sînt numai în trecere, atît cît să-mi string recolta. Am o combinație, cîștig mult. Dă-mi mîna !

Muzeul figurilor de ceară de la marginea străzii Bowers nu prezintă decît o singură scenă : agonia Ioanei d'Arc pe rugul înălțat la Rouen. Ioana e vie, are douăzeci și doi de ani, e studentă în medicină, se numește Carroll. Cînd se aprind proiectoarele cu lumină roșie și cînd piticul Jack Falcon dă foc cartușelor fumigene, Carroll își sună lanțurile care o țin legată de stîlp, pe maldărul de surcele din plastic. Se pune în mișcare o bandă de magnetofon, se aud zăngănit de arme, dangăte de clopot, larma făcută de mulțime.

Din spatele paravanului său, Jack Falcon urlă :

— Am ars de vie o sfîntă !

Atunci Carroll strigă, mai tare decît piticul :

— Iisuse ! Iisuse ! *Ave Maria, gratia plena !*

Și :

— Mi-e frică, mi-e frică de moarte !...

Se întîmplă uneori ca Jack Falcon să greșească doza de cartușe fumigene ; într-un asemenea caz, fata se înăbușă, tușește și plînge cu lacrimi adevărate. Acestea sînt momente of *great emotion*¹. Pentru toată lumea.

Carroll și Jack Falcon sînt creațiile lui Bee. Cea de a treia, și cea mai rentabilă, este Mary Virginia Taylor. Ea își petrece jumătate din noapte în chingi, pe un jîlt de lemn, într-o mică încăpere despărțită de sala muzeului printr-o draperie neagră. Spătarul jîltului e garnisit cu

¹ De cea mai mare emoție (engl.).

cuie ale căror vîrfuri ating ușor spatele gol al femeii. Amatorii plătesc doisprezece dolari, în schimbul cărora primesc o țigară aprinsă. Ei apropie vîrfurile incandescente ale țigării de sînii lui Mary, care are de ales între o arsură și înțepăturile cuielei. Bineînțeles, alege cuiele. Cu atît mai mult cu cît Jack Falcon se așine pe lîngă jîlț și spune *stop* atunci cînd vîrfurile cuielei sînt pe cale să sfișie spatele fetei. Clientul pleacă atunci, printr-o ușă care dă în curte ; un altul îi ia locul. Lui Mary nu-i este frică : piticul e atent, devotat, oprește întotdeauna gestul clientului înainte de a fi prea tîrziu. Mary Virginia Taylor primește două sute cincizeci de dolari pe săptămînă, sîmbăta și duminica are liber.

Acum, Bee apasă pe întrerupătoare și întunericul năpădește muzeul. Carroll și Mary Virginia Taylor primesc cîte un pahar cu lapte mentolat din partea lui Jack Falcon. Acesta se uită la polonez :

— Vrei și dumneata ?

Bee zîmbește :

— Îmi pare rău, Ashton ! Nici o picătură de alcool în stabilimentul nostru. Șmecheria asta cu mentă e, totuși, băubilă. Dacă obțin într-o bună zi licența completă, îmi triplez cifra de afaceri. Numai că tipii nu reușesc să se pună de acord în privința categoriei în care se cuvine să fie încadrată : ca instituție educativă și culturală sau ca teatru pornografic.

Bee își face de lucru pe lîngă soldații de ceară, le șterge de praf căștile și armurile :

— Dacă freci prea tare, se ia vopseaua. Manechinele care reprezintă personaje istorice costă cît nici nu gîndești. Episcopul Cauchon, el singur ajunge la aproape șase sute cincizeci de dolari ; asta, bineînțeles din cauza bijuteriilor, a inelelor pe care le are la fiecare deget.

Ashton s-a întins pe una din banchetele capitonate cu catifea, așezate de jur-împrejurul rugului. Încearcă să calculeze cît ar pierde Bee dacă New York-ul ar lua foc, dacă incendiul ar distruge Bowery-ul și, împreună cu el, muzeul acesta cu două orori. Cifrele însă îi dansează în fața ochilor, refuză să se înșiruie unele dedesubtul celorlalte. Jack Falcon a dat drumul unui ventilator care

împrăştie în noapte, printr-o lucarnă, ceaţa albăstrie a cartuşelor fumigene.

De îndată ce figurile de ceară au fost acoperite cu huse albe, iar uşile au fost zăvorâte, Bee îi duce la ea acasă pe Ashton Mysha, pe Jack Falcon şi pe cele două fete. Carroll şi Mary Virginia Taylor compară — în mers — meritele dializei şi ale grefei de rinichi.

— O constrângere insuportabilă, asta înseamnă dializa — lămureşte Carroll. Şi pentru cei ce o aplică, şi pentru bolnavi. Ceasuri întregi — ia, gîndeşte-te — operaţia asta durează ceasuri întregi. Elsa Mechmann m-a chemat să fac un stagiu în secţia ei. Am refuzat. În mai puţin de zece ani, rinichiul artificial va fi tot atît de demodat ca şi chirurgia mutilantă.

Mary Virginia Taylor îşi masează încheieturile mîinilor, care o dor puţin, din cauza chingilor de piele :

— Şi vei avea tu atîtea organe sănătoase la îndemînă cîţi bolnavi vei avea să grefezi ? Chiar crezi asta, pisoi ?

Mary Virginia Taylor poartă o vestă albă, din blană de iepure de casă. Se jură că nu poate suferi faptul că e legată fedeleş de jilţul cu cuie, că face totul pentru bani, pentru că ocupaţia asta aduce venituri mai mari decît supravegherea copiilor ; în realitate, adoră toate astea ; îşi închipuie că bărbaţilor care încearcă s-o ardă cu ţigara le e milă de ea ; iar mila aceasta a bărbaţilor face ca sîinii să i se umfle ; va sfîrşi cu trupul zdrobit de stînci, tocmai în Coney Island, — avînd pe ea vesta de blană, vesta ei de fecioară neîntinată — sub lucirea albastru-verzuie a razelor de lună primăvăratice. (Mary Virginia Taylor îi atrage pe ucigaşi, aşa cum altele îi atrag pe bărbaţii ţinuţi sub papuc.) Pînă să-şi serbeze nunta, Domnişoara Victimă trece ca o regină printre umbrele lepădate de zidurile unor case jalnice, suspecte. Ashton admiră flerul nemaipomenit pe care-l are Bee. Iar Carroll replică însoţitoarei ei :

— Grefa ? E o problemă cu caracter strict economic. Pînă acum, s-a făcut apel la bunăvoinţa unor eventuali donatori. O clipă, Mary, gîndeşte-te : dar dacă acestora li s-ar propune bani ? Ei, ce zici ? Nu doar, acolo, cîţiva bani, nu, ci o groază de bănet ! Almendrick, doctor din oraşul Atlanta, pare a crede că treaba asta ar putea să

meargă ca pe roate. Sigur, sînt de acord cu tine : Almen-drick ăsta nu e un geniu. Fiind doctor pentru negri, judecă în termeni de „cobai“. Însă abordează problema într-un mod interesant. La urma urmelor, nu-i o faptă mai imorală decît o vînzare cu plata sub formă de rentă viageră.

Două vedete rapide urcă pe East River, ghidate de un elicopter al poliției. Un automobil a căzut în fluviu. După cît se pare, lumina farurilor mai este încă vizibilă, sub stratul de unsprezece metri de apă tulbure. Carroll îl apucă de braț pe Ashton Mysha :

— Dumneata ai da o bucățică din trupul dumatăle dacă ți s-ar oferi o avere ? Totul în bani peșin, în cecuri garantate.

— Sărbătorim fericita mea regăsire cu polonezul ! — spuse Bee, în timp ce destupă două sticle de gin.

După aceea, odată sticlele golite, i-a expediat pe pitic și pe cele două fete. S-a rezemat cu spatele de ușa lăcuită a apartamentului ei și a întins o mîină spre Ashton Mysha :

— Știi, nu încerc să-ți iau ochii ! M-am descurcat binișor, asta-i tot ; îmi face plăcere s-o afli și tu. Iar acum, să dăm totul uitării, ca și cînd abia în clipa asta ne-am fi întîlnit pentru prima dată !

Lunecă ușor pe pardoseala roșie, stinge luminile :

— Cred că ai să te strici de rîs, Ashton, cînd ai să vezi patul meu : chiar și pentru mine singură e prea strîmt !

Ashton Mysha o urmează în dormitor. O încăpăre cu tavanul boltit, tapetată cu hîrtie japoneză (imitație de bambus, sub formă de lăstari) ; există și o cameră de baie, cu o cadă îngropată în pardoseală, gen piscină de pachebot, și un întreg sistem electric pe care îl comanzi din mîină cît ai bate din palme. Ashton știe că n-o să poată face dragoste cu Bee, pentru că este epuizat. Dar Bee e o prostituată, nu va renunța chiar atît de ușor, își va face un punct de onoare din a-l excita pe bărbat pînă ce acesta va fi în stare s-o penetreze. La început, polonezul va simți un fel de dezgust ; își va feri gura și mîinile. Va renunța apoi, căzut într-un soi de ațipeală.

În zori, o cuprinde, în sfîrșit, în brațe pe Bee. Și o întreabă, în timpul îmbrățișării.

— Tu îl cunoști pe doctorul din Atlanta, pe ăla care cumpără organe ?

John Gheena a împins un scaun din împletitură de trestie pînă lingă fereastra ce dă spre terenul viran. Foarte repede, însă, aburul a împînzit ochiul de geam. Atunci John s-a lăsat cu toată greutatea corpului său pe mîner, geamul a basculat. Grămada de nisip în care se joacă copiii a devenit acum compactă, ploaia torențială a udat ghidoanele trotinetelor rezemate de ghizdul de ciment.

O undă proaspătă, de frig, inundă orașul ; vara indiană își face plecarea, zburînd acum deasupra mării, înlocuită fiind de o iarnă subită, cu fulgi de zăpadă ținută în suspensie. Șeienul supraveghează orizontul terenului viran, fără să clipească din ochi. Știe, din instinct, cum trebuie pîndită apariția unei siluete în noapte : se cere să nu-ți sprijini pe latul scaunului decît cîte o singură coapsă, și să-ți încordezi, sub scaun, labele picioarelor pînă la limita crampei, să cauți tot timpul a nu-ți fixa vreun punct de reper — dimpotrivă, să-ți obligi privirea să se deplaseze, să acopere un cîmp de vedere cît mai larg ; se mai cere să numești cu voce înceată fiecare lucru pe care-l recunoști. Să reciți : lampadar cu bec lipsă, țarc cu nisip, băltoacă de noroi, loc pentru lăzile de gunoi, bornă de avertizare a poliției. Să măтури priveliștea cu privirea în sens invers, de la dreapta la stînga acum, să refuzi impresia de lucru deja văzut. John Gheena nu inventează nimic. Strămoșii lui, cu mult timp înainte ca bunicul bunicului tatălui său să fi văzut lumina zilei, utilizau aceeași tehnică : nimic nu trebuie să-i scape pîndarului, oricînd în stare să evalueze trei frunze care cad, în tăcere, între arborii din boschetul acela îndepărtat.

Din cînd în cînd, indianul se ridică de pe scaun. Fără să facă nici un zgomot, se îndreaptă spre camera în care doarme Dorothy Kayne, împinge ușurel ușa, potrivește din nou pătura pe trupul cufundat în somn, trup a cărui căldură a început să exale un miros de copil.

— De n-ar lua-o cu frig ! Cu fereastra asta deschisă...

Îi vorbește dulapului. Apoi se îndreaptă din nou înspre scaunul său, călcînd tîrșit, pe călcîie. Ceața de afară s-a insinuat în apartament, contururile obiectelor devin neclare și locuința se cufundă, cu o anumită noblețe, într-un abur subtil duhnind a benzină, a rampă de gunoi, a fistic și a *curry*.¹

Au trecut și clipele aurorei și John Gheena nu s-a lăsat dorbit de somn. În camera ei, Dorothy s-a zvîrcolit — vreun vis urît. A încercat să-și smulgă legătura de la ochi, însă indianul a ținut-o strîns de mîini pe tînăra femeie, și astfel iremediabilul nu s-a produs. Măcar că, și așa, norii tot acoperiseră luna : miss Kayne ar fi trecut dintr-o noapte în alta.

Zgîrie-norii din Manhattan se conturează din ce în ce mai clar la liziera de vest a terenului viran. Priveliștea e asemeni unei schițe pe liniile căreia creionul desenatorului ar reveni insistînd de fiecare dată mai mult. John poate numi acum clădirile înalte, una cîte una. Din neant se ridică toate casele acestea mari, pe care el le-a biruit, dezmiardîndu-le așa cum se dezmiardă fetele blonde — da, *blonde* ! Zgîrie-norii se deosebesc de masa compactă a clădirilor prin acea scliviseală proprie lor, prin acea zăpadă formată din praf strălucitor și pufos, cu miros puternic de sălbăticiune, ce le vine, în același timp de pe străzi și din cer.

Șeienul își concentrează atenția asupra blocului S-623. Acum, cînd lumina este egală, imensul imobil își dizolvă contururile în masa de construcții. Odată reflectoarele stinse el devine iarăși o clădire ca toate celelalte, un simplu pătrat cenușiu situat în partea din stînga-jos a tablei de șah a Manhattanului. John urmărește însă pescărușii care se adună deasupra micului golf, pregătindu-se să plonjeze spre lăzile de gunoi din centrul orașului, înainte ca mulțimea de pe străzi să devină prea densă : în cazul în care păsările evită vecinătatea zgîrie-nori-ului, e semn că falia din peretele lui S-623 e mai adîncă și mai puturoasă decît

¹ Amestec de mirodenii, conținînd piper-roșu, curcuma (șofran de India) etc.

a binevoit Anderson să lase să se înțeleagă. La ora șapte și douăsprezece minute, pescărușii își iau zborul, planează o clipă deasupra șalandelor și a feriboturilor, se orientează, înainte de a se avînta prin coridorul înalt al Wall Street-ului.

Cînd se apropie de S-623, păsările ezită.

Atunci indianul nu se poate stăpîni să nu se gîndească la ciîinii care au fugit cu sutele (cu miile, poate) spre munții Allegheny ; și la pitonul care veghează în coasta zgîrie-nori-ului E-708. Își întoarce capul spre interiorul apartamentului, pironeste cu privirea ușa camerei în care doarme Dorothy Kayne.

Dinspre terenul viran se ridică un cîntec. *This is Missouri land, and I ve found a fairy land.*¹ Ashton Mysha calcă apăsător pe scîndurile aruncate de-a curmezișul terenului noroios. După ani și ani de zile, pentru prima dată are privirile ațintite cu adevărat foarte sus și foarte departe înaintea lui. Fireturile uniforme, umede încă după ploaia nocturnă, strălucesc în soarele proaspăt. John șovăie, ca și cum nu l-ar recunoaște pe marinăr. Apoi zîmbește. Pune mîna pe un catalog comercial, îl rupe în bucăți, aruncă pe fereastră fișiiile multicolore de hîrtie. Știe : cînd New York-ul mai era încă New York, cînd orașul avea timp de pierdut și cărți de telefon din belșug, astfel erau întîmpinați eroii. Și, mai cu seamă supraviețuitorii. *Asta a fost odată, acum cincisprezece ani.*

Dar resturile de hîrtie, luate de vînt, se vor îneca îndată în noroi. Se va vorbi iarăși în bloc că există pe-aici niște puturoși care n-au învățat încă să se folosească de toboganul pentru gunoi. Ashton Mysha n-a văzut nimic, a pătruns repede în hol. John Gheena izbucnește în rîs, zgîlțîie patul în care doarme Dorothy Kayne :

— Vine și nebunul ălălalt ! Scoală-te, să-i pregătim ceva. Cafea sau mai știu eu ce !

Dorothy rîde și ea. Sare din pat, se poticnește, se cambrează. E goală, e frumoasă. Între fruntea ei și legătura de lină albă, John ar dori să-i strecoare pe nesimțite o pană neagră de vultur, în semn de omagiu.

¹ Acesta e ținutul Missouri și am aflat un tărîm de basm (engl.).

Povestea pe care o istorisește acum Mysha nu e clară. Bineînțeles : așa e mereu polonezul — numai fumuri, enigme și rătăcirii.

— Nimeni n-o să-l schimbe, spune John, încă rîzînd.

Ashton s-a așezat pe scaunul de lîngă fereastră, de unde indianul i-a pîndit, noaptea întreagă, sosirea :

— Vă spun, mi-am găsit călătoria dorită ! E mai mult decît speram. Atîta doar că e cam departe. O să trebuiască să mă mai odihnesc puțin înainte de plecare. Să prind puteri. Să aștept pînă ce Dorothy se va simți mai bine, pînă ce, în locul legăturii de la ochi, va purta ochelari cu lentile negre. Pe scurt, pînă ce voi fi eu sigur că totul e în ordine. Pentru că nu mă voi mai întoarce la New York.

— Niciodată ?

— Niciodată !

Scaunul scîrțîie. John se gîndește că va trebui să-l repare, cîndva, într-o zi. Își încălzește mîinile la aburii care ies din ibricul de cafea :

— Valparaiso nu e la capătul lumii...

— Ce, Valparaiso ? Nu e vorba de nici un Valparaiso ! Dealtfel, în Chile nici nu vreau să merg.

— Și cum se numește vaporul tău ? — întreabă Dorothy, care n-a văzut niciodată țara asta, Chile, nici măcar la televizor, dar care cunoaște despre ea unele lucruri, ca de pildă : marile stadioane cenușii ridicîndu-se în bătaia soarelui sau a zăpezii, după anotimp ; vestiarele în care — îmbibînd bucățile de pînză groasă care se îndeasă în gura deținuților — urina bărbaților în uniformă servește drept instrument de tortură.

Polonezul spune că orbii sînt asemeni copiilor : lor trebuie să le istorisești, să le expui totul amănunțit, să le numești lucrurile. Totuși, e atît de ușor să-i minți !

E rîndul lui John să-i pună întrebări, în timp ce caută o cîrpă, o rufă, ceva cu care să apuce ibricul fierbinte :

— Să minți un copil ?

— Am făcut-o și pe asta, spune Mysha.

Nimeni nu-l mai întreabă nimic ; cu toate astea, el vorbește :

— Asta s-a întîmplat într-o gară mică, mizerabilă. Eu stăteam, cu picioarele atîrnate pe marginea unui taluz

și sugeam niște ierburi, cînd a sosit trenul. Oamenii din vagoanele de marfă probabil că dormeau, căci nu se auzea nimic. La un moment dat, un puști și-a strecurat mîna printre două scînduri din peretele vagonului, două scînduri care nu erau bine îmbucate. A rămas așa, cu mîna întinsă în gol. Cred că aștepta să i se pună ceva în mînă. N-aveam nimic să-i dau. Eram tocmai pe cale s-o întind, înțelegeți ? Dar m-am apropiat, l-am prins de vîrfurile degetelor, i le-am strîns încetișor. I-am vorbit. Despre călătoria lui, care se apropia de sfîrșit. Pleci către o regiune frumoasă, o regiune de cîmpie, cu păduri și cu iazuri. Și cu vulpi. Îți plac vulpile ? Bineînțeles, se prăpădea după vulpi. Să știi că eu cunosc locurile alea : acolo m-am născut. Și hotelul în care vei fi cazat, ai să vezi, e splendid. Dealtfel, acesta îi este și numele : Hotel Splendid. Sînt lumini, lustre peste tot, chiar și în sălile de baie. Noaptea, e imposibil să-ți fie frică. Veneau însă SS-iștii, de-alungul convoiului, înspre locomotivă. Am luat-o la goană.

— Încotro mergea trenul ăsta ?

Mysha își aprinde o țigară. O strivește, după o clipă. Spune, plecînd de la fereastră :

— S-o lăsăm baltă. La urma urmei nici nu era o minciună ! Copilul acela nu putea să înțeleagă ce-i spuneam eu, nu vorbeam în limba lui.

Mîinile lui Dorothy bîjbîie pe mușamaua cu care e acoperită masa, în căutarea ibricului :

— Dacă abia azi ți-ai dat seama de asta, mai ia un pic de cafea ; măcar atîta meriți !...

PARTEA A TREIA

E SÎMBĂTĂ SEARA. UN OM ÎMBRĂCAT CU UN tricou în dungi ține în mîna stîngă un mic disc de culoare neagră. „Jocul se reia de la centru !” — repetă vocea din difuzor. Se aude gheața scrișnind sub patinele arbitrului secund, ce se îndreaptă spre rondul central. Statele Unite ale Americii conduc cu doi la unu în fața echipei naționale a Poloniei. Mai rămîn însă de disputat încă două reprize, și se pare că *team*¹-ul american a dat tot ce putea. De pe gradenele rezervate lor, situate chiar deasupra băncilor „închisorii”, hocheiștii sovietici, cehi și canadieni își ațintesc privirile asupra lui Kalinski, omul periculos al Varșoviei. În zilele următoare, numai rusul Vașov și quebechezul René Fauchard vor avea destulă viteză în picioare pentru a izbuti (poate) să-l păcălească pe Kalinski. Aceasta e și părerea cronicarilor sportivi care prevăd că Polonia va fi învingătoarea turneului. Afară de cazul în care Statele Unite își păstrează avantajul, și de acela în care cehii produc o surpriză în meciul cu echipa U.R.S.S., intrînd astfel în finală cu polonezii.

Nouă sute de kilowați sînt afectați în această noapte iluminării patinoarului. Și aproape tot atîția aceleia a arcadelor exterioare. Natural, controlorii de zbor de pe aeroporturile Kennedy și La Guardia au cerut ca iluminarea să fie redusă : echipajele de pe avioanele cvadriereactoare se plîng, atunci cînd vin spre aterizare, de reflexele pe care le provoacă lumina în perdeaua de nori. Însă dacă echipa S.U.A. își păstrează micul avantaj — de un gol —, noul președinte al Statelor Unite — care, la ora nouăsprezece, a decolat de la Washington și care se îndreaptă acum spre Philadelphia — va ateriza la New York, atît cît să le poată strînge mîna jucătorilor formației americane. Ceea

¹ Echipa (engl.).

ce explică și faptul că, pe măsură ce minutele trec, discuțiile dintre tehnicienii de pe aeroporturi și aceia ai patinoarului se poartă pe un ton din ce în ce mai ridicat. În vreme ce pe stadionul de iarnă, pînă ce pucul va fi pus iarăși în joc, liniștea este totală. Doar Halphen, portarul americanilor, își trădează nervozitatea, printr-o suită de evoluții dezordonate pe care le efectuează în fața porții sale. La centru, jucătorii celor două echipe își caută poziția ideală : cu spatele rotunjit, ținîndu-și genunchii supli și depărtați unul de altul, ei caută ca nu cumva lamele patinelor să li se prindă în gheață ; ceea ce, în momentul cînd se vor avînta în joc, ar putea să-i coste cîteva zecimi de secundă — care pot fi, totuși, hotărîtoare. Kalinski își întinde gîtul, își trage umerii înapoi. Casca lui retrimite în sus, către boltă, fasciculele luminoase ale celor patruzeci și opt de proiectoare principale, fascicule cărora fumul de țigară ce coboară de pe gradene le conferă o consistență materială. Jorge Cebion, jucător de origine hispanică din echipa S.U.A., îl supraveghează pe Kalinski. Cei doi bărbați se înfruntă încă de la începutul meciului. Ei profită de momentele în care fazele de joc îi poartă în apropierea porților, atunci cînd confuzia devine extremă, pentru a se provoca prin lovituri de crosă. Cu puțin timp în urmă, Kalinski a căzut și s-a julit la bărbie. A fost apoi rîndul lui Cebion, crestat adînc pe unul din obraji de una din patinele lui Kalinski.

Lovind gheața, pucul emite un sunet aspru. Urmează imediat șocul croselor și zgomotul ascuțit al patinelor care sfîrtecă suprafața de gheață a patinoarului. Trei mii de spectatori se ridică în picioare și urlă. Kalinski împinge pucul spre poarta americanilor, Jorge Cebion a căzut, alunecă într-o rînă — nu se mai oprește odată ! — alunecă pînă la panourile publicitare ce se înalță jur-împrejurul pistei albe.

Numai John Gheena și Ashton Mysha întorc spatele patinoarului. Ei n-au venit să vadă meciul, au venit să stea de vorbă. Ideea e a lui Mysha. Motivarea fiind dublă : aveau nevoie să găsească un pretext plauzibil ca s-o lase pe Dorothy singură acasă, pe mîinile italiencelor din bloc ; aveau nevoie de acest vacarm omenesc în jurul șoaptelor lui Ashton. Șeienul ar fi preferat să fi mers amîndoi pe

celălalt mal al Hudson-ului, în afara oraşului, să stea de vorbă în pădure. Dar Mysha s-a ținut tare.

Acum are aerul unuia căruia nu i se poate refuza nimic, nici măcar o simplă toană.

Spune :

— Mîine după-amiază, va veni un taxi să ne ia. Ne va duce la hotel, la un hotel de lux. După aceea, John, se vor petrece o mulțime de lucruri care s-ar putea să te surprindă. Vei fi ispitit să-mi pui întrebări, va trebui însă să nu mi le pui. Trebuie să iei lucrurile așa cum sînt. Hai cu mine, am să-ți arăt ceva.

Polonezul îl duce pe John spre bufetul expres aflat la etajul superior. Pînă la el, trebuiesc urcate patru rampe de beton pline de umezeală ; pe fiecare platformă staționează o ambulanță (farul cu sclipiri intermitente se învîrtește deja, oblonul din spate e dat la o parte, se poate vedea tresărirea țelurilor albastre ale manometrelor de pe buteliile de oxigen). Ashton Mysha se oprește lingă un stîlp. Își strecoară o mîină în buzunarul interior al impermeabilului și scoate un plic galben legat cu două bucăți de elastic. Apoi spune, foarte încet, cu un soi de respect, că acest plic conține niște lucruri foarte serioase ; și că, acum, John Gheena trebuie să-l deschidă și să se uite în el.

În plic sînt dolari. Mulți dolari, în bancnote de valoare medie. Bilete de bancă aproape noi, pe care se văd încă urmele clamelor prinse de casierii care le-au adunat în teancuri.

— E un avans din solda dumitale ? — întreabă John.

— Un simplu avans ? Ați fi descoperit în cele din urmă toți banii ăștia, v-ați fi pus fel de fel de întrebări. Ați fi crezut poate că...

Indianul suride :

— Nu. Nu cred că ești în stare să furi atîtea lovele dintr-o dată. De vreme ce le ai, înseamnă că ți le-a dat cineva.

— Mi le-a dat cineva, confirmă Ashton Mysha. Sînt bani curați, n-are nimeni ce să obiecteze la ei. Acum, dă-mi plicul înapoi.

Însă John începe, fără grabă, să numere bancnotele. Apoi, după ce a terminat, spune :

— Ai plecat într-o dimineață în oraș... Nu te-ai întors acasă decît a doua zi. Aș da jumătate din ce-i în plicul ăsta ca să aflu unde te-ai dus și ce-ai făcut acolo. Dealtminteri, ai să-mi spui îndată chiar dumneata. Pentru asta am venit aici.

— Să mergem mai încolo, murmură polonezul. Aici am putea fi auziți.

Face aluzie la vînzătoarele de programe-suvernuri și de cîrnați așezate pe balustrade, cu spatele la patinoar ; acestea își numără încasările făcute cu aceeași febrilitate cu care John, cu o clipă în urmă, evalua averea polonezului ; însă ele n-au ochi decît pentru cutiile de carton pe fundul cărora și-au pus agoniseala, pe care o pritolesc acum cu amîndouă mîinile. Imensa rumoare a strigătelor de protest poate să se ridice cît o vrea de pe travee, ele continuă, fără a ridica vocea măcar, să adune sferturi de dolari.

Adevărul e că Ashton Mysha caută un decor anume. Exilat fiind, nu i-a fost dat niciodată să cunoască decît locurile altora : străzile lor, cazarmile lor, navele lor. A făcut dragoste în camere pe care nu el le alesese, a fost transportat în spitale a căror înfățișare exterioară n-o descoperea decît în momentul în care ieșea din ele. Mysha îl poate înțelege mai bine decît oricare altul pe șeien, căruia i s-a întîmplat să-și piardă casa ; tot astfel cum șeienul îl poate înțelege pe Mysha, care n-a avut niciodată o casă, în afară de aceea de altădată, de pe pămîntul gras și mînos al Pinsk-ului, și chiar atunci, casa era a tatălui lui Ashton, și rămăsese înțeles că ea urma să-i revină lui Tomasz, fratele mai mare. Banii pe care îi are în posesie înseamnă pentru polonez o șansă de a se duce acolo unde vrea el ; de a spune : am vrut să fie pe strada cutare, atunci pe strada cutare să fie. Averile se risipesc repede la New York, Ashton Mysha nu va avea atîta timp încît să poată deveni proprietar : va avea însă destul pentru a deveni locatar, unul din acei locatari cu valize de lux, din piele de vițel de culoare deschisă, care sînt mai proprietari decît proprietarii — căci ei plătesc.

Mysha se avîntă înspre cel din urmă inel al tribunelor stadionului, cel din urmă inel cenușiu, situat sus de tot,

acolo unde niciodată nu se duce nimeni, în afară de cei săraci, cei care nu au cu ce plăti locuri pe gradenele de unde meciul se mai poate vedea în chip acceptabil. Dar pînă și săracii ezită să ia loc pe traveele de ciment ale celui din urmă inel : preferă să urmărească partida la televizor, în vreun bar oarecare. În vreme ce Mysha poate alege în această seară. E destul de bogat ca să închirieze, dacă are chef, o sută de locuri în rîndul întîii. Și mai multe, poate. Ori ca să decidă să meargă să se instaleze acolo sus, sub boltă, lîngă bateria de proiectoare.

John nu protestează. Îl urmează pe Mysha fără a spune un cuvînt. Ba nici nu-l urmează măcar — ceea ce ar fi servil. Îl însoțește, e la același nivel cu el.

Pe culmea stadionului, vacarmul produs de joc ajunge doar sub forma unui sunet înăbușit, întrerupt. Ai impresia că asîști la proiecția unui film a cărui bandă sonoră e ștearsă pe alocuri. Totuși, prin lucarnele închise cu grilaje, pătrunde rumoarea de pe bulevarde : la New York, nu există liniște absolută.

Mysha escaladează o scară de fier, pînă ce ajunge în dreptul fascicolului de lumină al unui proiector. Un joc. Drept care, umbra nemăsurat de mare a polonezului dansează pe gheață. Un polițist descoperă manevra lui Ashton, îi face semn să se dea jos imediat. Polonezul se supune, zîmbind :

— De-aș vrea eu, pîrlitule...

Din nou, îi întinde șeienului plicul galben :

— Mai uită-te o dată ! E nostim, știi. În viața mea n-am avut atîția bani. La început, nu eram prea sigur dacă e bine ce fac. Acum, însă, nu regret nimic. Cred că sînt fericit.

Indianul numără din nou bancnotele. Nu ajunge la același rezultat ca prima dată, îi ies acum mai multe. Ce-are a face ? Oricum, suma e colosală. Ashton Mysha începe din nou să vorbească, ușor exaltat :

— Ce să-i spunem lui Dorothy ? Să-i explicăm cum s-a întîmplat ? Nu vreau ca ea să știe.

— Ți-e rușine că ești bogat ?

Mysha nu răspunde. Și cei doi bărbați se simt, în fața acestei grămezi de dolari, ca doi liceeni la prima lor țî-

gară. Își trec unul altuia hîrtia-monedă, îi încearcă rezistența și fișitul, îi adușmeacă mirosul de cerneală proaspătă.

— O să-i spunem că avem de lucru amîndoi, decide John. O să fie foarte mulțumită. Și n-o să mai pună alte întrebări. În plus, cu banii ăștia ai să-i poți cumpăra niște lucruri. Niște lucrușoare care să-i țină de cald.

Se așază pe balustrada inelului de beton, își lasă picioarele atîrnate în gol. Jos, cele două echipe sînt acum la egalitate. Președintele Statelor Unite a dat ordin să se anunțe la turnul de control de pe Kennedy Airport că el își va continua zborul spre Philadelphia fără să mai treacă pe la New York.

— Și totuși, bombăne indianul, banii ăștia vin ei de undeva. Obligatoriu ! S-ar putea să fie banii de pe o asigurare.

Cînd Mawakhna s-a prăbușit pe caldarîm, John Gheena a însoțit-o pe ibovnica spălătorului de geamuri la banca de unde aceasta trebuia să încaseze asigurarea pe viață pe care Mawakhna o contractase în beneficiul ei. Și cum Denise refuza să fie plătită în cecuri, casierul i-a achitat suma în bancnote de douăzeci de dolari. Șeienu lăsa amănunțite marele sac de pînă, ornat cu mărgelile multicolore, care se umfla, treptat, ca un pește-lună, pe măsură ce casierul îndesa în el teancurile de bani. Denise plîngea. S-au apropiat însă atunci niște oameni ; se uitau la casierul care număra minuțios bancnotele. Și-atunci Denise, pînă la urmă, le-a zîmbit. Casierul — la fel. A sosit și directorul societății de asigurare, însoțit de statul său major. Doar că nu le-a oferit tuturor șampanie pe cheltuiala lui. John nu mai înceta să se gîndească la Mawakhna, la Mawakhna îngropat, în picioare, la rădăcina unui copac, astfel ca trupul lui să hrănească arborele și ca, la primăvară, Mawakhna să facă flori.

— Am un preț foarte mare, spune Mysha. Nu știam lucrul ăsta. Și dumneata, bătrîne, valorezi o groază de bani. Peste cîțiva ani chestia asta va deveni o operațiune la fel de banală ca un împrumut. Bee era la curent cu lucrurile astea. E foarte tare, Bee ! Cunoaște o mulțime de oameni. Almendrick e omul ei. Evoluează în zona ei de influență, a făcut din el, într-un anume fel, satelitul ei.

Mysha izbucnește în ris. Continuă, mijindu-și ochii :

— Almendrick o plătea pe Bee, ca să obțină dreptul de a juca rolul călăului în locul lui Jack Falcon, să se prefacă a da foc vreascurilor. Făcea lucrul ăsta întotdeauna în zori, când muzeul e închis pentru public. Pretindea că uită apoi totul. Că, după asta e apt să facă operații. Că era în cea mai bună formă. Adevărul e că doctorul Almendrick e un mare chirurg. Îmi place nemaipomenit tipul ăsta. Eu, care sînt greșos din fire, îți jur că aş bea din paharul lui ; că aş linge lingurița cu care el și-a mîncat crema caramel. De ce i-aș fi spus nu ? Trebuie să fii nebun ca să refuzi șapte mii de dolari — șapte mii de dolari pe nimic ! — atunci cînd doctorul Almendrick e cel care ți-i oferă.

Pe pista de gheață, Jorge Cebion își ridică, foarte încet, crosa. În același timp își lipește gleznele și-și îndoaie genunchii, ca să-și ia mai multă viteză. Ajunge din urmă pucul, îl întrece. Mulțimea urlă, Kalinski a pornit în întîmpinarea lui Cebion. Ciocnirea dintre cei doi e inevitabilă. Dar, cu o fracțiune de secundă înainte ca izbitura să se producă, Jorge Cebion își lasă crosa în jos. Aceasta despică asemenea unei lame fața lui Kalinski.

— Mai ales că — spune în continuare Ashton Mysha — doctorul Almendrick nu mi-a fixat nici o dată. Înțelegi ? Nu mă obligă să-mi pun capăt zilelor ! Va aștepta oricît va fi nevoie. Știe ce înseamnă să ai răbdare. Înainte de a putea să utilizeze organe omenești, a grefat ficati de maimuță. Și-a făcut astfel mîna. Singura mea obligație e să-l înștiințez din vreme. Totul e foarte bine pus la punct : trebuie să-l sun pe fir direct, și el, Almendrick, va fi acela care va chema ambulanța. Aceasta va merge în urma mașinii mele. După accident, nu vor avea nevoie decît de cîteva minute ca să pună mîna pe ficatul meu. Ficatul, nu inima. Fiindcă inima mi-e în stare proastă. Almendrick mi-a spus-o. Ficatul, în schimb, merge ! E în stare bună. Va trebui, totuși, să nu mai beau alcool. Să nu mai consum sosuri grețose, mîncăruri prăjite. Trebuie să știi ce vrei ! Ce sete mi s-a făcut John, așa, dintr-odată ! Dacă bufetul nu e deschis, vom pune noi să-l deschidă !

Șeienul spune, în șoaptă, că a numărat mai bine de șapte mii de dolari. Mysha îi lămurește că Peter Almendrick i-a achitat două rate, cu anticipație. În tribune, unii

oameni fotografiază, luînd în cadru nasul lui Kalinski. Nu mai e ceea ce se cheamă un nas. Avînd în vedere însă iluminarea indirectă produsă de răsfrîngerea pe gheață a luminii date de proiectoare, nasul lui Kalinski va face, totuși, obiectul unui clișeu excelent ce ar putea obține distincția *First Academy Award* pentru fotografie cu subiect sportiv.

John Gheena aleargă după Ashton Mysha. Mulțimea vine asupra lor ca o apă. Ninge cu fulgi mari, drept care oamenii din poliția călare, însărcinați cu asigurarea ordinii la evacuarea stadionului, descalecă și își priponesc animalele ; s-au săturat și ei să le tot vadă sfîrșind, din cauza poleiului, sub formă de crochete pentru ciini (bucăți de carne de cal în amestec cu bucăți de carne de balenă, încă una din acele corespondențe foarte ciudate dintre New York City și oceanul care îi frămîntă fruntea).

— Ashton, strigă șeienu, nu trebuie să mori ! Nici măcar nu trebuie să te gîndești la asta ! Ia te uită, ce poveste timpită ! Sigur, eu nu contez. Dar mai există și Dorothy. În toată treaba asta, cum rămîne cu Dorothy Kayne ? Gîndește-te puțin, afacerea asta a dumitale cu grefa, de ficat ori de mai știu eu ce, — crezi că asta îi trebuie ei ? ! Ochii o dor pe ea. Ochii, Ashton !

Polonezul flutură în aer plicul cel galben. Strigă și el, mai tare decît indianul :

— În ziua în care va putea să vadă din nou, să vadă bine, eu nu voi mai exista ! Ea mă ia drept un altul.

— Și pe mine la fel, spune John.

Ashton Mysha se oprește, se clatină puțin pe picioare, înghesuit de niște oameni care cîntă. În cele din urmă, Statele Unite ale Americii au cîștigat meciul cu Polonia. Niște negri mititei arborează stegulețe umede. Iar Mysha surîde :

— Bietul meu John, bătrîne, asta va fi în avantajul dumitale. Ce fericită va fi cînd te va vedea ! Umerii, picioarele, mîinile — totul e lat, totul e mare la dumneata.

Și, iată, imbecilul de Ashton îl prinde pe cestălalt de umeri și îl supune unui bombardament de sărutări reci și înmuiate în apă, aplicate peste tot, pe obraji, pe bărbie,

pe gît. În jurul lor lumea rîde. Sînt luați drept suporteri ai echipei americane, suporteri prea bucuroși ca să mai aștepte pînă se vor întoarce acasă, să se îmbete — și care se îmbrățișează acum, pe loc.

Trec niște mașini de culoare roșie, ce derapează pe zăpada proaspăt căzută. Din interiorul lor se aruncă manifeste. Anderson și-a început campania electorală, a pus să fie fotografiat în costumație de arhanghel ; astfel deghizat, cu aripile întinse, planează deasupra orașului, îl ține sub protecția sa. Cînd întorci manifestul, poți citi pe partea cealaltă : *Prieteni, acesta nu e decît un bluff. Nu voi putea face nimic pentru voi, dacă nu veți colabora cu mine. La primărie voi intra susținut de voi toți, sau nu voi intra deloc !*

O șmecherie de-a lui Anderson : nu folosește, pe față, pericolul drept argument, lasă în seama alegătorilor săi să decidă dacă lepra pietrelor constituie sau nu o primejdie, dacă fuga cîinilor spre culmile munților Allegheny însemnează sau nu ceva. El, Ernst Anderson, plutește, zboară de-a dreptul înspre un plebiscit. Investit cu depline puteri, va lua măsurile care se impun ; nu se va lăsa influențat de un consiliu municipal format din „politi-caștri“ ; în definitiv, el nu este nici republican, nici democrat ; el este Anderson pur și simplu, *the man in love with the city*¹. Și drept este că el e legat de New York printr-o dragoste adevărată, a dovedit-o, și-a riscat viața, fiind cît pe-aci să moară pentru el ; manifestul conține de asemenea cîteva clișee în alb și negru (fotografii efectuate de agenții de presă, cu granule și halouri ce dau o notă de autentic) care îl arată pe șeful brigăzilor anti-incendiu îndreptînd țeava de cupru a furtunului către o mare de flăcări. Lacrimi mari i se preling pe obraji, în vreme ce o femeie foarte bătrînă își dă duhul în brațele lui : o biată negresă cu capul chel ca-n palmă, cu pieptul brăzdat de o ploaie de materii incandescente.

— Demagogie elementară, spune senatorul Cadett. Anderson gîdilă amorul propriu al alegătorilor negri. Asta-i

¹ Omul care-și iubește orașul (engl.).

balul păcăliților. Ceea ce mă miră e că nu se-adresează și comuniștilor.

Ora douăzeci și trei și nouă minute. Poliția încercuiește clădirea televiziunii. Ernst Anderson atrage atenția că Nero a dat vina pe creștini, când cu incendierea Romei. Și se apleacă pe spate, izbucnește în râs :

— Domnule senator, pot să vă asigur că New York-ul nu va fi niciodată o Romă !

— Sint încîntat că vă aud vorbind astfel.

— Va fi un Pompei, mîrîie Anderson.

Acestea spuse, se ridică de pe scaun. Se îndreaptă spre culise. O cameră de luat vederi îl urmează, o alta îl precede.

— Nu mai am timp de comicării, conchide Anderson.

În Harlem arde un hotel cu patruzeci și două de camere. Ninsoare și flăcări — e drăguț, dar mortal. În atașul unei motociclete, Ernst Anderson traversează orașul. Când motocicleta merge în linie dreaptă, el se ridică în picioare pentru a fi cel dintîi care zărește norul hidos, burdușit de scînteii, pe care vîntul îl împinge către Manhattan.

John Gheena o găsește pe Dorothy Kayne la italienii din blocul 509. Fata îi spune că a mîncat un soi de terci cu brînză, pătlăgele roșii și trei sardele. Părul îi miroase a prăjeală, îmbrăcămîntea la fel. Adaugă că un copil a făcut pipi pe genunchii ei, și că s-a simțit obligată să facă haz de asta. Acum ar dori să se schimbe, să bea un pahar cu apă rece și să se întindă, să tragă un pui de somn. Simte o durere la ceafă — să fie din cauza vinului rozé al italienilor ? Ar putea oare John să stea de vorbă cu Ashton Mysha ? Ar putea oare John să-l roage să nu se atingă de ea în seara asta, nici să nu încerce măcar ? Dealtminteri, ei a început să-i devină insuportabilă mania asta, pe care o au ceilalți oameni de a o atinge, de a o pipăi, de a-și face de joacă cu ea, ca și cum ar fi o mică vietate de pluș. De vreme ce ea nu se mai poate folosi de ochi, ceilalți s-ar cuveni să se uite și să vadă și în locul ei. Să vadă că ea este o femeie. Femeie în asemenea măsură — încît pretinde să meargă pînă la apartamentul lor luînd-o pe scara de incendiu ; știe că e periculos ; dar John e cu ea, el o

va ajuta, el s-a deprins să facă pe păianjenul, cățărîndu-se pe clădirile înalte, cît sînt ele de mari.

Iar afară, rezemată de peretele de beton, stringînd cu degetele-i lungi balustrada de fier, Dorothy ascultă strigătul ascuțit al ambulanțelor și pe acela al mașinilor de pompieri ce se îndreaptă spre Harlem. În depărtare, deasupra rîului, se înalță o gigantică ciupercă de culoare arămie pe care ea n-o vede — emanație a conductelor de gaz, care au explodat. John se cațără încet, în urma femeii, cu nasul vîrît printre fustele ei. La lumina marelui incendiu, șeienul zărește, din cînd în cînd, după felul cum Dorothy își unduiește șoldurile, niște chiloței albi cu volănașe de dantelă.

ASHTON MYSHA A FOST CEL DINTÂI CARE S-A strecurat într-una din cele patru alveole ale ușii tur-nante. Ușă monumentală : vastă, bună de locuit — pre-cum cabina unui comandant de cursă lungă de la com-pania maritimă Cunard. Toată numai aramă, sticlă și lemn (o lamă de cauciuc mătură marmura dalelor).

Pe urmă, polonezul se proțăpește, cît e de lung, drept în mijlocul holului. Chiar sub lustra cu brelocuri ce se ciocnesc unele de altele (asta — din cauza instalației de climatizare, ce produce un curent de aer, cu o mișcare de du-te-vino, impulsune-repulsune, aer atît de cald încît pe geamurile galeriei zăpada topită curge șiroaie). Mai apoi, cînd John și Dorothy intră și ei în hotel, Ashton începe să fredoneze, în cinstea lor, o melodie de pe me-leagurile lui — refrenul primăverii pe cîmpiile revene ale Pinsk-ului —, cîntecul : *Soniuszka pe podul de pe Bretva*.

Și, cum indianul face un gest ca pentru a pune mîna pe bagaje ce sosesc și ele pe o bandă transportoare, spune :

— Nu te atinge de ele, John ! Aici se trăiește în voie, aici plutești. Lucrușoarele vin după tine ; ca printr-o mi-nune, nimic nu se pierde.

Se întoarce spre Dorothy, își apropie fața de fața ei, mai să-i inspire răsufierea de fată febrilă :

— Dragostea mea, oarba mea, beteaga mea pe încă vreo trei-patru săptămîni ! Stai puțin să-ți explic...

Și, apoi, emfatic :

— Adevărat, a trebuit să treacă o bucată de vreme, însă, în cele din urmă, au fost nevoiți să recunoască și ei ce reprezintă eu în lumea companiilor maritime : un mare marinar. Pentru că există mari marinari așa cum există mari pictori. E chestie de dibăcie, de instinct — de un al șaselea simț. Să tragi exact la locul indicat, cu mo-

toarele oprite, fără să te atingi de chei, nici de neisprăvi-tele alea de bărci cu pînze ce vin să ți se uite pe sub proră — asta n-o poate face oricine ! Eu pot ! Strecuram pachebotul *Vastitude*, noaptea, printre aisberguri, fără să ating vreodată bordajul, nici măcar pe un centimetru pătrat. Compania *Générale Transatlantique* mă voia pentru ea, *Hamburg America* de asemenea. Au cîștigat nem-ții, deoarece prefer o pensie plătită în mărci unei pensii plătite în franci. Deocamdată însă nu e vorba de nici o pensie. Primesc doar un avans.

Ea nu-l ascultă — ori abia dacă-l ascultă. Se servește de urechi pentru a sonda holul hotelului, pentru a-i verifica moliciunea și imensitatea. E un spațiu la fel de mare ca acela al amfiteatrului universității, însă cu ramificații în plus, cu meandre, cu cotloane, cu atenanse. După șuieratul ușilor automate, ghicește că există aici cel puțin șase ascensoare. Fără a le mai socoti pe cele pentru materiale, pe cele destinate transportării bagajelor și sicriilor — dar și măsuțelor rulante. Aude soneriile care îi cheamă la casele de valori pe oaspeții aflați pe punctul de a pleca, și murmurul mulțimii de oameni ce coboară spre cele trei restaurante de la subsol : o pizzerie, o rotiserie, și un local-cabaret (cu douăzeci și cinci de dolari tacîmul).

Spune :

— E o nebunie, Ashton ! N-am să te las să faci așa ceva. Va trebui să scoatem bani din contul meu, nu-i așa ? Țin să-mi plătesc partea, mă simt și așa îndeajuns de umilă.

Își amintește de legătura albă de pe ochi, de mersul ei șovăitor ; i se pare că simte, ațintite asupra-i, privirile insistente ale tuturor acestor oameni care, pentru a se orienta, nu au nevoie de ajutorul nimănui, i se pare că aude cuvintele lor de compătimire. Și, de pe-acum, a și urzit un plan, un fel de răzbunare elegantă : în seara aceasta, la ora douăzeci și două, ea își va face intrarea în restaurantul de lux. Va păși înaintea lui Ashton Mysha și înaintea lui John Gheena. Își va fi luat cu chirie, pentru această ocazie, o rochie extraordinară (va merge foarte încet, pentru a nu se lovi de măsuțele de servit). Ca să atragă atenția asupra ei, va recita un poem, un

poem despre noapte, spus cu glas scăzut. Va face mii de reproșuri șefului de sală, chelnerilor : prea rece, prea cald, prea târziu ori prea devreme ! Neapărat se va găsi și vreun neisprăvit care să se aplece spre vecina lui de masă și să-i spună :

— Da, te asigur că am mai văzut-o undeva... La televizor, poate ? Asta-i un fel de antrenament. Se exersează pentru un rol de oarbă.

Numai de n-ar izbucni în plîns.

E frig, e rece în cameră și în pat. Dorothy chibzuiește : cu siguranță cearșafurile sînt de atlas. Iar atlasul are nevoie de o anumită perioadă de timp pentru a reacționa, pentru a înmagazina căldura corpului omenesc. Perioadă de timp mai mare decît în cazul mătăsii — se zice. Am să mă pot afunda în ele, după pofta inimii, pînă la gît. De i-ar trece cuiva prin gînd să vină să facă dragoste cu mine, aș avea, în seara asta, un pat foarte bine încălzit.

Nu va veni însă nimeni. Lumina zilei scade dincolo de draperiile de tul, copiii însărcinați să cheme taxiurile pentru West Continental Great Hotel se adună în Salonul albastru, la etajul unsprezece, răspunzînd chemării sindicatului : se va pune la vot darea afară a numitei Grosse Hannah, locțiitoarea directorului adjunct al personalului — mai neînfrînată decît o scroafă, — care îi pedepsește pe băiețași punîndu-i să facă penitență sub fustele ei.

John stă nemișcat în pragul camerei sale. Băiatul care i-a dus valizele a plecat în cele din urmă, băgîndu-și în teacă mina pe care o ținuse întinsă, cu palma desfăcută. Singur acum, șeienu l contemplă cele două paturi alăturate, cel din dreapta desfătat — nu și celălalt. I se mai întîmplase să doarmă într-o încăpere fără pat, niciodată însă într-o cameră cu două paturi, dintre care unul trebuia să rămînă gol. Indianul știe că, mai devreme sau mai târziu, va întinde mina pe întuneric ca să palpeze golul celuilalt pat. Știe, de asemenea, că va simți un fel de neliniște. Atunci mai că i-ar veni să ridice receptorul telefonului, să ceară legătura cu serviciul corespunzător :

— Fiți amabil, în camera mea se află un pat în plus ! Vă cer scuze pentru deranj, n-ați putea veni, totuși, să-l luați de-aici ? Patul ăsta gol, lipit de al meu, mă tulbură. Îmi dă senzația că aş dormi lângă un mort.

Însă dulcea moliciune a minunatului covor de pe jos se arată a fi mai puternică decît dezgustul pe care-l resimte în fața culcușului gol. Se descaltă. Calcă pe firele de lînă, înalte ca niște fire de iarbă. Dealtfel, sînt și de culoare verde, aidoma ierbii. Sînt, poate, ceva mai foșnitoare. Păcat că, în realitate, totul e din fibre acrilice. Oricum, John se lungeste, pe covor, cu pîntecul dezgolit, și începe să se tîrască virîndu-și nasul printre smocurile lucitoare. S-or mai fi perindat pe aici bărbați tirîndu-se pe burtă, frecîndu-se, masturbîndu-se pe această lînă falsă, tenace și suplă ? Bărbați tineri, negreșit, care n-au îndrăznit să ceară portarului să le trimită sus o *call-girl* de vîrsta lor — o dată cu sticla de apă minerală de fiecare seară. Totuși, trebuie să fii un netot ca să nu faci asta, cînd toată lumea știe că tîrfele sînt un serviciu oferit de marile hoteluri ale orașului, întocmai ca și serviciile de spălătorie chimică, de schimb de devize ori de coafură.

Tot tirîndu-se, John Gheena dă de pardoseala camerei de baie. Ceafa șeienuului se interpune între cei doi ochi bulbucați ai unei celule fotoelectrice, și lumina se aprinde automat. Uluit, John se ridică în picioare. În slip și ciorapi, intră în cadă. Desface micile săculețe de plastic, burdușite cu spumant pentru baie, cu produse pentru dedurizarea apei și cu pulberi anticalcaroase —, toate oferite de către direcțiunea lui West Continental Great Hotel. Apa împoașcă peste tot, fisie atunci cînd atinge tuburile de neon, o grămadă de clăbuc se lasă de oعالaltă parte a pereților cázii. John se bagă sub apă, își ține ochii deschiși, deși spuma de săpun ustură : călătorește printr-un univers științifico-fantastic, umplut pînă la refuz cu o mulțime de mici lumi sferice, ce explodează cînd vin în atingere cu trupul său. Departe, în zare, printre curenții de săpun, doi monștri își agită capetele încornorate : sînt picioarele indianului, cu degetele prinse în spuma verde a algelor marine. John rîde, mai-mai să-și piardă răsufarea. Se chircește, reușește să-și prindă cu gura degetele de la

picioare, hohotul de rîs nu-i va mai da pace pînă ce apa din cadă nu se va fi răcit, pînă ce el nu va fi țîșnit din baie, clănțănind din dinți, și nu se va fi refugiat lingă aparatul de condiționare a aerului, într-un ungher al camerei. Încetîșor, șeienu l își mîngîie sexul — boțit, dur și roșu, ca după un plonjon într-un torent. Îi vorbește. Apoi îl lasă să doarmă pe palma lui deschisă. În acest fel cîns-tește el femelele somonilor : pînă în ziua de azi, șaptezeci și șase au palpitat dîndu-și duhu l în mîna lui, cînd soarele sta să asfințească. Asta se întîmpla pe vremea cînd el era de vîrsta copilului Pageewack, și cînd omora pești ca să se facă interesant în ochii fetițelor din rezervație. Fugeau roată în jurul lui comentînd agonia somonului. Îi spuneau *Izvoditorul de Minunății*. La căderea nopții, cea mai docilă dintre fete, lua cu ea peștele, ducîndu-l în sîn.

John Gheena învățase totu l de la acești copii : dragostea și ceea ce e dincolo de ea. Oricum, marele fluviu era acolo și curgea mereu, spălîndu-i pe toți de murdăriile pe care tot ei și le impuneau, cu inima zbătîndu-li-se în piept de emoție. Și atunci, cît de simplu și de firesc era să te întreci pe tine însuți ! Se întorceau acasă la cel dintîi țipăt al cucuvelei, tăind-o de-a dreptu l prin pădure. Și totu l miroase a rășină, a rășina aceea pe care o mesteci între dinți în locul chewing-gum-ului. Pește vîrfurile copacilor : pilonul antenei de retransmisie a televiziunii (era un post ce transmitea pe un canal anume destinat celor din rezervație — cincisprezece minute de știri în fiecare seară, în limba indienilor). În sfîrșit, la marginea pădurii : rulotele albe, cuștile pentru ciini, barăcile în care se află războaiele de țesut, cuptoru l în care se ard figurinele de argilă și strungu l pentru strunjit lemnul. Mai departe, se află cimitirul. Iar și mai departe : satul. Copiii șeienu l se despart ; pentru ultima dată, băiețașii sărută sînii fetețelor. După ce pe deasupra vălătucilor de fum ai rezervației va trece eretele, ei vor fi devenit niște copii ca oricare alții ; așa cum îi cred părinții, instituțoru l trimis de stat, pastoru l o'Donnell. Se poate, însă, ca Vraciu l — el, care e în stare să sară din cracă în cracă, pe tăcute, la fel ca o pasăre — să cunoască adevăru l. Cel puțîn, celălalt adevăr, cel despre care nu se vorbește. Vrăjitoru l nu-i va trăda

niciodată pe copii, se va mulțumi să urmărească jocurile lor, într-adevăr foarte grave. Când va trage să moară, el va înscrie pe scoarță de copac, după vechiul obicei, un testament din care notarul de la oraș va mărturisi că nu înțelege nimic. Drept urmare însă, după funeraliile solemne, fetițele vor merge, la miezul nopții, să urineze pe mormântul Vraciului, astfel ca apa aurie ce iese din pîntecul lor să scalde, pe vecie, trupul slab al celui ce avea auzul atît de fin încît pînă și tăcerea i se urca la cap.

Și, cu ochii închiși, John Gheena continuă să-și mîngie sexul. Visează la Dorothy, o pătrunde în gînd. Ei doi zămislesc, împreună, un arbore.

Ashton Mysha nu și-a desfăcut decît una din cele două valize. Detestă gesturile inutile. La urma urmei, nu va locui la West Continental decît în mod cu totul provizoriu. Întins pe patul său, polonezul își privește camera : din fericire, e luxoasă și impersonală întocmai precum o spera el. În seara în care o va părăsi, nu va fi tentat să mai arunce, peste umăr, o ultimă privire. A căpătat deprinderea plecărilor definitive — definitive, deși nu par să fie astfel.

Ridică receptorul telefonului, cere, politicos, să i se dea legătura cu miss Kayne. Dorothy îi răspunde cu o voce somnoroasă : are impresia că totul în jurul ei e foarte frumos, mult prea frumos pentru o fată ca ea ; adaugă că dacă Ashton vrea să vină la ea, îl așteaptă ; dacă dorește, ea poate să lase ușa deschisă, nu va avea decît să intre ; ea se va afla în camera de baie, vrea să se joace cu eșantioanele de produse cosmetice. A, chiar ! a ce dorește el să miroase ea în seara aceasta ? A *Youth Dew* ori a *Baby Soft* ? În ce-o privește, îi place apa aceea de toaletă mirosind a lămîie, ușor uleioasă, ce se evaporă aproape deîndată, și pe care a găsit-o pe policioara de deasupra lavaboului ; e sigură că e vorba de un parfum bărbătesc. Un *after-shave*, zici ? Ce teribil de caraghios, e să nu vezi absolut nimic, să nu poți descifra etichetele ! Ai să vezi, iubitele, într-o bună zi o să mă spăl pe dinți cu cremă de ghetă, cu pomadă pentru păr sau cu mai știu eu ce altceva ! Îți vine, într-adevăr, să te strici de rîs,

cei care n-au orbit nu pot să înțeleagă asta, e ca și atunci cînd se întîmplă să cazi pe stradă : pînă și oamenii care te ajută să te ridici nu mai pot de rîs. Ghicind că este pe punctul de a izbucni în plîns, Ashton Mysha îi spune că numaidecît îi va aduce o nouă legătură pentru ochi :

— O legătură de seară, foarte elegantă, cu fire de aur, garnisită peste tot cu broderii. E, cu siguranță, de fabricație chinezească.

Ea mulțumește, încearcă să închidă telefonul, caută furca aparatului, răstoarnă lampa de pe noptieră. Se enervează și, pînă la urmă, viră receptorul sub pernă. Mysha cheamă centrala telefonică a hotelului, o cere pe Bee, la muzeul din Bowery.

— Bătrînica mea scumpă, spune polonezul, închi-puiește-ți că, de cum dau la o parte draperiile, am tot orașul sub ochi. Cred că m-au cazat la etajul douăzeci și șapte, n-am avut încă vreme să socotesc. Dar e un alt oraș, Bee, nu are nimic comun cu acela pe care-l vedeam din blocul 509. Automobilele de pe străzi par să fie mai lungi, mai frumoase. Se văd și niște teatre.

Ea îl corectează, amuzată :

— Nu sînt teatre, sînt cinematografe. Ai fost vreodată la cinema în New York, Ashton ? Într-o seară, trebuie s-o faci și pe asta, împreună cu Dorothy : ea o să asculte filmul, ține și așa, tu ai s-o poți pupa. Și chiar să mergi ceva mai departe. Fac ăștia acum o muzică de film, ai să vezi. Știu foarte bine că ai mai pupat-o pe Dorothy, știu că te-ai culcat cu ea : însă la cinema, Ashton, e altceva. Să ții limba fetei în gura ta, ori limba ta în gura ei — ăsta da sărut ! Iar dacă și muzica e frumoasă, ai să simți că-ți vine să dai apă la șoareci.

Urmează un moment de tăcere. Pe urmă :

— Ashton, îmi pare bine că m-ai sunat. Pentru că voiam să te întreb ceva. În curînd se va împlini un an și jumătate de cînd am fost la doctorul Almendrick, la Atlanta. În curînd se va împlini un an și jumătate de cînd mă plătește, în rate lunare. E corect, doctorul Almendrick ! Simt însă că va trebui să termin, nu peste multă vreme. Nu din cauză că Almendrick și-ar pierde răbdarea, nu, nicidecum, mai curînd asta ar veni de la mine. Pricepi, am

mereu simțămîntul ăsta bolnăvicios că o tot amîn cu executarea pedepsei, am impresia că mă folosesc de ceva care nu-mi mai aparține.

Din nou, un moment de tăcere. După aceea :

— Așteaptă puțin, Ashton, rămii la aparat, mă întorc imediat.

Bee a tras draperia de catifea neagră ce dă, în strada Bowery, către camera sadicilor. A dezlegat-o pe Mary Virginia Taylor, i-a desfăcut chingile de la încheieturile minilor :

— Du-te de te joacă în altă parte, fetițo, pleacă de aici pentru cîteva clipe. Vreau să rămîn singură.

Piticul Falcon a aruncat o pelerină pe umerii goi ai lui Mary Virginia, a agățat de mînerul ușii un anunț care spune : *Spectacol suspendat din cauză de inventar*. A ieșit și el după Mary Virginia, s-au dus amîndoi să bea un vin rozé și să mănînce cîrnăciori picanți, la cafeneaua Marrakech.

Bee s-a așezat pe marginea marelui jilț garnisit cu ținte. Se uită la scrumiera de cristal, înălțată pe trei picioare de bronz, a cărei corolă e plină-vîrf cu chiștoace lungi de țigară. De-ar fi hotărit să mai trăiască puțin — trei luni, ori șase luni — Bee ar fi cerut să revizuiască contractele cu Richmond Imperial Tobaccos Furnisher : rechinii ăia îi facturează cartușul de țigări clasa A la prețul practicat în comerțul cu amănuntul.

— Ești la telefon, Ashton ?

— Te ascult, Bee.

— Nu pentru că e frig, și cenușiu, și mizerabil afară mă gîndesc eu că ar fi mai bine s-o mierlesc.

— Te cred ! — spune el.

Ea rîde :

— Și cu tine se întîmplă la fel, sînt sigură.

— Așa-i.

— Poate că nu vreau decît să știu ce simți cînd te duci pe lumea ailaltă. Să-mi iau zborul, așa, într-o seară, nitamnisam, fără să-mi plătesc impozitele, și nici ratele de asigurare pentru caz de boală.

Se oprește, își trage răsufierea. Apoi continuă :

— În ce te privește pe tine, Ashton, — unde, cînd și cum se va petrece asta ?

El ezită. E cît pe-acî să mintă ; la urma urmei, are tot dreptul să tacă. Asupra acestui punct, doctorul Almendrick a fost categoric :

— Moartea e un privilegiu, căpitane Mysha. Un privilegiu secret. Singurul care a fost lăsat, dacă el o dorește, la bunul plac al omului. Suedezii au înțeles lucrul acesta înaintea noastră — ceea ce e, dealtfel, supărător pentru biata noastră Americă ce-și face o fală din faptul că ar fi mereu în avans față de restul lumii. Bineînțeles, parlamentul din Stockholm a respins ideea cu privire la înființarea unei clinici pentru sinucigași. Ceea ce a dispăcut a fost aspectul instituțional al problemei. Cu toate acestea, principiul în sine plutea în aer.

Era o vreme frumoasă în Georgia. Întotdeauna vremea e foarte frumoasă în Georgia : în timp ce la New York ninge, pe străzile din Atlanta, din Macon ori din Columbus lumea se plimbă în bluze. Angela, prima asistentă a doctorului, ștergea geamurile de care se mai atîrnau încă fulgi de bumbac. Frumoasă era și Angela. Supraviețuia, cu o fermecătoare eleganță, unui număr de două operații pe cord deschis. În piept, sub bluza ei de mătase verde, purta un *pacemaker*.¹ Și în ziua aceea, fără a-și lua ochii de la picioarele lungi ale Angelei, doctorul Almendrick mai spuse :

— Fiul meu, Teddy, s-a înecat în dreptul plajei Barberus, — era vară —, fără să ne lase măcar un cuvînt, o explicație. Nu cunoașteți locul ăsta : Barberus Beach ? E un paradis al copiilor ; apa riului e mai caldă aici decît în oricare altă parte ; și se mai află acolo și epava unui vechi vas cu zături. Mai tîrziu, împreună cu Suzan, am luat-o în susul fluviului Savannah, pînă la barajul unde pompierii au descoperit, în cele din urmă, corpul lui Teddy. Acolo, căpitane Mysha, am legat barca de un trunchi de copac și i-am spus Suzanei că aveam datoria să chibzuim la rece, fără minie. Ce știam noi doi despre moarte pentru a avea dreptul să-l acuzăm pe Teddy că ar fi fost o mică

¹ Stimulator cardiac (engl.).

lepădătură egoistă ? El avea acum ceea ce își dorise atît de mult : noaptea veșnică. Căci, vedeți dumneavoastră, nu ți-ar fi zîmbit niciodată înainte să apună soarele. Îi tot spusese Suzanei, îi spusese de mii și mii de ori ; Teddy e un copil care își iubește — prea mult, mult prea mult — patul. Patul în care dormea, pe spate, cu mîinile împreunate, cu fereastra deschisă chiar și pe timp de iarnă.

Angela clasa niște fișe. Pe cei 154000 km² ai Statului, și în zonele limitrofe din Tennessee, Alabama și Carolina de Nord, trei sute cincizeci de bolnavi așteptatu o cornee, o sută douăzeci se înscriseră pentru grefă renală, unsprezece aveau nevoie urgentă de o nouă inimă. Almen-drick a semnat un cec, i l-a întins lui Mysha :

— Există un număr de telefon pe care trebuie să-l știți pe de rost : numărul meu. Cînd veți fi luat hotărîrea, cînd vă veți fi pus totul la punct, sunați-mă ! Nu-mi dați amănunte, spuneți numai în ce loc și la ce oră vom putea găsi corpul dumneavoastră. Purtați la dumneavoastră, în portofel de pildă, actul prin care autorizați pe oricare practician să efectueze prelevarea organelor. Doar acestea sînt obligațiile pe care le aveți. Totuși, nu vă grăbiți prea mult, nu precipitați lucrurile : cît de mult timp veți dori, ratele asupra cărora am căzut de acord vă vor fi achitate cu punctualitate. Țineți minte, dumneavoastră nu-mi vindeți mie nimic, eu nu cumpăr nimic de la dumneavoastră : pur și simplu nu facem decît să organizăm viitorul.

La ultimul concurs de desene executate de copii, concurs ce avusese loc la una din școlile din Atlanta, toți școlarii și-au ales ca temă portretul lui Teddy, micul sinucigaș de la Barberus Beach, de pe fluviul Savannah. O fetiță de rasă neagră, pe nume Sugar Carry-Lou, a colorat chipul lui Teddy în albastru ; iar într-o bulă care ieșea din gura lui Teddy, a înscris aceste cuvinte : *I will, and shit on you, fellows*¹.

Drept pedeapsă pentru inpertinența ei, Sugar Carry-Lou a fost pusă să stea atîrnată de mîini timp de opt minute. I s-a dat drumul cu puțin înainte de termen ; după care i s-au oferit bomboane — și chiar și un fel

¹ Asta e, și fac ceva pe voi toți (engl.).

de abonament, valabil în toate duminicile, pentru o prăvălie ce vinde înghețată. Sugar Carry-Lou n-a putut înțelege niciodată ce era în capul oamenilor acelora în toată firea, a rămas cu părerea că adulții sînt niște creaturi idioate, total inconsecvente. Mai rău e că-și închipuie că e cea dintîi fetiță ce dă acest verdict. Era sigură pe ea, Sugar Carry-Lou ! Într-o seară, se furișă, luînd-o prin plantațiile de bumbac, și dispăru. S-a crezut că se scufundase în vreo mlaștină. S-au făcut cercetări amănunțite, care îi costară o avere pe contribuabilii din statul Georgia ; căci nu s-a făcut economie de mijloace, s-au folosit, — în zilele cu soare — pînă și zece elicoptere dintr-o dată.

De cînd cu escapada fetei, doctorul Almendrick și asistenta sa despoaie cu minuțiozitate presa locală (rubrica de informații generale). Trag nădejde că, în cele din urmă, cadavrul fetei va fi găsit, și că va fi posibil, din punct de vedere biologic și fiziologic, să i se ia inima. Dar săptămînile trec, și Almendrick nu mai crede că se va întîmpla, ori, în fine, aproape că nu mai crede. Știe că organele neirigate cu sînge se sclerozează foarte repede. În plus, presupunînd că inima ar fi utilizabilă, ar rămîne să fie convins și eventualul receptor : un bătrîn plantator, venit din Alabama, care a făcut cunoscut întregului personal spitalicesc că el refuză, din capul locului, să i se grefeze o inimă de negru. Firește, Almendrick e hotărît să nu-i destăinuie niciodată pacientului său adevărul ; la conferința de presă, va spune ziariștilor că bătrînul are în piept de acum înainte unele părți din inima unei fete cu părul bălai, în vîrstă de cincisprezece ani. De pe acum, o agenție de publicitate a realizat, pe bază de colaje, emoționantul portret al unei adolescente cu gura — puțin cam mare —, făcută parcă anume pentru rîs, cu nasul în vînt, cu părul de in (firele de păr au fost mînjite cu sînge, exact atît cît trebuia, în dreptul cefeii) ; se va spune că Bălăioara a murit căzînd de pe un tractor.

Almendrick a schițat un zîmbet :

— O muncă extrem de interesantă, nu-i așa ? Vă urez să vă întoarceți cu bine la New York. Distrăți-vă, nu vă faceți griji. E adevărat că Broadway-ul a devenit cel

mai mare *sex-shop*¹ din lume ? Mi-ar fi plăcut să-i ofer lui Teddy, drept cadou de Crăciun, o fată pe care i-aş fi ales-o eu, o fată zveltă, cu ochi mari, încercănaţi. Aş fi urcat şi eu cu el în cameră.

— Nu vrei să mai vorbeşti cu mine, Ashton ? — întreabă Bee.

Polonezul trage draperiile. Firma hotelului West Continental clipeşte îndărătul ferestrei. Televizorul a început să funcţioneze singur : e ora cînd se dă mini-programul în circuit închis, așa-numitul *house-organ*, ce oferă clienţilor lista serbărilor prevăzute pentru seara aceea : un recital de pian, un concurs de dans, o conferinţă cu privire la secta Moon şi un film, pe peliculă de opt milimetri, turnat, în întregime, în ascensoarele lui Empire State Building.

— Ce ai, Ashton ? Îţi aud respiraţia.

— De unde crezi tu că are doctorul paralele astea ? Tot bănetul pe care ni-l dă ?

— Nu ştiu, spune Bee. Dar ce are a face ? Şi continuă, foarte încet acum, mai-mai să lase urme de ruj de buze pe microfon. — Să nu începi să-ţi pui întrebări ! N-am nevoie de nici un fel de anchetă : cu siguranţă, propunerile lui Almendrick nu sînt chiar atît de corecte. Dovadă e faptul că nu dă anunţuri la ziar.

Adaugă, rîzînd :

— Vezi, leahule, ce ameteţi teribile îţi mai poţi permite să ai ?

Mysha pune încetîşor receptorul în furcă. Bee îl plictiseşte. A îmbătrînit fără demnitate. Seamănă cu acei clowni care nu sînt în stare să se demachieze, care îşi plimbă pe la petrecerile în aer liber, date în înalta societate, obrajii pudraţi şi sprîncenele făcute cu cărbune. Cînd îţi ies în cale, îţi astupi nările, căci toate astea miros a dulap vechi, neaerisit. Bee era atît de drăguţă pe vremea cînd era tînără, cînd se dădea în căluşei în Coney Island, lăsînd să i se vadă lenjeria de dantelă, cînd îi săruta pe gură pe bărbaţi — pentru doi dolari şi cincizeci de

¹ Magazin specializat în vînzarea de publicaţii şi produse cu caracter pornografic şi erotic.

cenți — în vagonetii trenului fantomă. Putem pune rămă-
șag că va avea o moarte vulgară, întocmai cum a fost și
restul. Aruncându-se de la înălțimea lui Washington
Bridge, va cădea pe puntea vreunui remorcher. Ori în
cupele vreunei drage. Se va face ferfeniță, printre mari-
nari, păsări și mil. Ar putea Dorothy Kayne să devină
și ea o Bee ? O Bee uscată, cu tocuri joase și fustă terfe-
lită, cu părul devitaminizat, și căreia, atunci când se
sprijină de un calorifer, încep să-i miroase chiloții
a pipi ?

Ashton Mysha se repede pe culoare, găsește camera în
care se află Dorothy. Tinăra femeie n-a încuiat ușa : în
cazul în care hotelul ar lua foc, ea nu e absolut sigură că
ar avea timp să nimerească zăvorul, să-i manevreze
mecanismul.

— Eu sînt ! — spune polonezul.

Pînă la ora mesei de seară, o va împodobi pe Dorothy
cu panglici și cu bijuterii ieftine, pe care le-a comandat
la prăvăliile din hol. Stînd nemișcată pe marginea patu-
lui, ea se lasă în voia lui. Îi place această mișcare a mîini-
lor lui, prin care ea va deveni frumoasă ; îi place să
simtă pe ceafă greutatea părului ei strîns în coc. Își
mîngîie diadema, pandantivele, cele trei inele :

— Spune, Ashton, ce culoare au pietrele astea ? Au
o strălucire puternică ?

— Plastic-safir, plastic-topaz, plastic-smarald.

O inundă cu *Baby Soft*, ea se smulge rîzînd :

— Înceatează odată, șmecheria asta prea miroase-a
copil...

Ora douăzeci și unu și douăsprezece minute. Pe
estrada din *Cellar*, restaurantul de lux al hotelului, sînt
date la o parte husele care acoperă cele patru plane albe.
Afară, un praf fin, impalpabil, se lasă peste oraș. Poate fi
văzut în haloul felinarelor, plutind în suspensie, ca o
ninsoare mărunță ce parcă nu s-ar porni să mai cadă.
E ipsos pulverulent ; nimeni nu poate spune, deocamdată,
de unde vine.

VOR LUA MENIUL „DE PRESTIGIU“, CEL DE PATRUzeci și cinci de dolari tacîmul, botezat în seara aceasta *Ask me for the moon*¹. Ospătarul șef deschide în fața lor ușile de aramă ce dau către scara cea mare a restaurantului ; scară ce în anii treizeci ducea la salonul de onoare al unui pachetot austriac, și după care achizitorii-decoratori ai hotelului West Continental alergaseră pînă în cimitirele de nave din Asia de Sud-Est. Dorothy șovăie puțin, simțind sub picior marginea unei trepte. Ashton o împinge ușor înainte, pentru a o obliga să coboare, în pofida spaimei pe care ea o încearcă în fața acestui spațiu necunoscut. John Gheena îl dă la o parte pe polonez și o prinde pe Dorothy de mîna stîngă :

— Vino cu mine, fii calmă, lasă-te dusă fără să-ți faci gînduri, ca și cum am dansa împreună.

O poartă cu el pe șirul de trepte de marmură, acoperite cu o mochetă de culoarea prunei. Îi mai spune :

— Nu căuta balustrada, strînge-mă tare de degete.

În imensa sală circulară, mai multe priviri se întorc către ei. Sint, fără îndoială, cîțiva bărbați cărora le-ar plăcea s-o vadă pe tînăra femeie oarbă căzînd, unora — pentru a se repezi apoi către ea și a o ajuta să se ridice, altora — numai și numai pentru a o auzi țipînd. Șeienul a înțeles, trage corpul ei lîngă al lui.

După zgomotul înăbușit al conversațiilor, după clinchetul surd al tacîmurilor de argint, după fișuțitul stofelor, Dorothy Kayne ghicește chipurile, gesturile și toaletele. Își lasă capul pe umăr, șoptește la urechea lui John :

— Jură-mi că nu sînt ridicolă.

Îi jură bucuros, cu atît mai mult cu cît pentru el numai mîndria are preț. Mîndria de a fi un om viu, fără

¹ Cere-mi luna (engl.).

să mai fie nevoie și de alte calificative (a nu se confunda cu orgoliul). De asta i-ar fi plăcut lui atât de mult să fie un marinar care să simtă marea sub picioare să scuie în vînt și să-și primească scuipatul înapoi, de-a dreptul pe nas, bine împroșcat. Nimic nu poate să-ți amintească mai bine că ești, că lumea e așa cum este și că tu te afli în mijlocul ei, și că o simți prelingîndu-ți-se pe obraji. Poate că singurul lucru cu adevărat ridicol este un mort. A se vedea Mawakhna în raftul lui de email alb, acoperit în întregime cu gheață, ca o sticlă de șampanie. Bineînțeles, spune John, asta înseamnă să fii caraghios. Să fii șeien, orb ori polonez cînd te afli în sala de restaurant a lui West Continental nu are nici o importanță. Și îi vorbește tinerei femei fără să recurgă la cuvinte, folosindu-se numai de căldura degetelor sale, care le strîng pe ale ei.

Dorothy surîde. Își ridică fruntea, broderiile de aur ale legăturii ei pentru ochi rețin fasciculele de lumină ale reflectoarelor îndreptate spre scară. Se cîntă Brahms la cele patru pianе albe, se cîntă prost, cu eleganță : nu e vorba chiar de un masacru, ci doar de o condiționare. Muzică lentă și persuasivă — diferența e aceeași ca între ananasul proaspăt și cel conservat —, muzică anume făcută pentru a te face să nu bei prea repede, să nu vorbești prea tare.

Și Mysha, în spatele lor, coboară scara asemeni unui prinț. Pe buze, păstrează doar umbra unui suris. Meditînd la bacșișurile pe care le va împărți, a căror enormitate (căci enormitate se va putea numi) va fi în funcție de considerația ce i se va arăta. În această seară, Mysha joacă un nou joc : el nu se mai refugiază după galoanele sale de ofițer, în spatele funcției sale de căpitan secund al unui pachet de prestigiu ; poartă costum gri, cămașă de culoare deschisă și cravată uni — mizează pe dolarii noi-nouți care-i umflă buzunarele.

Cîte un pîlc de luminări se află la fiecare masă. Dorothy le atinge în trecere ; ospătarul șef se înclină în fața ei :

— Cu permisiunea dumneavoastră, miss Kayne, cred că ați aprecia o masă mai depărtată de pista de dans...

Cu puțin înainte de miezul nopții, Walter Desmond s-a urcat pe estradă. Prezentator de jocuri televizate, este și animatorul seratelor de gală de la West Continental. Coboară cele trei trepte ale estradei, manevrează printre mese și se oprește în fața lui Dorothy Kayne. Adineauri, pe cînd se afla în culise, a și reperat-o pe oarbă.

— Pentru a deschide balul din această seară, mi-am ales-o pe cea mai merituoasă — dar și pe cea mai încîntătoare parteneră. Miss Kayne, ridicăți-vă și luați-mă de braț...

El știe că e necesar să țină seama și de efectul surpriză. Tinerei femei îi vor trebui între treizeci și patruzeci și cinci de secunde pînă să se ridice. Ca și tuturor celor care au precedat-o... Dar celelalte nu erau oarbe; așadar, e posibil ca Dorothy Kayne să aibă nevoie de un minut întreg, și chiar de mai mult, pentru a-și trage scaunul, a-și netezi rochia și a-l cuprinde în brațe pe Walter Desmond.

— Doamnelor și domnilor, scuzați-mă că nu pot face niște prezentări mai complete. Nu cunosc încă dacă miss Kayne e căsătorită, dacă preferă marea sau muntele, nu știu care îi este profesia. Va fi însă de ajuns un vals și voi ști totul. Mai bine zis, aproape totul : pentru că miss Kayne deține o taină pe care n-o voi putea descifra.

Cu virful degetului arătător, Desmond atinge ușor legătura de pe ochii femeii :

— Această țesătură ascunde doi ochi fără privire. În aceasta stă secretul lui Dorothy Kayne.

John Gheena spune :

— Da, dar e o situație provizorie. Trebuie să le spuneți oamenilor că asta n-o să dureze.

Walter Desmond zîmbește :

— Totul e provizoriu, dragul meu !

Sala aplaudă. Desmond ridică mîna pentru a cere să se facă liniște, apoi se înclină spre Dorothy :

— Miss Kayne, îl cunoașteți pe Walter Desmond ?

— Nu. N-aș putea spune asta. Odată, de ziua mea de

naștere, părinții au vrut să-mi cumpere un televizor portativ. Eu le-am spus însă să-mi dea mai bine niște bani : voiam să merg în California. La universitate există televizoare. Însă n-aveam timp să urmăresc programele. Oricum, după accidentul meu...

Acum Desmond îngenunchează în fața ei. Își pune capul pe genunchii tinerei femei :

— Nici eu nu vă cunosc, miss Kayne. Ce știu eu despre dumneavoastră ? Ei bine, știu că sînteți adorabilă. Și că mirosiți a...

Aici se preface că se concentrează. E un truc, căci cunoaște răspunsul din clipa în care s-a apropiat de Dorothy : dacă i se întîmplă să se înșele asupra parfumurilor de import, Walter Desmond nu da niciodată greș cînd e vorba de apele de toaletă indigene :

— *Baby Soft !* Și vă felicit pentru asta. Credeți-mă, inocența e culmea seducției.

Desmond izbucnește în rîs. E aplaudat — pentru a doua oară în mai puțin de șapte minute. Apoi se ridică, face un mic semn complice către John Gheena și Ashton Mysha :

— Domnilor, pot să v-o răpesc pe Miss Kayne pentru un dans ?

Fără să mai aștepte răspunsul, Walter Desmond o prinde de talie pe Dorothy și o duce cu sine spre pistă. Aplauzele se întesc, se aud chiar și cîteva aclamații. În blocnotesul său, croitorul de lux George Howe scrie : *Moda se arată a fi interesată de mister. După ce a ascuns sinii, genunchii și fesele femeilor, de ce nu le-ar ascunde și ochii ? Poate și gura. Cu privire la asta, de vorbit cu Geneviève de M... Să pună să mi se aducă mătase din India și mătase artificială de la Lyon, pentru legături de ochi și pentru călușuri. Din punct de vedere al vînzării, slabă speranță, însă toate astea vor produce vilvă. În vremea aceasta, pe estradă, o formație de jazz cîntă, luînd locul celor patru plane. Desmond se informează :*

— Care este cîntecul dumneavoastră preferat, miss Kayne ?

Ea spune :

— Indiferent care, numai să dureze mult.

Operatorul din cabina tehnică a stins toate luminile din sală. N-a lăsat aprins decât un singur reflector, un „urmăritor“ de două mii de wați pune în lumină perechea pe care o formează Desmond și Dorothy...

— Când ne-ai adus aici, te-ai gândit că o să se poată întâmpla așa ceva, Ashton ?

Mysha îl privește pe șeien, îi zîmbește :

— Știi, aș putea să mă ridic și să mă duc după ea. Și să-i spun să se așeze și să nu se dea în spectacol. Da, pot face asta, e dreptul meu ! Dar mi s-a părut că totul e un joc. Un fel de mică petrecere. Dorothy e fericită. Când eu voi fi plecat, când tu îi vei face un copil...

— N-am să-i fac nici un copil ! — spune indianul. Cu ea, n-am să fac nimic. Noi doi n-avem de ce să ne băgăm în aceeași oală.

Acum, la New York, iubirile nu durează mai mult decât un moment de slăbiciune. Îți trebuie o bună doză de inconștiență ca să aduci pe lume copii în orașul ăsta. Mai rămîne, desigur, posibilitatea de a evada : autostrăzile dinspre nord, după ce trec de respingătoarea zonă a marilor antrepozite, traversează niște păduri pe care le-ai putea lua drept virgine. Lumea vine aici, la sfîrșit de săptămînă, ca să mănînce la iarbă verde — pe trunchiuri de copaci —, ca să-și curețe plămîinii. Duminică seara, însă, revine în oraș. Căci în păduri nu există nici uzine, nici birouri, ci numai cerbi-lopătari, păstrăvi, veverițe — și unele mari aventuri.

— Credeam, spune Mysha, că niște indieni ar putea să supraviețuiască în ele. Și copiii lor, împreună cu ei. Ascultă aici, nici prin smîrcurile Pinsk-ului nu prea era mare veselie. Când am plecat din Polonia, sora mea, Lena, tocmai împlinise cincisprezece ani. Nu era ea, bineînțeles, minunea minunilor, însă toți băieții aveau chef s-o pipăie — aurul ei de fată !

Și rîde :

— Îmi amintesc de sărbătorirea zilei ei de naștere. Soră-mea mirosea a turbă, a apă de baltă — deosebită de celelalte feluri de apă — și, pe deasupra, a baligă.

Da, John, bătrîne, a baligă de vacă. Și toate astea, poate, din pricina celor cincisprezece luminări înfipte în calupul de brînză ce ținea loc de tort. Cincisprezece luminări — asta știu că încinge mirosurile !

Nu mai ride :

— Tu ce crezi, ce s-a întîmplat cu Lena mea ?

— N-am idee, bolborosește John.

E destul de amețit, se află la cea de-a doua sticlă cu vin de Rin. Cel puțin tot atît cît alcoolul, zahărul care-i încheiază limba îi face elocuțiunea dificilă. Ashton Mysha e și el amețit. Și n-ar trebui să fie, din pricina ficatului și a rinichilor săi, care nu-i mai aparțin cu totul. Mîine însă — s-a jurat — se va pune din nou pe coca-cola, sau pe infuzie rece de ceai.

— Uneori, reia polonezul, îmi vine să cred că a fost împușcată. E un vis pe care l-am avut deseori, cînd eram în larg și cînd marea era furioasă. În definitiv, cred că mișcările vaporului mi-l sugerau : o vedeam pe Lena căzînd încet, moale de tot, ca o frunză moartă. Alteori, am simțămîntul că a scăpat. Că acum e secretară pe undeva prin Varșovia. Un tip se interesează de ea, un funcționar de partid. De Crăciun, i-a cumpărat o umbrelă.

— Nu slujește la nimic să-ți faci gînduri, spune John.

Walter Desmond dansează mai bine decît studenții de la universitate. Ori, în fine : dansează altfel.

Walter Desmond e eleganța întruchipată. N-are nici picătură de sudoare pe frunte ori în palme. Iar cînd deschide gura, se îndepărtează ușor : nu se cade să sufli în nasul unei femei, chiar dacă, din întîmplare, cîștigi ceva peste cincizeci și opt de mii de dolari pe an.

Dorothy se întreabă dacă el își ține ochii deschiși ; mai că și-ar retrage degetele dintr-ale lui ; le-ar ridica pînă în dreptul feței lui Desmond ; ar pipăi. Nu îndrăznește însă : Desmond ar putea crede altceva, nimic nu seamănă mai mult cu o dezmierdare decît ceea ce doctorul Laedipark numește *privire digitală*.

În fine, Desmond vorbește foarte încet :

— Vă face plăcere ?

Ea răspunde că acesta nu este cuvântul potrivit. El caută altceva :

— Sînteți satisfăcută, miss Kayne ?

Nici acesta nu e cuvîntul potrivit. Walter Desmond nu este omul cuvintelor. În acest domeniu, aproximațiile îi sînt suficiente. Puțin importă ceea ce spune, din moment ce își umflă frazele cu adjective precum : *vesel*, *minunat*, *strălucitor*, *feeric* sau *fantastic*.

Renunțînd să mai ia cunoștință de stările sufletești ale tinerei femei, schimbă vorba :

— Nu mai sîntem singuri, miss Kayne ! Acum dansează cu toții.

Dorothy spune că și-a dat seama de lucrul acesta, după felul cum ciocănesc tocurele pe parchet. Și după adierea aceasta din jurul ei și care face să i se învîlbure cîrlionții. El murmură :

— Păcat că nu puteți vedea ce se petrece. Au dat năvală peste tot. Nu dansează, se bîîie. Cred că au uitat de noi doi. Aș putea să vă sărut, nimeni n-ar remarca nimic. N-am s-o fac, însă, miss Kayne. Spuneam aceasta numai pentru ca dumneavoastră să vă dați seama cît de puțin contăm noi pentru ei, de-acum înainte.

— Și faptul vă contrariază ?

— Îi voi recîștiga eu numaidecît, cînd se va opri muzica și cînd vom trece la altceva. După dans, vor urma jocurile. Jocurile sînt tot ce poate fi mai important.

Desmond obișnuiește să umilească sau să înalțe, după caz, mica adunare de oameni atentă la recompensele sale, la pedepsele sale — într-un cuvînt, la poruncile sale. Talentul lui stă în felul cum ghicește ceea ce așteaptă lumea de la el. Capodopera sa a reprezentat-o, poate, un anume „dans al covorului“ pe care l-a organizat pentru un club de octogenari, foști conducători de întreprinderi. Cu o treaptă mai jos s-a situat noaptea aceea în care Mirabella Winkler, *chorus girl*¹ la Radio City Music Hall, a devorat, într-o tavernă de pe Broadway, excrementele unei păsări. Găinașul fusese aranjat, în mod ingenios, în cochilia unei stridii, totul fusese stropit cu

¹ Balerină (engl.).

apă sărată, apoi cu oțet dres cu hașmă. Mirabella își netezea lungile cosițe roșcate, minuia mica furculiță de argint, gravată cu însemnele restaurantului, și spunea :

— Ești incorigibil Walter ! Gajul dumatăle, eu l-am dibuit nemaipomenit de ușor. Ești dat în vileag, bătrîne : asta nu-i o stridie, e o scoică de râu ! Mai exact, Walter, e vorba de o scoică Cherrystone tăiată în bucățele.

Rock and roll-ul s-a metamorfozat acum într-un slow. Desmond o strânge pe Dorothy la pieptul lui :

— Și ce ris a putut să fie, miss Kayne...

Sînt paisprezece minute de cînd becul a început să clipească pe marele panou de sticlă de la cartierul general al lui Fire Department, New York City, N.Y. În mod normal, Anderson nu este deranjat pentru atîta lucru : se așteaptă mai întii rapoartele oamenilor din mașinile aflate în avangardă. În nouă cazuri din zece, conducerea operațiunilor este asumată de Julius N. Grant. În noaptea aceasta, totuși, Grant îl alertează pe Anderson : e vorba de un local public ; conform statisticilor din catalogul oficial cu privire la hoteluri, West Continental poate găzdui aproape trei sute de persoane ; hotelul cuprinde chiar și un apartament rezervat șefilor de stat veniți în vizite particulare ; personalul hotelului e format dintr-o sută de angajați, toți locuind și luînd masa la locul de muncă.

Alarma n-a fost dată de West Continental, ci de oamenii ce făceau de gardă la postul de poliție, aflat la două cvartale depărtare. Agentul O'Brien e cel care a declanșat dispozitivul de securitate, preluînd apelul lansat de pe vehiculul de patrulare nr. 208.

Conform primelor informații primite, s-ar părea că s-a spart o conductă de apă de la subsolul clădirii. O conductă situată nu departe de sala cazanelor, a precizat O'Brien.

— Consultă-te cu cei de pe mașini, spune Anderson. Și se întoarce către June :

— Pune ceva pe tine, pătura, de pildă. Și brânșează-mi telefonul în camera de baie.

Anderson se află sub duș. Mai dispune de douăsprezece minute de răgaz. În timp ce June îl masează pe șira spinării, dispozitivul de urgență se pune în ordine de bătaie.

O mașină echipată cu o stație radio iese din garajul subteran al cartierului general, rulează în direcția străzii 56, pe care locuiește Anderson. Mașina este precedată de doi polițiști pe motociclete, agenții Philip și Routledge, care au misiunea de a asigura vehiculului trecere liberă la intersecțiile Manhattan-ului. Pe măsură ce automobilul înaintează, luminile stopurilor sînt oprite la culoarea portocalie, intermediară.

Cea dintîi persoană care a remarcat ceva a fost Constance Dobson. Aceasta asigură, de la ora paisprezece la ora douăzeci și două, serviciul la cel de-al patruzeci și patrulea etaj. Ca în fiecare seară, Constance a luat ascensorul pentru a ajunge la etajul cincizeci, unde se află camerele personalului cazat în hotel. Mai întîi, a băgat de seamă că în cabina ascensorului este frig. Îndată ce a trecut pragul apartamentului său (două camere și chici-netă), a fost cuprinsă de frisoane. Și-a strîns la piept ursulețul de pluș, spunîndu-i :

— Nu-ți fă griji, Brownny, instalația de condiționare a aerului nu prea merge bine !

Constance Dobson s-a culcat, a stins lumina. A văzut, atunci, că la cele două ferestre ale camerei ei se prinsese promoroacă. S-a sculat și, folosindu-se de telefonul pentru interior, l-a pus în gardă pe portar.

Oamenii din tură care au pătruns în sala cazanelor, după ce au desferecat ușa de oțel, s-au dat înapoi : duhoarea era insuportabilă. O apă fetidă și grasă, cărînd cu ea șiroaie de murdării, invadase cripta. Încet-încet, lichidul se înălța înspre arzătoare.

Chelnerii au părăsit restaurantul. Doar ospătarul șef continuă să asigure primirea noilor comenzi. Pe pistă, Walter Desmond îi face avansuri lui Dorothy Kayne. Tînăra femeie se ghemuiește la pieptul lui :

— Mi-e frig, Walter ! Comandă, te rog, orchestrei un dans cu un ritm mai rapid. Ceva care să te facă să transpiri bine. Dar de ce e atît de frig ?

Ashton Mysha doarme. Din cînd în cînd, trage cîte un sforăit. John Gheena și-a răsturnat paharul pe fața de masă — ca să fie sigur că n-o să mai bea.

Acum se ridică. Ascultă, printre sunetele melodiei dezlănțuite, țipătul strident al sirenelor. Instalația de amplificare are rateuri, sunetul slăbește, crește iar în intensitate, slăbește din nou. Trebuie să fie vreunul care umblă la tabloul de comandă al circuitelor electrice din West Continental, gîndește indianul.

De puțină vreme se simte și vibrația aceasta surdă venind dindărătul zidurilor, de sub dalele de marmură.

O clipă John se întreabă dacă nu cumva vreo grindă de fier principală s-a desfăcut undeva în masa de beton turnat a celor cincizeci de etaje ; cunoaște însă prea bine viața interioară a marilor clădiri ca să-i treacă multă vreme prin gînd așa ceva : în realitate, incidentul e subteran.

E mai mult ca sigur, locul său de origine se află în hrubele hotelului. Acolo unde se află parkingul și sala cazanelor. De aceea s-a și făcut dintr-o dată frig.

Stînd în picioare, John Gheena se ține de masă. Alcoolul, prea mult, pe care l-a băut îl face să se clatine. Se uită la perechile care dansează, îi vine să urle la ele — să se oprească, s-o ia înapoi, care cum o apuca, pe scara cea mare, să iasă repede pe ușile de incendiu. Ar vroi să le explice că el unul are simțul casei. După cum strămoșii săi posedau știința cîmpiilor și a pădurilor.

Șeienul știe însă că nu va fi ascultat : nu poți opri o mulțime de oameni care se distrează, nu trebuie să-i deranjezi. Mai ales cînd au și plătit pentru asta.

Pe pistă, Desmond o sărută pe Dorothy drept pe gură ; și, cu mîna stîngă, o mîngîie pe șale. Dar nu-i treaba lui John — felul în care se poartă Dorothy Kayne. Chiar dacă John e cel care suferă cel mai mult.

Sprijinindu-se cînd de-o masă, cînd de alta, a ieșit. Hora dansatorilor nu și-a încetinit ritmul, dimpotrivă : muzicanții își dau osteneala să țină pasul cu ea.

Lui John nu-i este greu să găsească drumul către subsolurile hotelului : pentru asta îi este de-ajuns să urmeze cursul rețelei de furtunuri groase, din pînză, încă inerte, de-a lungul cărora aleargă niște pompieri. Lîngă ascensoare, plînge un grom ; n-are încă paisprezece ani, trupul

îi este scuturat de sughițuri sacadate, încearcă să-și smulgă nasturii de argint de pe uniforma roșie.

După ușa dublă, de fier, urmează o rampă placată cu un material striat. Din adâncurile lui West Continental se înalță un miros fetid. Indianul ezită înainte de a o apuca pe rampă. Nevoia de a ști ce se petrece e însă mai puternică decît somațiile pompierilor care, îmbrîncindu-l, îi ordonă să se întoarcă înapoi, zicîndu-i că nu e nimic de văzut în mizeria aia, decît o îngrămădire de rahat. John Gheena se trage deoparte, lîngă peretele pe care se preling picături de apă, așteaptă o clipă, apoi începe din nou să coboare.

Sala cazanelor, depozitele de stocaj și parkingul privat, pus la dispoziția direcției hotelului, au fost bine concepute. Arhitectura subterană reamintește suplețea clar exprimată a construcțiilor de la suprafață. Nici o formă bondoacă, totul e numai elansare firească — în elementele de susținere, în grinzi și în arcuri. Iluminarea, de tip mixt, e asigurată prin becuri cu lumină incandescentă și prin lămpi cu vaporii de mercur. Pe măsură ce înaintează, șelienul regăsește aici ceea ce a putut bănuî din aplombul fațadei: tecile groase, cu secțiuni rectangulară, prin care circulă aerul; canalele și conductele de canalizare ce transportă apa și materiile fluide — cu ramificațiile lor și cu nodurile lor de distribuție; scările metalice — cu inelele lor de protecție; gurile de aerisire, acoperite cu grilajuri, și asprirea, veșnica rugozitate a cimentului. Aici, vîntul e dirijat, lumina e constantă. Nu e totuși o pușcărie, ci un univers stabilizat. Nu trece multă vreme și John îndrăznește să-și pună palma pe perete, pe tencuiala divizată pe verticală — pentru a accentua senzația de înălțime — prin lungi benzi colorate.

Razele de lumină ce vin dinspre lămpile cu vaporii de mercur joacă pe căști și pe combinezoanele de lucru. Cu cît John înaintează, cu atît mirosul devine mai grețos. Apare acum un fel de fum unsuros ce-ți năclăiește fața și mîinile; pompierii afirmă că lichidul din cloacă a atins nivelul arzătoarelor; așadar, focurile cazanelor sînt stinse. Oamenii care se întorc din adîncuri sînt murdari pe picioare pînă la genunchi, ceea ce confirmă ipoteza că s-a spart unul din colectoarele principale.

Ernst Anderson și-a dat seama imediat că nu el va fi cel mai tare. Nici un fel de atac frontal n-are șanse de reușită. Ceea ce trebuie făcut e să te dai cu binișorul pe lingă hazznaua spartă și s-o sugrumi acolo unde ea se așteaptă mai puțin : la obîrșie.

Mai tîrziu, cînd dihania va fi încetat să-și verse murdăriile, va fi momentul să se treacă la pompe. Deocamdată, însă, nimic nu e mai urgent ca închiderea uneia din vanele principale. Totuși, Anderson ezită : se teme că astfel va crește presiunea într-unul din colectoarele anexe, ceea ce ar putea provoca o nouă ruptură în amonte.

Talazul cel negru trece de carimbii cizmelor lui Anderson, se infiltrează înăuntrul lor. Omul nu se ferește, dimpotrivă : își face socoteala că în acest fel va face, fizic, cunoștință cu adversarul. Merge pînă acolo încît își mișcă degetele în interiorul cizmelor invadate de nămolul viscos. Pentru prima oară în cariera lui, Anderson are de înfruntat o situație paradoxală. În noaptea aceasta, inamic ii e fostul său aliat : apa. La drept vorbind, el nu s-a gîndit niciodată la apă. Cel puțin nu la apa din această noapte — grea, puturoasă —, al cărei puhoi crește pe măsură ce spărtura se lărgeste.

Toate brigăzile de intervenție ale municipalității au trimis la fața locului observatori. Aceștia — veniți din Queens, din Brooklyn, din Staten Island, ba chiar și din Yonkers, Newark ori Hacksensack — îl înconjoară pe Anderson. Unul dintre ei spune :

— Va trebui să dați înapoi. Centrala termică numărul doi e pierdută, aici se vor produce în curînd degajări de gaze. Fără a mai pune la socoteală faptul că scîrboasa asta de apă crește cu aproape un centimentru la fiecare trei minute.

Mari indicatoare de nivel albe, divizate în milimetri, au fost scufundate în murdărie. În marea alveolă a parkingului, două automobile au fost luate de apă. Un al treilea vehicul s-a dus — glonț — la fund, căci avea geamurile deschise ; o bășică enormă a străpuns suprafața lichidului, s-a auzit o bolboroseală scîrboasă. Afară, sirenele continuă să urle.

Julius N. Grant se întoarce către șeful său :

— Ernst, ajunge, am stat destul ! Trebuie să iei o decizie, și asta cît mai repede !

— Șobolani, cochilii de stridii, bucăți de carton, bombe Anderson. Pompele n-au cum să tragă !

— Dă atunci dispoziție să se închidă vanele din amonte !

Anderson se dă cu câțiva pași înapoi :

— Desigur, Julius. Asta e dispoziția pe care o s-o dau. Ei bine, da, poți fi sigur de asta. E singura noastră șansă, nu ? Dealtfel, dispoziția asta n-am apucat s-o și dau ?

— Nu încă, Ernst.

— Prea bine, să nu ne enervăm, va veni îndată și rîndul ei. Fiecare lucru la timpul său. Trebuie să-ți dai seama, mai întii, despre ce este vorba, și numai după aceea să acționezi. Problema e următoarea, Julius : de ce s-a spart colectorul ăsta ?

Grant face semn unui pompier să nu aprindă țigara pe care acesta tocmai o dusesse la gură : gaze extrem de inflamabile se ridică, poate, la suprafața apelor murdare. Privește din nou către Anderson :

— Într-o zi ori în alta, trebuia să se întîmple și asta ! Uzura e de vină, Ernst.

— Sau acțiunea unor răuvoitori.

— Cine ar fi avut interes să...

— Nu știu ! — îi taie vorba Anderson. Au venit sticleții ? Au început interogatoriile ?

Grant ridică însă din umeri : pînă la noi ordine, rolul forțelor polițienești consistă în a asigura libera trecere a vehiculelor de intervenție și staționarea lor în împrejurimile hotelului West Continental, în a canaliza mulțimea de oameni care se adună în fața holului. De ce și-ar pierde poliția vremea căutînd vinovați acolo unde nu există ? Timpul, el singur, a măcinat totul : extradadosul bolților, și intradosul lor, pereții de susținere și radierul. Întotdeauna, valurile sfîrșesc prin a dezintegra stînca ; iar aici stînca nu e decît o șapă de ciment de trei centimetri grosime, supusă zi și noapte trepidațiilor marelui oraș.

— Trebuie să închid vanele din amonte ! — repetă Grant.

— Am să le închid, spune Anderson. Să mai așteptăm nițel.

Cu focul nu te joci, nu-ți poți îngădui nici o amănare. Vîntul, materialele combustibile alimentează incendiul și îl ajută să se propage. În vreme ce o conductă de canalizare o dată crăpată prezintă ceva asemănător cu o hemoragie : răul se oprește de la sine odată și-odată, faptul se înscrie, matematic, în logica lucrurilor.

La urma urmelor, West Continental poate ține piept luni și luni de zile unei lente impregnări a fundațiilor. Ceea ce poate fi dezgustător, însă nu are un caracter nefast.

— Luați legătura cu Centrul de studii seismice ! — mai spune Anderson. Întrebați-i pe oamenii de acolo dacă nu cumva a fost vreun cutremur pe undeva.

Și adaugă, numai pentru Grant :

— Teoria ta nu ține ! Există orașe mult mai vechi decît al nostru. Cu rețele de canalizare mult mai proaste. Și plesnește la ei ceva din cauza asta ?

Grant a făcut un pas înapoi — talazul era pe punctul de a-i ajunge la talie.

— Nu i se pretinde Londrei ceea ce i se pretinde New York-ului.

Două tone de carne sînt luate de valuri. Ciozvrte de carne de vacă defilează prin fața lui Anderson, apoi dispar. Cele două automobile Cadillac care se țineau la suprafață sînt, în fine, înghițite de gunoiul lichid.

— Să fie evacuați ziariștii ! — strigă Anderson.

Acum e clar că l-a cuprins frica.

John Gheena s-a apropiat și el. Tîmplele îi zvîcnesc din pricina alcoolului și a repulsiei pe care o are față de această lume subpămîntenă. Privește fix la Ernst Anderson. Acesta își încheie pînă sus, pînă la bărbie, vesta de piele ; s-ar zice că îi este frig. Încă n-a dat dispoziția de blocare a vanelor din amonte. Și indianul își dă seama că Anderson n-o va da decît atunci cînd va fi prea tîrziu, cînd inunda-re subsolurilor lui West Continental nu va mai putea fi oprită, cînd colmatarea spărturii din partea laterală a colectorului va fi devenit un veritabil act de eroism tehnic. Ernst Anderson lasă catastrofa să-și urmeze cursul și să se instaleze deplin.

Pentru că această catastrofă și cele care au precedat-o îi vor servi de alibi mai târziu, atunci când va fi ales primar al New York-ului.

Asemenea predecesorului său, Anderson nu va reuși să redreseze situația financiară : Isaac Baumstein, primarul al cărui mandat expiră, a micșorat deja toate cheltuielile care mai puteau fi micșorate.

Marele viclesug al lui Anderson este de a fi găsit, în afară de lipsa de bani, și alți factori care să fie făcuți răspunzători pentru degradarea orașului : lepra pietrelor, riscul reprezentat de incendii, suprapopularea. Miine, dacă administrația orașului va fi din nou la un pas de bancrută, Anderson va da vina pe vîntul ce vine din largul mării. Maladiei financiare — el îi va opune un cancer natural. În consecință, nu i se va putea reproșa nimic.

Cu toate acestea, nu poate să nu aibă cunoștință de concluziile comisiei de anchetă însărcinate să facă lumină în cazul prăbușirii subite a vilei senatorului Cadett : fiind candidatul cel mai bine plasat, Anderson și-a descoperit brusc prieteni cu funcții importante în administrația orașului și a avut acces la oarecare dosare confidentiale. Printre altele, la dosarul Cadett. Or, lepra pietrelor nu este decît un mit : în dărimăturile vilei au fost găsite zeci de mii de larve de insecte coleoptere din familia cerambicidelor. Aceste insecte roseseră interiorul șarpantelor și inima grinzilor principale. Două întreprinderi specializate îi propuseseră chiar senatorului să-l scape de pacoste : însă tratamentul radical, prin injectare, reprezenta o cheltuială însemnată, drept care Cadett s-a lăsat păgubaș.

La fel, există căi de circulație ce se desfundă din cauza turbioanelor de aburi provenind de la instalațiile de încălzire urbană, movile acoperite cu buruieni deasupra apei rîurilor (dealtfel, se discută, în acest sens, să se ia din ceea ce a mai rămas din stocul de substanțe defoliante aduse înapoi din Vietnam).

Chiar și podul Brooklyn se coșcovește, — ori, cel puțin, tablierul său din lemn de culoare deschisă pe care bicicliști negri se iau la întrecere în zilele când nu se îngheșuie aici turiștii —, atunci când de pe East River se ridică o negură aducătoare de chiciură și când fierul

armăturii e atît de rece încît îţi arde palma mai ceva decît focul.

Iar în noaptea asta, Julius N. Grant a nimerit-o atunci cînd a acuzat vetusteţea şi lipsa de întreţinere ca fiind cauzele spargerii colectorului şi a revărsării mai multor tone de murdării în adîncurile lui West Continental Great Hotel. Spărturi, dezlipiri, prăbuşiri vor apărea şi de-acum înainte ; după cum vor apărea şi alte falii în pereţii zgîrie-norilor ; fără a pierde din vedere şi imprevizibilul, care va lua diferite înfăţişări. Ziariştii vor scrie că totul se datoreşte finanţelor, celor două milioane de dolari care trebuiau să se afle în casele de bani ale primăriei şi care nu se află acolo. Anderson şi ai săi vor lăsa lumea să vorbească : răspunsul lor va fi fatalitatea lucrurilor concrete, natura — iremediabilă şi lentă — ce îşi redobîndeşte drepturile asupra oamenilor şi vanităţii lor.

Anderson îl recunoaşte pe John Gheena şi îi zîmbeşte :

— Numai dumneata mai lipseai pe-aici. Am auzit, fi-reşte, de liberarea dumitale pe cauţiune. Însă nu m-aş fi gîndit niciodată că am să dau din nou de dumneata într-un astfel de loc. Nu mă refer la mlaştina asta, John, ci la cele cincizeci de etaje de deasupra. Aici e lux, nu glumă, după cîte se pare.

— Nu eu plătesc, spune şeienu.

— Asta nu mă miră... La cît se ridică, în hotelul ăsta, o noapte ?

— N-am avut curiozitatea să mă interesez, Ernst ; dar haleala e foarte scumpă.

Urmăreşte din priviri cursa unor ananaşi, dispuşi în şirag, vede fructele sărînd — ca nişte mingi —, atunci cînd se lovesc de stîlpii de susţinere ai parkingului, le vede despicîndu-se în două. După o vreme, e rîndul cuti-ilor cu îngheţată. Un pardesiu de gabardină se îndepărtează acum — în poziţie orizontală şi cu mînele întinse pe apa neagră — umflat ca un înecat.

— Ce-ai să faci, Ernst ? Ai să pui să se închidă vanele din amonte ?

Lui Anderson îi vine să urle. Ce-or fi avînd toţi, de vor să umble la vanele din amonte ? Adevărat, s-ar putea ca asta să fie soluţia raţională : însă New York-ul a încetat de a mai fi logic, pentru a deveni oraşul în care se

poate întîmpla orice ; aici, aceleași cauze nu vor mai produce niciodată aceleași efecte. În apartamentul din strada 56 se află June, care este însărcinată, deși doi medici îi spusese pînă atunci lui Anderson că este steril ; June nu trebuie să avorteze, nimic nu valorează cît o naștere pentru a încununa o campanie electorală, chiar dacă noul-născut este un copil nelegitim. Anderson se întoarce :

— Vanele din amonte, ai ? Ca să dai naștere unei tensiuni insuportabile în vreo țevușcă din mătăraia ramificațiilor ? Ca să plesnească în altă parte, fără ca nimeni să bage de seamă ? Ca toate astea să-și facă loc și să mișune pe sub trotuare ? M-am gîndit și eu la asta și am hotărît : nu ! Aici, cel puțin, avem un fel de deversor : pot vedea ce se întîmplă, pot să evaluez, clipă de clipă, întinderea stricăciunilor. Am de gînd să cer să mi se dea niște scafandri. Se vor da la fund, vor găsi gaura și o vor astupa.

— Asta numești tu o gaură ? ! — exclamă Grant. Nu te mai înțeleg, Ernst. Ca și cum tu n-ai ști că situația nu poate decît să se degradeze.

Anderson nu răspunde. Îl apucă de braț pe indian :

— Ascultă la mine Gheena, toată lumea își vîră nasul în toate. Nu te băga în treaba asta. Ceea ce se întîmplă aici e, dacă vrei, abject, nu există însă nici un pericol. Atîta doar că totul e foarte umilitor.

În holul hotelului, unde oamenii din personalul de serviciu au instalat niște radiatoare de rezervă, senatorul Cadett răspunde la întrebările ziariștilor alungați din subsol. Declară că tocmai a avut o lungă convorbire telefonică cu primarul :

— Isaac Baumstein era la biroul său, domnilor ! Ști-ați oare că, pentru a rezolva problemele curente ale New York-ului, sînt necesare aproape șaisprezece ore de lucru pe zi ? Asta doar pentru problemele curente. În ce privește restul, vă las să judecați singuri ! Ei bine, la ora unu noaptea, Baumstein era încă la primărie. Acolo e și în clipa de față, puteți verifica ! Îi va ordona deîndată lui Anderson să închidă toate vanele din amonte.

— Și dacă bătrînul Ernst se încapățînează ?

Senatorului i se aduce un pahar de grog cu coniac. Cadett trage o dușcă, se șterge pe buze :

— În cazul acesta, firește, va fi poate nevoie să ne adresăm Washingtonului... Aș vrea, domnilor, să vă fac să vedeți lucrurile în adevărata lor lumină : în sine, spargerea unei țevi de canalizare nu e, la drept vorbind, un cataclism. Afară doar dacă în apele murdare nu se găsesc germeni nocivi, apți de a declanșa o epidemie. Noi avem în New York două milioane de oameni nevoiași ; la oamenii aceștia, mijloacele naturale de apărare a organismului sînt considerabil slăbite, din cauza efortului și, uneori, a subalimentației. Concluzia o las în seama dumneavoastră.

— Aceasta este o realitate *obiectivă*, domnule senator ?

— E o ipoteză de lucru, spune Cadett.

Apoi surîde, și reia :

— Nu are însă nici un rost să băgăm spaima în populație. Sîntem încă departe de un dezastru colectiv. Nu-i decît un argument pe care îl supun reflecției dumneavoastră.

Senatorul se pleacă, își trage pe el pantalonii de vi-dan-jor ce i se oferă. A hotărît să intre în cloacă, pînă la briu. Indică trei fotografii care să-l însoțească ; acestora le garantează liberul acces în subterană, în ciuda opoziției lui Anderson.

În aplauzele ziariștilor, senatorul înaintează spre ascensoare.

În afară de Isaac Baumstein, Cadett e singurul care știe că în casele de bani ale hotelului West Continental se află o avere evaluată la mai mult de un milion de dolari ; și că aceste case de bani sînt situate într-unul din cotloanele direct amenințate de inundație ; și că întreprinderea care a instalat sistemul de protecție și blindaje nu garantează că, în împrejurările din această noapte, seifurile vor rezista. La rîndul lor, companiile de asigurări au făcut deja cunoscut că garanția lor nu se poate extinde și asupra acestei situații, calificată de ele drept : *catastrofă naturală*. În cazul în care casele de bani se vor deschide în mod inopinat și, în acest fel, valorile pe care le conțin se vor

pierde, primăria oraşului New York va fi considerată răspunzătoare din punct de vedere juridic.

Isaac Baumstein n-are un milion de dolari de aruncat.

În sala restaurantului West Continental, ghitarele electrice, orga electronică şi sintetizatorul fonic au încetat să mai funcţioneze. Drept care, au fost instalate din nou cele patru pianе albe.

— Asta e un alt fel de muzică. Şi e tot frig ! — a spus atunci Dorothy.

Walter Desmond îşi apropie faţa de cea a tinerei femei, adulmecă bandajul de pe ochii ei, în dreptul micilor bose ale bulbilor oculari. Se miră că nu poate distinge nici un fel de miros de medicament, ci numai pe acela al *Baby Soft*-ului cu care Dorothy şi-a dat din belşug.

— Eşti într-adevăr oarbă ? Şi, spune-mi, bărbaţii ăştia care sînt cu tine, ce reprezintă ei, la o adică ? — întreabă, el, perplex.

— Cîteva clipe de aşteptare.

Luaţi seama la orbi, la surzi, la toţi cei închişi în sinea lor. Un ciine se află în fiecare dintre ei, un ciine adormit, dar oricînd în stare să-şi arate colţii.

Dorothy strigă în urechea lui Desmond :

— Răsuceşte-mă către masa lui John Gheena, Walter, întoarce-mă cu faţa spre el.

Desmond ezită : şeienu l a ieşit de multă vreme. În restaurantul pustiu, nu se mai află decît Mysha, care doarme, şi un ospătar care face vraf farfuriile goale şi aruncă tacîmurile într-un coş din împletitură de răchită.

Totuşi Desmond o ia pe Dorothy de umeri şi o orientează :

— În direcţia aceea, scumpa mea ! John Gheena e acum chiar în faţa ta.

Ei, şi atunci Dorothy Kayne îi zîmbeşte frumos unui scaun gol.

E puţin trecut de ora două dimineaţa, cînd Anderson, după o scurtă convorbire telefonică pe care a avut-o cu primarul New York-ului, încuviinţează să se închidă vanele din amonte. Timp de douăzeci de minute, noroiul mai ţîşneşte încă din spărtură ; apoi, izvorul seacă, tumultul

încetează ; apele murdare nu mai clocotesc, se pare că și mirosul acela scîrbos nu mai e chiar atît de puternic.

Sus, pe rampă, pompierii închid accesul la marile conducte inelate ale pompelor de mare putere. Conform primelor estimări, va fi necesară organizarea unui convoi rutier permanent, format din cincisprezece cisterne, pentru a absorbi reziduurile lăsate de inundație și a le căra spre ocean.

Senatorul Cadett s-a așezat pe un fotoliu pliant, pe care tocmai i l-a adus un grom ; conversează, zîmbitor, cu ziariștii și cu cîțiva clienți ai hotelului West Continental care au fost îndeajuns de abili ca să se strecoare printre cordoanele de poliști.

Ca toți ceilalți, Ernst Anderson privește cum viitura de apă neagră se oprește. Cu toate că e frig, cîțiva stropi de sudoare i se preling pe frunte. În noaptea aceasta, Anderson pare mai bătrîn decît este în realitate. Spatele îi este încovoiat, iar vesta lui de piele își dezvăluie pe de-a întregul, în lumina prea puternică a reflectoarelor, rețeaua de crăpături mărunte. Tot cîrpind la vesta aceasta ponosită, care se rupe pe unde nici nu te aștepți, June și-a bătucit buricul degetului mare. Anderson, însă, nici nu vrea să audă de o altă haină, chiar de-ar fi ea croită pe măsură, dintr-o piele de calitate superioară.

Senatorul îl cheamă lîngă el :

— Vino încoace, Ernst, am comandat niște șampanie ! Pînă la urmă, i-am dat de capăt porcăriei ăsteia... Știu că e foarte tîrziu și că dumneata ești la capătul puterilor. Victoriile, însă, sînt celebrate întotdeauna numai de cei care supraviețuiesc.

În timp ce se apropie, Anderson despătorește un plan al rețelei de canalizare :

— O victorie aparentă, domnule senator ! Din acest moment, încep să se înfunde colectoarele secundare. Azi-mîine, o să avem o explozie pe undeva pe sub pămînt. Și-atunci, ce vane o să mai închideți ? Știu și eu că faptul e vexant, trebuie să vă spun însă că ne aflăm la cheremul unei mase colosale de rahat.

Se zîmbește. Șampania curge în cupe. Anderson e pe punctul de a izbucni în lacrimi, nu dorește să se observe lucrul acesta ; își suflă nasul.

— Orașul ne scapă din mîini, spune el. Întrebați-l pe indianul acesta de lîngă mine, e de neam șeien.

John Gheena înaintează la rîndul său și rostește :

— E povestea cu iapa cea albă. Niște vînători de cai de pe vremuri au prins-o pe cîmp și au închinat-o celui care conducea poporul. Era un animal ciudat și frumos, pe care nimic nu-l înspăimînta. În bătlîii, purta pe crupă nădejdea neamului șeien.

— Vrea să spună că ei îi era încredințat fiul cel mare al șefului, precizează Anderson.

— Cînd luna s-a arătat prielnică, continuă șeienul, iapa a fost împerecheată cu un armăsar vrednic de ea. Și a fătat iapa, asta era într-o vară, așa, cam la ceas de seară. Dar mînzul, care se zbătuse pînă să iasă din pîntecul ei, era negru. Și, pe deasupra, era însemnat în frunte cu pata morții.

Sînt puse întrebări, cu scopul de a se lămurii ce este aceea pata morții, însă John nu răspunde : există lucruri care nu se spun, cunoașterea absolută nu se înfăptuiește decît în veșnicie — ca durată — și în durere — durere care, nici ea, nu este vreodată ostoită. Indianul nu știe ce înseamnă asta, însă a auzit deseori aceste cuvinte, din gura Mamei Pageewack și, de asemenea, din gura tatălui său și a mamei sale, muncitori la General Motors.

— Și atunci s-au vorbit să răpună iapa. Unii s-au împotrivit. Aceștia spuneau că nu trebuiau decît să adune niște buruieni de leac potrivite, să le amestece și, după aceea, să le împlînte adînc în pîntecul iepei. Cu toate acestea, lighioana a dat naștere — pe nări — unui al doilea mînz. Și el era însemnat în frunte cu pata morții. Iarăși culeseră plantele trebuitoare, și le virîră în nările iepei. Pentru a treia oară, totuși, iapa fătă : de data asta, pe gură — de parcă ar fi scuipat. Și, pentru a treia oară, mînzul era însemnat. Atunci, înfundară botul iepei cu aceleași ierburi ca mai înainte.

John Gheena se așeză pe vine și încheie :

— În zori, iapa era moartă. Se înăbușise.

Senatorul Cadett schițează un suris :

— Legenda e amuzantă. Întotdeauna am fost de părere că voi, indienii, nu știți să vă exploatați îndeajuns comorile folclorice.

Se întoarce către Anderson :

— Felicitări, Ernst ! Numărul a fost drăguț. Și bine pus în scenă.

— N-a fost deloc pus în scenă, domnule senator ! Mi-am amintit că Gheena îmi povestise istoria asta în duba care îl ducea la închisoare. Era după întâmplările acelea din Centre Street. Prima asta, el voia să-mi demonstreze...

Cadett îl întrerupe :

— Mulțumesc ! Simbolica indiană e îndeajuns de evidentă — de fapt, aproape puerilă ! — pentru a putea să mă dispensez de interpretarea dumitale. New York-ul nu este, însă, o iapă. Pe de altă parte, crezi dumneata că ne aflăm acum în locul și la momentul potrivit pentru a susține împreună o discuție în contradictoriu ?

Își netezește reverele smochingului, ale cărui pulpane sînt protejate încă de pantalonii de vidanjor. Doar mirosul acela scirbos s-a infiltrat sub cauciuc, împregnînd firele din care e țesută îmbrăcămintea. Ei și ? Atîta pagubă — pagubă căreia senatorul îi va găsi cu ușurință un remediu : pentru asta e de ajuns să-i facă o vizită lui Tsien-Wang, meșter în lucrări de curățătorie, din cartierul Chinatown. Remediu va fi găsit nu numai cu ușurință, dar și cu plăcere. Căci, între altele — comodități și favoruri —, Tsien-Wang este tatăl unei fete catifelate și docile, a cărei piele de pe pîntece o simți, într-un fel ciudat, dulce, cînd îți treci limba pe ea. Legătura aceasta ar putea să reprezinte o primejdie pentru senator, fiind cunoscut faptul că micuța afișează, cum nu se poate mai deschis, idei politice de extremă-stîngă ; însă atunci cînd fiica lui Tsien-Wang pretinde, fără a aduce vreo probă, că face parte din partidul comunist clandestin, nu spune oare asta pentru că trage nădejde că astfel își va primi pedeapsa rituală — delicioasă ! — la care o supune Cadett în încăperea din spatele dughenei, culcînd-o pe vrafuri de rufe, după ce i-a legat mai întîi mîinile cu niște cravate sau cu niște chiloți avînd un caracter eminamente burghez ?

Anderson destramă visul senatorului :

— Nu există numai alegerile ! Mai există și orașul acesta care ni se sfarmă între degete.

Cadett se ridică, dă la o parte jilțul de pînă pe care stătuse, aruncă în apa murdară o sticlă de doi litri, goală :

— De asta ți-e frică ? De puțin noroi ? Am să-ți spun una bună, Ernst : dumneata ești un om care crede în oracole ! Nu mai rămîne mult și ai să treci la auscultare mațele puilor de găină. Peste tot vezi numai semne, avertismente sau mai știi și eu ce fel de lucruri nedefinite. Vreau să te previn : dacă vreo formă oarecare de nebie colectivă te va aduce cîndva pe scaunul de primar, amintește-ți, te rog, că New York-ul nu poate fi guvernat cu fantasmagorii — ci cu dolari ! De unde ai să iei dumneata dolarii ăștia ? Dumneata ai fost unul dintre aceia care au stopat concedierile, unul dintre aceia care au cerut ca efectivele serviciilor municipale să se dubleze. Asta e pură demagogie, Ernst ! Cu ce vei plăti dumneata salariile ? Două milioane de oameni bogați au dat bir cu fugiții, retrăgîndu-se către periferii ; în locul lor au venit două milioane de oameni săraci, care n-au cu ce întreține orașul. Încetează să tot visezi ! De nu, visul dumitale se va transforma în coșmar.

Senatorul se oprește pentru o clipă, ca să permită ziariștilor care iau note să-și dezmorească degetele. E din ce în ce mai frig în subsolurile hotelului West Continental. Apoi, îndreptîndu-se spre John Gheena :

— Dacă are dreptul să capete un buletin electoral, omul acesta te va vota pe dumneata. Îți va da votul său — dar atîta tot ! Apoi se va întoarce în vizuina lui. Iar dumneata vei rămîne singur, îngrozitor de singur, în fața orașului-monstru. Crede-mă, Ernst : cînd e vorba de săraci, lucrul cel mai rău nu e acela că nu au bani, ci acela că sînt incapabili să-și țină promisiunile.

Indianul suride : mîine, cele 940 000 de exemplare ale lui *New York Times* vor reproduce textual declarațiile lui Cadett. Ceea ce va provoca trecerea cîtorva mii de voturi în favoarea candidaturii lui Anderson. În schimb, noi și noi cecuri vor veni să alimenteze casa electorală a senatorului — care, de va dispune de mijloace, nu va ezita să-l abandoneze pe Isaac Baumstein și să facă jocul de unul singur.

— Pot căpăta și eu niște șampanie ? — întreabă John.

I se întinde o cupă. Se face tăcere : pentru cine sau pentru ce va închina ?

— Pentru Dorothy Kayne ! — spune el.

Atunci, asaltați de întrebări, Anderson și Cadett sint nevoiți a mărturisi că nu cunosc nici o Dorothy Kayne, că această persoană nu face parte din echipele lor de colaboratori — fie ei apropiați ori îndepărtați ; că e vorba, probabil, fie de un nume greșit pronunțat, fie de vreo chestiune personală, privindu-i pe șeien și pe această Dorothy Kayne ; chestiune care, oricît ar părea de absurd, nu are nici o legătură cu alegerile.

— Văzut de sus de tot, mai spune John Gheena, orașul acesta are o mutră destul de simpatică. În sfîrșit, mie unuia îmi place. Așa cum e cînd se lasă seara și cînd poți vedea lucruri, și oameni, și chiar vapoare, răsfrîngîndu-se în sticla geamurilor. Firește, pentru asta e nevoie ca geamurile să fie curate.

Dar nu-l mai ascultă nimeni. Atunci, el pune cupa goală pe rampă și pleacă.

DIN CLIPA ÎN CARE SE TREZEȘTE DIN SOMN ÎN imensa sală de restaurant pustie, Ashton Mysha simte o durere ascuțită în scobitura cefei. Jur-împrejurul lui totul miroase a lumînare, a stofă îmbibată cu alcool și a trabuc stins. Fiindcă nu-și mai aduce aminte dacă a dat sau n-a dat vreun bacșiș, polonezul depune cîțiva dolari într-o farfurioară purtînd blazonul firmei West Continental.

— Va trebui să ieșiți pe ușa de incendiu ! — rostește o voce. Nu vă supărați pe mine, domnu', dar, după ora trei dimineața, am ordin să închid ușa de la scara mare. Asta din pricină că pe aici ar trage aer în caz de incendiu.

— Cine vorbește ? — întreabă Ashton, îndreptîndu-se din șale, provocator.

Însă vocea nu se mai aude. Se aude doar un suspin, undeva pe lingă banchetele tapisate cu velur, pe care sedeau altădată tinerele din înalta societate, ținîndu-și fiecare carnetul de bal pe genunchi. Ashton se ridică, își tamponează cu un șervețel muiat în apa din frapieră fruntea înfierbîntată. Aude acum, de sus, de deasupra lui, ceva în felul unui filfiit de aripi. Vocea răsună din nou :

— Nu vă faceți griji, domnu' ! Asta-i Wendy !

— Care Wendy ?

— Pasărea, domnu'. O pasăre, măcar că nimeni n-a văzut-o niciodată. Se aude, doar. Face pe nebuna după ce stingem luminile. Mai mult ca sigur că e femeiușcă ! E rușinoasă ! Șterpelește doar lucrurile pe care le lăsăm pentru ea anume. Asta n-o să aducă firma la sapă de lemn, zău așa ! Ia acolo, cîteva migdale sărate, și, în plus, cîteva alune, și ceva osînză din cîrnați.

Polonezul își aprinde bricheta : un mic servitor negru, întins pe una din banchete, îmbrăcat în veșminte de cu-

loare roșu-aprins, se uită la el. Bea vin alb dintr-o sticlă uitată de cineva și își șterge, grav, buzele cu dosul mîneicii — ca un bărbat în toată firea. Zîmbește :

— Domnu' ! V-ați pilit strașnic, ai ? Mi se întîmplă și mie cîteodată.

Arată în sus, spre bolta înaltă, spre picturile în manieră romantică, spre concavitățile care maschează liniile sinuoase ale ornamentelor cu frunze de culoare albastră :

— Face frumos, pe lumină. Acolo se ascunde Wendy. Eu cred că păsărica e chiar în copacul ăla sub care stă o păstoriță. Oberchelnerii s-au jurat să pună mîna pe ea : pot să-și pună pofta-n cui ! Wendy e șmecheră, ziua doarme ! Ca și mine. Noaptea, cum vedeți, stau de pază. Dar asta n-o să dureze cît lumea, o întind eu de-aici ! Și atunci am să livrez marfă la domiciliu. Benzină. Pe o cisternă, vă dați seama despre ce vine vorba. Și asta, curînd ! Sigur, ca să livrezi benzină, trebuie să fii mare. Trebuie să ai curaj ca să rămii la volan cînd cisterna ia foc, și cînd știi că o să pocnească ; cum a fost, deunăzi, cu individul ăla din Jackson City. Cînd ești mic, simți mai curînd nevoia să sări din mașină, domnu'.

Se scoală, cascade, fără să ducă mîna la gură :

— Acum, am să mă pun pe mers ! Am să tot merg așa pînă cînd o să bată de ora șase. Atunci, vin ceilalți să aranjeze mesele pentru micul dejun. Cînd nu merg, dorm ! Iar dacă dorm, asta înseamnă că n-o să pot nicio-dată livra benzină în deșert, unde un drum cu mașina îți ia multă vreme — cîteodată chiar și un an întreg — pînă ajungi să pontezi la Sally, în Cactus Station. Am să fac nuntă cu Sally, acolo, în deșert, domnu', ăsta e lucru sigur ! Are Sally uite așa niște țîțe frumoase, babbane, și unchiu-meu zice de ea că își spală buclele de două ori pe zi ! Iar duminica de trei ori.

Face cu ochiul, în întunericul ce s-a lăsat din nou.

— De ce-ați plecat, domnu' ?

Puțin mai tîrziu : vineri, ora trei și patruzeci de minute dimineața, sau cam așa ceva. Dorothy Kayne se află în cada din camera de baie, cu genunchii adunați sub bărbie. Înghenunchiat lîngă ea, cu vîrfurile cravatei scu-

fundat în clăbucul ce miroase mai curînd a cataplasma decît a pădure de pini, Walter Desmond îi freacă picioarele. Spune :

— Ce rost au nazurile astea, dragă ? Dacă dai și tu ceva de la tine, legătura dintre noi doi poate dura multă vreme ! Poate dura chiar la nesfîrșit. Și cînd spun vorba asta, tu trebuie să mă înțelegi întocmai.

— Ce, o căsătorie, Walter ? Lovitura cea mare, atît de repede ?

Desmond se ridică, se duce să urineze în lavabou — discret, pe cît posibil.

— De ce nu ? Mama ar dori să găsec o fată bună, să-mi fac și eu un rost. Cred că a început și ea să se sature să-i tot aduc la fiecare week-end cîte o altă femeie. O epuizează și pe ea : să schimbe așternutul, să nu facă vreo gafă, să țină minte cum îi zice și ăsteia pe numele mic ; și dacă Myrra e aceea care trebuie servită dimineața cu cafea cu lapte, iar Lenny cu ciocolată, ori tocmai pe dos ; dacă mititica de ea e friguroasă sau nu, dacă-i place să-și bea coniacul cu apă.

— Ce faci acolo, Walter ?

Ezită. Apoi, spune rîzînd :

— Fac pipi în lavaboul tău. Te-am dezamăgit, cumva ? Toți bărbații fac la fel, mai ales cînd se află într-un hotel.

Se spală pe mîini :

— Numai că tu ești foarte delicată, Dorothy ! Știu însă că am să mă familiarizez atît de mult cu chipul tău, încît n-am să mă mai pot lipsi de el. Capul tău e ca o încăpere cu colțuri și cu rotunjimi ce te surprind doar în primul moment. Apoi începe să-ți placă această casă și n-ai mai locui nicăieri în altă parte. La cincizeci de ani, ai să arăți la fel ca azi. Poate ceva mai plinuță, mai rotunjoară, ceea ce nici nu-mi displace. Te privesc în oglinda lavaboului ca într-un retrovizor. Și aș vrea ca tu să mă ajungi din urmă, să te ciocnești de mine, și să ne luăm amîndoi la harță.

— Ți-ar face plăcere să mă bați ?

Dorothy s-a chircit acolo, în spuma ei.

— Ți-e somn ! — spuse el. Am să te scot din baie, am să te șterg, am să te duc în patul tău și ai să dormi.

Am să fac dragoste cu tine fără să te trezesc din somn. Dorothy se cufundă și mai adînc în cadă, își destinde brusc picioarele, improșcînd pardoseala cu puțină apă :

— Nu vreau să te mai atingi de mine ! Dealtfel, John o să vină îndată, după cum mi-ai spus chiar dumneata.

El nu răspunde. Se roagă, în tăcere, unui zeu oarecare : *fă astfel ca ea să nu se mai încăpățîneze, fă să ajungă la capătul puterilor și ca baia asta cu apă fierbinte să distrugă în ea orice urmă de rezistență : miroase a Baby Soft, are treizeci de ani, e oarecum infirmă ; mămica o s-o găsească vulgară, agreabilă însă și destul de dezghețată (predă sociologia urbană, Mami, închipuiește-ți !) ; e îndrăgostită de un indian, însă se culcă cu un polonez — fă astfel ca s-o pot avea și eu !*

Iar Dorothy, acum fără agresivitate :

— Fii corect, Walter ! Ți-am permis să mă însoțești, să dai drumul la apa din baie — numai pentru că eu nu mă descurc deloc în sistemul ăsta de robinete. Acum sînt sigură că e mai bine să pleci. Devreme ce John urmează să sosească...

Vine din nou spre ea, îi mîngîie umerii.

— Nu ți-ai dat seama că s-a întîmplat ceva la subsol ? Toată lumea a coborît să vadă ce se întîmplă. Indianul s-a dus și el cu ceilalți. Avem, așadar, timp berechet.

Strecurîndu-și brațele pe sub corpul lui Dorothy, Desmond o ridică. Ea crede, poate, că el o s-o ajute să-și tragă pe ea un halat, și atît ; oricum, nu dă vreun semn că ar intenționa să se zbată ; scoate numai un strigăt ușor.

Bărbatul găsește că situația a devenit pasionantă. Tremură. Se întreabă dacă va fi în stare să meargă pînă la capăt. Nu e cu totul sigur că va cuteza s-o ia pe Dorothy cu forța, în cazul în care ea se agită sau urlă. Desmond vrea însă să-și cunoască limitele — și să încerce să le depășească. După aceea, va fi alt om ; nu-i va mai fi nicio dată frică de soneria telefonului, de ciîni, de întuneric, își va fi exorcizat toți demonii, nu se va mai lăsa dus de nas de maică-sa, nici de agenții fiscului : îi va privi în față, drept în ochi, așa cum face unul din cei care au violat în viața lor cel puțin o femeie.

A venit momentul să dea uitării *episodul Emmy Forglade* — urită chestie ! Cu Emmy, la stația aceea prăpădită de radio din Iowa, s-a dovedit lamentabil. Cu mult timp înainte ca tehnicienii să forțeze ușa cabinei de mixaj, Walter renunțase la Emmy. Ba chiar, atunci cînd a fost încolțit, se apleca să ia de pe jos chiloții fetei — chiloții și tricoul ei mov. Era pe punctul de a-i da totul înapoi cînd ceilalți s-au aruncat asupra lui, l-au lovit. Emmy Forglade nu-i lăsase nici o șansă : îl zgîriase, apăsase pe toate butoanele mesei de mixaj. Bineînțeles, s-a trezit fără lucru, a fost nevoit să părăsească statul Iowa. Emmy a venit să-și ia rămas bun de la el la aeroport, s-a aplecat spre el și l-a mușcat de lobul urechii.

Simte și acum vîrfurile rotunde, calde și umede ale limbii lui Emmy pe pielea lui. În seara asta, la New York, nu va mai sparge nimeni ușa, iar Walter Desmond își va dovedi lui însuși o sumedenie de lucruri de care ceilalți habar n-au.

O duce pe Dorothy în cameră, o așază pe pat, și ea rămîne așa, nemișcată. Walter nu-și închipuise că poate să fie atît de grea. Simte renăscîndu-i atunci angoasa, angoasa aceea de cînd cu Emmy Forglade : dacă femeia aceasta reacționează și se luptă cu el, e posibil să se dea bătut. Mormăie :

— Relaxează-te, ne simțim bine, am pus zăvorul, n-o să fim deranjați.

O clipă s-a gîndit să agațe pe ușa camerei pancarta *Do not disturb*¹ ; apoi, i-a trecut prin gînd că o oarbă n-ar face, cu siguranță, așa ceva, de teamă să nu încurce pancartele : cum ar putea ea să facă o deosebire între tăblița pe care scrie *Do not disturb* și aceea pe care se află scris *Please, get my room clean now* ?²

— N-am voie să plîng, spune foarte încet Dorothy. E primejdios pentru ochi. Numai și numai pentru asta voiau să mă mai țină în spital.

Walter Desmond îi răspunde că nu trebuie să se frămînte, că trebuie să se poarte ca și cum el nici n-ar exista,

¹ Nu deranjați (engl.).

² Rog să mi se facă acum curat în cameră (engl.).

că trebuie să încerce să doarmă. El va aștepta cu răbdare cît timp va fi nevoie, va aștepta ca răsuflarea ei să devină din nou regulată și profundă. Îi mai spune că n-o să-i facă nici un rău și că va pleca pe nesimțite, înainte de-a se lumina de ziuă, că nu va uita nimic în cameră. Nu vrea să fie obligat să o lege, dealtfel nici n-a adus nimic cu el în acest scop. Rîde :

— Cînd ești nervos, nu reușești niciodată să faci niște noduri care să țină.

Nu-i place să lege pe nimeni, lucrul ăsta nu-l excită :

— Nu sînt un om bolnav ! Înțelegi ?

Se întinde lîngă ea, își întinde brațul stîng, și-l pune pe trupul ei. A văzut pe unele străduțe din New York, în timpul grevelor gunoierilor, cum niște pisici făceau cu laba gestul acesta liniștit, pentru a imobiliza păsări și șobolani.

Se gîndește la toți bărbații și la toate femeile care, în momentul acesta chiar, trăiesc o situație asemănătoare. Fără îndoială că pot fi numărați cu sutele. E imposibil ca numai circulația mașinilor și instalațiile de încălzire centrală să fie singurele care să producă rumoarea aceea surdă a orașului pe timp de noapte, gîfiiții acela, mereu mai grăbit, de dinapoia ferestrelor : există, firește, în toate acestea, și ceva din strigătele ce n-au putut fi înăbușite cu totul de zidurile din cărămidă. În ghetouri, asta se face la mare repezeală, în umbra ungherelor, între două treceri ale patrulilor poliției ; în altă parte, însă, în apartamentele din cartierele bogate, totul începe de cum se lasă seara și durează pînă în zori — și chiar pînă mult mai tîrziu.

Walter a participat la asemenea petreceri cu schimbare de parteneri, undeva pe Broadway, nu departe de Bryant Park. I se îngăduia să vină neînsoțit, pentru că era Walter Desmond, și prezența sa dădea o anume strălucire seratei, atrăgînd, de asemenea, acolo și tinere femei, șovăielnice pînă atunci. Întotdeauna el le alegea pe noile venite. Le recunoștea după eforturile disperate pe care le făceau pentru a părea că se simt la largul lor, după felul cum nu se puteau abține să-și aprindă o țigară chiar atunci cînd urmau să se dezbrace, după transpirația discretă din căușul

palmelor. Mergea spre ele, cu pași lenti, apoi le lua în brațe. Le iubea în funcție de teama pe care le-o inspira.

Sub brațul lui Desmond, corpul lui Dorothy are un tremur ușor.

— Ți-e frig ?

Își întoarce puțin capul spre el :

— De vreme ce nu sînt frumoasă, ce te îndeamnă să faci asta ?

— Te-am întrebat numai dacă ți-e frig !

— Puțin, spune ea.

Desmond se scoală, se duce să regleze aparatul de condiționare a aerului. În treacăt, aruncă o privire în stradă : tocmai se ridică barierele poliției, mașinile pompierilor manevrează în direcția rampei de acces către subsol, Ernst Anderson dă autografe, o femeie în rochie de seară își scoate pantofii de bal și pășește, rîzînd, peste pîriul de noroi care continuă să se scurgă în stradă.

Walter apasă pe butonul televizorului : dacă Dorothy o să înceapă să țipe, urletele ei se vor confunda cu banda sonoră a serialului care rulează în cursul nopții ; cel mai adesea, e un film de groază, dat numai în scopul de a le oferi celor care suferă de insomnie satisfacția de a veghea în timp ce primejdia tot dă tîrcoale.

Desmond se dezbracă. Își pliază cu grijă costumul de scenă, din atlas gri. Stinge lumina : nu se simte mulțumit de el cînd e gol, nu-și poate suferi pieptul scobit, nici picioarele, cu degete ca niște ciocănele ; se simte atunci ca mort.

Dorothy repetă încetișor :

— Lasă-mă, te implor ! Pleacă ! Mîine seară voi dansa cu dumneata. Și poimîine, dacă vrei. Acum, însă, du-te !

El n-o aude. Se gîndește la mama lui, la Emmy, la toți cei care l-au nedreptățit gîndind rău despre el — din pricină că nu l-au înțeles. Deși de două ori dat afară din școală pentru tendințe morbide și acte de perversiune sexuală (mai întîi în statul Missouri, apoi în statul Utah), a început, totuși, să cîștige dolari cu milioanele. Nu mai știe prea bine ce a făcut cu ei : a plătit niște jucării din acelea care merg repede, și pe care le-a stricat, o casă pe lingă Everglades, unde nu se duce niciodată, niște călă-

torii, niște costume — și magnetofoane la care să înregistreze povestea vieții sale. Șterge însă succesiv benzile, pentru că viața lui e moale ca un chist care nu se mai întărește, nu mai crește, nu mai plesnește odată, să păteze cu singe adevărat și cu puroi adevărat plăcile de faianță, albe, ale sălii de operație !

Se întinde lângă Dorothy, o dezvelește, se uită la picioarele ei, petrecute unul peste altul :

— Ție nu ți s-a propus niciodată, firește, să pozezi pentru revista *Play boy* ! Lui Hefner îi plac fetele sănătoase. Pun rămășag că miroși a medicamente.

Dorothy se trage de lângă el, gemînd. Temîndu-se să nu cadă din pat, Desmond o prinde în brațe.

Stația de radio ținînd de Sediul Central cheamă toate mașinile, pe banda de înaltă frecvență : operatoarea îl caută pe Anderson. E o fată drăguță, numele ei este Haïssah Dougal. Ernst Anderson pune mîna pe receptor, apasă pe clapa verde :

— Îmi închipuiam că am niște cizme bune, miss Dougal ! Dar mi-a intrat apă în ele. Mi-e frig ! Dealtfel, uite că a și început să ningă din nou. Vrei dumneata să-i telefonezi, în locul meu, lui June, și să-i spui că plec spre casă ?

John Gheena își lipește buzele de tăblia ușii :

— Deschide odată ! Puțin îmi pasă cine ești ! Dar o aud plîngînd, și ea nu trebuie să plîngă.

Walter Desmond o silește pe Dorothy să se întoarcă pe burtă și îi înfundă fața în pernă. Murmură :

— Totul o să meargă cît se poate de bine, sînt sigur de asta. Nu e ca atunci, cu Emmy. Individul de după ușă are însă dreptate : nu trebuie să mai plîngi. Fii mai întii drăguță și calmează-te ! După aceea, am să fac cum spune el.

Se ridică, ținîndu-și însă, în continuare, mîinile sprijinite de ceafa ei :

— Mai cu seamă, se cade să nu dramatizăm. Fata s-a rătăcit în labirintul culoarelor. Am însoțit-o, asta e tot.

I-am dat și o mână de ajutor ca să se dezbrace, poate. Voiam să aștept pînă adoarme, și apoi să plec. Nu mă credeți ? Vă gîndiți cumva că încerc să ies din încurcătură ?

Se dă brusc înapoi, eliberînd-o pe Dorothy. Se repede la fotoliul pe care și-a așezat hainele. Dacă ușa cedează, nu trebuie să fie văzut gol. Esențial e să devină din nou Walter Desmond, să-și pună veșmîntul de atlaz gri, și mocasinii. Cravata e udă, asta ar putea să pară suspect, o ascunde într-unul din buzunare. În timp ce încearcă să-și tragă răsufllarea, Dorothy tușește răgușit și își agită brațele în aer. Desmond își aprinde o țigară. Se duce la ușă, răsucește butonul de la încuietore.

— Dă-te înapoi, spune John, n-ai să ieși din camera asta ! Așază-te cu spatele la fereastră !

Walter Desmond se supune. N-o scapă din ochi pe Dorothy, de ea va depinde totul. Vreme de cîteva clipe, Emmy a dispus și ea de puteri discreționare — și nicideată n-a dorit-o Walter mai mult ca atunci. Emmy n-a profitat, nu l-a ridiculizat pe Walter, a făcut și a spus ceea ce trebuia, nu mai mult. Dealtfel, e posibil ca, într-un anume fel, să-l fi plăcut pe Walter ; de n-ar fi fost așa, la ce-ar mai fi venit în sala de așteptare a aeroportului aceluia izolat din Iowa, să-l muște de ureche ? Însă faptul că Dorothy Kayne e oarbă, fapt care constituia mai adineauri o șansă în plus, poate acum să se întoarcă împotriva lui Walter.

În spatele lui nu se află decît un geam fragil. Iar dincolo de acesta — nebunia ! Aude vuietul autobuzelor pe bulevardul pe care a fost restabilită circulația normală. La televiziune, serialul a fost întrerupt, pentru a se transmite o declarație a senatorului Cadett. John Gheena s-a îndreptat, alergînd, spre pat. Imobilizează brațele cuprinse de frenezie ale tinerei femei :

— Nu-ți fie frică, gata, s-a terminat, încearcă să respiri normal !

Însă Dorothy Kayne a vomitat pe cearșafurile de lux ale hotelului West Continental, ca urmare a spaimei pe care a tras-o, ori a presiunii pe care Desmond a exercitat-o asupra cefei sale. Și asta e destul pentru ca — metodic,

fără grabă — John Gheena să demoleze fața lui Walter. Șeienul lucrează pe tăcute, să nu-i deranjeze pe cei care dorm.

Desmond nu simte nici o suferință. În fine, nu se gîndește la tot ce se întîmplă — nu încă. Are doar impresia că ar visa un vis care-l sleiește de puteri. Ascultă cum îi plesnesc buzele, gingiile și ceea ce el crede că ar fi cartilagiile nasului și ale urechilor. Tot ceea ce murmură înăuntrul său, murmură și face o spumă roșie, roșie de tot. E un amestec de sunete bubuitoare, frumoase și grave, ca o melodie de muzică pop — muzică pe care el niciodată nu și-a dat osteneala s-o înțeleagă —, cu iz puternic de bale înfierbîntate, de sînge cald, de carne stîlcită în bătai : lumea nouă, adevărata lume nouă, aceea la care nici nu gîndeai, se află în vîrfurile pumnilor, ca niște mașini puternice, ai lui John Gheena. Sancțiune exemplară, sancțiune grandioasă. Desmond se prăbușește. John sună la recepție, cere să vină omul care duce bagajele :

— Avem de coborît un pachet care ne încurcă aici !

I se spune însă că, acum, în toiul nopții, omul de la bagaje doarme. Indianul pune receptorul în furcă, îl remorchează pe Desmond, îl închide în closet. Acolo va rămîne pînă în zori, cu nasul în chiuveta de o curățenie impecabilă.

La o oră și mai tîrzie din noapte... John șade ghemuit, cu picioarele strînse sub el, în fața ușii de la camera în care stă Dorothy Kayne. Își face apariția Ashton Mysha. Vine încet dinspre fundul culoarului, se sprijină de zid, scutură niște pastile de bicarbonat în palma făcută căuș. John se ridică, îl susține pe polonez :

— Te sfătuiesc s-o lași singură ! Cred că, în sfîrșit, a adormit. Cu ochii închiși probabil. E greu însă să-ți dai seama, din cauza legăturii ăleia idioate.

Ashton Mysha intră, totuși, în cameră. Spune că femeia care doarme aici îi aparține, e a lui — zi și noapte. John Gheena nu insistă : el unul a spus tot ce avea de spus. Pentru a doua oară în noaptea aceasta, se retrage. Ofranda tăcerii, apoi ofranda retragerilor : pe povîrnișu-

rile abrupte, troienite de zăpadă, caii înaintau, conduși de vulturi. Unii oameni tirau brancarde din lemn de mesteacăn, pe care zăceau femei bătrâne și copii. Din cauza poleiului, puțin înainte de a se crăpa de ziuă, seminția șeienă a făcut popas. În gropi săpate în zăpadă, fură aprinse mari focuri, la care să se încălzească neputincioșii și muribunzii, în vreme ce bărbații înfășurau cu mărăcini și frînghii copitele cailor. Au plecat apoi din nou. Așa era, și totuși nimeni nu-și pierdea nădejdea.

PARTEA A PATRA

MOȘI CRĂCIUNI DIN PLASTIC ATÎRNĂ PESTE FIFTH Avenue, Avenue of the Americas și peste Central Park West. În alte părți, municipalitatea îi îndeamnă pe comercianți să se întreacă în ingeniozitate pentru a celebra cum se cuvine această noapte a tuturor armistițiilor. Băncile și atelierele de întreținere auto intră în competiție. În cele din urmă, atelierele sînt cele ce vor cîștiga : în ziua de 24 decembrie, la ora 18, în spatele vitrinelor de la sălile de expoziție, farurile tuturor automobilelor vor fi aprinse. Sfătuit de June, Ernst Anderson se angajează să împartă copiilor din școli hîrtie poleită, coarde și baghete din lemn de balsa. În Chinatown, el lansează concursul pentru cel mai frumos zmeu ; în cartierul Harlem, pe care îl traversează la bordul unui Buick cu geamurile blindate, organizează un festival al celui mai mare om de lut — căci zăpadă nu mai e, iar serviciile specializate ale Institutului meteorologic vorbesc de o încălzire a vremii neobișnuită pentru acest anotimp. Pînă ce sărbătoarea să înceapă, poliția arestează un tînăr japonez venit tocmai de la Nagasaki, fără viză și fără acte de imigrare, și care trage asupra Moș Crăciuni-lor colorați în roșu și în alb, folosindu-se de o carabină cu aer comprimat.

Un pachebot grecesc a ancorat în port. Armatorii săi propun newyorkezilor o noapte de Crăciun petrecută în golf, la prețul de optzeci-dolari-de-persoană.

Ashton Mysha a obținut de la direcția hotelului o cameră ce comunică cu aceea în care stă Dorothy Kayne. Polonezul și Dorothy fac dragoste în fiecare zi, mai puțin simbăta. O dată pe săptămînă, Ashton o duce la doctorul Laedipark. Acesta se declară satisfăcut de felul cum evoluează rana : încet-încet, leziunile se resorb ; asta ca o consecință a perioadei de repaus și a unei alimentații în sfîrșit sănătoase și abundente. Laedipark se angajează ca, în primele zile ale primăverii, să-i scoată legătura cea

albă de la ochi. În picioare, aflat în pragul cabinetului său, doctorul se uită la Dorothy, care, pășind pe trotuarele alunecoase, se îndepărtează. Acum nu se mai izbește atât de des de obstacolele întilnite în cale. Sigur, gesturile nu-i mai sînt atât de rapide ; e posibil însă ca acesta să fie un semn încurajator, indicînd că bolnava aparține de acum înaintea rarei categorii de nevăzători ce n-au nevoie să se servească de un baston pentru a depista și a evita porțiunile dificile ale traseului pe care-l parcurg. Tînăra femeie pare a fi dobîndit acel simț ce-i îngăduie să perceapă tot ceea ce-i opac și vătămător. Laedipark suride : la urma urmelor, el păriase că va avea loc o lentă cancerizare a țesuturilor afectate...

În cursul acestei perioade, Ernst Anderson l-a convocat în două rinduri pe John Gheena la sediul permanenței sale electorale. Vrea să-l chestioneze pe spălătorul de geamuri în legătură cu nivelul de degradare a cîtorva mari clădiri din Manhattan și din alte părți. Șeienul ascultă cu atenție expunerile pe care le fac Anderson și asistenții săi, consultă schemele, privește fotografiile și filmele obținute cu camere de luat vederi în infraroșu. Și nu spune nimic. Atunci, vorbește Anderson :

— În această privință, există un anumit număr de factori ce pot fi considerați răspunzători. E vorba de date strict științifice. Trebuie să ținem seama de toate elementele cu caracter agresiv pe care nu am reușit încă să le controlăm : vîntul, păsările, fumul, gazele. Dumneata te-ai aflat într-o poziție dintre cele mai bune pentru a putea urmări și evalua felul cum au evoluat atacurile. Eu unul prefer cuvîntul „pișcături“.

John Gheena continuă să tacă. Anderson insistă :

— Am construit noi oare orașul acesta la voia întîmplării ? Haide, dă-i drumul, batjocorește-ne, dincolo de pereții camerei ăsteia n-o să răsufle nimic !

— A fost un oraș ideal, spune indianul. Dumneavoastră îl credeți bolnav, bolnav cu-adevărat, însă vă înșelați.

Își atinge fruntea :

— Aici înăuntru e ceva ce nu merge. În capul New York-ului stă pieirea. Și nimeni nu poate face nimic.

Cei ce se află în jurul candidatului la postul de primar încep să rîdă :

— Un oraș înseamnă un ansamblu de date, John Gheena ! O serie de parametri economici, financiari, sociologici, arhitectonici. O problemă matematică implicând coeficienți de rezistență. Viziunea dumitale este incompatibilă, din punct de vedere științific, cu ceea ce cunoaștem noi, cu ceea ce măsurăm noi zi de zi.

John, însă, pe vremea când escalada fațadele — în timpurile fericite când Milous nu se arătase încă a fi cel mai ticălos dintre ticăloși — se distra oprind cu virful degetelor girația nebună a anemometrelor ; apropia flacăra brichetei de tuburile marilor termometre destinate să evalueze gradul de căldură sau de frig pe care-l aveau de suportat zidurile — uneori termometrele se spărgeau, bula de mercur alerga multă vreme de-a lungul cornișelor. John Gheena nu avea de gând să facă vreun rău : doar măsura — măsura și el — lipsa de valoare a acestor jucării costisitoare.

Anderson zîmbește :

— Am reunit o echipă de specialiști. Dar nu te lăsa impresionat, John ! În felul dumitale, și dumneata ești un specialist. Vorbește, te ascult !

— Vă încredeți în mine ?

— Da ! Și încă în asemenea măsură, încît îți propun să ni te alături. Ei bine, ți-aș putea garanta un câștig de aproximativ cinci sute de dolari pe lună. Fără a pierde din vedere că această alianță îți va fi de un folos imediat, atunci cînd se va deschide procesul dumitale : eu sînt martorul principal al acuzării.

Indianul clatină din cap :

— Orașul New York contra lui John Gheena. Dumneata nu ești orașul New York !

— Sondajele mă dau drept câștigător, spune Anderson.

Trei zile mai tîrziu, la cea de-a doua întrevvedere, Ernst Anderson îl primește pe indian fără martori. Vorbește timp de o oră. Își manifestă intențiile politice, dezvăluie toate detaliile și implicațiile lor. Conchide :

— Intenționasem să mă adresez unui negru. Îl și alesesem : un negustor de pește din Harlem. Pe scurt, un negustor de anvergură, posedînd camioane și cinci vagoane frigorifice, plus un depozit pe chei. Aș fi fost însă acuzat

de demagogie. Dumneata ești indian, asta e oarecum altceva. Dublez cei cinci sute de dolari ! Acceptă !

— De ce ?

— Pentru că e un lucru bun pentru dumneata, bătrîne ! Pentru că e un lucru foarte bun și pentru mine. Vezi ? Sînt sincer !

— Dumneata îmi oferi o mie de dolari — și ce post ?

— În privința asta, dumneata vei alege.

Anderson se ridică, se apropie de o hartă agățată pe perete :

— Stegulețele roșii indică zonele urbane în care condițiile igienice sînt sub nivelul îndeobște admis. La marginile cartierului Brooklyn, două parcuri au fost declarate — sînt folosite acum ca locuri de descărcare a gunoaielor. Vrei să știi de ce n-o să fie reales Isaac Baumstein ? Pentru că acolo, printre cutii de conserve și ziare vechi, au fost găsiți niște copilași morți. Senatorul Cadett zice că e posibil ca acești copilași să nu fi fost americani. Se poate ca ei să reprezinte progenitura nedorită a unor imigranți clandestini. Ei și, ce schimbă asta ? Copilașii n-au venit ei singuri să moară pe locurile astea de descărcare a gunoaielor — care sînt americane, nu-i așa ? Ajută-mă să fac curățenie în toate lucrurile astea ! Vei dispune de credite. Nu știu de unde o să fac rost de parale, de avut însă, ai să le ai !

John Gheena îl privește fix, neîncrezător, pe Anderson ; se întreabă ce s-o fi întîmplat că, așa, dintr-o dată, niște politicieni vor neapărat să se dea bine pe lîngă el. Oare ei nu înțeleg, Anderson și ceilalți, că problema New York-ului a încetat să mai fie o problemă politică ? O acțiune politică presupune, totuși, o posibilitate de a mai da înapoi.

— Într-o zi, spune încet John, New York-ul nu va mai exista. Cu sau fără locuri de descărcare a gunoaielor. E un fapt care mă necăjește, Ernst, mă necăjește mult ! Asta n-o să se întîmple așa dintr-o dată, nu ! Dimpotrivă, o să ia ceva timp. ! E mai bine așa, nu ? O să ne putem obișnui cu gîndul ăsta.

Șeienul privește, peste umărul șefului brigăzilor de luptă împotriva incendiilor, panorama zgîrie-norilor din Manhattan. Nu e decît ora patru după-amiază, însă de

pe-acum contururile lor se pierd într-un fel de penumbră cenușie. Înainte de noaptea coborâtă din cer, vine noaptea adusă de oameni. O noapte murdară, ce urcă dinspre gazeometre și dinspre coșurile fabricilor, o noapte unsuroasă, care se lipește de ferestre : cu zece ani în urmă, buretele unui spălător de geamuri ținea vreo șapte-opt zile ; azi, trebuie aruncat după o singură zi de muncă.

Anderson nu-și poate reține un suris amuzat :

— În fond, asta e tot povestea cu soarele, despre care știm cu toții că o să se stingă cîndva. Mai avem însă oînză atunci șase miliarde de ani bătuți pe multe !

— E ceva și din povestea asta, Ernst, atîta doar că New York-ul n-o să țină șase miliarde de ani.

— Anderson face un mic gest cu mîna, ca pentru a arăta că, la urma urmei, nimeni nu pretinde de la el chiar atît. John continuă :

— Ci între zece și treizeci de ani, nu mai mult. În caz de catastrofă, mult mai puțin : doar cîteva ore.

— Și apoi :

— Pe scurt, Ernst, ce caut eu aici ? Ce aștepți dumneata de la mine ? Știi doar că eu nu reprezint nimic și pe nimeni.

— E vorba de locurile nereglementare de descărcare a gunoaielor, spune Anderson. Voiam să...

— Nu, îl întrerupe John. Asta-i toaletă mortuară. Așa n-a fost înviat niciodată vreun biet mort !

— De acord, țineam numai să cunosc părerea cuiva care n-a intrat în nici un joc, care n-are de tras vreun folos de la nici una din tabere.

— Părerea mea, o cunoști acum ! O să schimbe cît de cît ceva, părerea asta a mea ?

Anderson închide ochii. Oboseala îl cuprinde acum încă de la jumătatea zilei. John Gheena se ridică, privește în jurul lui : unde și-o fi pus umbrela ? Mormăie :

— Mai bine plec, Ernst. Nu pot să te ajut cu nimic. Și trebuie să trec și pe la farmacie. Miss Kayne are nevoie de o groază de lucruri.

— Mai stai ! — strigă Anderson. June e și ea bolnavă ; cum înghite ceva, o și apucă grețurile, amețelile. Mă împiedică asta cu ceva să stau aici și să mă ocup de treburile orașului ?

— Aşa ar trebui, spune John.

Îşi va recupera umbrela la postul de gardă aflat la intrarea în clădire : cei din jurul lui Anderson sînt suspicioşi, detectivii particulari suferă de o psihoză a atentatului ; iar poliţia oficială — încă şi mai mult, mai cu seamă de cînd unii informatori au semnalat apariţia unor bas-toane şi a unor umbrele prevăzute cu un mecanism special ce face să apară, la nevoie, o lamă lungă şi ascuţită.

Autobuzele sînt arhipline, taxiuri nu sînt de găsit. Şeienul preferă să facă pe jos drumul pînă la West Continental. Îi place oraşul aşa, sub aversa care multiplică reflexele strălucitoare ale firmelor. I se pare atunci că New York-ul s-a desprins de pămînt, odată cu ancorele lui, şi că, despicînd valurile a pornit-o spre larg : pînă departe, fireşte, pînă ce apa îl înghite. Acesta ar fi poate cel mai fericit dintre deznodămintele posibile ; preferabil, în orice caz, furiilor sterile ale lui Anderson ori ale lui Cadett, jalbelor pe care le adresează Isaac Baumstein Casei Albe pentru a obţine cîteva mii de dolari în plus.

Drama New York-ului este aceea de a fi avut puterea să supravieţuiască aşa, cu şoselele sale desfundate, cu zgîrîenorii săi poroşi, cu grădinile sale publice care, din cauză de omoruri repetate, au trebuit să fie închise publicului începînd cu ora nouă seara. Nu s-a văzut însă oraş care să se îndrepte spre mare şi să se culce afundîndu-se în apa ei. Şi dacă New York-ul nu pleacă spre ocean, nici oceanul nu va intra în New York : oamenii au protejat megalopolisul împotriva posibilelor excese ale Atlanticului ; vor trebui să se decidă a putrezi pe loc, ca într-un pat.

BEE A TRIȘAT. ÎN ZIUA DE 4 IANUARIE, DUCÎND CU sine și conținutul casei de bani a muzeului din Bowery Street, și-a luat un bilet — fără întoarcere — către Rio de Janeiro, plecînd la bordul unui avion de cursă regulată al companiei Varig. În Atlanta (Georgia), doctorul Almendrick pierde în acest fel sute și sute de dolari, un ficat, o inimă și doi rinichi : nu poate s-o pună pe Bee sub urmărire judiciară, căci ar risca să cadă el însuși sub incidența legii constituționale, ce nu prevede încă vînzarea de organe umane în schimbul unei rente viagere.

Bee a lăsat o scrisoare pentru Ashton. Piticul Falcon, înlăcrimat ca și cum ar fi în doliu, înmînează polonezului plicul. Bee arată că și-a plasat în mod inteligent banii pe care i-i trimitea Almendrick, că, puțin cîte puțin, suma a devenit considerabilă, și că i se pare de-a dreptul prostesc să moară bogată. Dealtfel, nu e sigură că a avut vreodată intenția să se sinucidă. S-a gîndit doar la asta, ca toată lumea, în clipe de descurajare. Cînd, însă, contul ei la bancă a început să crească, sub influența vărsămintelor lunare pe care i le vira Almendrick, a văzut lucrurile într-o lumină diferită. Nici nu are, dealtfel, simțămîntul că ar fi trădat pe cineva : într-un anume fel, cumpărîndu-i moartea, Almendrick i-a redat pofta de a trăi. Î-a salvat viața — sau, dacă preferați, i-a prelungit-o. Nu e aceasta menirea unui medic ? Îl socotește pe Almendrick drept un fel de geniu : fără s-o știe, el a inventat *transfuzia financiară*. În medicină, marile descoperiri se fac adeseori în acest fel, nițeluș grație hazardului, nițeluș datorită încăpătînării de a trăi ori capriciilor bolnavilor. Ar fi fără îndoială util, adaugă Bee, să se studieze mai îndeaproape aspectul monetar al suferinței umane. Poate că sărăcia nu e, uneori, decît semnul prevestitor al morții. E presată de timp. Nici nu ne închipuim cîte formalități trebuiesc îndeplinite pînă să poți lua un avion spre Brazilia. Așa că

pleacă, acolo e loc destul, își va putea oferi o bătrînețe însorită, mi-a fost atît de frig iarna la New York, nici nu mai vorbesc de Coney Island unde, de jur-împrejurul roților dințate de la călușei, unsoarea îngheța bocnă, făcîndu-se ca piatra. Nu căuta să pui ordine în afacerile mele, Ashton, lucrul ăsta se va face de la sine : poliția va închide muzeul, Mary Virginia Taylor se va apuca din nou de supravegherea copiilor, cît despre Carroll, tot se săturase să facă pe Fecioara din Orléans... Dacă ai curaj, omoară-l pe Falcon. Dar n-ai tu curajul ăsta ! Păcat ! Falcon n-a încetat să tot cadă pe bucle lui țuguiate și moi (o nepotrivire nostimă, ar trebui să le vezi !) printre cojile de legume aruncate pe Bowery. Dacă există cineva într-adevăr îndreptățit să-mi poarte pică, apoi acela e el. Poate chiar, dacă-i face plăcere, să meargă pînă la ură. Eu îl voi înțelege, stînd acolo, sub palmierul meu.

Mysha mototolește scrisoarea și o aruncă pe mănunchiul de vreascuri ale falsului rug. Aproape că se miră că nu ia foc. Îl privește pe pitic :

— Scrie că aș face bine dacă te-aș ucide.

Falcon ridică din umeri : lovitura de grație, cu rost, trebuia să-i fi fost dată chiar din prima zi, cînd a scos cel dintîi scîncet, cînd și-a mișcat pentru prima oară piciorușele dolofane, prea scurte. Însă cînd un copil vine pe lume, e firesc — nu-i așa ? — să fie foarte mic. Mai tîrziu, cînd capcana a fost descoperită, nu mai îndrăznește nimeni nimic. Se spune atunci că, pasămite, lucrul mare e plin de splendoare — dar cel mititel e drăguț și el.

Piticul întrebă, vorbind despre Bee ca despre o moartă.

— Mi-a lăsat ceva ?

Ashton nu răspunde. Iese atunci în față Mary Virginia Taylor ; încă mai are, la încheieturile mîinilor și la glezne, chingile de piele. Îl ia pe pitic de mînă, îi spune încetîșor să vină cu ea, și ies amîndoi, fără să mai privească înapoi, pe ușa cea mare a muzeului, iar siluetele li se profilează în lumina de afară.

Carroll protestează :

— E nebună ! O să-l facă să-și închipuie mai știu și eu ce ! N-aveți idee cît de sensibil e individul ăsta ! Și dumneavoastră nu vă împotriviți ?

Astăzi, însă, cerul e albastru. Mulțumită celor zece-doisprezece centimetri de zăpadă care acoperă lăzile de gunoi și resturile aruncate nereglementar pe stradă, Bowery nu miroase atât de rău ca de obicei, iar vacarmul din șantanuri abia se mai aude.

Niște polițiști, ce patrulau nu departe de podul Brooklyn, s-au aventurat pe Bowery Street — o dată, merge... O iau de-a lungul arterei, învîrtindu-și neglijent bastoanele de cauciuc ; le vorbesc oamenilor fără să se burzuluiască la ei.

— Cu siguranță, Bee n-ar fi văzut cu ochi buni..., începe Carroll.

Nu-și termină fraza, pleacă, la rîndul ei. Ashton Mysha rămîne singur în muzeul unde pătrunde frigul și lumina soarelui. Ridică draperia neagră ce dă către mica încăpere în care oficia Mary Virginia Taylor. Se așază cu băgare de seamă chiar la marginea jilțului garnisit cu cuie. Netezește scrisoarea pe care i-a lăsat-o Bee, o citește din nou.

Evident, Bee n-a înțeles nimic, dar chiar nimic ! Nici nu putea să fie altfel : nu înveți ce e viața în rotirea nebună a scrîncioburilor din Coney Island, nici în clădirea încălzită, căptușită cu baloturi de bumbac, a antrepozitelor. E normal ca Bee să vrea să mai facă încă un tur. Bee n-a văzut niciodată marea decît la repezeală, de la înălțimea unei nacele ferecate în lanțuri, iar vîntul iscat de hora aceea făcea ca volanele rochiei să-i acopere ochii. Fără a mai pune la socoteală că, acolo-sus, Bee avea de îndeplinit o obligație de serviciu. În ceea ce-l privește pe el, pe polonez, s-a măsurat cu valurile — pe vremea cînd navele aveau pasarelele descoperite —, într-o luptă corp la corp ; cum talazurile se spărgeau pînă și de telegraful de transmitere a ordinelor la mașini, blocat în poziția *full speed*¹, Ashton Mysha s-a înecat sub avalanșa de apă iritantă, apăsătoare, și astfel a putut să capete gustul adîncimilor, și mai cu seamă acea luciditate calmă pe care ți-o dă, după nopți și nopți de furtună, frecventarea abisurilor.

Curînd, doctorul Laedipark va desface legătura cea albă ce-i acoperă lui Dorothy privirea. Mysha va descoperi în sfîrșit ce culoare au ochii femeii cu care trăiește. Însă, în

¹ Cu toată viteza (engl.).

aceeași clipă, uitătura ei cea nouă se va fixa asupra lui. Pe urmă, va luneca, încet, către bărbatul deosebit, timid și violent, cu nasul coroiat și cu părul negru : John Gheena. Și, uite-așa, vor pleca ei, împreună, la fel de puternici și formînd o pereche la fel de nepotrivită, ca, mai adineauri. Mary Virginia Taylor și Jack Falcon. Pînă în clipa de față, Ashton a făcut tot ce putea pentru a evita ca John și Dorothy să rămînă împreună. Va veni însă ziua cînd el nu va putea să împiedice — și nici măcar să întîrzie — nimic. Surîzînd, Laedipark a spus că lucrul acesta se va petrece la primăvară. Un anotimp privilegiat, la New York : galleriile de tablouri care se întind de-a lungul grilajului lui Central Park sînt improșcate cu culori orbitoare, vînzătorii de castane se reconvertesc, trecînd la comerțul cu mici planoare din lemn de balsa, lansate cu praștia.

Cele cîteva persoane care au intrat în contact cu polonezul la sosirea lui la New York vor căuta să priceapă. Tocmai faptul acesta e consolator. — excitant pînă la un punct : înverșunarea cu care ceilalți încearcă să explice în termeni raționali ceea ce nu este rațional. O sinucidere, totuși, nu se supune niciodată unei logici. Mai cu seamă atunci cînd este îndelung premeditată.

Ashton își sprijină spatele de țintele spătarului, se rănește ușor, cuiele îi sfișie haina și cămașa. E dureros, dar minunat. Corpul bătrîn mai urlă încă, se zbate, face apel la instinctul de conservare. Polonezul începe să rîdă : înțepăturile astea de pe trupul lui vor intriga, negreșit, pe medicii legiști și pe chirurșii însărcinați cu recuperarea organelor sale sănătoase. John Gheena se va gîndi, poate, că acestea sînt semne lăsate de Dorothy Kayne, cu unghiile.

Pe măsură ce înaintăm în plină zi, cerul devine tot mai luminos, mai senin. Vîntul bate dinspre uscat — franc, deschis, cîmpenesc. S-a îmbogățit cu esențele pădurilor, miroase plăcut, a bălîgar, a iaurt — făcut din lapte nebotezat cu apă — a leșie. Mulțimea de oameni umblă încolo și-ncoace pe trotuarele alunecoase, mai puțin grăbită ca de obicei, cu nasul în vînt. Abandonînd problemele pe care le pune circulația automobilelor, poliția dirijează fluxul pietonilor, interzice plimbăreților gură-cască să staționeze lîngă zidurile clădirilor : din cînd în cînd, pumnale de

gheață se detașează de pe cornișele înalte și cad șuierînd în stradă. Niște copii au adunat cîteva resturi de lăzi, să-și facă sâniute ; și cîntă pe aria Jupînului lup, mare și rău : *Who's afraid by the big bad snow, big bad snow, big bad snow...* ?¹ Dar zăpada căzută peste oraș nu provoacă spaimă, păsările nu mor de foame la New York, unde există grădini zoologice, bălgăr de cal ori de elefant. Și apoi, mirosul plăcut venit dinspre apus te duce cu gîndul la fermele aflate la distanță de trei ore de mers pe șosea ; la proprietarii reședințelor secundare de dincolo de Hudson, care au făgăduit că-și vor încălzi piscinele, pentru a permite rațelor să găsească o întindere primitoare de apă.

Ashton Mysha joacă și el jocul celorlalți, zîmbește. Privește cum, reflectate, razele soarelui trec de la un zgîrie-nori la altul. Are buzunarele pline cu bani, în orice caz cu destui bani pentru a putea achita prima rată în vederea cumpărării unei mașini. O mașină nouă, cu ajutorul căreia, înainte de venirea primăverii, își va pune capăt vieții. Rulînd pe benzile exterioare de circulație, cu mult peste cele patruzeci de mile pe oră reglementare, se va repezi într-unul din stîlpii unui pod. Punînd astfel la punct circumstanțele morții sale, pe Ashton îl încearcă, în mod ciudat, o senzație plăcută. O senzație ce i se răspîndește în pîntece, în picioare, în sex. Va fi în timpul nopții, își spune el, în acest fel șoseaua va fi mai puțin aglomerată. În momentul acela, poate, roza vînturilor de pe nava frigorifică *Wiener* va sălta în bula habitacului său. Poate că și elicele vasului *Vastitude* vor avea cîteva turații în plus ori în minus. Se zice că vapoarele sînt la fel de sensibile la destinul oamenilor ca la mișcările de flux și reflux. O țigară aprinsă îi va scăpa lui John Gheena dintre degete ; aplecîndu-se s-o ridice, va spune :

— Era cît pe-aci să ard covorul !

Dorothy va afirma, drept răspuns, că nu există fum fără foc. Replică cît se poate de prostească, pe care ea va încerca s-o facă uitată adăugînd :

— Oare Ashton nu trebuia să telefoneze în seara asta ?

¹ În traducere liberă : Cui i-e frică de nămeți, de nămeți, de nămeți... (engl.).

Acolo, în smîrcurile Pinsk-ului, nimeni n-a căutat vreodată moartea ; iar dacă unii şi-au aflat-o, s-a întîmplat fără s-o dorească : căci exista şalanda ce trebuia condusă prin desişul de trestii, vasul acela cu fund plat ce ducea cu el familia întreagă, în tăcere şi în ceaţă, pe urmele raţelor călătore, prin locurile prin care se duceau bitlanii, ori la cules de rădăcini comestibile ; simplul fapt de a se şti răspunzător de soarta celorlalţi îl împiedica pe om să se aplece asupra lui însuşi ; nu-i rămînea atunci decît să sondeze apa verzuie, să se gîndească la existenţa bieţilor copii ce se lipeau de el, nutrindu-se din căldura lui protectoare. Fără îndoială, tatăl şi mama lui Ashton trebuie să fi avut mii de motive de a se lăsa să cadă, în neştire, în culcuşul verde-albăstrui al apei şi de-a muri pur şi simplu ; mii de motive naturale, precum foamea, frigul, mizeria, disperarea (şi sora ei, spaima) ; şi mii de motive interioare, profunde, mestecate ca nişte frunze — la gura sobei încinse cu bucăţi de turbă —, ca nişte frunze din care storci între dinţi zeama neagră şi puturoasă. Cu toate astea, e drept că la Pinsk oamenii nu se omorau. Unul singur a făcut-o, punîndu-şi capăt zilelor cu o funie legată de un copac, şi l-au aruncat în groapă ca pe-un străin. Întotdeauna exista în Pinsk cineva care trebuia ajutat să supravieţuiască : vreun copilăş, vreun bătrîn, ori chiar cineva de vîrstă mijlocie care nu se ţinea bine pe picioarele lui, şi care se prăbuşea, căzînd de-a dreptul în baligă, pentru te miri-ce, pentru vreo dificultate ce ţinea de ploi, de impozite. Într-un cuvînt, exista mereu cîte o îndreptăţire temeinică pentru a continua să tot înfigi prăjina în mocirlă. Sigur că totul se mai şi ducea de ripă, sigur că oamenii îşi sleiau puterile şi că-şi spuneau în sinea lor că Bunul Dumnezeu nu e el chiar atît de mărinimos : ia te uită, ce zici, Insul ăsta Nemăsurat, care, chipurile, a plăsmuit şi ierburile şi apele, cum lasă el pe pămînt o asemenea jilăveală necuprinsă şi nişte bieţi oameni hărtăniţi, plutind peste ea în nişte bacuri prăpădite. În sfîrşit, atunci cînd raţele se arătau mai şirete, ei întindeau năvoade, prindeau peşti.

Poate că, într-o zi, New York-ul va fi asemeni Pinsk-ului : o mlaştină imensă, cîţiva centimetri de apă unsuroasă peste siluetele lungite ale zgîrie-norilor ; iar deasupra, nişte ambarcaţiuni grosolane, tîrînd după ele plase,

pentru a aduna ce mai poate fi adunat : ibrice electrice, batiste de hîrtie, televizoare, cărți, filme, bogății întîmplătoare, împresurate de alge, ferecate cu scoici. Lui Rabi Schmelke nu i-ar plăcea toate astea : Ashton în frumoasa lui mașină, viteza, podul, ciocnirea și tot restul — în alb și roșu sîngeriu. Mare cunoscător al Talmudului era Rabi Schmelke ! S-au găsit, însă, niște evrei care să-i spună lui Mysha, la Londra, prin niște baruri, după război, că Rabi Schmelke nu mai există. Am plîns atunci în paharul cu bere, în paharul cu whisky din fața-mi, spune polonezul : undeva în Polonia, într-un oraș înconjurat de colnice, în care peste tot răsăreau cupole de lemn și incrustații de faianță albastră, Rabi Schmelke m-a învățat ce înseamnă Dumnezeu, bunăstarea cuminte a înțelepciunii și a tradiției. Către toate acestea, copil fiind, mergeam în căruță, sprijinit cu spatele de saci de iută plini cu legume, cu unt, cu tot negoșul nostru purtat în împletituri din răchită, umil, dar nemăsurat de bogat : avuțiile acestea erau ale noastre. Iar mai apoi, s-a întîmplat să întîlnesc niște ofițeri din aviația britanică : se întorceau dintr-o misiune efectuată în zona lagărelor de concentrare, aterizaseră pe piste de pămînt bătut lucrate de sclavii Reich-ului ; și ei mi-au dat de veste că Rabi Schmelke murise, murise undeva în apropiere de locurile noastre, chiar dacă locurile acelea nu mai erau cu adevărat ale noastre, căci purtau urmele stăpînirii naziste. Piloții nu aveau cunoștință cum murise Rabi Schmelke : îl descoperiseră, pur și simplu, într-o grămadă de alți morți — cu ochii deschiși, speriați, cu pielea cenușie, cu tot trupul crispat, dovadă că el, Rabi Schmelke, nu dorea să moară, că asta se înfăptuise împotriva voinței lui. Dorința de a muri nu-i este proprie unui evreu.

E drept, însă, că Mysha nu e cu totul evreu. Este evreu numai atît cît îi trebuie ca să răspundă la tachinări — rareori, deci : la bordul navelor Majestății sale britanice, antisemitismul sistematic este rău notat ; ca și la bordul vaselor americane.

Așadar, Rabi Schmelke, iertare pentru ceea ce urmează să se întîmple ! Bătrînețea e un exod, Rabi. John Gheena o duce cu sine pe Dorothy Kayne, de-a lungul cheiurilor, accesul pe vapoare îmi este interzis, ce se va petrece cu mine ?

Magazinul în care se vînd mașini de ocazie se află la un colț de stradă, pe Avenue of the Americas. Aproape de Broadway, de la care a împrumutat strălucirea amăgitoare, vidul și lumina lăptoasă a lămpilor cu neon. Automobilele se rotesc aici pe niște platforme acoperite cu o mochetă grej, se aud melodii în surdină, prețurile sînt afișate pe tabele electronice, vînzătorii poartă costume cu vestă.

Prezentatorul vorbește despre fiabilitate, siguranță, economie. Ashton Mysha e interesat mai mult de suplețea banchetelor, de coeficientul de rezistență la șocuri :

— În caz de accident, n-aș vrea să mă rănesc la față. Parbrizul e din sticlă securit ? Să presupunem că mă izbesc de un obstacol, de ceva dur și solid, cum ar fi un pilon : portierele s-ar mai putea deschide, centura de siguranță ar rezista ?

Vînzătorul zîmbește, dă din cap, așteaptă răbdător ca Mysha să termine, ca să ia și el, la rîndul său, cuvîntul. Știe ce trebuie să spună, aproape cuvînt cu cuvînt : în cursul recentului simpozion organizat de asociația constructorilor de automobile americani, anume pentru agenții încadrați în rețelele lor comerciale, s-a pus accentul pe totalitatea argumentelor privitoare la „siguranță” — domeniu delicat, în care firmele *Volvo* și *Volkswagen* începeau să se arate mai tari. Și omul îl conduce pe polonez către un ascensor ducînd la subsolul garajului de pe Avenue of the Americas. Aproape o sută de mașini cărora li s-a făcut revizia își așteaptă aici clientul. Însă lucrul cel mai important îl reprezintă graficele afișate pe pereții de beton ai nișelor : curbe multicolore redau comparativ coeficienții de elasticitate și de rigiditate ai metalului din care este făcută caroseria. Dacă cumpără cu bani peșin unul dintre vehiculele expuse, clientul primește, în mod suplimentar, o serie de ustensile de primă urgență : un extingtor, un lanț de remorcă, o trusă de prim ajutor. Mașinile sînt asigurate împotriva unei eventuale deformări a carcasei sub acțiunea unei forțe ce depășește coeficientul 5 de pe scara de referință. Vînzătorul precizează că asigurarea anti-șoc nu devine valabilă decît în cazul în care cel ce se afla la volan face dovada că se înscria în limitele de viteză prevăzute de lege.

Ashton Mysha alege o mașină albă, tip „coupé”, lungă și joasă, cu capotă rigidă, din polivinil.

— În ce privește creditul, vor fi, poate, probleme : eu nu sînt salariat — spune el.

Vinzătorul șovăie, apoi se decide :

— Achitați cincizeci la sută din preț, pentru rest ne vom înțelege într-un fel.

— Și atît e încă prea mult !

— Dar ce, sînteți cumva șomer ?

Pe un bloc-notes cu caracter publicitar, Mysha scrie un număr de telefon :

— Sunați la consulatul britanic, vor garanta ei pentru mine. Sînt ofițer de marină ; mă aflu pe uscat din motive de sănătate. Sînt în așteptarea unei îmbarcări.

Vinzătorul rupe foaia pe care Ashton a notat numărul de telefon al consulatului, se duce să verifice. Polonezul se apropie de mașină ; niște mecanici au dat drumul frînei de mînă și automobilul rulează fără zgomot pe dalele de ciment, spre instalația de spălare. De pe acum, spuma detergentă face bășici la orificiile practicate în portice, marii bureți circulari de culoare albastră se pun în mișcare. Și în vremea aceasta, doi copii slăbuți se închid în habitaculul mașinii : peste perne, pe sub banchete, prin pungile laterale și prin cutia încastrată în tabloul de bord cei doi trec ciocul bont al unui aspirator portabil de praf.

Mergînd de-a lungul șinelor de ghidare, Ashton Mysha își însoțește mașina. N-o scapă o clipă din ochi, încearcă să ghicească formele strimbe, schilodite pe care le va avea după accident. Va trebui poate să-l pună pe un meșter să-i consolideze capota, cu ajutorul unor tuburi îndoite, pentru a evita îngroparea (și deteriorarea) corpului sub mormanul de moloz care, cu siguranță, se va desprinde din stîlpul podului. La urma urmei, doctorul Almendrick plătește pentru a obține niște organe în perfectă stare ; ar fi regretabil să fie pungășit așa, chiar în ultima clipă, din pricina vreunui moft de polivinil ce s-a arătat prea șubred. Femeile nevoiașe din Pinsk n-au înșelat niciodată pe nimeni cînd era vorba de marfa lor, pe care o ofereau pe mici rogojini întinse de-a dreptul peste noroiul uscat al drumu-

rilor, pe la marginea tirgurilor ; marfă ordinară, fără a fi aparent atrăgătoare, însă nefalsificată.

Vinzătorul revine, aduce o sticlă cu bere și două pahare :

— Bem pentru vestea cea bună. Mașinuța e a dumneavoastră. Cei de la consulat sînt de acord. Totuși, fata cu care am vorbit ar dori să vă vadă. E clar că nu par a înțelege prea bine ce intenționați să faceți cu o mașină.

Mysha nu răspunde. Fără să insiste, vinzătorul se întoarce spre automobilul alb, prelung, ce-și face apariția, ieșind de sub porticele instalației de spălare, șiroind încă de apă amestecată cu săpun :

— Grozavă mașină ! Cînd vă veți hotărî s-o revindeți, dați-mi un semn. Am și eu una aproape la fel, însă de culoare roșie, și mai bătrînă cu doi ani ca a dumneavoastră. La modelul pe care îl am eu, geamurile nu se ridică și nu se coboară printr-o simplă apăsare de buton. Detalii neînsemnate, ca astea, sînt cele care fac plăcerea vieții.

De pe Avenue of the Americas pînă la parkingul hotelului West Continental nu e o distanță prea mare. Rezervorul de benzină e plin, ștergătorul de parbriz funcționează perfect, pe străzi s-a împrăștiat sare și zăpada se topește — drept pentru care Mysha o cotește la stînga, luînd-o în direcția lui Central Park. Trece acum pe lîngă grilajul acestuia. E ora închiderii, animalele din grădina zoologică sînt duse la adăpost, vinzătorii de cîrnați înăbușă focul din micile lor plite descoperite, aruncînd deasupra lopeți întregi de zăpadă și de noroi. Tinerilor hippies le-a degerat buricul degetelor, gerul face ca strunele ghitarelor să devină casante. Pe cînd cele din urmă birje se regrupează pe esplanada Grand Army Plaza, o pulbere fină de gheață cade de pe copacii parcului ; cîțiva tipi au reușit să facă în așa fel ca să fie închiși acolo ; după ce se va lăsa seara, la lumina discretă a unor torțe boante, îmbibate cu esență de terebentină, se vor căuta unii pe alții în spatele gardului viu de la Shakespeare Garden, vor dansa la serata clandestină ce o vor da pe podul de piatră, azvîrlit peste iazul romantic, trezind din somn panterele, ce-și rod, de gratii, fâlcile negre, undeva prin părțile aflate la nord-est de micul lac.

Prin Strada 110, polonezul ajunge în Riverside Drive și Hudson Parkway. În această parte a peninsulei Manhattan, circulația e fluidă, în timp ce, spre răsărit, pe Roosevelt Drive, aglomerația atinge limitele saturației. Ultimul vas al lui Circle Line coboară spre North River : la babord va avea, în trecere, vechile cheiuri rezervate transatlanticelor ; tipătul ascutit al sirenei sale crește în crepuscul, în timp ce stewarzii golesc scrumierele și adună paharele de înghețată.

Ashton se asigură, în oglinda retrovizoare, că nu este urmărit de nici o motocicletă a poliției. Atunci, apăsînd pe accelerator, lansează în viteză mașina cea albă. Pneurile urlă derapînd pe asfalt, automobilul are tendința să se lase pe cauciucuri, apoi în clipa în care Mysha apasă pe pedală pînă ce simte declicul care indică supraîncărcarea, zvîcnește brusc înainte.

Polonezului îi trece prin gînd să termine chiar acum, în seara aceasta sumbră și gravă, în care zăpada stă să cadă. Circumstanțele pledează în favoarea punerii în aplicare neîntîrziate a planului său : pe Hudson Parkway circulația e încă redusă ; vizibilitatea e îndeajuns de slabă pentru ca accidentul să fie pus pe seama unei proaste aprecieri a distanței, a unei orbiri momentane ; și, mai ales, berea tare l-a amețit pe Mysha — care, de mai multe săptămîni, se abținuse de la alcool ; iar băutura are acum asupra lui efectul unui euforizant și al unui anestezic ușor, diminuîndu-i reflexele condiționate pe care ți le dă încă-păținarea de a supraviețui cu orice preț. Fără îndoială, faptul de a muri în seara aceasta, la bordul unei mașini nou-nouțe, ale cărei piese cromate mai păstrează încă mirosul plăcut al soluției de decapare, i-ar conferi lui Ashton Mysha o anume măreție.

În depărtare, întrerupînd cursul întunecat al lui Hudson River, apare silueta zveltă a podului : George Washington Bridge. O bruscă răsucire de volan ar fi suficientă, așadar, pentru a pune punct obositoarelor, plicticoaselor lunecări ale polonezului înspre bătrînețe și inutilitate.

Mysha își recapătă însă stăpînirea de sine. Traseul acesta parcurs în mare viteză va fi doar un drum de recunoaștere. Fiindcă în rezervor se află prea multă benzină, benzină care poate să ia foc, dată fiind intensitatea impac-

tului, și să producă o explozie îndejuns de puternică pentru a provoca dezintegrarea vehiculului și a celui care se află într-însul. Mysha știe că cel mai delicat aspect al planului său constă în aceea că el trebuie să se omoare fără însă a se distruge : i-a promis doctorului Almendrick că va muri rămînînd *intact din punct de vedere organic* ; a primit bani în schimbul acestei promisiuni — și va mai primi cît timp va dori ; așadar, cînd va sosi momentul, își va duce la îndeplinire contractul în mod scrupulos, ca unul ce tinde să atingă perfecțiunea ; aici intră mîndria în joc — iar faptul acesta reprezintă, în sine, o condiție necesară și suficientă.

Ashton Mysha oprește „coupé“-ul alb pe bucla de degajare a șoselei. Pe celălalt mal, la capătul celor o mie o sută șaisprezece metri ai podului George Washington, se află statul New Jersey, peretele pe care-l formează niște arbori cu rămurășurile întrepătrunse — noaptea deplină. Polonezul surîde, Pinsk-ul îi revine în memorie ; viziunea din urmă nu va reuși să-l înstrăineze prea mult ; cu genunchii ușor ridicați, Ashton va bloca direcția mașinii ; apoi, întorcînd capul, își va ține, pînă în cea din urmă clipă, privirile fixate asupra arborilor din New Jersey : va fi lucru de mirare dacă, punînd în toate astea și un dram de imaginație, n-o să simtă plutind pe deasupra acestui fluviu american blînda duhoare a compostului folosit în Polonia, humusul, aburul cald ieșind din animalele sacrificate conform ritualului cușer.

Păcat de Dorothy Kayne, de New York și de Statele Unite — ce nu se vor împărtăși din această ultimă suflare. Însă atunci cînd mori, întotdeauna trădezi o gazdă de care erai totuși profund atașat : un pat, o odaie, o țară ce ți-a oferit adăpost.

Ashton nu crede în Dumnezeu, crede însă în strămoși — aceștia putînd fi făpturi omenești, priveriști din copilărie, arome ori sunete. Pentru el, a muri nu înseamnă a trece dintr-odată într-un viitor oarecare, ci a te pierde în trecutul cel mai familiar. Mare păcat că, din motive de natură ideologică și politică, rețeaua clandestină care se ocupă cu

recuperarea organelor, aflată sub conducerea doctorului Almendrick, n-are nici o ramificație în Europa de Est : de-ar fi avut, într-un fel sau într-altul, Ashton și-ar fi încheiat cursa în Polonia. Poate nu chiar în Pinsk, nu se cade să faci un teritoriu nefast din locul în care te-ai născut — e de părere că nu se cuvine să amesteci începutul cu sfârșitul, că nu întîmplător omul este o linie, și nu un cerc, mai ales nu un cerc ! Deci, undeva în afara Pinsk-ului, însă nu prea departe. Pe drumul străjuit de mesteceni, de unde se văd cele dintii case și grădini de zarzavat.

Coboară din mașină, traversează fără grabă Hudson Parkway, îndreptîndu-se către parapetul din stînga, fără să se sinchisească de semnalele de claxon, nici de chemările la ordine lansate de faruri. E împăcat, ca la bordul navelor pe care se angajase, ca atunci cînd se apropia de capătul celor patru ore de cart : atunci, simțind o bucurie calmă la gîndul toropelii și al somnului ce-l așteptau jos, îi spunea ofițerului venit să-l înlocuiască :

— Încă o clipă, Blackwell !

Întîrzia astfel bucuria odihnei, pe care și-o făgăduise, exasperînd dorința aceea, pînă cînd ajungea să simtă toate contracțiunile bruste și involuntare din membre, arsura din ochi, umezeala rece impregnîndu-i bluza din pinză groasă. El nu era dintr-aceia ce-și irosesc somnul lăfăindu-se în el fără trebuință ; el adormea așa cum scoți un țipăt, într-un fel de spasm, în care se afla și ceva dintr-o descătușare.

Încalecă un obstacol, atinge acum podul, se miră că-l simte atît de zgrunțuros, iar cînd își trage mîna înapoi, aceasta e neagră, din pricina urmelor lăsate de gazele de eșapament. Nu există propriu-zis vibrații aici, mai curînd un fel de pulsație profundă avînd un ritm linear. Se apropie un polițist, pe care polonezul nu l-a ghicit în întunericul de sub arcadă. Cu toată lumina farurilor și a felinarelor înalte de pe șosea, omul îndreaptă fascicolul de lumină al lanternei sale spre fața lui Ashton ; rămîne la o oarecare distanță, în timp ce mîna dreaptă coboară încet spre crosa pistolului ; își închipuie, pesemne, că Mysha e un terorist,

unul dintre puitorii ăia de bombe care asaltează ziarele cu telefoane, ca să spună că va sări ceva în aer ici, că va sări ceva în aer dincolo, că trebuie să se treacă la evacuare. Bineînțeles, atunci cînd o mașină infernală explodează cu adevărat, nimeni n-a suflat înainte nici o vorbă nimănui.

— Pot să știu și eu ce faci dumneata acolo, amice ?

— Nimic, răspunde polonezul, întorcîndu-se și ferindu-se astfel de lumina orbitoare a lanternei.

Polițaiul ar dori tare mult să arunce o privire înapoi, doar atît cît să se asigure că nu e singur, că patrula auto de pe Parkway vine în urma lui, așa cum a fost stabilit, hurducîndu-se pe asfaltul crăpat. Pe de altă parte, însă, nu îndrăznește să-l lase din ochi pe Mysha, nici măcar pentru o clipă. E limpede, omul înarmat se teme. Ashton îi zîmbește :

— Mă întrebam doar dacă nu s-a întîmplat cumva...

— Dacă nu s-a întîmplat ceva ?

— ...Ca vreo mașină să iasă de pe șosea, din cauza poieiului de pildă, și să se sfărîme, izbindu-se de pod.

— Și de ce, mă rog, te interesează asta, ce legătură are treaba asta cu dumneata, amice ? Trebuie să pleci de aici, asta-i tot !

Ashton zîmbește întruna :

— Podul ăsta e foarte frumos. Ar fi păcat să aibă ceva de suferit, să se prăbușească din cauza vreunui șofer imprudent. La asta mă gîndeam, la nimic altceva.

Drept care polițistul abandonează varianta cu teroristul. Are de-a face cu un maniac, cu un individ frămîntat de obsesia prăbușirii. Nu e el primul, și nu va fi nici ultimul. Ba chiar vor exista din ce în ce mai mulți ca el, nebuni fără importanță : de vină e campania asta menită să insufle o spaimă nedeslușită, campania pe care o duce Anderson, și care e reluată la radio și la televiziune. Dacă toate astea nu încetează, dăm de-a dreptul în psihoză. Dacă oamenii nu mai sînt siguri pe betonul lor, se gîndește sticletele, e ca și cum America n-ar mai crede în ea însăși. Și atunci totul se va prăbuși cu adevărat. Polițistul își stinge lăterna, se apropie, își lipește și el mîinile de perete.

Spune (însă cele nouă şiruri de maşini ce trec, pe platforma podului, dintr-un stat în altul, îi acoperă vocea) :

— La urma urmelor, ce vrei dumneata, nu vezi că ăsta e lucru solid ?

Cînd se întoarce, vede că e singur. Dar ceva mai încolo, o maşină albă, prelungă, iese de pe bucla de degajare a şoselei şi se infiltrează în fluxul circulaţiei, a cărei intensitate a crescut în mod brusc. Luminile de poziţie ale „coupé”-ului mai clipesc încă.

ȘI PENTRU CĂ ÎN PREZENT TOATE ZILELE SÎNT duminici, se vor duce să se plimbe astăzi, miercuri, prin părțile Long Island-ului, să revadă casa de lemn așezată cu fața la ocean. Valul de frig înregistrează o pauză, lichidul din termometre s-a ridicat din nou cu mai multe grade peste zero.

Dorothy Kayne șade în partea din spate a mașinii, cu mîinile puse, cuminte, pe genunchi; n-ar sluji la nimic să i se dea locul de onoare din dreapta lui Mysha, căci ea tot nu se poate uita la priveliștea ce i se oferă. John Gheena a cumpărat provizii; o sacoșă de hîrtie, de culoare cafeniu-închis, cu toarte de carton, e plină de dol-dora cu fel de fel de lucruri puse în cutii, în pungi, sub foițe de plastic, lucruri pe care nu e nevoie să le gătești, care vor putea fi mîncate așa cum sînt, acolo sus, pe terasa casei. Șeienul a pus niște condiții: nici vorbă să deschidă ușa, vor escalada colonadele exterioare, care susțin ver-randa, se vor instala pe terasă asemeni unor răufăcători.

Ashton conduce iute, la limita vitezei admise. Cumpă-rînd mașina aceasta de un tip prea recent, prea luxos, polonezul a devenit un alt om. Niciînd n-a mai vorbit atîta despre libertate, niciînd nu s-a arătat atît de fan-tezist: precum un fluviu ce-și urmează meandrele al-biei, Ashton se lasă purtat de impulsurile sale de moment.

Așa s-a întîmplat și ieri seară. Ca să „ude“ mașina, Ashton a hotărît, pe neașteptate, că vor merge să ia masa de seară într-un restaurant elvețian de pe strada 56. John a comandat un fel de mîncare cu brînză topită în vin, totul garnisit cu carne; Mysha — brînză topită în vin; Dorothy — ciocolată topită. Rîsesse el ospătarul șef, dar nu-i fusese încă dat să vadă totul: mai pe urmă, înghe-suindu-se unul pe altul, au încropit niște mișmașuri îngro-zitoare, au abuzat de cecitatea femeii, făcînd-o să înmoaie

în brînză o bucată de brișă șiroind de ciocolată ; Dorothy a scuipat totul pe masă, ei au întrebat-o dacă faptul acesta e demn de un profesor de sociologie urbană, și dacă amestecul e, într-adevăr, chiar atît de scîrbos ; ea a zis : „Nu ! Însă e prea fierbinte...” După care, polonezul a declarat că ar dori să bea niște vin de Moselle, pentru ultima oară. S-au întors acasă pe jos, toți trei ; afară bătea vîntul ; ei cîntau ținîndu-se de braț.

Casa din Long Island a ținut piept, cu bine, celor dintîi asalturi ale iernii. Scîndurile care alcătuiesc fațada aproape că n-au fost mișcate din loc, părțile călăfătuite au rezistat. Unic semn al abandonării : un oblon care atîrnă, desprins din balamale ; de faptul acesta profită păsările de mare care au venit să cuibărească în intrîndul ferestrei (dispun astfel de o locuință, s-ar putea zice, vastă, în care uraganele nu pătrund).

Jur-împrejur, cea mai mare parte a vilelor sînt închise. Vitrinele magazinelor cu articole mărunte pentru navigație au fost spoite cu var. Cartierul e într-o stare de semi-hibernare, pe drum nu te încrucișezi decît cu camionul cooperativei care distribuie produse lactate și cu autobuzul care-i aduce pe copii de la școală. Zidurile caselor de locuit sînt împînzite de schele tubulare, niște pompe injectează în șarpante substanțe pentru combaterea termitelor și a cerambicidelor.

La intersecția cu Seagull Place, atît de periculoasă pe timp de vară încît o mașină a serviciului de prim ajutor acordat pe căile publice staționează aici în permanență, la stopuri, nu clipește decît un simplu semnal de avertizare.

John Gheena nu e cel dintîi care să fi avut ideea de a-și folosi terasa casei nelocuite ca spațiu destinat picnicurilor. Se pare că, acolo sus, unii s-au dedat din plin plăcerilor. Podelele îmbibate cu apă de ploaie și cu zăpadă topită sînt presărate cu resturi.

Cineva a bătut în ținte pe balustradă un panou cu emailul îngălbenit : *Sînteți rugați să lăsați locul acesta tot atît de curat pe cît l-ați găsit la sosire.* Înfipt într-un băț despicat la vîrf, plicul unui disc cu Dionne Warwick indică direcția vîntului.

Dorothy a rămas în grădină. Și acolo există gunoaie : cutii de carton și borcănase de iaurt, lucruri din cele mai ușoare, pe care tornadele le-au făcut să cadă de pe terasă ; însă, din cauza buruienilor, acestea se văd mai puțin ; ba chiar, din depărtare, pot fi luate drept niște floricele răzlețe.

— Și eu, întreabă Dorothy, și eu cum am să mă urc pînă acolo ?

Ashton Mysha a sărit gardul în curtea vilei vecine, a desprins micul scrînciob ce atîrna sub un portic de metal ruginit. Revine, strecoară scindurica sub coapsele tinerei femei :

— O să te ridicăm, iar tu ai să te simți ca într-un fotoliu.

Mănîncă întinși pe niște prelate din mușama pe care le-au luat din remiză, mestecă încet, fără grabă, lasă timpul să treacă. Abia dacă scot cîte un cuvînt, doar atît cît să ceară solnița, borcanul cu murături, o cutie cu bere. Se dăruiesc tăcerii, căldura un pic cam pișcătoare a soarelui de ianuarie le dezmoștește spatele, vîrfurile nasului.

E ora două după-amiază, dacă e să te iei după frămîntarea ce se ghicește în zare, în direcția New York-ului. Momentul în care slujbașii mărunți din Wall Street, scribii și toți cei care mai sînt pe-acolo, după cîteva pahare de Martini, se simt niște tigri : moment trecător, căci nimic nu înlocuiește aerul condiționat cînd e să destrame bețiile acestea ieftine (aerul condiționat, ca și tăcările nitelului, al mașinii de scris, al celei de calculat rețineri cu anticipație). Acea mare aprindere o dată trecută, orașul cade din nou în rutină. Se sting firmele luminoase ale restaurantelor chinezești, focurile din cuptoarele pizzeriilor — lumea se afundă în cotloanele după-amiezii.

Iar polonezul se gudură pe lîngă John Gheena, care stă nemișcat, cu fața către mare :

— Nu vrei să-mi dai cheile de la casă ? Pe tine, dacă nu-ți face bine, nu te obligă nimeni să intri.

— N-am luat cheile cu mine, spune John.

Ashton izbucnește în rîs.

— Ca să nu fii tentat ?

— Din cauza dumitale și a lui Dorothy, explică indianul. Știam că v-ar veni cheful, că ați vrea să intrați în casă, ca să faceți împreună treburi de-alea...

Polonezul se așază, își trece un braț pe după umerii lui John :

— Să vorbim în șoaptă, nu vreau ca ea să audă.

John se uită la Dorothy Kayne : aceasta adormise, ghemuită pe prelată, cu genunchii aduși la bărbie, cu buzele minjite încă cu cremă de zmeură. E de speriat cum poate să doarmă tot timpul asemeni pisicilor pe radiatoare ; numai de nu s-ar preface (lucrul acesta însă n-ai cum să-l afli). Ashton a urmărit privirea lui John :

— O vreau, am nevoie de ea !

— De obicei — spune indianul, cu ironie în glas — ești în stare să rezști pînă la căderea nopții.

— Și dacă în noaptea asta, n-ar mai fi noapte ?

Indianul se scoală, face cîțiva pași. Cînd trăsnește, întotdeauna trebuie să te scoli și să mergi, cirezile de bizoni se reped în goană peste cîmpii ; rămînînd să te adăpostești în pacea amăgitoare a cortului ar însemna să fii călcat în picioare : să te scoli și să mergi, să fii tu sfidarea aceea, oricît de mărunță, care iese pe pajiște... strămoșii s-au gîndit la toate. Șeienu l strînge balustrada în brațe, și lemnul trosnește de la un capăt la altul al terasei :

— N-ar fi trebuit să-mi spui asta. Și apoi, ai făgăduit să nu faci nimic pînă ce Laedipark nu-i va scoate lui Dorothy legătura de pe ochi. Și-atunci, de ce tocmai în seara asta ?

Mysha vine lîngă el. Pentru a doua oară, îl îmbrățișează, îl strînge la pieptul lui :

— Bee a întins-o, a rupt contractul, dar a păstrat banii. Nu-i prea frumos, nu-i așa ? Asta și din pricină că a amînat prea mult. Ce rost are să amîni ? Tu, John Gheena, care cunoști pădurea, ce părere ai de nenorocitele alea de frunze putrede, care mai rămîn și după ce trece toamna ? Am reperat totul, am cronometrat totul.

Și mărturisește :

— Sint foarte obosit.

Se îndreaptă înspre trupul nemișcat al tinerei femei, ridică un colț de prelată peste Dorothy Kayne :

— Vezi, dacă nu bagi de seamă, o să răcească. Vегhează neconținut asupra ei, John ! E mult mai slabă decît tine și decît mine, cu toate diplomele pe care le are. Dealtminteri, o fi oare adevărat că are diplome ? Ia gîndește-te : ce știm noi despre ea, la urma urmei ? Se poate întîmpla să fi îndrugat niște minciuni. Ai verificat tu la universitate dacă e într-adevăr ceea ce zice că e ?

Nu, John Gheena n-a făcut așa ceva ; doar nu te poți îndoi chiar de orice, ce naiba ! Ceea ce e sigur, dealtfel, e că Dorothy are acolo o cameră a ei, pe ușa căreia stă scris *Miss D. Kayne*. Asta dovedește cel puțin că locuiește acolo, că are liber acces la spălătorie, la bibliotecă și la snack-bar ; că îi este îngăduit să se tolănească pe peluză, lîngă havuzuri, cînd afară e cald ; să frecventeze clubul de bridge, de șah, de artă fotografică.

Ashton Mysha suride :

— Dar eu te fac să te frămînți, John, și asta-i o prostie. Ce importanță are ? Doar nu pentru asta o iubești tu ! Ba chiar toate astea te deranjează, lucrurile pe care le știe, situația pe care o are fata asta ! Să rămînem, așadar, la ale noastre ! Dorothy e doar o oarbă. O să ne mărginim la atît, o s-o privim doar ca pe o mare neîndemînică ce este, una care cînd merge se împiedică de covoare. Uită ce am zis eu, n-are nici o importanță.

— Nici o importanță, repetă șeienu.

Și totuși, cînd i-a scris Mamei Pageewack, ca să-i spună de Dorothy Kayne, el a lăsat să se înțeleagă cît se poate de clar că tînăra femeie nu e o oarecare ; că tocmai de aceea el se ținea deoparte, că o lăsa pe fată să se deprindă cu mirosul, cu vocea, cu gesturile lui.

Polonezul își întinde un braț deasupra femeii :

— Îmi iau adio de la tine deasupra trupului ei, indiane ! Nu ți se pare solemn ? Vouă, indienilor, vă place tot ceea ce e solemn. În fine, aveți rituri, ceremonii...

Brațul lui cade din nou. Trebuie să fie adevărat că omul acesta e ostenit.

— Crezi că am iubit-o ? — întreabă Mysha.

- Nu știi. Ai ținut-o însă pentru dumneata.
- Ai încercat vreodată să mi-o iei, John ? Bineînțeles că nu !
- În noaptea cînd erai în Bowery, cu Bee.
- Ai făcut tu asta ?
- Da, era cît pe-aci s-o fac. Era cît pe-aci s-o sărut. Hohot de rîs de-al lui Mysha :
- S-o săruți ? Bietul de tine ! S-o săruți ? Unde ? Șeienule, vino-ți în fire !
- Nu mai ride acum :
- Să faci dragoste înseamnă atît de mult pentru tine ?

John se chircește lîngă Dorothy, care doarme ; și spune atunci că depinde.

Adaugă :

- E o zi grea ziua de azi, o zi nemaipomenit de grea.

Polonezul încuviințează. Ingenunchează, la rîndul său, în fața ei. I se pare că aude un zgomot asurzitor de metale lovite : sînt clopotele bisericilor din împrejurimile Pinsk-ului, fierarul Wolf din neamul lui Bozh mlădiind fierul la marginea tîrgului, femeile izbind ustensilele de bucătărie unele de altele ; vin apoi — sunîndu-și talăngile — alte zgomote, mai țipătoare și, în același timp, mai confuze : gamelle de-ale regimentului 54, obuziere, salve și zăngănitul cătușelor prin comisariatele din Polonia înglobată în cel de-al treilea Reich ; și se amestecă toate cu sunetul distinct, aproape vesel, al telegrafului de mașini, ordonînd *full speed*, eu arborez pavilionul britanic, remorcăm în portul Southampton, un submarin german, captură neprevăzută, e în întregime acoperit cu păcură și cu cochilii de scoici și, cînd capota turelei e ridicată, dinlăuntru vine un miros înțepător de lucruri înăcrite și de fecale, sînt un erou, voi intra în Berlin, deschideți focul asupra ultimilor mardeiași nemernici din Hitler Jugend, de ce oi fi avînd mereu negru sub unghii, acasă numai Dumnezeu știe cît eram cu toții de săraci, însă tot timpul ne spălam pe mîini într-un hîrdău.

Sunetul clopotelor e poate doar sîngele care îi bate în temple.

— John, spune el, mai fă asta pentru mine : lasă-ne să intrăm în casă !

Robotesc cot la cot, să desfacă oblonul de la ușa-fereastră ce dă spre terasă, cu ajutorul unui cuțit și al unui decapsulator.

— Dar să nu stricăm nimic, a recomandat John, să nu crăpăm lemnul, să nu îndoim balamalele.

Indianul adună în batistă șuruburile pe care le scoate unul câte unul. Mysha tremură, ai crede că-i este frig. Sigur, nu despre asta e vorba. Vîntul s-a potolit, e un moment liniștit, senin, se văd cubușoarele construcțiilor din New York, departe, la capătul unei limbi de pământ cafeniu, se aud motoarele cu reacție ale avioanelor de pe pistele aerodromurilor Kennedy și La Guardia.

Ușa-fereastră cedează, indianul o așază cu grijă alături, pe jos. Din casă răbufnește o suflare rece, gîfîită, ceva care nu durează mult, însă te face să tușești. Interiorul era închis etanș, mai bine decît ai fi putut crede.

— Mă întreb dacă înăuntru n-or fi păianjeni, spune John. De obicei, femeilor le este frică de păianjeni.

Vorbește de păianjeni ca să nu vorbească de cearșafuri — cearșafurile, ar fi prea direct spus — și de saltele : așternutul ăsta spongios, din spumă de masă plastică, pe care iarna a îmbibat-o cu apă, și care va musti sub apăsarea trupurilor. De ce să nu fie lăsată casa să-și doarmă somnul, la fel și Dorothy Kayne ? Polonezul se arată însă înfierbîntat :

— Pe fata asta — mi-e tot una ce este ea — am să mi ți-o iubesc ca nimeni altul, și ca nicicînd altădată. Îți va fi greu să mă întreci. Să mă ierți, indianule, știu bine că te fac să suferi, nu-i nevoie să mi-o spui ! Curînd am să mă dau, însă, deoparte ; curînd-curînd, îți jur că-i adevărat !

Mysha privește cerul — cerul de deasupra casei : cu toate că vîntul nu bate, au apărut iarăși nori. Niște nori falși, poate, niște nori de fum, de aburi, produși de centura de uzine din jurul New York-ului.

Se îndreaptă spre Dorothy :

— Hai, scoală-te, vino !

Ea are un fel de a se trezi din somn care e numai al ei, felul de a fi al unui orb : deoarece niciodată nu poți ști dacă a deschis sau n-a deschis ochii, ghicești că s-a deșteptat după cum suspină, după cum scrișnește din dinți.

— Cît e ceasul ? Ce vrei, Ashton ?

Polonezul a înțeles aluzia privitoare la saltele. Se ferește, într-adevăr, s-o culce pe Dorothy pe vreunul din paturi. L-a mințit, dealtfel, pe John : n-o să facă dragoste cu micuța oarbă ; cînd te afli la numai cîteva ore de propria ta moarte, cînd de propria ta moarte te desparte doar atît timp cît îi trebuie soarelui să coboare în mare, nu mai ai sex ; îți rămîne doar memoria, și atît, o memorie care lucrează repede, amintindu-ți să spui ceea ce n-ai mai spus pînă acum.

— Dorothy, trebuie să-ți vorbesc.

— Da, Ashton, te ascult ! Dar aici e umed. Stăteam atît de bine afară !

O duce cu el prin casa întunecată. Cînd se gîndește că încă mai ieri era vară, că el avea tot viitorul în față (în fine, așa credea el), că, zîmbind, vorbea de Santiago de Chile și că, colac peste pupăză, îi trecea prin cap să se și însoare ! Își amintește de toate astea și suferă ; un om se prăbușește, se scufundă dintr-odată, asemeni unui vapor torpilat, se întoarce cu fundul în sus, i se văd elicele de bronz ridicate deasupra apelor mării, și gata, totul s-a terminat.

— În seara asta, spune el, în seara asta plec. Nici n-am să mai trec pe la hotel.

— De ce-ai lăsat totul pentru ultima clipă, Ashton ? Te-aș fi ajutat să-ți faci bagajele. Sînt sigură că ai îndesat totul alandala. Așa sînt bărbații, puțin le pasă dacă pe urmă au cămășile boțite, nu-și dau nici măcar osteneala să închidă ca lumea tubul cu pastă de dinți și...

Se oprește o clipă, îngîndurată ; zice, apoi :

— Marinarii, ofițerii de marină mai ales, sînt, poate, altfel ?

Și continuă :

— Dar azi dimineață, cînd ne-am urcat în mașină, n-aveai bagaje cu tine !

Îi spune că nu-i adevărat, că avea bagaje — unele legate cu cite un capăt de sfoară —, West Continental e însă un hotel de lux, aici clienții nu sînt lăsați să-și ducă singuri valizele. Dorothy se preface a fi convinsă, înclinînd din frumosul ei cap fără privire. În sinea ei, îi e necaz pe polonez de a fi anticipat astfel despărțirea, de a nu se fi hotărît pentru un rămas bun luat pe nepregătite : ce-o să facă ei acum, el și ea, ce-or să-și spună pînă diseară ? Întreabă :

— La ce oră pleacă vasul tău ? Fără îndoială, trebuie să te prezinți la bord cu mult înainte de a se desface parimele. E vreo încurcătură cu fluxul ori refluxul ? Nu, iartă-mă, spun prostii : marile vapoare din ziua de azi sînt ca niște ordinatoare, nu se sinchisesc de felul cum se prezintă marea. Ei bine, îmi închipui că John te va conduce pînă la chei. Cît despre mine, aș fi mers bucuroasă : însă ce sens ar avea ? N-am să pot vedea vaporul plecînd. Avioanele, trenurile — pe astea le auzi cel puțin cînd pornesc. Vapoarele însă...

Mysha îi pune o mîină pe gură :

— Nu te obligă nimeni să vorbești atît de mult, Dorothy !

Ea schițează un mic zîmbet fragil (simte în palmă buzele femeii depărtîndu-se una de alta).

— În ce încăpere ne aflăm noi acum, Ashton ?

— În camera ta. În fine, în camera pe care John ți-o dăduse ție.

— Nu te uita sub pat, în mod sigur zac împrăstiate pe acolo lucruri de-ale mele. Sînt cea mai dezordonată fată de pe fața pămîntului. Alții, în locul nostru, Ashton, ar fi făcut acum dragoste. Pentru ultima oară, mă înțelegi ? Părerea mea este că e mai bine să nu facem. Eu aș fi crispată, tu la fel.

Își lipește obrazul de umărul lui. Nodul legăturii de la ochi gidilă gîtul lui Mysha. Îi spune :

— Ce să zic, sînt foarte mulțumită de mine ! În mod normal, ar fi trebuit să plîng. Și vezi și tu cît sînt de liniștită !

— Nu mă iubești destul ca să plîngi !

Il apucă dintr-o dată teama ca nu cumva ea să fie prea sinceră și să piardă din vedere de-a mai protesta ; de aceea, precizează :

— Medicii ți-au interzis-o, dealtfel.

Se ghemuiește și mai mult la pieptul lui :

— Nu sînt părăsită cu totul. Rămîne cu mine John Gheena, nu ? El mă va păzi, se va ocupa de mine. Cel puțin pînă la proces. Firește, n-o să mai putem plăti, în continuare, hotelul : John e șomer, iar eu nu mai am, probabil, chiar atît de mulți bani la bancă. Oh, am o idee, nu prea grozavă, ce-i drept : ce-ar fi dacă mi-ai dăruî mașina ta ? Eu aș vinde-o, asta ne-ar permite să facem față pînă ce John și-ar găsi un serviciu ceva mai bun. N-aș rămîne cu impresia că tu mă plătești, îți jur că nu m-aș considera o tîrfă. M-am culcat cu tine din plăcere, cu adevărat din plăcere, crede-mă !

Mysha se trage înapoi, stingherit : uitase de „coupé“-ul cel alb ; fiind prea preocupat de propriul său sfîrșit, îi ieșise din minte gîndul că mașinile au și ele — nu-i așa ? — un viitor, fie el și unul cu caracter limitat. Minte :

— E o gloabă hodorogită, n-ai lua pe ea prea mulți bani !

— Doar n-ai s-o arunci la groapa de gunoi ?

Spune că nu s-a gîndit încă ce va face cu mașina, dar că o va lăsa, probabil, în apropierea cheiurilor, într-un loc de parcare, cu un bilețel pe parbriz :

— La urma urmelor, rîșnița asta nu e decît un amănunt fără importanță.

Camera are obloanele trase. De afară, se aude cum John Gheena face curățenie pe terasă : spală — turnînd apă din belșug — dușumelele murdărite ; pune de o parte resturile de la masă — într-un colț, anume pentru pisici și pentru păsări.

Ashton Mysha se apropie din nou de Dorothy Kayne, care a renunțat să mai vorbească despre „coupé“-ul cel alb ; îi pare nespus de rău că, în asemenea clipe, s-a arătat atît de practică (josnică aproape, dacă stai să te gîndești mai bine). Pentru a-și răscumpăra greșeala, e gata să facă orice. Așteaptă nemișcată ordinele polonezului. În noaptea asta, nu se va petrece nimic între ea și

șeien : i-ar fi necaz pe ea însăși dacă ar fi să și uite de Mysha cît timp el va mai naviga în apele teritoriale americane. Doar după ce va mai trece timpul, îl va duce cu ea pe John undeva pe o plajă, să-i arate cum se practică surf-ul. În vremea aceea, va fi deja vindecată. Va purta — e adevărat — ochelari cu lentile de culoare întunecată, însă numai în zilele cu mult soare. Indianului o să-i placă surf-ul, e un sport bărbătesc ; mai mult decît atît : un sport de călăreț care știe să domine (ce rost mai au căluții aceia ai șeienilor, azi, cînd e vorba să îmblinzești valurile ?) ; cine știe dacă, luptîndu-se cu oceanul, cu starea de dezechilibru și cu prejudecățile rasiale, John Gheena n-ar putea deveni campion de surf al întregii coaste de est a Statelor Unite ?

Mai e însă pînă atunci ; pentru moment, Dorothy Kayne are o obligație față de Ashton Mysha. Murmură :

— Nu s-ar zice, zău, că pleci pentru multă vreme ! Nici măcar nu mi-ai descris cabina în care vei sta. Căci vei avea o cabină numai pentru tine, nu-i așa ?

Polonezul nu răspunde. O contemplă, oarecum uimit că o poate iubi atît de mult. New York-ul e plin de fete la fel de atrăgătoare ca și ea ; există vreun milion, sau poate chiar mai mult, care au, și ele, fața aceasta triunghiulară, gura aceasta cu buzele bosumflate, nasul acesta mic și ridicat în vînt. Bee ar fi putut să-i dea ocazia de-a se întîlni cu femeii mai frumoase, avînd trupul mai abil decît această fetiță prefăcută, în vîrstă de treizeci de ani, care se folosește de infirmitatea ei trecătoare pentru a juca un rol de ingenuă. Iar la Pînsk — da, la Pînsk — unde fetițele deveneau femei înainte de vreme — acestora nu le-ar fi plăcut să se parfumeze cu *Baby Soft*, ele miroseau natural, a animal tînăr și a pămînt aburînd. Ashton începe :

— Știi...

Dar se oprește pe dată. Ori, în fine, bilbîie ceva. Sfirșitul frazei se pierde într-o fierțură de vorbe bolborosite : mașină, viteză, pod, organe, Atlanta, bani, nu mai există întoarcere.

Dorothy își înclină ușurel capul pe umăr :

— Ce să știi, Ashton ?

Atunci el aproape că strigă :

— Pentru cine ai să votezi ? Pentru Anderson sau pentru tandemul Baumstein-Cadett ?

Tinăra femeie pare surprinsă : în ce măsură poate să-l intereseze rezultatul alegerilor pe omul acesta care pleacă de-aici, pe omul acesta care a ales marea și soarele ? E, poate, doar un mijloc iscusit de-a câștiga timp, de-a vorbi vrute și nevrute, pînă cînd va veni clipa despărțirii. Dorothy consideră că e cazul să intre în jocul lui Ashton Mysha. Nu-i este greu defel să răspundă, să dezvolte o lungă teorie comparativă despre opțiunile democraților și principiile republicanilor : sociologia urbană e o știință în care datele cu caracter politic joacă un rol esențial.

Ashton privește trupul tinerei femei, o dezbracă în închipuire pe Dorothy-savanta, fișie de țesătură cu fișie de țesătură ; descoperă rotunjimi, molicuni, se afundă în ele cu tot trupul său, mare și uscat, — în gînd, numai și numai în gînd ; e violul cel mai desăvîrșit, dragostea în libertatea cea mai deplină, poți mîngia, dezmierda, pipăi tot ce poțestești, tot ce visezi ; încă trei sau patru ore, și eu voi fi tot numai suflet — cum se zice la biserică — dacă, în general am să mai fiu ceva.

Dorothy continuă să vorbească. Pe ton de conferențiară. Un hohot de rîs nestăvilit, răutăcios, îl scutură pe Mysha :

— Cu astfel de cuvinte ne e dat să ne despărțim ?

Nu se despart astfel, se eliberează încet-încet, își slăbesc legăturile. Au fost între ei cuvinte grave, și tăceri încă mai pline de gravitate.

Ies din casă, pun din nou oblonul în țîțini, îl bat în cuie, rîd de John Gheena care, ca să adune gunoaietele, și-a pus mănuși de cauciuc, pleacă împreună la lăsarea nopții, merg cu mașina înspre New York, au uitat să pună micul scrînciob la locul lui, sub porticul din curtea vecină.

Dorothy nu știe dacă e noapte sau zi ; nu dispune de nici un punct de reper, în afară de oră, de ora de care află atunci cînd îi trece prin minte să întrebe de ea.

Încetinesc cînd intră pe autostrada urbană. mașina cea albă rămîne neclintită sub pilonii înalți difuzînd în

jur o lumină portocalie, o lumină nefirească ce schimbă culoarea caroseriilor și dă fețelor o nuanță verzuie. Dorothy vorbește mereu spunând tot timpul lucruri fără însemnătate. Vrea să știe dacă bucătarul de pe vas e neamț sau e chinez, dacă, pentru ca vaporul să iasă în larg, va fi nevoie și de remorchere, dacă se obișnuiește să se tragă sirena atunci cînd coasta americană se pierde la orizont. Ashton Mysha răspunde „da” la toate întrebările.

Însă John Gheena o roagă pe Dorothy să tacă. Șeienul vede crescînd în fața lor cvartalele cu blocuri îngrămădite unul într-altul, închizînd ca un zid zarea. De ce n-o fi dînd drumul polonezul aparatului de radio de la bordul mașinii? Avem nevoie de muzică. În locul ei, auzim zăngănitul schimbătorului automat de viteză, fișitul pneurilor pe asfalt — și scrumiera aceea care nu e bine înbucată în lăcașul ei și care vibrează mereu.

— Vă las la Pennsylvania Station, spune Mysha. Acolo sînt o mulțime de taxiuri.

Dorothy întreabă dacă n-ar mai fi timp să bea un pahar toți trei, împreună. Cunoaște ea chiar în subsolul de la Pennsylvania Station un băruleț în care se servesc cocteiluri. Însă farurile mașinii au și început să facă dire de lumină pe șosea, semn că s-a lăsat noaptea. Ashton Mysha nu mai are nici o clipă de pierdut, dacă vrea să incheie înainte de-a se produce, pe Hudson Parkway, obișnuita îmbulzeală de la ora șapte și jumătate seara, al cărei efect ar fi că ar întîrzia sosirea ambulanțelor. Or, pentru a avea vreo valoare, prelevarea organelor trebuie efectuată cît se poate de repede, îndată după producerea accidentului. Spre deosebire de cele mai multe dintre ființele omenеști, polonezul trebuie să organizeze cu minuțiozitate clipele imediat următoare morții sale; răspunderile pe care le are nu se vor stinge odată cu el. Zimbește acum :

— Îmi pare foarte rău că nu vom putea bea împreună paharul acela, am însă o groază de lucruri de făcut, Dorothy.

— Să nu-ți faci sînge rău din pricina asta, spune ea, te înțeleg foarte bine.

La ora optsprezece și zece minute, Mysha oprește „coupé”-ul cel alb lângă Pennsylvania Station. Coboară din mașină, își basculează scaunul, ca să-i facă ei loc să iasă. Pe fațada unui *building*, un jurnal luminos anunță apropiata conferință de presă a președintelui Carter și oferă previziunile meteorologice pentru următoarele douăzeci și patru de ore, buletinul referindu-se la întreg teritoriul statelor New York și New Jersey (precipitații abundente, sub formă de ploaie și zăpadă, temperatura în scădere...).

— Acolo unde te duci tu, spune Dorothy, o să fie vreme frumoasă. Trimite-ne și nouă puțină vară la borcan, e imposibil să nu existe și așa ceva !

Ashton o mușcă ușurel de încheietura mîinii. Ea izbucnește în ris :

— Crezi că e momentul să mă atîti, nebunaticule ?

Se aud semnale de claxon. Mysha încurcă circulația. Un sticlete gesticulează, se apropie, aruncă o privire spre Dorothy și spune :

— Dați jos din mașina o persoană handicapată, foarte bine ! Dar nu vă obligă nimeni s-o lungeți atît ! Gata, e momentul să eliberați locul !

Ashton Mysha se așază la volan, trîntește portiera. Jurnalul luminos mai informează că legea Johnson cu privire la ajutorarea elevilor celor mai defavorizați a fost încălcată undeva în Dakota, unde niște învățători și-au însușit subvenția acordată ; cu acești bani, au înjghebat un atelier fotografic unde se făceau poze cu nuduri, proprii lor elevi fiind constrînși să servească drept modele. Siluetele lui John Gheena și Dorothy Kayne se îndepărtează în oglinda retrovizoare. Curînd, indianul și oarba se pierd în mulțime și dispar. La fel se întîmplă și cu sticletele — pe urmă cu suprastructurile construcțiilor de la Pennsylvania Station. O nouă arteră se deschide în fața botului mașinii. Mysha plînge încetișor, ca în ziua în care a intrat pentru prima dată pe poarta școlii. Lacrimi venite nu din teamă, ci din înverșunare. Din înverșunarea de-a face bine ceea ce vrea să facă.

O ia din nou în jos, spre Greenwich Village, unde știe că va găsi un loc unde să tragă mașina și o cabină tele-

fonică de unde se pot efectua și convorbiri interurbane. Își tamponează obrăjii cu cîrpa care servește de obicei la ștergerea indicatorului de nivel al uleiului, puțin îi pasă că aduce acum cu un negru nu prea curat la față, n-are pretenția să moară elegant, împodobit cu mănuși albe, nu-i trece acum prin gînd decît să-și dea duhul în mod util. Ca să-și procure fise, cumpără o revistă cu reclame pornografice ; intră apoi în cabină și formează numărul, cu indicație specială, al doctorului Almendrick, Atlanta (cartierul rezidențial), Georgia. La celălalt capăt al firului, o voce, imposibilă, de femeie :

— O clipă, rămîneți, vă rog, pe fir ! Vă branșez la un aparat de înregistrare. Trebuie să avem posibilitatea de a vă descifra mesajul, în cazul în care condițiile tehnice ale convorbirii nu vor fi dintre cele mai bune.

Cîteva secunde mai tîrziu, vocea revine :

— Aparatul este pus în funcțiune, puteți vorbi !

— Mă numesc Mysha, Ashton Mysha. Știe domnul doctor cine sînt.

— Nu este nevoie să vă dați numele ! Spuneți-mi numai unde și cînd.

— George Washington Bridge, pe malul stîng al fluviului, în jurul orei douăzeci.

O scurtă pauză. Apoi, vocea întrebă :

— George Washington Bridge, în Statul New York ?

— Da !

— Un moment, nu întrerupeți convorbirea !

Acolo, în Georgia, femeia consultă un fișier. Mysha aude limpede scîrțîitul unui sertar, fișit de hîrtie îndoită între degete.

— Ora douăzeci, pronunță vocea, asta înseamnă curînd. Nu sînt sigură că vom avea destul timp pentru a avertiza banca de organe din New York cu care sîntem în legătură.

Ashton Mysha suride. După cum arată indicatorul telefonului, el nu mai dispune decît de patruzeci și cinci de secunde. Și nu mai are fise.

— N-am să mai amîn, spune el. În definitiv, vă puteți folosi sau nu de acest prilej. Dealtfel, toată această poveste mă tulbură teribil. Da, mă plictisește, aș prefera să fiu singur acum.

Femeia ezită. În fine, se hotărăște :

— Atunci așa rămîne, vom face tot ce e necesar !
Îl anunț de îndată pe doctorul Almendrick. În aceste condiții, transplantarea poate avea loc mîine dimineată ; tocmai avem în clinică doi bolnavi care...

Nu-și încheie fraza ; totuși, n-a pus receptorul în furcă : respiră adînc, cu buzele lipite de microfon, respiră asemeni cuiva care a urcat prea repede scara. Poate că nu mai știe ce să spună. Poate că încearcă, cu disperare, să găsească niște cuvinte convenabile. Poate că e prima oară cînd face de serviciu la telefonul special (Bee, care cunoștea organizația lui Almendrick pînă la ultima roțiță, i-a explicat lui Mysha că fetele de la telefonul special se află pe treapta de jos a scării ierarhice : îngrijitoare de salon, femei care duc ploștile, măturătoare ; ca și cum niște făpturi fruste și ostenite ar fi fost mai puțin impresionate de moarte ; oricum, probabil că așa gîndește Almendrick, pierdut cum e în teoriile sale imunologice ; e sigur însă că fetelor de la telefonul special nu li s-a asigurat o pregătire corespunzătoare, precum aceea a telefonistelor de la *Dial for Friendship* ¹).

Și dacă ar trebui să spun eu ceva ? — se gîndește Mysha. Însă e prea tîrziu, cele patruzeci și cinci secunde de grație s-au scurs, un sunet ascuțit — tonul ! — ia locul răsufării precipitate a femeii din Atlanta.

Ashton pune receptorul în furcă. A lăsat o amprentă de mină umedă pe aparat. Iese din cabină. O fată înaltă și zveltă, o fată osoasă, îmbrăcată într-o rochie neagră cu tivul în franjuri, cu poalele pînă la călcîie, se îndreaptă spre el. Merge alene, cu țigara în gură. Poartă părul tăiat foarte scurt (aduce cu femeile acelea tunse, de după război, care provocau mirarea lui Mysha la Paris, unde el defila într-o zi de sărbătoare alături de alți marinari din forțele aliate).

— Ei, exclamă fata, s-ar zice că putoarea asta de telefon a început să meargă ! Adineauri mi-a înghițit toate fisele pe daiboj.

¹ Serviciu (cu caracter de asistență socială și medicală) răspunzînd — telefonic — apelurilor adresate de persoane ce se află în stare de criză (mai cu seamă de natură psihică, afectivă).
tr-o

— Nu mai am nici eu mărunt. Altfel, v-aș fi scos din încurcătură.

Fata izbucnește în râs :

— Zău ? Și ce mi-ai fi cerut în schimb, dragă ?

— Scuzați, spune Mysha (ce-i drept, după o mică șovăire). Noi doi se vede că nu ne înțelegem.

Se duce spre mașina lui. Fata îl urmărește din priviri. Deschide gura, ca pentru a-l chema. Are dinți ascuțiți, de un alb strălucitor. Ridică din umeri, intră în cabină.

În drum spre Henry Hudson Parkway, Ashton Mysha se gîndește la fata cu rochie neagră. A văzut-o dispărînd, în oglinda retrovizoare, tot așa cum au dispărut John Gheena și Dorothy Kayne. Poți face multe, poți uita multe cînd ai o mașină rapidă și o oglindă retrovizoare. Căci, de n-ar fi fost mașina, noaptea asta ar fi putut lua un alt curs. Să presupunem că din gura zmîngălită a tunsei iese un strigăt : *stai, nene, nu pleca așa, am o cameră în Village, deasupra unui local cu muzică de jazz*. Să presupunem că fata o ia-fuguța-înspre Mysha, că îl apucă de mîină. Atunci începe o altă poveste, o poveste în care o tunsă ia locul unei oarbe, pe fată o cheamă Sandy, trage după ea un amant uzat, pe nume Gregg, un fel de John Gheena pictor ori saxofonist. Dar nu e asta tot vechea aventură, care se repetă ?

„Bine am făcut că nu m-am agățat de tunsă aia !” — își spune Mysha.

De-acum înainte, nu va mai coborî din mașină. Tro-tuarele, străzile — toate astea sînt doar un fel de hîrtie de prins muște : ceva lipicios ce-ți întinde o cursă — și mierea nu e niciodată veritabilă — o simplă momeală afurisită !

Hudson Parkway, cale liberă, ora nouăsprezece și cincizeci și șase de minute. Pe drumurile laterale — vehicule ale poliției, cu radarurile și cu videocaptoarele lor, stau la pîndă. Mysha încetinește puțin : nu e momentul să fie luat la ochi, să fie pus sub urmărire. Totul se desfășoară după cum prevăzuse — în afară de cele ce-i trec prin minte : se gîndește la Hemingway, în loc să-și amintească de Pinsk.

Ultimul stop. Cu toate că e pe verde, Mysha frînează pentru a lăsa un om care aşteaptă să treacă drumul. De ce n-ar merge așa toată noaptea, cu portierele zăvorâte și cu geamurile închise, și să le facă plăcere unor oameni necunoscuți ? Dînd prioritate atunci cînd aceasta îi revine de drept ; îndreptînd lumina farurilor asupra porții aceleia de garaj, pe care o femeie cu rochie lungă se căznește să o deschidă pe întuneric ; claxonînd, pentru a înspăimînta un ciine ce gonește după o pisică. Trebuie, însă, să respect orarul pe care mi l-am ales — și mai e și tot dispozitivul ce s-a pus în mișcare pe urmele mele.

Un camion schimbă calea de rulare, o ia spre dreapta. Mysha vede silueta podului George Washington conturîndu-se pe cerul invadat de luminile New York-ului. Niște păsări, stîrnite de dîra pe care o face în apă un remorcher, urcă în susul fluviului, zburînd la mică înălțime. Pe măsură ce podul se apropie, Mysha se străduiește și el mai mult să și-o readucă în memorie pe Dorothy Kayne ; însă tot Hemingway e cel care cîștigă, un Hemingway bijbînd pe cîmp, prin ciulini, cu pușca de vîna-toare în mîini, o pușcă destinată vînatului de calibru mare, verificată, unsă, cu cartușul pe țeavă. Iar cînd Hemingway dispăre, îi ia locul fata cu rochie neagră, destrămată la poale, care deschide gura ca pentru a spune ceva, și care tace.

— Nu face nimic, murmură Mysha.

Acum, merge pe Hudson Parkway cu viteză atît de mare încît automobiliștii pe care îi depășește lansează spre el semnale luminoase. Aprinde luminile de avarie ; răsucind-o, rupe maneta avertizorului.

Își desface centura de siguranță, apasă pe pedala acceleratorului. Coboară geamul din stînga. Aude atunci urletul înnebunit al motorului, contorul indică opt mii cinci sute de turații pe minut.

Izbind barierele metalice de protecție, mașina se culcă pe-o rînă. O jerbă de scînteii. Ashton Mysha trage nădejde că, în cele din urmă, tunsa va face rost de mărunțiș. E omorît pe loc.

LA MAI PUȚIN DE DOUĂZECI ȘI PATRU DE ORE după aceea, doctorul Almendrick e arestat de poliția federală ; negăsindu-se însă nici un articol de cod care să condamne în mod specific cumpărarea, cu caracter viager, a unor organe umane, justiția e nevoită să-l învinovățească pe doctorul Ronald Almendrick de *exercitare ilegală a medicinei, prin aplicarea unor procedee nespecificate de lege*. E evident că o asemenea acuzație nu va rezista unei examinări juridice mai aprofundate. Între timp, organizația medicală Almendrick rămîne paralizată.

John Gheena se află la originea acestei interpelări a medicului. Dimineța, în zori, cînd directorul adjunct al lui West Continental l-a înștiințat de moartea lui Ashton Mysha, indianul a ieșit din hotel, luînd-o în direcția cheiurilor. Noaptea întreagă trăsesse nădejde că va apărea cineva sau ceva care să-l abată pe polonez din cursa lui. Nu putea fi el acela : el îi era lui Ashton Mysha prea apropiat, îi era ca și un frate, la urma urmei : îl primise în casă, în fața lui îl omorise pe Bart-și-mai-nu-știu-cum-cu-„o“, polonezul i-o dăduse în grijă pe Dorothy Kayne ; așadar, a respecta în mod absolut libertatea de alegere a acestui om pe cale de a îmbătrîni, și care spunea că e obosit de moarte, reprezenta pentru șeien o îndatorire sacră.

Nu se interpusese nimeni între Ashton Mysha și George Washington Bridge. Într-un fel, New York-ul își dăduse, deci, acordul tacit la ceea ce plănuiise polonezul, și faptul acesta John nu putea să i-l ierte New York-ului.

În timp ce lumina de zi izbește în plin zidurile zgîrie-norilor rînduiți cu fața spre mare, John Gheena s-a așezat pe o stivă de scînduri. A cîntat cîntecul șeien al marelui exod, și cîntecul pe care-l cîntă șeienii la căpătîiul morților, și, la urmă, cîntecul cîntat de șeienii ca să izbîndească vînătorile de năluci pe Pajiștile de pe Lumea Cealaltă ;

a cîntat de trei ori cu vocea cuvenită, cînd răgușită, cînd stridentă ; au venit chiar și niște docheri să vadă ce se petrece acolo, închipuindu-și că, în timp ce se zbenguia prin dreptul vreunei macarale acționate pe șine, un cîine vagabond își schilodise mădularele. John s-a ridicat, le-a spus docherilor că nu era decît el, un indian jelindu-și fratele ; apoi, a luat un taxi și a cerut să fie dus pînă la Civic Center.

La început, a fost expediat din birou în birou — nu prea înțelegea nimeni ce dorește. Dar a semnat fără să crîcnească toate formularele care i se așezau în față, a răspuns la toate întrebările fără nici un rost ce i se puneau. Numai la una nu a răspuns : la aceea referitoare la numele tatălui său. Fiindcă uitase care era numele tatălui său, numele său american — iar singura familie pe care și-o recunoaște e neamul șeien, în general, și Mama Page-ewack, în particular.

Însă cînd funcționarii au descoperit că acest om din rasa pieilor-roșii fusese acționat în justiție pentru tulburarea ordinii publice, au început să dea atenție poveștilor pe care le spunea, pornind de la principiul că un culpabil nu vine să vîndă gogoși chiar sub nasul organelor administrative dacă n-are motive serioase să procedeze astfel. Iar motive serioase sînt pentru John Gheena durerea, mînia și fraternitatea ; cu toate că se ferește, pe cît poate, să facă precizări : astfel de lucruri n-ar părea îndeajuns de serioase.

Mai tîrziu, John e dus, într-un Ford cu caroseria în alb și negru, la sediul central al poliției. Acolo, totul e luat de la început : interogatorii, procese verbale, așteptări pe culoare supraîncălzite. Totul se va termina brusc, în cîteva minute. Atlanta cheamă la telefon New York-ul, confirmă o serie de puncte avînd o importanță esențială. John Gheena primește un sandviș cu șuncă, o sticlă cu bere ; i se citește din nou depoziția — el o semnează, făgăduiește că va rămîne la dispoziția tuturor instanțelor judiciare, că va depune din nou mărturie, fără teamă și fără pîrtinire ; acum e liber, s-au scurs opt ore bune, e noapte. În Georgia, polițiștii au luat hotărîrea să impresoare în mod discret vila lui Almendrick, precum și clinica pe care o conduce, urmînd să intervină în zori.

Întors la West Continental, John Gheena cere să i se facă nota de plată pînă a doua zi dimineată. Profitînd de faptul că ziua fusese însorită, Dorathy Kayne s-a plimbat pe Fifth Avenue. Zice că a găsit întotdeauna pe cineva care s-o ajute să treacă strada. A cumpărat flori, tablete de chewing-gum, o nouă provizie de *Baby Soft*. Și-a murdărit tocurile de la pantofi (tot zăpada aceea murdară care nu încetează să se topească pe trotuare).

Indianul spune, cu glas foarte scăzut :

— Ashton Mysha e acum nemaipomenit de departe.

Iar Dorothy, pe același ton :

— Nu-ți mai da osteneala, știu că a murit.

Cu amîndouă mîinile, fata orbecăiește în căutarea termostatului instalației de condiționare a aerului. Întoarce roțița zimțată, și un vînt rece pătrunde în cameră. Începe să vorbească din nou, cu spatele la perete, frecîndu-și ceafa de tapet, căci cîrlionții de pe gît îi provoacă mîncărime :

— Mi-a spus portăreasa. O întrebasem doar dacă pentru Fifth Avenue trebuie s-o iau la dreapta sau la stînga. Ea mi-a zis : îmi pare rău de ceea ce s-a întîmplat cu prietenul dumneavoastră, miss Kayne. Avem o florărie bună aici, în hotel. Dacă voiăți cumva să ieșiți în oraș ca să comandați niște flori, vreo coroană, poate că nu e cazul să vă mai osteniți. Se află la capătul holului — a doua vitrină —, comisionarul o să vă însoțească.

John bolborosește că hotelul ăsta e o firmă serioasă, efectiv un stabiliment de mîna întîii, că ei, însă, o să fie obligați să plece de aici. Tînăra femeie se întinde pe pat, cu picioarele îndoite sub ea :

— Firește că o să plecăm ! Am dat telefon la bancă, adineauri : nu mai am nimic în cont, și asta de multă vreme. Ashton și dumneata m-ați făcut să-mi închipui tot felul de chestii. M-ați mințit !

John se lungeste lîngă ea. Ea își întoarce capul spre el, astfel că bărbatul îi poate simți respirația. Niciînd n-au fost atît de aproape, totuși fiecare din ei se teme de celălalt. Dorothy își plimbă răsufarea sub nările fre-mătînde ale indianului. În seara asta, ea nu va merge mai departe.

— Chiar vrei să te întorci la universitate ? — întreabă el.

— Ei bine, John, asta depinde de dumneata. Încearcă să ghicești ce i-ar fi plăcut lui Ashton Mysha.

— Mi-a spus că trebuie să veghez asupra ta.

Ea suspină :

— Ce tîmpenie, nu poate să fie adevărat, prea seamănă cu un testament.

— Bineînțeles că era un fel de testament, spune John.

Vor adormi unul lângă celălalt, fără să mai facă patul și fără să-și scoată hainele de pe ei. Cînd Dorothy va simți că-i e frig la picioare, John o va ajuta să-și pună o pereche de șosete de lînă : înainte de asta, îi va săruta gleznele, vîrfurile degetelor, repetînd întruna :

— Tu ai vrut-o Ashton, așa-ți trebuie ! Totuși, îți cer iertare !

Noaptea, din cînd în cînd, șeienu l se scoală, fără să facă zgomot. Se duce pînă la fereastră, privește zgîrie-norii, care acum nu seamănă cu nimic altceva, care nu mai sînt decît ceea ce sînt : o înșiruire de calcule exacte, o stivuire meșteșugită (la lumina lunii, un zgîrie-nori nu e deloc amenințător, privindu-l îți spui că așa ceva ar fi putut face și un copil, din niște cuburi). Parcă auzi, de la un apartament la altul, murmurul părinților ce-și adorm pruncii.

A doua zi, John și Dorothy pleacă de la West Continental Great Hotel. Se trag către partea de sud-vest a peninsulei. Un aer călduț, primăvăratec — înțepător și de culoarea mizeriei — adie deasupra New York-ului. De foarte devreme, mulțimea a invadat strada. Nemții-proprietari de mici restaurante ce servesc mîncarea la domiciliul clientului își pun la adăpost în frigidere bucatele sățioase, pe bază de smîntînă, brînză, grăsimi ; în dimineața asta gospodinele vor ceva mai iute, mai piperat ; ceea ce înseamnă că vor avea succes cîrnăciorii, felul numit *chili con carne* și porumbul gătit după rețete mexicane.

Femeile oacheșe și mărunțele venite aici de prin Panama ori din Porto Rico, dîndu-și jos puloverele, arbo-

rează bluze împestrițate și fuste de culoare deschisă (ușoare urme de sudoare se văd de pe-acum, în dreptul coapselor și pe la subsuori). Lipsită de viață, zăpada nu se mai ține pe nicăieri.

John Gheena cunoaște o pensiune-bombă pe Bleecker Street. Le va fi bine acolo, dacă Gina va accepta să le închirieze o cameră cu două paturi (despărțite printr-o noptieră vopsită în alb). În curtea interioară, căreia Gina îi zice *patio*, crește o tufă de dafin, din care în fiecare zi se smulg câteva frunze, asta pentru mâncărurile ce țin de arta culinară europeană.

Dar Gina n-a ridicat încă obloanele metalice de la intrare. În consecință, John o duce pe Dorothy într-un scuar, o așază pe o bancă :

— Nu-i vorba de un azil, ca acela în care am stat înainte. Când se face frig, se dă drumul la căldură. N-ai să te plictisești, ai să-i poți da o mână de ajutor Ginei. Dealtminteri, toată lumea trebuie să-i dea o mână de ajutor Ginei, asta-i lege ! Sînt unii care spală vasele, și alții care le șterg, și alții care le citesc clienților poeme în timpul mesei de seară. Dar tu, Dorothy, tu n-ai ochi ca să poți vedea. Pe tine poate că Gina o să te pună doar să bați clopotul. Tragi de-o sfoară și asta face să se miște sub o arcadă un clopot. Tragi de sfoară cînd auzi ușa deschizîndu-se, ca să dai de știre ; tragi de ea și atunci cînd Gina spune că mîncarea e gata, că poate să vină lumea la masă. Niște oameni din cartier au semnat odată o reclamație împotriva clopotului ăstuia. Gina a cedat — a atîrnat, în schimb, un gong. Imediat, aceleași persoane au cerut să fie pus clopotul înapoi. O chestie ca asta nu ține, oare, de comédiile cu care ai tu de-a face în sociologia urbană ?

Dorothy își dă silința să zîmbească. După aceea, are nevoie de o batistă. Însă batistele se află undeva, la fundul valizei. Drept care, John Gheena își desface de la gît ularul, și i-l întinde. Nimeni n-ar putea spune, la ora asta, ce s-a făcut cu corpul lui Ashton Mysha. Sînt șanse ca el să se afle depus într-un mic local de morgă, dintr-un oraș neînsemnat, aflat pe ruta New York-Atlanta. Probabil că și acolo e vreme frumoasă.

Cu mâinile înfipite în șolduri, Gina se uită la indian și clatină din cap. Un veritabil cap de carnaval, un cap enorm (din cauza bigudiurilor, de toate culorile, pe care le are prinse în păr).

— Îmi face plăcere că te văd, Gheena ! Și că te văd cu o față drăguță. Oamenii credeau că, pînă la urmă, metisa o să te îmbrobodească. Se strica lumea de rîs : auzi, Evelyn, femeia dracului, și John Gheena ! Eu, nu ! Eu nu sînt credincioasă. Dumnezeu știe unde ai fi ajuns, Gheena, dacă te lipeai de revoluționara aia ! N-am fost pe Centre Street, în ziua cînd ați făcut manifestația aia afurisită. Am văzut-o, însă, seara, la televizor. Oale sparte, ce să zic ! Jalnic ! Western cu niște biete loaze !

Pe măsură ce-și amintește, Gina vorbește tot mai repede, tot mai tare. Nu trece mult, și începe să se exprime, cu glas sacadat, în limba italiană. John o oprește :

— I-am spus lui Dorothy că ar putea să se ocupe de clopot.

Gina se liniștește, își aranjează bigudiurile :

— Sigur că ar putea !

Cu brațul ei dezgolit, o ia pe după umeri pe tînăra femeie :

— Și bunica mea era oarbă... Dar la Napoli asta nu însemna cine știe ce : acolo e destul să te așezi pe trotuar și să te lași dus de mulțime. Te poartă toți ca pe apă. Dă mîna la mine ! Vino să-ți arăt camera !

Broasca de la ușă nu funcționează. Există însă un ivăr care poate fi tras. Gina face onorurile odăii, dă drumul la robinetele lavaboului, aprinde lumina — și izbucnește pe neașteptate :

— Am acum la mine în gazdă un tip agasant ! Herr Doktor Schwanberg, așa pretinde el să i se spună. N-are mult peste douăzeci de ani — și nu se spală ! Aoleu, ce mai pute, porcul ! Se crede însă cel mai mare regizor de teatru de pe fața pămîntului. Are pretenția să i se aducă micul dejun la pat. Numai eu îndrăznesc să intru în birlogul fiarei. Nu face nimic, Gheena. Curînd-curînd o să mi-l dau eu pe brazdă !

John se întoarce către Dorothy :

— E adevărat ! Pe toți îi dă Gina pe brazdă !

Scara geme sub pașii italienei. John deschide fereastra, trage un scaun :

— Stai aici, ai să poți auzi zgomotele casei.

Dorothy se supune. Se așază binișor pe scaun, cu mâinile încrucișate pe genunchi. Lumina puternică a soarelui, năvălind prin fereastră, face ca părul ei să arate încă mai deschis la culoare, buzele să-i pară încă mai palide. Aduce cu o Romy Schneider bolnavă de ftizie, jucînd într-un film vechi din seria *Sissi*. Femeia-sirop ! Deprins cu băuturile tari, șeienu se învîrtește prin cameră, ca într-o cușcă. Dacă a luat-o pe un drum greșit, iată-l acum prins în capcană : cea dintîi răspîntie se va arăta abia la primăvară, cînd doctorul Laedipark o va izbăvi pe Dorothy de legătura ei. Pînă atunci, tot ce rămîne e o conviețuire silnică. Cum s-o fi procedînd oare, noaptea, cu fetița asta ? Care or fi fost gesturile, purtările, cuvintele lui Ashton Mysha ?

În timp ce, ca să nu-și piardă cumpătul, John s-a pus să desfacă geamantanul, Dorothy se informează :

— Dacă aici nu sîntem într-un azil, va trebui s-o plătim pe Gina. Cu ce bani ?

— O să-mi găsesc de lucru. Două sute patruzeci de dolari pe lună nu sînt chiar atît de greu de găsit.

Vine spre ea, o zgîlție :

— Dar, pînă una-alta, încetează să te mai porți astfel ! Toți cei care stau la Gina sînt slabi, sînt șubrezi. Dar nu se arată a fi. Ai și uitat ce spunea ea ? Povestea cu Schwanberg ăla, care pretinde să i se aducă cafeaua și dulceața la pat ?

Dorothy își ridică spre el fața fără privire :

— Voi face cum dorești. Dar hai să vedem, John, dacă dumneata știi măcar ce vrei ?

— Încearcă să rîzi, spune el, încearcă să cînti ! Nu mai sta așa pleoștită !

Ea îi zîmbește :

— E greu să fii altfel, cînd ești așezată pe un scaun, lîngă o fereastră deschisă.

Așezată pe un scaun lîngă o fereastră deschisă. Doar n-o să facă din asta o tragedie ! Dacă-i pe-așa, să poftască să se scoale și să coboare scara, să se ducă în curte și să

culeagă foi de dafin, și să bată clopotul, și să pună rufele la uscat ! Nu-i nevoie să vezi, ca să întinzi rufele. E de ajuns să pipăi și să-ți dai seama, odată pentru totdeauna, cât e de lungă frînghia atîrnată pe suportii uscătorului, cum e cu cearșafurile, și să nu-ți fie teamă că te vei uda pe mîini, că te vei stropi pe bluză !

— De ce mă ții pe lingă dumneata, John, de vreme ce nu-ți plac ?

Pe moment, el nu răspunde. Reflectează, în timp ce netezește cu palma cele cîteva veșminte de-ale ei pe care tocmai le-a scos din valiză.

— Spune-mi cu ce autobuz se poate merge la universitate ! Dă-mi lucrurile ! — mai spune ea.

Se ridică, dă scaunul la o parte. N-a avut vreme să repereze locul în care se află ușa, greșește direcția, se lovește de dulap și cade de-a dreptul în șezut. Rămîne așa, cu capul ușor adus în piept. Rochia albă se desfășoară, bogată, sub ea ; își împreunează mîinile ca și cum acu'-acu' o să înceapă să se roage !

— Vrei să pleci ? — spune John. Nu poți, nu te pricepi ! Nu ești în stare decît să fii frumoasă, și atîta tot !

Mama Pageewack n-ar zice că Dorothy e frumoasă. I-ar da cîțiva ghionți, ca s-o pună iar pe picioare, i-ar sfîșia cu unghiile rochia și obrazii ; albiile ni le-au adus aici pe păpușile astea ; înainte vreme, fetițele noastre se jucau cu niște momii de lemn, crestate cu barda, se înțepau cu așchii prin părțile moi ale țițelor, trebuiau să apese în locul acela, să sugă. Fetele șeiene, încă de pe la vîrsta de opt-nouă ani, scuipau salivă amestecată cu sînge.

— Camera asta e de vină ! — izbucnește John. O singură cameră pentru amîndoi ! Curată nebunie. Dar ca să avem camere separate, ar costa prea scump. Aproape cinci sute de dolari !

Se duce la lavabou, se spală pe dinți, își dă cu apă pe păr :

— Plec în oraș ! Nu mai sta așa — te văd în oglindă — parcă ceri bătaie !

O să se ducă unde-o vedea cu ochii. Pretextul : să-și caute de lucru. Esențialul e să scape de camera asta cu prea mult soare, cu prea multă liniște, și unde mai stă și

Dorothy, atît de fleșcăită ! Bătrîn trebuie să fi fost polonezul, de-a putut să-i placă lăptăria asta ! Din fericire, de la ora zece dimineața, Greenwich Village e plin de ogeaguri primitoare, larg deschise, în care repetă noi orchestre de jazz.

În locuințele lor de la mansardă, izolate fonic cu ajutorul mochetelor și al tapetelor, maeștrii solo-urilor la trompetă — cu surdină — se odihnesc. Simt încă în picioare crampele pe care le dă muzica lor afurisită ; își dezmoțesc sub perne de satin degetele înfierbîntate în care sîngele pulsează ca în ritmul bătăilor de tobă. Au venit acum tinerii, le-au luat locul pe estradele înguste (în timp ce ei cîntă, femeile de serviciu plimbă printre picioarele lor cîrpe din pînză groasă) ; vor rămîne pînă diseară în penumbra beciurilor (unde — pentru atîta lucru ! — patronii nu permit să se aprindă luminile). Unii dintre ei au venit din Harlem.

Cîntă fără întrerupere, pentru un public de vîrsta lor, care n-a plătit la intrare ; au buzunarele blue-jeans-ilor burdușite cu sticle de sifon și cu sandvișuri. Trebuie să te obișnuiești să bei și să mănînci între două solo-uri, fără a lăsa saxofonul din mînă. Cînd ziua e pe sfîrșite, poți, în fine, să te ștergi la gură, ai buzele strivite, ca ale unui boxer, iar pe muștiucurile clarinetelor rămîne puțintel sînge închegat.

În cavernele acestor case mansardate, se află și fete care se prostituează pe cont propriu, neîmpărțind cîștigul cu nimeni. Și cîteodată o fac doar pentru propria lor plăcere (aici, se poate refuza un client, se pot acorda tarify preferențiale). Au, toate, cite o batistă prinsă la cîngătoarea de la pantaloni : batista albastră arată că sînt masochiste ; cea roșie — că manifestă tendințe dominante. În subsolul unui neguțător de muzică imprimată, John își alege o amazoană, o negresă înaltă, încălțată, pînă la coapse, cu cizme de culoare violet. O va pune să-l calce-n picioare, să-l batjocorească. În felul ăsta, va uita de Dorothy Kayne, va uita cum a lăsat-o, gălbejită, așezată pe podeaua din pensiunea Ginei, cu rochia albă desfăcută jur-împrejurul ei precum corola unei flori uriașe ; va uita înfățișarea ei amăgitoare, de Romy Schneider în rolul

din Sissi-nu-mai-știu-care, va uita și de Mama Pageewack, căreia nu i-ar plăcea deloc toate astea.

— Douăzeci de dolari ! propune John. Dacă-ți dau douăzeci de dolari, mă faci să-mi pierd toată semeția ?

— Te fac chiseliță ! — spune fata, rîzînd.

Și-și ia o atitudine provocatoare, își compune o expresie de tîrfă experimentată :

— Haide, treci înainte ! Eu vin după tine, am să-ți spun încet pe unde s-o iei. Dacă încerci să te ascunzi, te pocnesc.

— Am cunoscut o fetiță, zice John, de aceea am venit aici. Nu știu cum să-ți explic. Pe scurt, fetița aia e chiar o fetiță ! Deși are treizeci de ani. Și-a pus, însă, o rochie albă... și ne simțim singuri amîndoi.

Negresa ridică din umeri : de obsesiile clienților ea nu ține seama decît în măsura în care trebuie să le satisfacă ; acum nu e cazul, așadar nu vede întrucît ar privi-o pe ea relațiile dintre bărbatul acesta și fetița aceea prefăcută, îmbrăcată în alb, de care tot vorbește el. Dealtfel, la treizeci de ani, o fată nu mai poate fi o fetiță. Numai în cazul în care trișează. Sau în cazul în care se simte atît de rău încît nu mai știe ce să facă și se ascunde, în lipsă de altceva, sub masca asta derizorie : o copilărie prelungită, uzată de vreme.

Afară, în stradă, spune cu brutalitate :

— O să trecem pe trotuarul celălalt, pe unde bate soarele, să te vadă oamenii — care știu ce te așteaptă — și să facă haz. Toată lumea mă cunoaște pe-aici : sînt Laura-cățeaua, Laura-hitlerista. Nu te uita înapoi, nu-i nevoie, știu că te trec fiori !

Laura locuiește într-un apartament de trei camere, situat la parter. Ferestrele au geamuri mate, ca la cabinetele dentiștilor sau maseurilor. În mijlocul salonului se înalță un stîlp de tortură prevăzut cu ferecături solide, cu un asamblaj complicat de scripeți, lanțuri și curele. Negresa aprinde niște bastonașe de tămîie. Îi spune lui John să se pună în genunchi. El nu se supune, se așază pe unul din montanții stîlpilor și zice :

— Dar dacă aș da zece dolari, în loc de douăzeci, ce-aș avea dreptul să primesc ?

Fata îl privește fix. De data asta, disprețul ei nu mai e simulat :

— Ascultă, la mine chestiile astea nu prind ! Dacă n-ai douăzeci de dolari, te cari !

Șeienul are douăzeci de dolari, ba chiar mai mult. Dar n-are chef să sufere. Se uită la instrumentele de tortură agățate pe pereți și simte urcînd în el un fel de greață, ce n-are în ea nimic excitant. Laura pare că n-a înțeles încă despre ce-i vorba, îi pregătește o botniță :

— Ai să-ți pui călușul ăsta, bătrîne ; asta din cauza vecinilor...

Se îndreaptă spre John. El își lasă capul în jos :

— Nu mai vreau !

Laura șovăie :

— Joci cu mine o comedie, sau spui adevărul ?

Învîrte botnița pe mină, oftează :

— S-ar părea că vorbești serios. Ce bandă de smintiți îmi sînteți, cu toții !

— Îți cer iertare, Laura ! Atunci cînd vorbeam la sub-sol eram sincer. Am să-ți dau ceva bani, ca să te despăgubesc pentru timpul pe care l-ai pierdut.

Negresa bagă în buzunar cei cîțiva dolari pe care el i-i întinde. Apoi se răzgîndește și-i pune într-o cutiuță de metal, printre comprese și rulouri de leucoplast.

— E nevoie, citeodată, să fac și pe infirmiera. După... — explică ea.

Brusca derobare a lui John n-o miră decît pe jumătate : bărbatul ăsta nu-i din categoria clienților ei obișnuiți. E în privirea lui un fel de tulburare ; iar Laura știe, din experiență, că nu suferința autentică îl caracterizează pe veritabilul masochist, cel care dîrdie, se bîfție și care, mai apoi, oferă și ceva în plus, peste preț, ori face cinste cu un pahar la primul bar de pe stradă. Pune botnița — cu care nu mai are ce face — pe un colț de masă ; John Gheena își face de lucru jucîndu-se cu scripeții montați pe stîlp. Spune, cu glas scăzut :

— Mie nu-mi prea merge bine, Laura...

— O iubești pe fetița de care vorbeai mai adineauri ? Asta-i ceea ce nu merge ?

El nu răspunde. Negresa s-a așezat, își scoate cizmele lungi din piele violetă, își masează gleznele.

— De ce nu te duci la ea ?

— Mi-e frică.

Primăvara va veni devreme în anul acesta. Și în primăvară, Dorothy Kayne urmează să-și recapete vederea, în privința asta medicii sînt categorici. Ea va pleca de la Gina, se va întoarce la universitate. În nici un fel nu se cade să faci pe ucenicul vrăjitor, să încerci să abați stelele de pe orbita lor firească, dacă nu vrei ca totul să reîntre în haos. Dorothy îi va spune, poate, lui John să vină s-o viziteze în complexul universitar, după-amiaza, la ora la care accesul publicului este permis. Vor bea un pahar la bufetul expres, își vor zîmbi frumos, neavînd ce să-și spună. În fine, ea îi va vorbi despre sociologia urbană. Iar el, despre delicvescența zgîrie-norilor. Va folosi, desigur, o altă expresie, una care să-i fie proprie. Nu se vor înțelege unul pe altul. El va pleca în cele din urmă, foarte abătut. După el, dragostea ei e ceva provizoriu, precum o angajare în serviciu.

Laura l-a ascultat, căscînd ochii. N-a priceput tilcul poveștii. Nu e normal ca o dragoste să nu dureze ? E și-așa lucru mare cînd ține mai mult de-un sezon. Ei, și ce dacă ? New York-ul nu-i pustiu, e plin de garaje și de hoteluri, îți schimbi patul așa cum îți schimbi și mașina. Sigur, în primele zile nu te simți chiar în apele tale. Vei fi derutat, asta-i cuvîntul ! Nu vei mai avea la așternut nici gemetele, nici mirosul cu care erai învățat. Pe urmă, te obișnuiești. Negresa se scarpină pe una din coapse : toată noaptea s-a războit cu un țîntar. Un țîntar, pe timp de iarnă, în Greenwich Village ! Chiar dacă New York-ul se află la aceeași latitudine cu Neapole, e, totuși, de necrezut !

— Și ai lăsat-o singură în cameră, stînd în fund pe parchet ?

Ar fi avut altceva mai bun de făcut ? Ce s-ar fi întîmplat dacă s-ar fi așezat lîngă ea ? Nu poate iubi o oarbă cu cîrlionți, o oarbă ce-și pune pe ea rochii albe, se izbește tot timpul de mobile și cade. Nu poate s-o iubească pe Dorothy Kayne, pentru ca pe urmă s-o piardă. El nu s-a lăsat niciodată impresionat decît de zbuciumul mării.

Cît timp era Mysha, ca o barieră, între Dorothy și el, totul mergea bine. Dealtfel, pe atunci nici Dorothy nu

purta rochii albe ; și nici nu avea deloc înfățișarea aceasta fragilă. Probabil că polonezul i-a dat niște bani, iar ea i-a cheltuit prin magazinele din complexul comercial al lui West Continental. John e convins că de-acolo vine și rochia albă.

— Cît a fost Gina cu noi — spune el — Dorothy mai era încă cea dinainte. Când s-a așezat pe scaunul acela, la soare, cu mâinile încrucișate pe genunchi, în fața ferestrei deschise — atunci s-a petrecut totul.

Să nu-și închipuie Laura că rochia albă e o simplă amăgire — un fenomen de fixație — și că ar fi de ajuns s-o dezbrace pe Dorothy Kayne ca s-o afle din nou așa cum era înainte.

Vorbește de haine, de dezbrăcat, deoarece negresa e aproape goală : se schimbă, înainte de a se duce la coafor pentru a-și descreți părul. Se uită fix la John Gheena cu o expresie de stupefacție pe care nu încearcă s-o disimuleze :

— O iubești, te prăpădești după ea ! E nebunie curată ! Ca să vezi, nu credeam că asemenea lucruri pot să existe. Mai că-mi vine să-ți dau biștarii înapoi, cu mulțumiri. Dar am nevoie de ei. Și tu, ce-ai de gând să faci tu acum ?

Trebuie să se urce iar sus, pe zgîrie-nori, de unde n-ar fi trebuit să se coboare niciodată.

Puțin după ora amiezii, biroul de angajări e ticsit de lume. Au fost aduse niște bănci de la școala vecină, pentru a permite oamenilor să se așeze și să-și mănînce în liniște sandvișurile. Dînd din coate, John s-a apropiat de ghișeu. După ce și-a declinat identitatea, a reamîntit de trădarea lui Milous, care fugise în California. A spus că el nu știe ce e acela vertij și că ar voi să se urce din nou pe blocuri.

A fost întrebat cît ar dori să cîștige ; a răspuns că nu acesta e lucrul cel mai important. Oricum, nu va putea niciodată să economisească atîția bani cît să scoată de sub ipotecă casa de lemn din Long Island. Firește, asta în afară de cazul în care va cîștiga procesul *Statul New York contra lui John Gheena*. Însă nu-i prea vine să creadă că-l va cîștiga. Nu s-a mai văzut vreodată ca un singur șeien să biruie în luptă cîteva milioane de oameni. În cel mai bun caz, va fi condamnat la o amendă care va fi acoperită

taman prin cei douăsprezece mii de dolari plătiți pentru cauțiune.

Apoi așteaptă. Se află într-un mare hol de marmură, cu lustre imense, avînd luminile stinse (în definitiv, poate că sînt niște lustre fictive, puse anume ca să dea o impresie de măreție), cu pancarte — prinse cu sîrmă pe cele cinci-sprezece coloane ale sălii — pancarte pe care scrie *No smoking*¹ (litere albe pe fond roșu).

Spre deosebire de ceilalți, John Gheena preferă să stea în picioare. Faptul de a cerși o slujbă e și așa îndeajuns de umilitor pentru a te mai și trînti pe o bancă, cum fac unii, cum fac mai toți, și a-ți juca sticla de bere la poker. A primit numărul de ordine 2864. Păcat, numărul ăsta nu e divizibil nici prin trei, nici prin șapte. Drept care numără tot ce i se înfățișează sub ochi : oamenii, ochiurile sparte de la luminatorul din plafon (și, de asemenea, pe cele rămase intacte), țigările clandestine ce fumegă după micile paravane pe care le formează degetele făcute căuș. Probabil că de s-ar fi lăsat înlănțuit la stîlpul Laurei, ar fi găsit un mijloc mai bun de distracție. Ar fi îndurat atunci una din acele suferințe comandate de la distanță pe care le poți analiza din exterior — spunîndu-ți : „Eu sînt sacul ăsta legat cu frînghii, burdușit în bățai ? Vezi, dobitoc bătrîn, peste ce ești tu în stare să treci ?“

Aici, în holul biroului de angajări, în preajma cartierelor bogate, nimeni nu trece peste nimeni, nimeni n-o ia înaintea nimănui. Șeienu l stă rezemat cu spatele de o coloană... și trage nădejde că Dorothy Kayne s-a ridicat în cele din urmă, că și-a netezit frumoasa rochie albă, că și-a aranjat cîrlionții. I-o fi trecut prin cap Ginei să-i ducă ceva — un dram, măcar — de mîncare noii sale pensionare ? La noapte, mă voi prefăce că mă culc, n-am să-mi scot însă nici ciorapii, nici pantofii ; și, cînd o s-o aud pe Dorothy respirînd cu o răsufare liniștită, mă voi scula, voi ieși pe fereastră (evadare prin mijlocirea unor crengi cu frunze de laur), mă voi duce să mă abrutizez pînă spre dimineață în vreo bombă cu muzică de jazz. Pe urmă, voi avea o slujbă, îi voi trimite banii direct Ginei, cu condiția să-i dea mîncare oarbei, să-i cumpere *Baby Soft* și fulgi

¹ Fumatul interzis (engl.).

de săpun ca să-și spele rochia cea albă. Gina nu are nimic de pierdut. Știu bine că ea n-o să cedeze farmecului domnișoarei Dorothy : Ginei nu-i plac femeile — și apoi a mai văzut ea destule rochii albe.

Pe cea de-a doua față a fișei-chestionar, John Gheena scrie cuvinte ce-i fac lui plăcere. Cuvinte ce nu sînt legate altfel unele de altele, dar care, toate, încep cu D mare, cu D de la Dorothy : *Diamond, Day, Daisy, Difference, Destiny.*

Ora treisprezece. Femei înveșmîntate în halate asediază holul. Poartă basmale cu picățele, dau brinci unor măhuri mecanice cu rulouri, îi mustră pe cei ce fac murdărie, adică sting țigările-interzise strivindu-le de dale, sau din bucățile de hîrtie slinoasă, fac ghemotoace, ascunzîndu-le în spatele coloanelor. Mai sînt și unii care umplu cu miez de pîine și cu resturi de cîrnați crăpăturile fine din marmură.

Și totul se petrece ca de obicei : sînt chemați mai întîi instalatorii și specialiștii în diverse tipuri de canalizări, electricienii, cei care execută lucrări la asfaltare. Apoi, paznicii de noapte, ospătarii, muncitorii necalificați. Astăzi, se caută niște oameni-broască ; și nu există nici măcar un singur om-broască ; s-a apropiat, atunci, de ghișeu un zugrav :

— Vreau eu ! Mă învoiesc eu să fac o încercare.

Într-o mică încăpere vecină, doi medici procedează la auscultarea zugravului ; și omul este respins, din cauza inimii. Se prezintă atunci un tipograf ; e acceptat ; o mașină îl duce spre port (mocheta Lincoln-ului mai poartă urme de mîl, buteliile cu aer comprimat se aud izbîndu-se de pereții portbagajului).

— Nimic pentru mine ? Sînteți sigură ?

John Gheena își sprijină coatele de pervazul ghișeului. Întinde fisa cu numărul 2864, apoi fișa-chestionar pe care a completat-o în dublu exemplar. Fata de după geam își consultă caietul :

— De un spălător de geamuri nu e nevoie. Mă gîndesc însă că nimic nu v-ar împiedica să vă recalificați. Există cursuri de calificare plătite. Poftim, citiți asta !

Și îi întinde o foaie de hîrtie xeroxată. Municipality din New York angajează muncitori specializați în manipularea deșeurilor menajere și/sau industriale. Se prevede

îmbarcarea pe convoaiele de şalande ce fac naveta, prin Upper Bay, pînă la insula unde se află cuptoarele destinate încinerării gunoaielor. Fata îi zîmbeşte şeienuului :

— Eu locuiesc în Staten Island, domnule, şi iau feribotul în fiecare seară. Vă închipuiţi, aşadar, că am avut ocazia să întîlnesc în drum şlepurile astea ! Vara trebuie să fie plăcut cînd te afli pe apă. Fără a mai pune la socoteală că e vorba şi de o meserie de viitor.

Holul e acum aproape pustiu. Oamenii au ieşit din nou pe uşile cu ţîţini de aramă. S-au risipit prin barurile din apropiere ; îşi comandă cîte un pahar cu lapte, ca să nu irosească ceva din leafa ce va să vină. Fac coadă în faţa cabinelor telefonice de pe trotuar, să dea de veste vreunei soţii, vreunei mame, vreunei logodnice. E o zi mare azi, o zi care ar trebui însemnată cu roşu în calendar, de altminteri şi vremea era frumoasă, şi aveam şi un număr fără soţ, trebuia ca totul să meargă ca pe roate. Şi uite că am reuşit, Laureen, Kate, şi tu — măicuţă Muffy.

Ei, şi-atunci, şi fata de la ghişeu devine guralivă. Ai zice că pe ea n-o aşteaptă nimeni. Poate pentru că are buză de iepure (i-a fost operată, dar, oricum, se mai vede încă). Pe scurt, vinde chestia cu şlepurile pentru gunoi ca şi cînd ar vorbi de nişte pacheturi de croazieră :

— Zic unii că oraşul se goleşte, domnule ! Şi ce-are a face ? Nicicînd nu s-au văzut atîtea gunoaie pe străzi. Şi se vor vedea din ce în ce mai multe, asta din cauza ambalajelor. Totul e ambalat domnule ! E teribil, e o adevărată plagă, îmi pierd ore şi ore în şir decupînd după linii punctate, desfăcînd fel de fel de capace şi banderole, apăsînd în locurile marcate printr-un oval.

Rîde, îşi trage răsufllarea :

— Vă daţi seama că toate astea pînă la urmă sînt aruncate în stradă. Şi că trebuiesc arse. Oamenilor nu le place treaba asta. S-ar simţi umiliţi să escorteze nişte gunoaie. Munca e plătită destul de bine. Şi-apoi, ori că faci asta, ori că faci altceva...

John pleacă, spunînd :

— Eu voiam să urc, să mă caţăr.

Gina îl observă pe indian cu coada ochiului. Priveşte cum mînia şeienuului creşte, tot aşa cum, în fiecă dimineaţă,

supraveghează laptele pus pe foc : gata să intervină la cea mai mică mișcare.

Femeia se justifică :

— Ascultă, Gheena, aici nu-i un centru de detenție ! Nu sînt obligată să-mi bănuiesc chiriașii că vor s-o întindă. În sfîrșit, nu în mod sistematic. Spune și dumneata, ce puteam să-i spun fetei ăsteia ca s-o opresc să plece ? Că e oarbă, ai ? Bravo, n-am ce zice, așa îi faci pe oameni să devină schilози pe viață ! Șocați !

Gina se îndreaptă către fereastra ce dă către curte ; fereastră pe care, din luna octombrie, ea a deschis-o în seara asta pentru prima oară.

— Ei, și ce importanță are pentru ea că e noapte ?

— Pentru ea — nici o importanță. Doar că mașinile merg acum cu viteză mai mare.

Gina ridică din umeri : ca să fii călcat în Greenwich Village după ora opt seara, trebuie să vrei asta cu tot dinadinsul. Nu e o arteră de circulație rapidă, mașinile n-au de ce să se năpustească prin rețeaua dantelată de străzi ca pe șoselele exterioare. Pe aici, dimpotrivă, se merge agale ținînd tocul pantofului pe pedala frinei, ori pe foarte aproape, pentru a putea opri la țanc, în caz de nevoie.

În marmite de aluminiu, *paella*¹ de vineri seara tocmai fierbe la foc mic. Curînd, Gina va trebui să introducă în fiertură cozile de la langustele congelate aduse din arhipelagul Tristan da Cunha ori din regiunea Cap-ului, la bordul unor avioane-cargo. Italianca pleacă de la fereastră, se reazemă cu spatele de bîrna groasă de lemn, cu fața la mașina de gătit :

— Îți faci griji de pomană, Gheena ! Micuța o să se întoarcă. Te sfătuiesc să încerci să te îmbeți. Și, uite, pe socoteala stăpînei casei. Înainte de-a apuca să vezi că pereții încep să danseze în fața ta, Dorothy o să vină și ea. Veselă, cu obrații înroșiți, și neștiind ce are chef să facă mai întîi : să mănînce, să facă dragoste sau să doarmă. Ori — mai știi ? — toate trei deodată... Am să vă aduc puțină *paella* în cameră, o porție pentru două persoane, nu există în tot New York-ul o *paella* mai bună ca a mea.

¹ Mîncare preparată din orez, carne, pește, crustacee, cîrnați și diverse legume.

John nu răspunde. Inima îi bate ca atunci cînd se afla pe zgîrie-nori, cînd începea să sufle vîntul, cînd îi era frică. Trece prin sufragerie. Dinaintea tacîmului rezervat pentru Dorothy, Gina a așezat un buchet de anemone, în semn de bun venit. Șervetul — ca și inelul de plastic de deasupra lui — e alb, asemeni rochiei pe care o purta Dorothy Kayne nu mai departe de azi-dimineață.

Dacă e să-i dai crezare Ginei, tînăra femeie a părăsit pensiunea puțin după ora două după-amiază. Nu și-a luat decît periuța de dinți și niște comprese de rezervă, pentru bandajul de la ochi.

NU EXISTĂ UN ITINERAR PRIVILEGIAT ! VA TREBUI să se lase la voia întâmplării. Prima ipoteză : Dorothy va fi fost atât de prudentă încît să nu treacă pe celălalt trotuar, va fi urmat, plimbîndu-și degetele pe ziduri, curba firească trasată de aliniamentul clădirilor. În cazul ăsta, John are o oarecare șansă s-o găsească : fiindcă, fără să-și dea seama, Dorothy nu va face decît să dea mereu ocol cvartalului ; șeienului nu-i rămîne atunci decît să se posteze sub un felinar de stradă, lîngă vreun stop, n-are importanță unde, și să aștepte ca să-i pice în brațe, abătîndu-se iarăși asupra lui, asemeni unei stele ce-și încheie mișcarea de revoluție.

Dacă însă Dorothy a optat într-adevăr pentru fugă, va fi trecut de cealaltă parte a străzii. Prin însuși acest fapt, va rămîne imprevizibilă — pînă la capătul nopții, și chiar dincolo de el. Observați-le pe pisici : parcursurile lor, pe acoperișuri, prin grădini, nu urmează niciodată o cale logică — sau, în sfîrșit, pe care s-o pricepem cîtuși de puțin —, întîmplarea și numai întîmplarea fac să le înțîlnim în drumul nostru.

La ora asta toate firmele sînt scăldate în lumini : lămpi cu neon albastre — ori roșii — pentru localurile cu muzică de jazz (albastru înseamnă genul *blues*, roșul — *hot*, tuburi livide deasupra teatrelor de avangardă tip cabaret. Tablouri uriașe atîrnă în vitrinele galeriilor de pictură ; obscuritatea denaturează totul — crezi că ieși spre Cornelia Street și, cînd colo, te izbești cu fruntea de un ochi de geam.

John o pornește iarăși pe Bleeker Street, pînă la intersecția cu Sullivan Street, cotește apoi la dreapta, spre Washington Square. Dacă Dorothy s-a rătăcit pe undeva, lucrul acesta nu putea să i se întîmple decît în Mews, loturile de case învăluite în pace din partea de nord a drept-unghiului de verdeață : în nici un caz un orb n-ar mai putea ieși din acest labirint de ateliere și de curți cu forme

fanteziste, cu zăplazuri și cu garduri vii, asemeni unor capcane. Se poate însă ca pentru Dorothy Kayne să se fi deschis vreo poartă, căci locuitorilor din Washington Mews le place să adune ceea ce alții au aruncat. Se zice că ei fac opere de artă îmbinând prin sudură radiatoare vechi și cutii de conserve, se mai zice că, de cum dă să se crape de ziuă, scotocesc prin lăzile de gunoi. Dacă lucrul acesta e adevărat, atunci poate că și Dorothy se odihnește pe aici, în vreo încăpere secretă ; și băieții ăia deșirați și smintiți stau în genunchi în fața ei și, în timp ce ea zace, așa, adormită, ei îi desenează chipul, trupul — folosindu-se de pastă de dinți, de albastru de metilen, de benzi de hirtie adezivă.

E Washington Square aici, și John Gheena se înalță trecând peste toate obstacolele. Cade pe un oval de gazon, printre răzoare cu lalele. Se oprește o clipă, se așază pe vine și examinează tufișurile și copacii. Zimbește : aici, în inima orașului, natura i-a luat-o înainte primăverii. Se produc în Washington Square ecloziuni, înfloriri pe care numai un indian le poate distinge și aprecia. John a știut dintotdeauna că betonul nu va avea ultimul cuvânt, că va veni iarăși timpul pădurilor în această zonă din Greenwich Village, odinioară teritoriu al tribului indian al sapokanikanilor.

O forță misterioasă, ridicându-se, se vede, de undeva de la mari adâncimi, face ca ierburile să înverzească din nou și ca rădăcinile să se împreune, înnodându-se, mai puternic, mai sus ca de obicei, deasupra pământului. Mama Pageewack, care e superstițioasă, ar spune că acestea sînt sufletele sapokanikanilor ce-și pregătesc astfel lupta și răzbunarea împotriva aleilor asfaltate. În ceea ce-l privește, John Gheena nu crede în strămoși. De și-ar lipi urechea de pământ, șeienu l ar auzi sub terenul plantat cu flori și cu arbori din Washington Square suflul apelor subterane, mișcînd, asemeni unei seve viguroase, temeliile orașului. Căci au existat pe-aici rîuri — rîuri și păduri. Și toate acestea revin din negura timpurilor — așteaptă, așteaptă cu răbdare, și, în cele din urmă, iau totul în stăpînire.

— Dorothy, ești aici ? Ieși din tufiș, dacă ești aici ! Nu-ți fie frică ! — strigă John, cu voce scăzută, ca să nu sperie păsările.

Însă Dorothy nu răspunde ; și, dacă Dorothy nu răspunde, înseamnă că Dorothy nu este aici.

Pe măsură ce se îndepărtează de Greenwich Village, indianul sesizează fel și fel de semne. Mai întâi, se produce fenomenul acela ciudat al celor două șopote venind din văzduh : într-adevăr, două vânturi opuse lunecă repede pe deasupra New York-ului — vântul de răsărit și vântul de apus. Masele de aer trec pe la altitudini diferite, fără a se izbi între ele ; stîrnesc, totuși, ceva, ca un fel de chemare ce smulge asfaltului nori formați din resturi minuscule — fire de tutun, scame de lînă, insecte. Frecindu-se între ele, cele două vânturi fac să se nască un cîntec monoton și grav. În partea de jos a orașului, unii oameni lăsaseră deschisă fereastra de la camerele lor de culcare, spre a se bucura și ei de aerul neobișnuit de cald al nopții ; acum, se scoală și închid totul în grabă, trăgînd și draperiile.

Pe mare se formează mici jeturi de spumă cu vîrfuri scâmoșate.

În turnurile de control aerian de pe Kennedy Airport, La Guardia și Newark, tehnicienii își sporesc măsurile de precauție : venind către pistele de aterizare, cvadrimotoarele capătă niște mișcări de balans periculoase, oscilînd între cele două mase de aer portante. Cît despre îmbulzeala ce se produce, ce să mai vorbim : pentru acordarea autorizației de aterizare, intră în vigoare procedura aceea interminabilă ce nu se aplică decît în zilele cînd personalul de la sol se află în grevă de zel.¹

John Greena privește zgîrie-norii ce se conturează deasupra acoperișurilor ascuțite din Washington Mews. Nori groși gonesc cu mare viteză prin fața geamurilor iluminate — sînt aburi, vîrtejuri de praf și pulbere zburătoare.

¹ Grevă de zel : încetinirea ritmului de lucru, ca manifestare a nemulțumirii, prin executarea fiecărei operații cu o minuțiozitate excesivă.

În noaptea asta n-ar fi plăcut să te cațări pînă acolo-sus ; chiar de te-ai afla într-unul din acele ascensoare de exterior ce înlocuiesc primejdioasele fiare-cu-ventuze, acel tip de ascensoare din care Milous, ticălosul, n-a vrut cu nici un chip să cumpere, sub pretext că progresul tehnic nu e, deseori, decît inamicul unei chibzuite gospodăririi a întreprinderilor.

Șeienul știe că marile clădiri sînt cuprinse acum de o prelungă vibrație ; aceasta nu poate fi percepută decît cînd stai agățat pe fațadă, cînd corpul tău se contopește cu zgîrie-nori-ul : poți auzi atunci geamurile izbindu-se de cadrele în care sînt prinse, și muzica de orgă a țevăriilor. Lui John nu-i place acest freamăt al pietrei, al sticlei și al plumbului : asta nu prevestește nimic bun.

Intră într-un bar, își comandă un pahar cu alcool, telefonează la universitate. După cum se aștepta, i se răspunde că Dorothy Kayne nu s-a întors să-și ia camera în primire ; că, dealtfel, de luni de zile n-a mai sosit de la ea nici o știre, în afară de certificatele medicale ce se primesc săptămînal, neînsoțite măcar de o carte de vizită. Și telefonista de serviciu de la universitate insistă :

— O cunoașteți, așadar, pe miss Kayne ? Cine sînteți dumneavoastră ? Chestiunea asta cu camera pe care ea n-o ocupă e realmente stupidă ! Credeți că putem să i-o repar-tizăm altcuiva. în mod provizoriu ? În cazul acesta, va trebui ca miss Kayne să vină să-și ia lucrurile de-aici.

John Gheena pune receptorul în furcă. Trebuie oare să avertizeze poliția că o femeie oarbă rătăcește prin oraș, riscînd să pătrundă, fără să-și dea seama, în cutare sau cutare zonă periculoasă ? Restaurantele, sălile de spectacol se vor închide curînd, și străzile vor deveni pustii. Însă nu pentru toată lumea : ca în fiecare noapte, vor avea loc atacuri prin surprindere, încăierări tăcute (nu se aude în acest caz decît fișîitul stofei sfîșiate de o lamă, sunetul înfundat al unui pumn ce zdrobește fața cuiva). Or, de Dorothy nu trebuie să se atingă nimeni. Nu trebuie să-i scoată nimeni bandajul. Medicii sînt categorici : un șoc, o străfulgerare — și Dorothy își va pierde vederea pentru totdeauna.

Pe de altă parte, poliția nu va intra în alertă pentru o femeie care a fugit de-acasă. Dealtminteri, e vorba într-a-

devăr de o fugă ? John nu poate aduce nici o dovadă în acest sens. Poate că Ashton Mysha i-a lăsat vreo adresă.

— Dacă se întâmplă să te sature de indian, pisicuțo, dacă vrei cumva să-l părăsești, te duci în locul ăsta. Spui că vii din partea mea.

Asta va fi făcut ea. Fără să se destăinuie cuiva, fără să lase nici o vorbă : va fi plecat așa cum venise, discretă, să nu-l mîhnească pe John.

Șeienul cere încă un pahar cu alcool. Zimbește chelnerului care-l servește :

— Dacă am să mai vreau unul, refuză-mă ! Să nu-mi îngădui să beau mai mult de-atît !

Chelnerul clatină din cap, își șterge fruntea de sudoare cu poala șorțului :

— Dacă asta-i tot ce-ai găsit ca să-ți duci la bun sfîrșit cura de dezintoxicare, n-ai făcut nimic, amice ! Fiindcă eu am să te servesc cîtă vreme nu ești beat. Există o regulă în localul ăsta, și eu nu fac altceva decît s-o aplic.

Șeienul încuviințează. În fond, pe asta și conta. Ce rost are chelnerul ăsta aici dacă nu să umple paharele și să înghesuie între două felii de pîine niște cîrnați unși cu muștar ? *That's all, folks*¹. N-ar mai fi de trăit, dacă ar trebui să-ți bagi nasul tot timpul în încurcăturile altora.

— Scuză-mă ! — spune John.

Se cocoță pe un taburet, se reazemă cu coatele de tejghea :

— Scuză-mă. Și mai dă-mi un pahar !

Cîțiva pași mai departe, în apropierea străzii 14 Vest. Pe ecranul unor perdele de muselină pe care lumina cade din interior, la cel de-al doilea cat al unei clădiri cu ziduri din cărămidă aparentă, se conturează, ca într-un joc de umbre chinezești, profilul unei femei. Înaintează, pe urmă dă înapoi, se ferește. Nu se știe de cine, nu se știe de ce. Bucle bogate îi cad pe umeri. În plus, în dreptul cefei, are ceva care seamănă cu un fluture cu aripile întinse : n-ar putea fi oare nodul, puțin cam înfoiat, al unui bandaj ?

John Gheena face calea-ntoarsă. Se oprește sub ferastră, e cuprins de o speranță nebună.

¹ Asta-i, fraților (engl.).

Femeia nu e singură. Alte siluete mișună în jurul ei. Din cînd în cînd, una din aceste siluete învîrte deasupra capului un fel de bită ; trebuie să fie, pur și simplu, un baston. Se aud crîmpeie de muzică, rîsete, mici țipete înspăimîntate. Deodată, violent, bastonul se abate, asupra capului femeii. Aceasta se prăbușește cu grație, filmată parcă cu încetinitorul. Celelalte siluete încremenesc. Șeienul trage către el inelul de alamă ce comandă deschiderea ușii de la intrare. O voce calmă răsună în difuzorul mural :

— Ai cam întîrziat, Arthur ! În fine, urcă ! Ascensorul B. palierul 2, apartamentul 218.

Femeia zace pe mochetă. E lovită acum peste față cu un prosop îmbibat cu oțet. Ceea ce lui John i s-a părut a fi nodul unei legături nu este decît un pansament prost făcut.

Bărbații aplecați deasupra femeii leșinate se ridică unul cîte unul. Îl fixează mirați pe indian. Sînt foarte tineri, poartă barbă, au pe ei maiouri mînjite cu niște pete de culoare brună. Unul dintre ei se apropie de șeien :

— Tu nu ești Arthur ! Cine ești, atunci ? Cine te-a trimis ? De ce secție aparții ? În seara asta, așteptam un delegat din zona East New York. Tu ești acela ? Răspunde !

John nu răspunde. Îngenunchează lîngă femeia ce și-a pierdut cunoștința :

— De ce i-ați făcut una ca asta ? — întreabă el.

Indianului îi va fi dat să afle că se găsește la cartierul general al falangei „Vest“ a Grupurilor de sprijin revoluționar. Aici, se fac exerciții menite să ducă la creșterea capacității de îndurare la ciomăgelile poliției. Pentru antrenamentele rezervate *maltratărilor diverse* (de la scuiatul în gură, pînă la faimosul supliciu al căzii de baie), există alte apartamente, la fel de elegante ca acesta, risipite prin toate părțile orașului. Omul care i s-a adresat lui John (pretinde că se numește Tommy) mai spune :

— Nu-i nimic rău în asta, nu-i așa ? Dacă au chef, sticleții n-au decît să vină. N-avem nimic de ascuns.

Indianul privește în jurul lui. Pereții sînt acoperiți cu afișe în stil „psihedelic“ înfățișînd diverși capi revoluționari, o fată goală într-un lan de grîu, o capsulă spațială cu marca NASA. Tommy își aprinde o țigară :

— Crezi cumva că sîntem comuniști ? Te înșeli ! Cunoaștem și noi limitele care nu trebuie depășite...

În sfîrșit, femeia se trezește la viață. Își scutură capul vătămat.

— Bandă de porci afurisiți ! — spune ea.

Tommy o cuprinde în brațe :

— Ai să te duci îndată să te odihnești, scumpeteo ! Ginger a dat cam tare, n-am ce zice !

Numitul Ginger învîrtește bastonul între degete.

— Acum — zice el — acum cunoaște și ea adevărul.

Tommy se întoarce spre John :

— Ai să înțelegi imediat despre ce este vorba. Mîine ne deplasăm la Washington. Avem locuri reținute pentru prima cursă „United Airlines“. E prevăzută o manifestație în fața Casei Albe, la douăsprezece punct. O manifestație împotriva lui Richard Nixon, putregaiul ăla...

Șeienu le atrage atenția că Richard Nixon nu mai este președinte al Statelor Unite :

— Voi, băieți, nu știți că Nixon a demisionat ? A fost înlocuit cu Gerald Ford, conform prevederilor Constituției ; și, mai apoi, ultimele alegeri au fost cîștigate de Jimmy Carter — spune el.

Femeia prăbușită s-a ridicat. Clătinîndu-se, spune cu voce foarte scăzută :

— Asta pe noi nu ne interesează ! Ce rost are să-ți pui atîtea întrebări ? Ție nu ți-a spus încă nimeni pînă acum că revoluția ori va fi lipsită de logică, ori nu va fi deloc ?

Din nări îi curg cîteva firișoare de sînge, pe care le șterge cu dosul mîinii. Tommy îl apucă de braț pe John Gheena :

— N-o lua în seamă, e nițel cam zdruncinată. Normal, nu ? Ai venit prea tîrziu, n-ai văzut nimic interesant. Acum, însă, dacă tot ne cunoști adresa, mai treci pe aici în altă seară. Ne întîlnim în acest apartament în fiecare a doua vineri a lunii.

Ora unu noaptea. O a treia suflare de vînt s-a adăugat celorlalte două ; aceasta din urmă năvălește în oraș măturînd bordura trotuarelor, se strecoară pe sub ușile în-

chise, scutură coşurile de gunoi ; vine dinspre nord, s-a înfiripat în pădurile de arţari.

Încovoiat de spate, John Gheena merge de-a lungul zidurilor. Când îl zăresc, şoferii de taxi trec cu maşinile pe partea din mijloc a şoselei. Se tem de umbrele astea, care în orice moment pot să se repeadă asupra ta, să deschidă portiera maşinii, să scoată un pistol de sub bluzon. Şi pot fi ele portierele închise pe dinăuntru, s-au văzut umbre şi mai îndrăzneţe, care sparg geamurile laterale, aruncînd în ele cu pietre smulse din caldarim, şi altele care se culcă pe botul maşinii, ochind prin parbriz. În acest din urmă caz, singura soluţie e să frînezi în mod brutal, astfel ca umbra să se dezechilibreze — şi apoi s-o striveşti, trecînd cu maşina peste ea.

Atunci însă umbra strigă, şi moare aşa cum moare un om, şi te pomeneşti că dai peste alte buclucuri.

Cît despre John, puţin îi pasă lui de toate astea ; lui nu-i trece prin gînd să oprească nici un taxi. Ce destinaţie absurdă i-ar putea da şoferului ? El n-are altă alternativă în afară de aceea de a străbate Manhattan-ul pe jos, luînd-o spre nord, chemînd-o pe Dorothy, pe şoptite, atunci cînd intră într-o zonă mai întunecoasă.

Uneori, tocmai atunci cînd se află în penumbră, i se pare că o recunoaşte pe tînăra femeie ; şi nu-i decît o mică balaoacheşă deşelată care se ascunde, înspăimîntată de paşii bărbatului. Mica negresă, de doisprezece-treisprezece ani, stătuse totuşi la pîndă, aşteptînd să fie agăţată ; însă, chiar în momentul în care trebuia să treacă la acţiune, puştoaicei i se face frică. o ia la sănătoasa, se pierde într-o pivniţă mucedă, friguroasă, unde-şi are străbunici care hîrîie, sforăie, plescăind din buzele lor groase.

Totul se petrece într-o succesiune de lumini dezvăluite — repede mascate —, uşi întredeschise, paşi repezi, furişaţi, pe scări.

John Gheena o ia în sus pe Seventh Avenue, pînă la Times Square, în căutarea unei cabine telefonice libere. Cele mai multe, însă, au fost luate cu asediu de către singuraticii care obişnuiesc să purice anunţurile de la rubricile de mică publicitate ale revistelor pornografice, nu atît pentru că vor să facă dragoste, cît pentru că le este teamă să se culce, să adoarmă, fără să aibă pe nimeni în preajma

lor. Telefonul e tot ce le mai rămîne pentru a-și găsi o însoțitoare : după ora unu și jumătate noaptea, jocurile sînt făcute, pe Broadway nu mai există nici o animatoare disponibilă. Uneori, John trebuie să aștepte, răbdător, minute în șir în fața cabinelor ocupate. Nu trebuie să se arate iritat : în cuștile strîmte de sticlă, oamenii sînt nervoși ; și mai nervoși încă, atunci cînd ies din ele fără a fi obținut rezultatul dorit.

Pentru a zecea oară poate, șeienu l o sună pe Gina. Inutil : Dorothy nu s-a întors la pensiunea din Bleeker Street, n-a transmis nici un fel de mesaj. De parcă ar fi înghițit-o pămîntul, de parcă nici n-ar fi existat cîndva pe lume. Și, cu glasul dogit, Gina îl roagă dumnezeiește pe John să binevoiască să nu-i mai telefoneze, s-o lase să doarmă.

— Oricum, eu tot am tras obloanele. Așa că... Dumnezeu cu mila ! — spune ea.

— Și ce-o să se-ntîmple dacă micuța se-ntoarce ?

— Habar n-am, Gheena, și poți fi sigur că puțin îmi pasă ! Nu cîștig atît de multe parale ca să-mi iau și un portar de noapte. În plus, cînd gătesc *paella*, seara dau în brînci de oboseală. Încearcă să mă-nțelegi și pe mine !

John insistă :

— Dacă se întîmplă să ciocănească în ușă, să arunce cu pietricele în obloane, trebuie să se ducă cineva să-i deschidă. Făgăduiește-mi că ai să te duci, Gina !

Italianca începe să urle, apoi închide telefonul.

De-ar fi vară, ți-ai putea spune : „Uite că vine furtuna !“

Indianul privește luna : e de un galben murdar, văzută prin perdeaua de aburi otrăviți ce se ridică deasupra orașului. Altădată, luna vorbea... Te puteai încredința ei, spre a cunoaște viitorul. Dar șeienu l din ziua de azi nu mai știu limba lunii. Ea plutește singuratecă, deasupra capului lui John Gheena, iar el i-a uitat buchea. Dealtminteri, nici nu i-a cunoscut-o vreodată. A trecut atît de mult de cînd se petreceau toate astea. Și lucrurile erau atît de complicate... Luna oferea mai degrabă cheia unui cod decît un limbaj propriu : trebuia să faci legătura între ceea ce-ți spunea

astrul și ceea ce aflai de la firele de iarbă culcate pe cîmpie, de la coioți, de la bizoni, aceștia au altfel de mișcări atunci cînd adulmecă o naștere sau o moarte în rîndurile oame-nilor.

Și New York-ul, acum ? Cine știe ce vrea să ne spună el în noaptea asta ? Circuitele acestea electrice, electronice, instalațiile de radar, semnalele luminoase de la intersecții, cadranele cu afișaj digital, televizoarele, instalațiile acustice de înaltă fidelitate, mașinile de spălat automobile, de călcat lenjeria, de uscat părul, de curățat vagoanele de metrou — toate acestea nu se poate să nu ne spună ceva. Ceva nedeslușit, — deși n-ar trebui să fie așa ; indianul e asemeni unei mame, e sigur că orașul suferă, ghicește asta după tot felul de ghiorăituri, rîgiieli, horcăituri care-i încearcă acestuia trupul.

Șeienul pleacă din Times Square. Curînd se va așeza pe o bancă din Channel Garden, apărat fiind de cele trei vînturi nebune datorită barierei ce-o alcătuiesc clădirile lui Rockefeller Center. Lucrînd la lumina unor reflectoare alimentate de un grup electrogen, cîțiva muncitori isprăvesc operația de despuiere a grădinilor și a clădirilor de somptuoasele podoabe cu care fuseseră ornate în timpul sărbătorilor de sfîrșit de an. Miroase plăcut a rășină de brad, pute însă a plastic ars — în funcție de material și de lucrarea efectuată.

John Gheena nu va sta multă vreme în Channel Garden. Siciit fără încetare de polițiști aflați în patrulare — care vor să știe cine e și ce face acolo —, se va scula de-a binelea, în cele din urmă. Verificări interminabile, suspiciune, întrebări stupide — toate acestea te fac să pierzi repede șirul propriului tău coșmar.

— O.K., nu mă mai bateți la cap, mă duc de-aici !

Un sticlete i se pune însă în cale :

— Pe dumneata nu te-a-nvățat nimeni ce-i aia politețe ?

Indianul zîmbește :

— Ce, care politețe ? Adevărata politețe, *sir*, e să pleci. Cînd nu mai ești acceptat, cînd nu mai înțelegi o boabă din ce se petrece, lași locul liber și te retragi.

Luînd-o prin Fifth Avenue, prin strada 42, şeienu l va merge pînă la gara subterană Grand Central Terminal. Există aici o cafenea care ţine deschis toată noaptea.

O maşină a poliţiei, mergînd cu viteză redusă, l-a urmărit o vreme pe John. Apoi, scoţînd ţipete de sirenă, a luat-o înapoi, spre partea de sud a Manhattan-ului. Poate spre locul unei drame veritabile.

În cafeneaua de la Grand Central Terminal, ai dreptul să stai la căldură pînă dimineaţa, cu condiţia să consumi ceva, oricît de puţin, la fiecă oră. Pentru a nu tulbura somnul clienţilor săi, direcţiunea a dat dispoziţie ca, la miezul nopţii, tonomatul să fie oprit. Atunci oamenii aţipesc pe banchete ; la intervale regulate, chelnerul vine şi-i zgîlţie ; e categoric, însă prietenos :

— Mai aduc ceva ? Ia să vedem, am avut pînă-acum o sticlă cu limonadă...

— Mai pune şi un telefon ! — spune John.

Se strecoară prin subsoluri, printre femeii care aruncă în bazinele din toalete praf detergent, deodorant, anticalcaros ; sînt negrese, au lucrat la recoltarea alunelor şi a bumbacului, înainte de a veni să tragă la mal în metropolă, înnămolindu-se ; şi, într-adevăr, au tras chiar la mal, căci şi-au luat cu chirie cîte-o odăiţă în imediata vecinătate a gării, mai ştii, poate că le apucă într-o zi dorinţa de a pleca iarăşi spre Sud ; dorinţa şi chinul ; dar şi nevoia de soare, de rîndunele — toate astea contează.

John formează numărul de telefon al pensiunii. În spatele lui, femeile cîntă, un cîntec tragic, şoptit : un plantator avea doi fii, era stăpîn pe două moşii, cei doi fii au murit în război, focul a pustiit cele două moşii. Gina doarme. Ori poate că se prefacă. În orice caz, s-a ţinut de cuvînt, nu s-a sculat din pat.

Şeienu l intră din nou în local, o mulţime de oameni au adormit, întinşi pe nişte scaune unite două cîte două. Deasupra tejghelei se află o tablă imensă, pe care chelnerul scrie numărul şi locul de destinaţie al trenurilor de noapte. Le şterge, dintr-o singură mişcare făcută cu cîrpa, pe măsura plecării lor.

John Gheena încearcă să-şi reamintească cînd şi în ce fel a pierdut-o pe Dorothy Kayne. Azi-dimineaţă n-ar fi trebuit s-o lase nici o clipită singură ; în definitiv, de

ce i-o fi fost atît de frică de rochia ei albă, de mîinile ei încrucișate, de capul ei aplecat pe umăr ?

Îi face semn chelnerului :

— Ia de-aici limonada, dă-mi o cafea, o cafea foarte tare, te rog !

Dar cînd i se pune ceașca în față, a și adormit. Ține strîns la piept un coșuleț din plastic, din acelea în care se pune pîinea. Își închipuie poate că strînge la piept o femeie.

ASALTUL DAT DE CÎINI ARE LOC LA ORA OPT dimineața, în Fort Tryon Park, în partea de nord-vest a Manhattan-ului.

Fără îndoială, în cursul nopții s-au produs și atacuri sporadice, împotriva unor persoane izolate. În orele imediat următoare, mii de depoziții, plângeri și rapoarte se vor aduna la sediul centrului operațional al poliției — și toate vor face caz de comportamentul illogic, uneori agresiv, al cîinilor vagabonzi. La ordinul lui Ernst Anderson, această enormă masă de hîrtoage va fi clasată, fără a se proceda la o analiză, chit că mai tîrziu va fi studiată în amănunțime.

Cîinii din Fort Tryon Park sînt în număr de doisprezece. Cea mai mare parte, pointeri și bull-terrieri. Sînt costelivi, însă părul din blană le-a rămas neted, suplu și des, ceea ce dovedește că, în munții Allegheny, ei au putut găsi o hrană de calitate — dacă nu abundentă.

Își desfășoară atacul cu o iscusință de netăgăduit : unii din ei se culcă în fața porții pe care echipa de grădinari de la Fort Tryon tocmai intrase. Rînjindu-și boturile, încordîndu-se gata să sară, împiedică astfel orice fel de retragere. Ceilalți, ascunși după paravanul de vegetație, însoțesc în tăcere vehiculul cu acționare electrică care îi transportă pe oameni către peluze.

Cînd șeful de echipă Doug Buckner percepe prezența, cîinilor, e prea tîrziu. Buckner înțelege pe dată că lupta nu va putea fi evitată. Animalele au și ieșit de după perdeaua de tufișuri, încercuiesc electrocarul. Răzuiesc cu piepturile pietrișul de pe alee, întinzîndu-și labele, nemăsurat de lungi. Buckner se face alb la față. S-o fi întrebînd, poate dacă forțele sînt egale, dacă înfruntarea dintre oamenii săi și cîini va fi cinstită ; și răspunsul este : nu. La o sută de metri mai încolo, într-un refugiu construit din tablă, începe să sune un ceas deșteptător ; se aud,

apoi : sirena unui remorcher ce coboară pe Hudson și — undeva, mai jos — uruitul unor camioane ce trec pe șosea.

Ciinii continuă să înainteze spre electrocar și spre remorca acestuia.

— O să sară pe noi — spune atunci Buckner —, ăștia și-au pus în minte să ne înfulece pe toți ! Cred că ar fi mai bine să oprim căruțul și să-i înfruntăm.

În remorcă există unelte de grădinărit : grape, greble, cazmale, sape. Ciinii nu ținuseră seama de ele, curînd din asta li se va trage moartea.

Ca să scurteze drumul, ambulanțele și mașinile poliției trec peste dunele acoperite cu gazon din Fort Tryon Park. Saltă peste mușuroaie de cîrțiță, distrug mini-canalele de irigație — de multă vreme șoferii n-au mai avut ocazia să se distreze în felul acesta.

Polițiștii poartă, cu toții, ochelari fumurii, din cauza soarelui care se urcă, orbitor, pe cer. Și astăzi va fi o vreme ca de primăvară. Ford-ul serviciului veterinar derapează pe pietriș, frînează chiar lîngă cadavrele bull-terrierilor cu burțile spintecate. Vor fi recoltate, în cea mai mare viteză, probe din sputa și din urina animalelor ; aceste materii vor fi analizate deîndată, în compartimentul din spate al mașinii.

Ernst Anderson a ținut să se deplaseze la fața locului. S-a îngrijit să-și facă o intrare mai deosebită : vehiculul său de serviciu e precedat de polițiști pe motociclete. Pune să i se dea o cană cu ceai fierbinte, rostește cîteva cuvinte de încurajare la adresa grădinarilor ; aceștia contemplă ciinii morți așa cum ar privi o scenă de vînătoare — cu mîndrie, puțin mirați, totuși, că au reușit, în timp atît de scurt, să înfăptuiască un asemenea măcel ; în dimineața asta, însă, se poate invoca cel puțin legitima apărare. Doug Buckner a fost mușcat la mîna dreaptă, așa că se așază pe ușa rabatabilă din partea din spate a unei ambulanțe deschise — pentru a fi pansat și a răspunde la întrebările ziariștilor.

Anderson nu crede într-un atac concertat al ciinilor ; dar cine știe ce gîndesc Baumstein și Cadett, și ce măsuri spectaculoase se mai pregătesc să ia ? În consecință,

Anderson se îndreaptă din nou spre mașina sa, pune radio-telefonul în funcțiune și expediază în grabă o droaie de elicoptere spre munții Allegheny : simte o nevoie subită de a cunoaște, cu precizie de cartograf, deplasările efectuate de cîini pe poviîrnișurile munților.

Ziariștii aplaudă și se grăbesc să transmită o știre conform căreia U.S. Air Force ține sub control întreaga situație. Anderson evită să precizeze că aparatele care tocmai au decolat țin de serviciul de supraveghere și de salvare al poliției municipale — și nu de Air Force.

Oricum, ofițerii de aviație însărcinați să țină legătura cu presa nu vor întîrzia să facă ei rectificarea. Pînă atunci, Ernst Anderson trece drept un om ce poate da ordine forțelor aeriene ale Statelor Unite, și acesta e pentru el un punct cîștigat : cînd rectificarea oficială va apărea pe benziile telescriptoarelor, va fi prea tîrziu, ideea cea mare își va fi croit drum.

Unul dintre elicoptere este echipat cu o cameră de luat vederi electronică, cu curenți de înaltă frecvență. Imaginile captate în obiectiv sînt reproduse de o baterie de televizoare instalate pe un camion special. În dimineața aceasta, poviîrnișurile munților Allegheny se arată a fi deosebit de fotogenice : o zăpadă lîncedă, cu cristalele mari, se mai agață încă de stîncile orientate spre nord ; soarele proaspăt desenează în ea pîrîiașe prelungi, de un roșu aprins.

Din două, una : ori cîinii se ascund în vizuini, ori ei au și intrat în New York.

Și, firește, cea de-a doua ipoteză e cea adevărată.

La ora nouă și treizeci de minute, sînt semnalati niște caniși imprudenți, în vecinătatea lui Empire State Building. Au venit probabil pînă aici, atrași de cărucioarele vînzătorilor ambulanți de cîrnați. Cîțiva cîini au pătruns pînă-n hol, au urinat pe pereții de marmură ; au fost, în cele din urmă, alungați pînă pe trotuarul străzii 34. Acum, mulțimea se dă la o parte din fața lor.

La ora unsprezece, situația începe să devină mai clară. Nu încape nici o îndoială, presupunînd chiar că urmăresc un plan oarecare, cîinii nu caută să ucidă ; ei se mulțumesc

să ocupe teren în anumite locuri. Evită arterele aglomerate, se adună în scuaruri și în parcuri. Se presupune că au coborât din munții Allegheny din pricina topirii pre timpurii a zăpezilor, vizuinile lor fiind inundate de puhoai de apă amestecată cu noroi.

Un lucru e cert : cîinii rămîn insensibili la îndemnul vocii umane, ca și la acelea ale sirenelor cu ultrasunete.

La ora amiezii, după ce au traversat Manhattan-ul de la vest la est, animalele ocupă Randall's Island, Ward's Island și Welfare Island. Mulți au pierit în apele tumultuoase ale lui East River, căzînd de pe podul pentru pietoni ce face legătura între Manhattan și Ward's Island, în dreptul străzii 102. Aceste morți prin înecare sînt o dovadă suficientă a faptului că, în timpul cît au stat în munți, cîinii n-au dobîndit o capacitate fizică în măsură de-a le permite să reziste la exerciții violente. Se deduce de-aici că ei s-au deplasat spre New York printr-o mișcare lentă, chibzuită ; că au tras de timp, că au dormit ore și ore în șir prin șanțurile de pe marginea autostăzilor, pe sub masivele de beton ale podurilor.

Cîinii care au rămas în viață asediază, fără a se arăta arțăgoși, pavilioanele de spital de pe insulă. Niște infirmiere de pe Ward's Island sînt blamate pentru că le-au dat de mîncare, aruncîndu-le din hrana refuzată de bolnavi.

În clipa de față, poliția poate determina cantitativ cît de însemnată e invazia : se apreciază, în general, că între douăsprezece și cincisprezece mii de cîini au trecut podurile de peste Hudson ; această cifră corespunde, în mod aproximativ, cu numărul animalelor date pierdute ori fugite de la stăpîni între 1 ianuarie 1976 și 1 ianuarie 1977. Majoritatea societăților ce s-au dedicat protecției naturii și a lumii animale iau contact între ele și publică un comunicat comun arătînd că ele recuză orice formă de intervenție armată.

— Animalele acestea au să se ducă așa cum au venit — declară președintele Anton Bergovitch. Tot ce pot face ele este să încurce circulația. E oare pusă armata să intervină atunci cînd are loc o grevă în sectorul transporturilor urbane ? Dacă facem excepție de incidentul de la Fort Tryon Park, cîinii stau liniștiți în locurile în care se află.

Se odihnesc. Ceea ce s-a întîmplat în parcul Fort Tryon pare de necrezut. În ce mă privește, sînt convins că oame-nii i-au provocat pe cîini.

Nu-i adevărat, gîndește Doug Buckner. Dacă nu ne-am fi împotrivit, animalele ne-ar fi omorît. *Pentru asta veniseră.*

Senatorul Cadett l-a întîlnit pe Ernst Anderson undeva pe Henry Hudson Parkway. Precedate de un paravan de poliști pe motociclete, cele două mașini merg alături, lipite una de alta. Comunicația se face însă pe unde scurte, probabil pentru că așa e mai ceremonios.

— Îți vorbesc în numele lui Isaac Baumstein ! — urlă Cadett în microfonul lui (fără a-și întoarce capul). Știu bine că ne urăști, îți propun, totuși, un armistițiu.

— Lasă, domnule Cadett, lucrurile n-au ajuns chiar atît de departe.

— De acord cu dumneata ! La urma urmei, un cîine nu-i decît un cîine. Vezi însă, există oameni cărora le e teamă. În acest moment, aceștia se află la Civic Center, plimbă pancarte pe sub ferestrele noastre, cer ca primăria să ia măsuri.

Anderson ezită înainte de a răspunde. Găsește că teama aceasta e absurdă ; există atîtea alte cataclisme posibile, împotriva cărora mulțimea nici nu se gîndește măcar să reacționeze ! E drept, însă, că invazia asta, înfăptuită aproape în deplină tăcere, de mai multe mii de cîini, e în măsură să impresioneze mai mult decît fărîmițarea tainică a marilor blocuri, decît uzura gigantice-
lor instalații de canalizare de sub trotuare, decît falimentul — în toate sensurile acestui cuvînt — al întreprinderilor de utilitate publică. Anderson spune , în cele din urmă :

— Niciodată nu mi-a fost frică de cîini, nici chiar pe vremea cînd eram copil. Dealtminteri, ăștia de-acum nici nu se poate spune că se dau la om : se instalează într-un loc și nu se mai clintesc de-acolo, nu fac decît să te fixeze drept în ochi și să-ți stea în cale. E de notat că poți chiar să și treci peste ei.

Senatorul Cadett își agită microfonul :

— Dar dumneata nu pricepi nimic — chiar nimic ? Firește că nu e vorba de un pericol real. E însă un semn. În fine, să nu încerci a mă face să cred că dumitale ți se pare normal ca un număr de cincisprezece mii de cîini...

Nu mai încheie. De ce și-o fi lăsat în jos mîna cu care ținea microfonul ? Ca să traseze în aer, fără să-l vadă nimeni, vreun gest nedeslușit, de exorcizare ? Reia, brusc, pe un alt ton :

— Fii sigur că asta se va întoarce împotriva dumitale și a mea. Vreun al treilea sforar va profita de ocazie. Știi doar că mă pricep la dedesubturile politicii. Miza e mare, Anderson !

La ce miză o fi făcînd aluzie senatorul ? La orașul New York în general, sau doar la campania electorală ?

— Știu ce ne desparte, mai spune senatorul. Banii, mijloacele necesare obținerii lor, ce să facem mai întîi cu puținul ce-l mai avem. De cîinii ăștia, însă, ne-am putea scăpa fără să cheltuim mai nimic : ar fi de-ajuns să înrolăm niște trăgători de elită. Din zece newyorkezi, unul posedă o armă de foc și știe să se folosească de ea — asta înseamnă o mulțime de oameni.

— Mult prea mulți ! — mormăie Anderson.

Dacă se va adopta acest plan, se vor produce fel de fel de încurcături. Stricăciunile pe care cîinii, eventual, ar putea să nu le facă, oamenii le vor face, cu siguranță.

Semnalele rutiere dispuse în poziție verticală arată că urmează, curînd, o încrucișare importantă de drumuri. În mașina ce merge alături de aceea a lui Anderson — aproape portieră lîngă portieră —, Cadett, neliniștit, e pe cale să-și piardă răbdarea. Fruntea-i lucește de nădușeală.

— Nu sînt de acord ca trăgătorii să fie lăsați să umble vraiste pe străzile orașului, adaugă Ernst Anderson. Doamne Dumnezeule, cui i-a trecut prin cap ideea asta dementă ? Lui Isaac Baumstein ? Sfătuiește-l să se ducă să consulte un medic, să-i ceară niște medicamente pentru mai buna funcționare a creierului.

În realitate Anderson știe că planul îi aparține lui Cadett ; că nu poate să vină din partea lui Baumstein, pentru simplul motiv că Baumstein nu mai are de mult nici un plan ; el se mulțumește să le semneze pe acelea ale

altora și, uneori, să le aplice ; și faptul că își prezintă din nou candidatura în alegeri e merit doar să slujească drept acoperire senatorului Cadett.

Acesta își lipește fața stranie, lunară, de geamul ridicat al mașinii și strigă :

— Fii concret, Anderson, poți să propui ceva ?

— Poate, domnule senator. În locul trăgătorilor dumneavoastră de elită, puneți niște oameni din cei care practică vînătoarea cu capcane. Să prindem cîinii de vii ! În felul acesta îi vom avea și pe ecologiști de partea noastră. Într-un cuvînt, să facem un fel de New York — safari ! Avem la dispoziție materialul și vehiculele de la ecarisaj, anume făcute pentru așa ceva. Și, dacă toate astea nu sînt suficiente, mai avem și autocarele poliției, plasele de camuflaj din dotarea armatei. V-aș sugera să dați la radio un anunț în vederea recrutării de voluntari.

La intersecție, motocicliștii din escortă se împart în două, pe căprării. Vremea e, în continuare, excepțional de frumoasă și de caldă. Pe drumurile lăturalnice ale căii destinate circulației în mare viteză, niște cîini picotesc la soare.

În ajun, Dorothy Kayne se amestecase printre numeroșii vizitatori ai lui Empire State Building. Unii s-au arătat doritori să afle la ce i-ar putea folosi unei oarbe să urce pînă la punctele de observație de la etajele 86 și 102 ; iar Dorothy le-a răspuns că e ceva în legătură cu aerul ; firește, nici nu i-a trecut prin cap să meargă pînă sus ; cînd a ajuns lîngă ascensoarele destinate turiștilor, s-a dat mai la o parte, pierzîndu-se în vîlmășagul salariaților ce lucrează în complexul comercial și în diversele birouri ; pînă la miezul nopții, a rătăcit prin holul imens ; pe urmă, cînd a venit ora închiderii, a căutat să scape de patrurile de inspecție, pitindu-se prin unghere, descoperindu-i cu mult timp înainte pe paznici, după călcătura lor răsunînd pe dale.

E drept, n-a dormit cît a fost noaptea de lungă ; dar nici nu simțea nevoia să doarmă : de luni și luni de zile nu făcuse decît să adune somn, prea mult somn ; iar faptul că nu dormea îi ascutea simțurile, îi dădea o stare plăcută și o senzație de autodepășire asemenea beției.

O legătură albă, cîntărind cîteva grame, la ochi și șai-zeci de mii de tone de oțel deasupra capului ei — acestea sînt piedicile trebuincioase, de netrecut, pe care le-a pus, în timpul nopții, între John Gheena și ea.

Mîine va mai pune și altele, încă mai solide. Se va rezezi pînă la universitate, va lua cu ea ceva îmbrăcăminte de vară (rochii nu va lua, doar niște bluze subțiri și niște rufărie de corp); se va duce, apoi, la bancă, își va lichida contul, va cumpăra un bilet de avion pentru un oraș de pe coasta de vest — Los Angeles ori, la fel de bine, San Francisco. Există acolo colegii impunătoare, scăldate în lumina soarelui. Și e imposibil să nu se manifeste un interes deosebit pentru sociologia urbană în aceste orașe despre care toată lumea afirmă că, în mai puțin de cincizeci de ani, vor fi distruse de un cutremur; e nevoie, probabil, de oameni ca ea, care să elaboreze viitoarea structură citadină, aceea de după cataclism. În fine, numai de medici nu se duce lipsă, pe coasta de vest; și nici de apă, de valuri tocmai bune pentru practicarea *surf*-ului.

Toate acestea o vor face, poate, să se simtă puțin derutată. Șeienuțul însă nu este — el singur, luat ca atare — și mai derutant? E în stare să stea lîngă mine o noapte întreagă neatingîndu-mă decît atunci cînd îmi schimbă compresele la bandaj, nespunîndu-mi un singur cuvînt (în afară de momentele cînd mă întreabă dacă nu cumva mi-e frig).

După aceea, eu îmi pun o rochie albă, îmi așez mîinile pe genunchi — un gest obișnuit —, mă gîndesc că el o să iasă în oraș, să-și caute de lucru, trag nădejde că o să se întoarcă repede. Iar el începe să strige, zice că nu se cade să mă arăt atît de plăpîndă.

Ashton Mysha pleacă, se duce să-și pună capăt zilelor; John Gheena știe asta și-l lasă, totuși, pe Ashton Mysha să-și pună capăt zilelor; și cum totul se duce de rîpă — combinația aceea abjectă, nu moartea în sine — nimeni nu știe unde — prin ce raft de morgă, prin ce colțisor anume — își doarme el acum somnul de veci.

Indienii spălători de zgîrie-nori au un fel înspăimîntător de a privi ființele și lucrurile. Îți vine să crezi că nu vîd decît imaginea pe care acestea o proiectează pe niște geamuri șiroind de apă; iar cînd sticla s-a zvîntat, cînd

imaginea a dispărut, ei se urcă ceva mai sus, cocoțați în ascensoarele lor bălțate ori agățați de fiara-cu-ventuze, ce aduce cu un păianjen... Eu sînt femeie, păianjenii mă înspăimîntă. Nu se poate spune că am fugit : n-am făcut decît să mă pun la adăpost ; vertijul nu trebuie înfruntat niciodată, întotdeauna el va fi cel mai tare.

Dorothy Kayne își sprijină obrazul de panourile luminoase, răspîndite prin hol, înfățișînd diversele minuni ale lumii. Luminile au fost uitate aprinse, sticla îi arde pielea. Dorothy plînge. Deși a plîns și așa prea mult, de cînd i-a fost interzis să plîngă. S-ar cădea să nu se mai joace în felul ăsta cu ochii ei atît de slăbiți.

Ora patru dimineța : se întreabă dacă John o fi căutînd-o, și pe unde o fi căutînd-o. S-o fi dus să cerceteze locurile de pe lîngă George Washington Bridge ; doar-doar va vedea-o, din întîmplare, dînd tircoale arcadelor, în mîină cu un buchet de flori, încercînd să găsească, pe dibuite, locul unde a murit Ashton Mysha. Prin forța împrejurărilor, materialul cu care este căptușit podul a plesnit acolo unde mașina s-a izbit de el, și lucrul acesta trebuie să se simtă la pipăit.

Plecînd de la Gina, Dorothy s-a gîndit la început să se ducă acolo, dar a renunțat, deoarece n-avea la ea destui bani.

Deodată, se aude sunetul voios al unei trompete. Da, voios, și puternic, și impertinent. Un negru foarte tînăr, cu părul înfoiat, de culoarea ruginii, dănuiește pe dale, împarte pumni oamenilor din serviciul de pază. El nu-i ca Dorothy Kayne, nu se ascunde ; dimpotrivă, sfidează. E prins, e placat la picioare, frumoasa lui trompetă zboară, răsună izbindu-se de un stîlp. E dus muzicianul, el rîde, pe urmă zbiară — îl cotonogesc poate —, liniștea se poară din nou.

S-a făcut în sfîrșit ziuă, se deschid ușile de la intrare. Dorothy se lasă purtată de șuvoiul secretarelor, al fetelor bune la toate, care își mai acordă o dispensă de cîteva minute înainte de a-și înșfăca blocurile de hîrtie, de a-și băga guma în gură și de a curăța caracterele la mașina lor de scris. Ele își oferă reciproc cîte un rînd de cești

de lapte cu cicoare, de cacao sau de cafele cu lapte (așa cum fac bărbații cînd se află la bar, dîndu-și niște aere de nababi). Dorothy, odată așezată la o masă, beneficiază și ea de acest elan de generozitate. Cafeaua o reconfortează, îndrăznește să se adreseze vecinei sale, spunîndu-i că mîine va da ea un rînd. Femeia de alături își agită lingurița, învîrtind-o de fundul ceștii :

— Nu v-am mai văzut niciodată. Și totuși...

Era cît pe-aci să completeze : „Și totuși pe o fată legată la ochi e greu să n-o remarci !” Dar i-a fost teamă să n-o necăjească, și atunci a preferat să tacă. Dorothy minte :

— Și totuși, draga mea, sînt doi ani de cînd lucrez în acest sector. Sigur, e greu să recunoști pe cineva căruia nu-i vezi ochii.

— E grav ce ai ?

— Încă destul de grav. Dar o să treacă și asta, ca toate celelalte.

Vecina e de acord cu ea : totul trece atît de repede, s-a-ntors totul pe dos, uită-te la iarna asta care numai iarnă nu e ; ai zice că e primăvară, în plină lună a lui ianuarie.

Vorbește acum mai încet, e îngrijorată :

— În definitiv, ce poate să însemne, după dumneata, povestea asta cu cîinii ? Cum, nu știi ? Nu se poate ! Vorbea toată lumea în autobuz.

Dorothy ridică din umeri. Chestia cu cîinii care fug de la stăpîni, adunîndu-se pe povîrnișurile munților Allegheny, e veche.

— Nu pricepi ? — spune femeia. Ei nu mai fug, se întorc ! Toți odată. Așa s-a spus la radio. Eu n-am zărit pînă acum nici măcar unul singur.

La ora cînd, la ramificația rutieră din dreptul străzii 96 Vest, mașina lui Ernst Anderson și aceea a senatorului Cadett se îndepărtează una de cealaltă, Dorothy Kayne iese din Empire State Building prin una din ușile ce dau în strada 34.

Pînă acum, a profitat fără scrupule de cinci sau șase rînduri oferite pentru toată lumea ; și de încă două, acestea restrinse, destinate doar unui grup de mese, fiind

inclusă pentru a i se arăta că, la nenorocire, lumea se află alături de ea. Dorothy nu poate suferi să fie compătimită ; îi place însă teribil de mult cafeaua amestecată cu laptele spumos ce i se aduce, cald — exact atît cît trebuie —, în căni mari de carton.

Înainte de a evada, a dat ocol tuturor meselor ; și-a lăsat, în trecere mîna, cu palma ținută în jos, de-a lungul fețelor de masă de hîrtie, recuperînd în acest fel vreo cîteva monede de prin farfurioare. Dacă banii aceștia sînt prea puțini ca să-și permită luxul de a se urca într-un taxi, a strîns, totuși, destui ca să poată lua autobuzul.

Îndreptîndu-se către stația de mașină, își dă seama că pe strada 34 ceva nu e în ordine, că sunetele de sirenă ale mașinilor poliției sînt mai numeroase, că, pe trotuare, pietonii sînt mai rari ca de obicei. Nu mai aude uruitul ușor pe care-l fac în mers cărucioarele vînzătorilor ambulanți de cîrnați, care, în mod normal, ar trebui la ora asta să-și ocupe pozițiile, pe la intersecții.

Din timp în timp, distinge, în depărtare, niște lătrături înăbușite. Atunci își aduce aminte — și faptul acesta o înveselește. Aproape că uitase povestea cu ciinii. E de ajuns să apară un incident neînsemnat, un te-miri-ce, care oriunde altundeva n-ar avea nici o importanță — vreo cîteva zeci de indieni șomeri ce-au ieșit în Centre Street, niște ciini — pentru ca echilibrul fragil al New York-ului să fie pus în pericol.

Ce se va petrece atunci cînd va fi să se întîmple lucrul cel mai rău ? Cînd viitorul îi va da dreptate lui John Gheena ? Cînd zgîrie-norii vor putrezi pe dinăuntru în asemenea măsură încît se vor disloca la fel ca niște calupuri de brînză ținute prea mult la fermentat. Răspîndind o duhoare asemănătoare cu a acestora, căzi de baie și dulăpioare pentru medicamente, somiere, pietre, registre și biblioteci, pneuri uzate și oameni vii se vor revărsa asupra noastră.

Deseori e atinsă, în treacăt, de oameni care îi spun să nu mai stea pe-acolo, să circule, să meargă cît mai repede posibil acolo unde are de mers.

Pe strada 34 nu se mai află acum decît vehicule oficiale.

Dorothy ştie că sînt vehicule oficiale deoarece merg mai încet decît celelalte. Uruitul motorului e mai puternic, scrişnetul roţilor lor are ceva deosebit — şi împrăştie în jur un miros plăcut de cauciuc abia ieşit din fabrică.

— Doriţi să vă las undeva cu maşina, miss ? Patru-lăm de-a lungul Broadway-ului, dar am putea face, totuşi, un mic ocol.

Ea surîde — şi nu spune nimic. Bărbatul care i s-a adresat insistă :

— Puteţi avea încredere în mine, miss, sînt într-adevăr poliţist. Poftim, puneţi degetele aici şi pipăiţi-mi insigna !

— Vă cred, spune ea. Dar e o dimineată atît de plăcută ! Nu vă faceţi griji din pricina mea ; merg doar pînă în staţia de autobuz, e la cîţiva paşi de aici.

Omul nu s-a dat jos din maşină, se mărginise să deschidă portiera :

— Fie ! Însă nu vă expuneţi în mod inutil ! Sigur, e vorba doar de nişte cîini, însă nimeni nu ştie ce-i în capul lor.

S-a întîmplat ca Dorothy Kayne să fie singura pasageră din autobuzul ce merge în direcţia Bronx. Cînd are cale liberă, şoferul goneşte în mare viteză, încercînd să recupereze din timpul pierdut : din cauza barajelor de poliţie a fost obligat să facă ocoluri, iar uneori a trebuit să frîneze brusc ca să ferească vreun cîine ce trecea agale strada.

În două rînduri, Dorothy a fost aruncată înainte ; s-a lovit, uşor, cu bărbia de bara de sprijin a scaunului din faţă. Şoferul se întoarce, complice, cu faţa spre ea :

— În timpul vacanţei de Crăciun, am avut de furcă cu copiii. Acum, cu cîinii. Iar după asta, ce-o să mai urmeze ? E-o porcărie, miss ! Cred că din mizeriile astea, n-o să mai ieşim niciodată. Dacă v-aţi betegit cumva, nu vă sfiiţi să mi-o spuneţi, ca să vă completez actele pentru asigurare.

Un elicopter zboară, la mică altitudine, pe deasupra clădirilor din complexul universitar. Aici, din cauză că

în apropiere se află insulele Randall's și Ward's, cîinii sînt mai numeroși decît în centrul Manhattan-ului.

Dorothy le ghicește prezența după nenumăratele lătrături pe care vacarmul produs de mașinile de pe University Avenue nu izbuteste a le acoperi. Mai există apoi și mirosul acesta grețos care-a năpădit peluzele : unele animale, epuizate de drumul făcut prin munții Allegheny, s-au oprit aici ca să moară.

Accesul în complexul universitar e liber, paznicii de-zertînd de la posturile lor. Lîngă locul de parcare, pustiu, barierele sînt ridicate.

Dorothy avansează, se strecoară printre cîini, aceștia nu se clintesc din loc. Se mărginesc să o urmărească din ochi ; cînd, însă, fata iese din raza privirii lor, animalele par să adoarmă din nou.

Numai un mare ogar Deerhound se scoală — cască, deschizînd o gură imensă — și o însoțește pe tînăra femeie.

A fost cîndva, fără îndoială, un animal superb ; azi, arată înspăimîntător de slab, iar blana sa — în negru și galben — e presărată de pete brune (sînge sau excremente). Mersul, însă, i-a rămas la fel de grațios ca altădată, poate încă mai suplu și mai ușor.

Pajiștea s-a terminat : Dorothy simte sub pași suprafața fermă — liniștitoare — a unei alei gudronate. Neapărat, una din cele optsprezece clădiri ale universității trebuie să se afle la capătul aleii.

La o cotitură, în apropierea unui boschet cu dafini, Dorothy se împiedică de ceva moale. Cîinele bolnav scoate un schelălăit tînguitor și, mașinal, tînăra femeie își cere iertare. Aproape în aceeași clipă, ogarul Deerhound, care o urmărește pe Dorothy pas cu pas, se face ghem, se încordează și se avîntă. Involuntar, oarba se dă brusc în lături, ogarul sare în gol. Se rostogolește pe o parte, mîriie furios. Se ridică imediat, se postează în fața femeii, o înfruntă. Aceasta îi aude respirația gîfuitoare și, în sfîrșit, își dă seama că unul din cîini e pe cale să se arunce asupra ei.

Elicopterul s-a apropiat, se balansează acum în aer, la câteva zeci de metri deasupra lui Dorothy, ale cărei bucle se ridică în vîntul stîrnit de rotor. Deschizînd ușa habitaculului său transparent, pilotul pune mîna pe un megafon și strigă ceva, adresîndu-se tinerei femei. Asur-zită de țipătul strident al turbinei, Dorothy nu înregistrează decît un șir de vorbe fără sens. Ar fi ispitită să fugă, luînd-o drept înainte, însă nu îndrăznește : știe acum că, în jurul ei, se află peste tot cîini, și se teme ca, izbindu-se din greșeală de ei, să nu provoace un asalt general.

Pe Dorothy n-o încearcă propriu-zis teama. Simte doar nevoia să vomite, asta după ce va slobozi mai întii — dacă i se va mai lăsa timp — un țipăt prelung, un țipăt nesfîrșit. Totul începe iarăși ca altădată, ca atunci cînd și-a revenit în simțiri după accidentul de surf : mucozitățile vin să-i umple gura, inima bate să-i spargă pieptul, sîngele îi năvălește în cap.

Departe, foarte departe (atît de departe, încît totul se petrece poate pe Grand Concourse, mult dincolo de University Avenue), se aude țipătul, ca de cucuvea, al unei sirene de-a poliției. Se prea poate ca pilotul elicopterului să fi avertizat vreo echipă de patrulare auto că, pe teritoriul complexului universitar, o tînără femeie oarbă se află în dificultate. Dorothy însă are mintea destul de limpede ca să-și dea seama că mașina poliției va sosi prea tîrziu.

Gîfiiatul ogarului a devenit parcă mai aspru, mai răgușit. Pentru a doua oară, cîinele se pregătește să sară. Totuși, își mai înfrîinează încă elanul : s-a trezit iarăși în el instinctul fără greș al fiarei sălbatică — ce n-are de ce să se arunce asupra prăzii atunci cînd a dobîndit certitudinea că aceasta nu-i mai poate scăpa ; se cuvine atunci să se bucure cu anticipație de o izbîndă, de o mușcătură, de o sfîșiere ce se vor petrece prea fulgerător pentru a putea să le guste cu adevărat.

În sfîrșit, elicopterul a aterizat pe un dîmb, la oarecare distanță. Patru oameni aleargă înspre Dorothy. Îi dau comenzi care se bat cap în cap : unii o conjură să

fugă în zig-zag, fără să ia seama la cîini ; ceilalți doresc ca ea să rămînă neclintită, ba chiar să-și țină și răsufarea (ogarul Deerhound fiind un cîine de vînătoare, există o mică șansă ca el să renunțe de-a mai ataca o pradă devenită absolut inertă).

În fața ei, peste clădirile înalte ale universității, se ridică un strigăt. Studenții masați în balcoane urmăresc duelul cu binoclurile. Se află prea departe ca să le vină a crede că ceea ce este pe cale de-a se întîmpla se petrece în mod efectiv — mai că le-ar veni să spună că elicopterul n-are ce căuta acolo, că fata ar trebui lăsată singură cu ogarul.

De cînd cu năvala cîinilor, ei se află în fierbere. Cameră după cameră, au votat instituirea stării de urgență. Reuniți la ora unsprezece dimineața în marele amfiteatru, într-o adunare generală extraordinară, s-au pronunțat pentru suspendarea cursurilor, pînă cînd situația va reveni la normal. Dar vor oare cu adevărat ca lucrurile să fie iarăși ca înainte ? Cîinii izbutiseră să aducă la îndeplinire acea ocupare a complexului universitar pe care studenții încercau s-o realizeze, fără succes, de cîte ori venea primăvara.

Au deschis, așadar, acum toate ferestrele, *pe cele care nu se puteau deschide le-am spart*, și au aruncat pe peluze mîncare pentru cîini și manifeste.

Mîncarea e formată din resturi de la cina din ajun (friptură de curcan și crochete de pește). Și manifestele, dealtfel, sînt tot niște resturi — niște flecușețe care îngălbeneau prin dulapuri ; în gura unui cîine, un flecușeț din acestea poate ajunge departe. Da, da, chiar în gura unui cîine ! S-au mai văzut doar pe străzi cîini ducînd ziare, de ce n-ar duce și manifestele noastre ? Desigur, om fi imprimat noi pe ele niște nimicuri. Însă nu oricum : hîrtia pe care am folosit-o e rezistentă, tușul e bun, balele cîinilor n-or să facă terci manifestele noastre.

Sprijinindu-se pe etichetele din spate, ogarul Deerhound își face vînt și sare.

Dar nu și-a calculat bine traiectoria saltului. Botul lui, cu fălcile căscate, se izbește de pieptul femeii. În

cădere, animalul îi sfișie corsajul, zgiriindu-i, adînc și prelung, pe dedesubt, pielea delicată. Scoate un urlet ce prevestește moartea — nu moartea lui, pe care nici măcar nu și-o poate imagina, ci aceea a prăzii sale — palpitînd încă de viață, — pe care, de data aceasta, o va trînti la pămînt și-i va sfișia beregata.

Urlînd și ea, mai tare decît cîinele, Dorothy Kayne își smulge legătura de la ochi. Compresese cad pe iarba complexului universitar, în timp ce ea își ridică fața spre cer.

Străfulgerarea pe care-o simte e insuportabilă, o săgeată de foc îi străbate fruntea și-i holbează ochii ; totul se stinge undeva în ceafa ei, unde parc-ar fi ars-o sau ar fi înțepat-o ceva.

Ea crede că a văzut soarele, și-atît. Acum e întuneric. Oamenii din echipajul elicopterului o înconjoară.

MATERIALUL DE CARE DISPUNE ECARISAJUL E învechit, prea puțin adaptat operației de mari proporții căreia îi este astăzi destinat. Însă Cadett și Anderson, căzînd și ei o dată de acord, n-au îngăduit o escaladare — folosirea grenadelor lacrimogene, adică. N-ar fi fost indicată, din punct de vedere politic, o etalare pe o scară atît de întinsă a arsenalului tradițional al luptelor de stradă; fără a mai pune la socoteală că utilizarea gazelor lacrimogene, dozate anume pentru operațiile de descurajare a unor ființe umane, ar fi putut produce efecte excesive asupra organismelor unor cîini epuizați.

John Gheena urmărește cu indiferență demonstrația pe care o fac oamenii specializați în prinderea animalelor vagabonde. Împreună cu încă cîteva sute de indivizi lipsiți de ocupație, indianul s-a înscris ca voluntar în sprijinul acțiunii de capturare a cîinilor, întreprinsă de echipele primăriei. Nu atît din simț civic cît pentru că, la fiecare cinci animale prinse, se oferă o primă de doi dolari. Pe deasupra, *trapper*¹ — îi sînt încărcăți în camioane. În felul acesta, John va avea la dispoziție, în mod gratuit, un auto-vehicul. Cine știe, poate va avea astfel mai multe șanse să dea de Dorothy Kayne.

Sedinta de instruire are loc în sala de gimnastică a unei cazărmi de pompieri. Un cal — pentru exercițiile la aparate —, cu creștături adînci în flancurile lui din piele, ține loc de dulău. Instructorul se apropie de el în virful picioarelor, scuturînd deasupra capului, ca pe o lance, o prăjină de bambus în interiorul căreia culisează niște fire ce se termină printr-un laț. Cineva spune în glumă că asta-i vechea șmecherie cu pescuitul miraculos, în care te poți exersa la toate manifestările de binefacere

¹ În America de Nord, vînător folosindu-se de capcane.

cu premii în obiecte. John n-ar putea spune că arde de nerăbdare să se folosească de acea prăjină-lasou. (Odi-noară, șeienii foloseau, pentru a pune mîna pe prada după care rîvneau, metode mai nobile decît prinderea în laț; animalele nu erau atacate pe la spate, nici chiar atunci cînd erau greu de prins; Mama Pageewack îi dez-văluise lui John Gheena tainele vîntătorilor din vechime.) Cu toate astea, cînd îi vine rîndul să arate că a deprins corect felul cum se manipulează prăjina, indianul reu-șește să „captureze” aparatul-cal, cu o rapiditate și cu o precizie ce îi aduc cuvinte de prețuire din partea specia-listului de la ecarisaj. La toate laudele, chipul lui John rămîne impasibil.

Vehiculul la care a fost repartizat John poartă numă-rul 123. E un camion, bătînd în cenușiu, avînd pe plat-formă un fel de cușcă prevăzută cu grilaje. Pe străzile cu gropi în asfalt, această oribilă încropeală pe roate tre-buie să facă o hărmălaie ca-n iad. Pardoseala de lemn a cuștii degajă un puternic miros de animal, înăbușitor.

John formează o echipă împreună cu Elton Paulus, un negru tînăr din cartierul Queens, încîntat la gîndul că va lucra alături de omul ce pare a fi cel mai destoinic dintre voluntari. În drum spre camionul cu numărul 123, Elton Paulus îl cuprinde cu familiaritate, pe după umeri, pe indian :

— Știu, că, cu tine, o să ne pice un chilipir ! Mîine o să avem de împărțit între noi un teanc frumușel de dolari. Am să pot, în sfîrșit, să-mi văd și eu visul cu ochii.

Șeienul nu dă semne că ar vrea să-l întrebe pe Elton Paulus în ce-ar consta visul lui. Negrul nu pare să remarce indiferența colegului său, îl lămurește că, într-o zi, a fost vizitat de un om bine îmbrăcat care i-a propus o asigurare pe viață, dar că el, Elton Paulus, n-a avut bani să achite prima de asigurare, deși grozav l-ar fi tentat. Se așază la volan, întoarce cheia de contact :

— Cînd dai ortul popii, ăștia varsă pe numele tău o groază de bănet. Biștari atît de mulți, cît nici nu poți să numeri. Ție puțin îți pasă de asta, o dată ce ești mort. Dar cei care pun laba pe asigurare, se prăpădesc după tine. Nu mai termină să-ți tot aducă flori la mormînt, ca

să-și arate recunoștința. Și te trezești că nu mai ești chiar mort de tot, că mai ai încă un rol de jucat. Cel mai grozav rol, Johnny, totul numai și numai dolari.

— Asigurarea asta ai s-o pui pe numele nevastei tale ?

Elton Paulus își scutură capul cu păr creț :

— Nu, Johnny ! n-am nici un fel de nevastă. De fapt, vezi, eu n-am pe nimeni. Și atunci, nu-mi rămîne decît să aleg pe cineva, la întîmplare.

Izbucnește într-un hohot colosal de ris, de se scutură toată cabina, în timp ce din scaunele căptușite cu pînză se ridică un nor de praf.

— Vreun puști, pricepi tu ?... Îmi înfig miinile în buzunare, precum un flăcău care n-are nici o treabă și nu știe cum să-și omoare vremea, mă uit la ștengarii care se joacă pe stradă. Văd care sînt ăi mai buni, ăi mai frumoși, ăia care cîștigă. Cînd găsesc unul pe gustul meu, îl întreb cum îl cheamă, unde stă și așa mai departe. Bineînțeles, nu-i spun care-i povestea — să nu care cumva să-i vină ideea să grăbească lucrurile...

Se întoarce spre John, aruncîndu-i o privire brusc răvășită :

— Tu crezi povestea asta... că puștii nu știu ce-i mila, că au cruzimea în singe ?

Cînd camionul 123 intră în fluxul circulației, ziua e pe sfîrșite. Li s-a indicat să meargă de-a lungul trotuarelor, cu viteză mică, și să intervină de îndată ce văd un ciine :

— Nu vă pierdeți vremea să vă alegeți animalele, băieți, pentru surplus de greutate nu veți pune mîna pe nici un cent mai mult. Îi vrem pe toți, chiar și pe cei micuți de tot, care slujesc ca obiecte de podoabă prin saloane.

Negrul cel tînăr spune că, da, asta zice și el că-i egalitate ; păcat numai că nu se aplică decît în cazul ciinilor vagabonzi. John Gheena nu răspunde. El știe că această egalitate nu va dura, că va înceta să acționeze la intrarea în refugiile în care sînt ținute animalele abandonate, uitate, martirizate — acolo unde vor fi închiși ciinii. Atunci se vor organiza campanii în vederea „adopțiunii“

lor. Atunci, se va termina și cu egalitatea : cei mai slabi, cei mai gălăgioși, cei cu privirile amenințătoare vor fi gazați.

În numai câteva ore, newyorkezii s-au deprins cu prezența indiscretă a ciinilor. Cele dintii momente de stupefacție odată trecute, au găsit situația vrednică de interes. Mai apoi — distractivă. Precum o zi cu ninsoare sau cu ceață deasă, una din acele zile excepționale ce dă peste cap toate obișnuințele și incită (dacă nu cumva obligă) la o indulgență universală. Datorită ciinilor, găsești motive să întârziezi la serviciu, să pleci mai devreme :

— Știi, aș prefera să ajung acasă pînă nu se lasă seara, cine știe ce se mai poate întîmpla...

Altminteri, ciinilor nu li se pot imputa decît trei decese : în încăperea din spate a unui restaurant din Chinatown, trei mici asiatici, fiecare în vîrstă de numai zece ani, au torturat în mod prostesc un dog german, ce se adăpostise acolo ca să doarmă. Înnebunit de bastonașele de bambus incandescente pe care copiii i le îndesau pe nări, ciinele a trecut la atac.

Există încă un fapt încurajator : mai multe persoane, dintre acelea ale căror ciini fugiseră de-acasă, au dat de ei întîmplător pe stradă. Animalele i-au recunoscut pe foștii lor stăpîni, s-au ridicat, au venit la ei, s-au frecat de picioarele lor. Adevărat, au refuzat, mîrîind, să fie duși acasă, și-au arătat colții la vederea leșelor și a zgăr-zilor. Însă purtarea prietenoasă pe care au avut-o la început dovedește că nu și-au ieșit din minți, că nu sînt, așa cum s-a pretins, victimele unui virus necunoscut ce le-ar fi atacat anumiți lobi ai creierului.

Ceea ce apăruse mai întîi ca un soi de coșmar tinde să treacă în domeniul fanteziei.

Nimeni nu poate spune ce anume vor ciinii, însă acum tot New York-ul știe că ei n-au intenții ostile.

Cu toate acestea, în camionul hodorogit care îl duce, John Gheena nu se amuză. De cînd cu noaptea aceea bizară în care s-a năruit vila senatorului Cadett, semnalele de alarmă au venit unul după altul. Și ciinii sînt un semn prevestitor, gîndește John. Cel din urmă, poate. Se pare

însă că nu se află în New York nimeni care să mai fie în stare să descifreze limbajul acesta demult uitat, ivit acum dintr-o dată din negura vremurilor. Mai există poate doar cîțiva indieni care să posede încă simțul prevestirii. Ceilalți — cincisprezece milioane de suflete, adică — sînt încrezători. Ei își tot spun unii altora — prin autobuze, prin vagoanele de metrou, la radio și la televiziune — că invazia cîinilor e, mai curînd, dătătoare de speranță. Nu s-a mai văzut, zic ei, ca niște animale să se adune pe locurile în care urmează să se producă un dezastru ; ba, totdeauna, se întîmplă tocmai contrariul. Șeienu nu e de acord cu asta. Dobitoacele n-au venit să-și ia din nou în posesie vechile cotețe, pernele cu care erau obișnuiți ; ele au intrat în oraș ca să-l vadă și ca să-l salute. La urma urmelor, New York-ul nu e domeniul exclusiv al oamenilor. Mai există aici și pescărușii, șobolanii, liliecii, pisicile. Trebuie să facă cineva începutul, și cîinii au fost aceia care, dînd primul semnal, au deschis focul.

Au deschis poarta — ar fi mai exact spus.

Elton Paulus accelerează, depășește un camion rival. Prin parbrizul murdar, John Gheena privește orașul, luminile de pe Fifth Avenue. Cîinii sînt total absenți din acest perimetru de mare lux care, încă din primele ore ale dimineții, a fost „dezinfectat“ prin măsuri radicale. Asta nu înseamnă însă că animalele vagabonde au putut fi oprite să treacă și pe acolo și, ca peste tot, să urineze pe splendidele vitrine și pe coșurile de gunoi ; nu există probabil nici o magistrală a imensului oraș pe care cîinii să n-o fi parcurs măcar o dată, marcînd-o cu mirosul lor.

John cunoaște pe de rost priveliștea acestei părți a orașului pe care camionul cenușiu o traversează acum. Știe cu exactitate cîte ferestre are fiecare zgîrîie-nori. Totuși, în seara aceasta, totul arată altfel. Indianul încearcă să se convingă pe el însuși că faptul se datorește prezenței mașinilor de poliție, neobișnuit de numeroase. Farurile lor turnante proiectează, în mod ciudat, raze de lumină albastră pe zidurile blocurilor — toate acestea îi dau un fel de rău de mare ; întocmai ca atunci cînd ai băut prea mult, te aștepți mereu la niște prăbușiri grozave, și nimic parcă nu vrea să mai cadă odată.

Șeienu se înghesuie lîngă colegul său.

— Nu ți se pare că s-a făcut mai frig aici, așa, dintr-odată ? — întreabă el.

Elton Paulus îl privește pe John insistent, cu uimire :

— Vrei să zici : mai cald ?

— Nu, mai frig !

Negrul clatină din cap :

— Dacă tu simți așa, Johnny, să știi că totul vine din tine. În tine e frig. Poate că ești bolnav ?

Ar fi păcat să fie așa : pînă în prezent, John Gheena a făcut față cu bine, n-a lăsat să-i scape nici unul din cîinii pe care a căutat să-i prindă. Elton Paulus poate însă să conducă mai departe mașina, fără să-și facă griji : indianul nu e bolnav ; cu toată noaptea nedormită și cu toate eforturile de peste zi, John se simte bine.

Atîta doar că îl încearcă o senzație ciudată, de parcă ceva, un lucru rău, nedefinit, îi dă tîrcoale vrînd să-l prindă în mreje, iar acel lucru el nu-l vede. Cînd se dă jos din camion pentru a mai captura un animal, tremură cel puțin la fel de tare ca și cîinele ; un singur gînd îi trece prin cap : să termine totul cît se poate de repede, să se întoarcă din nou la adăpostul cabinei, cu toate că acolo domnește mirosul greu pe care-l dau trabucele mici, de tip „cigarillos“, pe care negrul le aprinde unul după altul.

E posibil să fie adevărat că un lucru pe care nu-l poți denumi nu există. Cu condiția să nu fie vorba de frică ; pentru prima oară în viață, lui John Gheena îi este frică — și știe asta.

Ora douăzeci și douăsprezece minute. Pe o alee ce duce către Espress Highway, plecînd dinspre East Broadway, Elton Paulus trage camionul 123 lîngă o pizzerie a cărei firmă cu lumini roșii de neon e mascată, din timp în timp, de un nor de fum unsuros, ce iese printr-o răsufliătoare. Paulus zîmbește larg, arătîndu-și toți dinții :

— Vii, Johnny ? Să-i tragem și noi un chiolhan...

Se dă jos din mașină, se îndreaptă, legănîndu-se, spre intrarea în restaurant. Pe parcurs, scutură cu putere grilajul cuștii, încercînd să întărite cîinii pe care John și el i-au prins pînă acum. Apoi întoarce capul spre cabină și spune :

— Ei, Johnny, mergi ori nu mergi ? Dacă e să o ținem în ritmul ăsta afurisit toată noaptea, trebuie să mai prindem puteri.

În loc să coboare, șeienul face un pas peste levierul schimbătorului de viteze, trece în dreptul volanului (una din spițele acestuia e reparată cu ajutorul unei benzi de hirtie de lipit). Întinde mîna dreaptă, dă de butonul demarorului. Ambalează motorul, ambreiază, pneurile dau un urlat. Învîrtind volanul la maximum, John obligă camionul să întoarcă în loc. Zărește în retrovizor chipul ilar al lui Elton Paulus. Negrul rîde cu hohote, bătîndu-se cu mîinile pe coapse ; el încă mai crede că John îi joacă un renghi, iar lui Elton Paulus îi plac glumele la nebunie.

Cu farurile aprinse, cu avertizorul pus la poziția blocat, camionul 123 se întoarce în mare goană către East Broadway.

La ora douăzeci și douăzeci și două de minute, John Gheena se află în fața casei Ginei. Cînd trece pragul pensiunii, se aud puternic dangătele clopotului din curtea interioară ; din sala de mese izbucnesc niște urale. Italianca își face apariția, cu mîinile năclăite de ulei, cu un șort pestriț prins în șolduri. John o apucă pe Gina de umeri, o zgîlție :

— A venit, nu-i așa ? Spune-mi că a venit !

Cu capul, Gina face semn că „da”. John dă buzna pe scară. Ușa camerei e deschisă, toate luminile sînt însă stinse — în afară de aceea a unui bec prins în perete, peste care a fost aruncată o batistă, pentru a-i mai reduce din strălucire. Dorothy Kayne stă pe un scaun, un bărbat stă în picioare lîngă ea, el îi ridică acum bărbia.

— Aveți grijă, mai ales, să nu aprindeți luminile, spune bărbatul, fără să se întoarcă spre ei. Îi ajunge că a privit odată soarele în față. Încă o întîmplare ca asta și nu va mai vedea niciodată.

Gina a venit în urma lui John. Se agăța de el, se smiorcăie :

— De-ai ști în ce stare s-a întors, Gheena ! Credeam că nu mai scapă cu viață. Tipul de colo e doctor. M-am gîndit că e de datoria mea să... Dacă n-aveți cu ce să-l

plătiți, n-are nici o importanță, iau eu totul asupra mea ! O să ne socotim noi mai târziu.

— Să iasă toată lumea afară ! — spune atunci John Gheena.

Medicul își îndreaptă spatele, îl fixează pe indian cu o privire mirată. Apoi își scoate încet — cu gesturi meticuloase — ocularul fixat sub arcada sprincenei, asemeni unui monoclu :

— Bine ! Trebuie însă să vă avertizez : e posibil ca nervul optic să fie atins. În care caz, ar fi preferabil ca această femeie să fie dusă la o clinică de specialitate.

— Să iasă toată lumea afară ! — repetă John cu glas înfundat.

Încet, ca și cum lucrul acesta ar fi fost foarte dureros, tînăra femeie își ridică pleoapele umflate de lacrimi, de oboesală. John se aplecă spre Dorothy.

Cu toată semiobscuritatea ce domnește în cameră, observă că ochii ei sînt albaștri.

Îi spune atunci că poate să-și coboare pleoapele. O să pregătească îndată niște comprese noi, o să-și rupă una din cămăși ca să facă din ea o legătură pentru ochi. Dorothy întreabă dacă afară e întuneric. John răspunde că „da“, e mult mai bine așa, e noapte pentru toată lumea. Se sprijină de marginea chiuvetei, dă drumul la apa rece. În oglindă, remarcă rochia ei albă, cu piepții sfîșiati.

— Nenorociții ăștia de ciini, numai ei au făcut asta ! — spune el.

Dorothy nu înțelege. El precizează :

— Rochia asta drăguță, ți-au făcut-o praf !...

Ea suride :

— În seara asta ți se pare drăguță ?

Dorothy s-a ridicat. S-a apropiat de fereastra deschisă. I se pare că în crengile dafinului aude un freamăt ; John îi spune însă că se înșală, că toate păsările s-au culcat.

Se îndreaptă către ea. În palma miinii stîngi a așezat cele două comprese umede, îmbibate cu soluție medicamentoasă. Legătura pentru ochi atîrnă petrecută peste încheietura miinii, asemeni unei etole preoțești :

— Vino, dă-mi fața !

Pune compresele proaspete, răcoroase, pe ochii răniți ai femeii. Ea scoate un suspin de mulțumire :

— E bine așa, John ! E tocmai ce-mi trebuia ! Cei de pe terenul complexului universitar voiau să mă urce în elicopter. Spuneau că vor ateriza pe terasa unui spital și că acolo voi primi îngrijiri. Am refuzat. M-am gândit că nimeni n-ar putea să-mi poarte de grijă mai bine ca tine.

John îi spune însă să tacă. Destăinuirile n-au cum să-i facă bine.

Cînd, după ce multă vreme rătăciseră prin vifornită, vînătorii șeieni deslușeau, în fine, prăjinile înalte și împrejmuirile din piele de animal ale satului, ei nu se adresau punctelor de reper ale peisajului pentru a le întreba în ce fel i-au adus din nou pînă acasă.

— E tîrziu, nu mai putem aștepta ! Ești gata să mergi cu mine, Dorothy ?

Sus, în vîrful lui Empire State Building, acolo unde uneori poți vedea fulgii de zăpadă luînd-o înapoi către cer, și unde se întîmplă ca ploaia să fie roșie, tocmai s-a aprins farul care se cheamă *Luminile Libertății*.

În clipa cînd e să treacă, pentru totdeauna, dincolo de hotarele statului New York, John Gheena se întoarce, privește în urmă.

Nu va mai vedea niciodată orașul.

Va fi judecat în contumacie, frații Robbins vor refuza, probabil, să asiste la audieri și să pledeze în favoarea unui strigoi. La actul de acuzare inițial se va adăuga furtul camionului 123. Cîtăva vreme, John și Dorothy vor trebui să fie cu băgare de seamă. Pe urmă, lucrurile se vor mai liniști. În toamnă Dorothy va putea, probabil, să se interneze : există clinici particulare, unde nu se pun întrebări.

Dorothy Kayne a adormit, cu mîinile puse pe genunchi. Cu timpul, John o va învăța să-și schimbe ținuta, o va face să afle că nu toate femeile șeiene sînt atît de cuminiți, că sînt unele iuți, mlădioase, și jucăușe — ca niște căprioare..

Înainte de a se afunda în pădurile întunecate din New Jersey, John oprește camionul cel cenușiu la marginea șoselei. Deschide ușa cuștii, ca să dea drumul la cîini.

Stînd nemișcați pe podeaua puturoasă, aceștia privesc și ei orașul plin de lumini, rămas în urma lor, de cealaltă parte a podului.

— Plecați ! — le spune indianul. Fugiți ! Acolo unde mă duc eu — cu pămîntul siucșilor la nord, cu cel al șero-keeziilor la sud — vouă n-o să vă placă. De vor fi orașe, chiar numai niște biete tîrgușoare, eu în ele nu voi intra. Dar dacă, în drum, am să dau de un lac, vom bea din el, ne vom spăla în el. De va fi un munte... ne vom urca pe el. O cîmpie... acolo vom sălăslui. Viața asta nu-i de voi ! N-ați învățat destule lucruri cît timp ați fost în munții Allegheny. Hai, cîinilor, ștergeți-o ! Oamenii din New York nu vă vor face nici un rău.

La început, cîinii rămîn neclintiți.

În sfîrșit, unul dintre ei se scoală. Un animal gigantic, cu blana arămie.

Se întinde, își trosnește oasele, vine pînă în pragul cuștii. Aici se oprește și adulmecă îndelung aerul nopții. Își ciulește urechile, ascultă vuietul orașului de dincolo de Hudson.

Și-apoi, uriașa vietate își întinde botul, caută mîna lui John Gheena ; și, cînd o găsește, începe s-o lingă.

New York, Chauffeur
1975—1977

Cuprins

Comedia condiției umane /5

Nota traducătorului / 14

PARTEA ÎNTÂI / 15

PARTEA A DOUA / 109

PARTEA A TREIA / 194

PARTEA A PATRA / 253

DIN ACEEAȘI LITERATURĂ

Au apărut:

AMEDÉE ACHARD

Belle Rose

MARCEL AYMÉ

Un chip frumos

ROGER BORNICHE

Povestea unui polițist

COLETTE

Sido — Cîrceii de viță

PIERRE DANINOS

Turistocrații

DIDEROT

Scrisori către Sophie Volland

GUSTAVE FLAUBERT

Educația sentimentală. Trei povestiri.

Ispitirea Sf. Anton

RAYMOND JEAN

Practica literaturii

ARMAND LANOUX

Bună ziua, domnule Zola

H. I. MARROU

Trubadurii

HENRI MONNIER

Memoriile lui Joseph Prudhomme

JACQUES NANTET

Panorama literaturii negre

CLAUDE PICHOS

Viteză și viziune a lumii

HENRI QUEFFÉLEC

Furtună la Douarnenez

CHARLES SOREL

Isprăvile hazlii ale lui Francion

EMILE ZOLA

Gervaise

Vor apărea:

BALZAC

Comedia umană vol. 2

PIERRE CORNEILLE

Teatru

JEAN D'ORMESSON

Gloria imperiului

THÉOPHILE GAUTIER

Romanul mumiei

SAINT-JOHN PERSE

Poeme

PAUL RICOEUR

Metafora vie

VOLTAIRE

Dialoguri

Lector : ANGELA CISMAȘ
Tehnoredactor : VICTOR MAȘEK

Bun de tipar : 25.07.1983. Coli tipar 22.

Comanda nr. 30 193
Combinatul poligrafic „Casa Scintei”
București — Piața Scintei nr. 1
Republica Socialistă România